

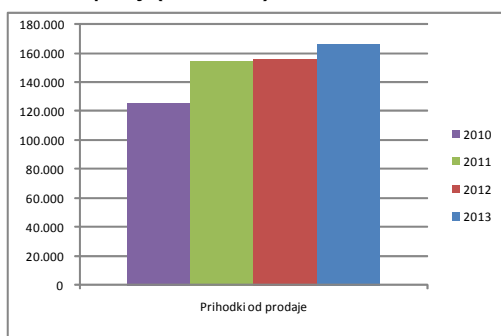
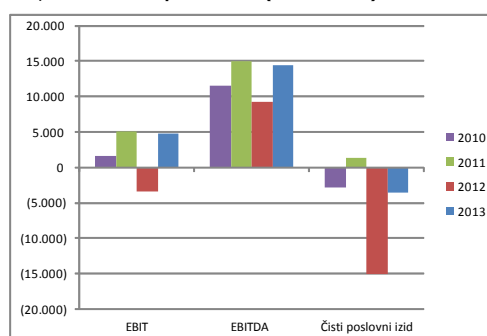
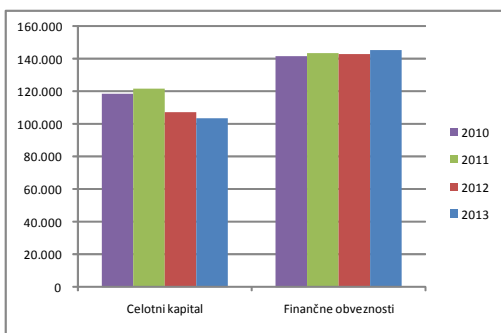
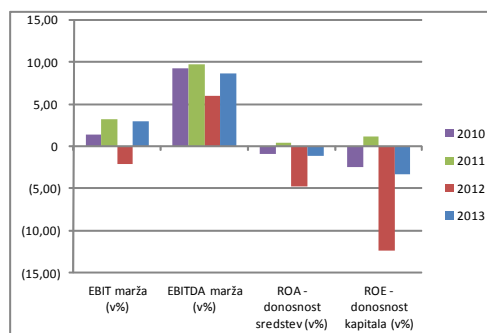
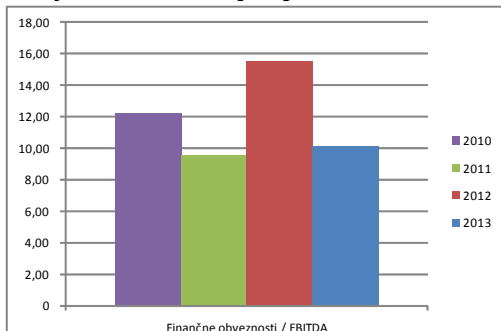
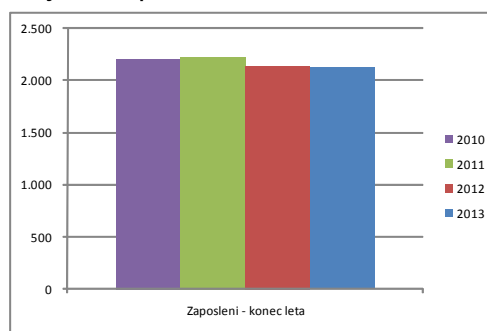

LETNO POROČILO

2013

Ključni podatki o poslovanju družbe Unior

(v tisoč EUR)	2013	2012	2011	2010
Poslovni izid				
Prihodki od prodaje	166.532	155.874	154.617	125.532
EBIT	4.823	(3.370)	5.032	1.683
EBITDA	14.365	9.229	15.039	11.585
Čisti poslovni izid	(3.543)	(15.082)	1.310	(2.780)
Finančni položaj				
Celotna sredstva	293.927	306.105	319.721	303.609
Celotni kapital	103.353	107.137	121.539	118.570
Finančne obveznosti	145.696	142.986	143.492	141.953
Poslovne obveznosti	38.656	49.269	46.411	35.359
Kazalniki donosnosti				
EBIT marža (v%)	2,90	(2,16)	3,25	1,34
EBITDA marža (v%)	8,63	5,92	9,73	9,23
ROA - donosnost sredstev (v%)	(1,18)	(4,82)	0,42	(0,94)
ROE - donosnost kapitala (v%)	(3,31)	(12,37)	1,10	(2,44)
Kazalniki finančnega zdravja				
Kapital / Celotna sredstva (v%)	35,16	35,00	38,01	39,05
Finančne obveznosti / EBITDA	10,14	15,49	9,54	12,25
Zaposleni				
Zaposleni - konec leta	2.122	2.137	2.223	2.200

Prihodki od prodaje (v tisočih EUR)

EBIT, EBITDA in čisti poslovni izid (v tisočih EUR)

Kapital in finančne obveznosti (v tisočih EUR)

Kazalniki donosnosti družbe Unior

Primerjava EBITDA in finančnega dolga družbe

Gibanje števila zaposlenih družbe

VSEBINA

1	Pismo predsednika uprave	6
2	Poročilo nadzornega sveta	9
3	Predstavitev družbe	13
4	Programi in dejavnost družbe	15
5	Pomembnejši dogodki v letu 2013	19
6	Najpomembnejši trgi in kupci	21
7	Delnice	24
8	Družbena odgovornost	27
8.1	Zaposleni	27
8.2	Družba.....	30
8.3	Varstvo okolja	30
9	Korporacijsko upravljanje	34
9.1	Uprava.....	34
9.2	Kolegij uprave	35
9.3	Nadzorni svet.....	36
9.4	Skupščina	37
9.5	Plačila upravi in nadzornemu svetu	38
9.6	Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta	39
9.7	Izjava o upravljanju družbe in skladnosti upravljanja družbe z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb.....	40
9.8	Poslovna tveganja	44
10	Poslovno poročilo	46
10.1	Razmere v gospodarstvu in avtomobilski industriji	46
10.2	Prodaja	48
10.3	Proizvodnja in storitve	50
10.4	Nabava	51
10.5	Uspešnost poslovanja	53
10.6	Kazalniki poslovanja.....	55
10.7	Ključni kazalniki poslovanja (KPI – Key Performance Indicators).....	56
10.8	Finančni položaj	57
10.9	Naložbe	59
10.10	Dogodki po bilanci stanja	61
10.11	Cilji za leto 2014.....	62
11	Računovodski izkazi UNIOR d.d.	66
11.1	Bilanca stanja na dan 31.12.2013	66
11.2	Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2013 do 31.12.2013.....	68
11.3	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa.....	69
11.4	Izkaz denarnih tokov	70
11.5	Izkaz gibanja kapitala	71
12	Pojasnila k računovodskim izkazom	72
12.1	Izjava o skladnosti.....	72
12.2	Podlage za sestavitev računovodskih izkazov.....	72
12.2.1	<i>Poštena vrednost</i>	72
12.2.2	<i>Uporabljene računovodske usmeritve</i>	73
12.2.3	<i>Posli v tuji valuti</i>	73
12.2.4	<i>Dobiček/izguba iz poslovanja</i>	74
12.2.5	<i>Pomembne ocene in presoje</i>	74
12.2.6	<i>Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja</i>	75

12.2.7	<i>Novi standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati</i>	83
12.3	Pojasnila k bilanci stanja	85
12.3.1	<i>Neopredmetena osnovna sredstva</i>	85
12.3.2	<i>Opredmetena osnovna sredstva</i>	86
12.3.3	<i>Naložbene nepremičnine</i>	87
12.3.4	<i>Dolgoročne finančne naložbe</i>	88
12.3.5	<i>Zaloge</i>	91
12.3.6	<i>Poslovne terjatve</i>	92
12.3.7	<i>Kratkoročne finančne naložbe</i>	94
12.3.8	<i>Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina</i>	94
12.3.9	<i>Kapital</i>	95
12.3.10	<i>Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki</i>	96
12.3.11	<i>Dolgoročne finančne obveznosti</i>	97
12.3.12	<i>Dolgoročne poslovne obveznosti</i>	98
12.3.13	<i>Odložene terjatve in obveznosti za davek</i>	98
12.3.14	<i>Kratkoročne finančne obveznosti</i>	99
12.3.15	<i>Kratkoročne poslovne obveznosti</i>	100
12.3.16	<i>Pasivne časovne razmejitve</i>	101
12.3.17	<i>Pogojne obveznosti</i>	101
12.4	Pojasnila k izkazu poslovnega izida	102
12.4.1	<i>Čisti prihodki od prodaje</i>	102
12.4.2	<i>Usredstveni lastni proizvod in storitve</i>	102
12.4.3	<i>Drugi poslovni prihodki</i>	103
12.4.4	<i>Stroški in odhodki</i>	103
12.4.5	<i>Finančni prihodki in finančni odhodki</i>	105
12.5	Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki	106
12.6	Posli s povezanimi podjetji	107
12.6.1	<i>Prodaja povezanim podjetjem</i>	107
12.6.2	<i>Nabava pri povezanih podjetjih</i>	108
12.6.3	<i>Poslovne terjatve do povezanih podjetij</i>	109
12.6.4	<i>Poslovne obveznosti do povezanih podjetij</i>	110
12.6.5	<i>Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij</i>	111
12.7	Prejemki uprave in nadzornega sveta.....	111
12.8	Predlog za razporeditev izgube tekočega leta	112
12.9	Upravljanje s tveganji	112
12.10	Izvajanje javne službe	114
13	Izjava o odgovornosti članov uprave	117
14	Poročilo neodvisnega revizorja	118
15	Skupina Unior	120
15.1	Sestava Skupine Unior	120
15.2	Predstavitev družb, vključenih v konsolidacijo.....	122
15.2.1	<i>Odvisna podjetja</i>	122
15.2.2	<i>Pridružena podjetja</i>	126
16	Konsolidirani računovodski izkazi	128
16.1	Konsolidirana bilanca stanja na dan 31.12.2013	128
16.2	Konsolidiran izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2013 do 31.12.2013.....	130
16.3	Konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa	131
16.4	Konsolidiran izkaz denarnih tokov	132
16.5	Izkaz gibanja kapitala	133
17	Pojasnila k računovodskim izkazom	134
17.1	Izjava o skladnosti.....	134
17.2	Podlage za sestavitev računovodskih izkazov	134

17.2.1	Poštena vrednost.....	134
17.2.2	Uporabljene računovodske usmeritve.....	135
17.2.3	Posli v tuji valuti.....	135
17.2.4	Dobiček/izguba iz poslovanja.....	136
17.2.5	Pomembne ocene in presoje.....	136
17.2.6	Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja.....	137
17.2.7	Novi standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati.....	145
17.3	Pojasnila k bilanci stanja.....	147
17.3.1	Bilanca stanja po odsekih.....	147
17.3.2	Neopredmetena osnovna sredstva.....	149
17.3.3	Opredmetena osnovna sredstva.....	150
17.3.4	Naložbene nepremičnine.....	151
17.3.5	Dolgoročne finančne naložbe.....	152
17.3.6	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo.....	154
17.3.7	Zaloge.....	154
17.3.8	Poslovne terjatve.....	155
17.3.9	Kratkoročne finančne naložbe.....	156
17.3.10	Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina.....	156
17.3.11	Kapital.....	157
17.3.12	Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki.....	158
17.3.13	Dolgoročne finančne obveznosti.....	159
17.3.14	Dolgoročne poslovne obveznosti.....	160
17.3.15	Odložene terjatve in obveznosti za davek.....	160
17.3.16	Kratkoročne finančne obveznosti.....	162
17.3.17	Kratkoročne poslovne obveznosti.....	163
17.3.18	Pasivne časovne razmejitev.....	163
17.3.19	Pogojne obveznosti.....	163
17.4	Pojasnila k izkazu poslovnega izida.....	164
17.4.1	Konsolidirani izkaz poslovnega izida po odsekih.....	165
17.4.2	Čisti prihodki od prodaje.....	166
17.4.3	Usredstveni lastni proizvodi in storitve.....	166
17.4.4	Drugi poslovni prihodki.....	166
17.4.5	Stroški in odhodki.....	167
17.4.6	Finančni prihodki in finančni odhodki.....	168
17.5	Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki.....	169
17.6	Posli s povezanimi podjetji.....	170
17.6.1	Prodaja povezanim podjetjem.....	170
17.6.2	Nabava pri povezanih podjetjih.....	170
17.6.3	Poslovne terjatve do povezanih podjetij.....	171
17.6.4	Poslovne obveznosti do povezanih podjetij.....	171
17.6.5	Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij.....	172
17.7	Upravljanje s tveganji.....	172
17.8	Plačila upravi in nadzornemu svetu.....	175
17.9	Dogodki po bilanci stanja.....	176
18	Izjava o odgovornosti članov uprave.....	177
19	Poročilo neodvisnega revizorja.....	178

1 Pismo predsednika uprave

Spoštovani delničarji, poslovni partnerji in sodelavci!

Poslovno leto 2013 je za družbo Unior d.d. prineslo spopadanje s številnimi izzivi. Družba je prezadolžena in ni bila v stanju v roku vračati glavnice kreditov, zato je morala z bankami skleniti dogovor o reprogramu kreditov. Po drugi strani poslovanje družbe od nastopa krize v letu 2008 ni bilo v skladu s pričakovanji deležnikov družbe. V letu 2012 je družba predvsem na račun popravkov vrednosti naložb in ostalega premoženja dosegla rekordno visoko izgubo v višini 15,1 milijona evrov, dodatno skrb pa je povzročila izguba iz poslovanja, ki je bila v veliki meri posledica stroškov enkratne narave. Takšni poslovni rezultati so vzbudili vznemirjenje in v večih primerih tudi nezaupanje pri lastnikih, bankah, kupcih, dobaviteljih in ne nazadnje tudi pri zaposlenih. Marsikdo je upravičeno podvomil, ali je poslovni preobrat, napovedan tako v poslovnem načrtu družbe za leto 2013, kot tudi v Programu prestrukturiranja, ki ga je vodstvo družbe pripravilo z zunanjim svetovalcem PWC, sploh izvedljiv.

Družba je v mesecu juliju 2013 uspešno sklenila dolgotrajna pogajanja z vsemi bankami in podpisala Generalno pogodbo o finančnem prestrukturiranju. Le ta predvideva, da bo Unior d.d. do leta 2019 prepolovil svojo zadolženost in sicer delno z odplačili glavnice iz poslovanja, delno pa s prodajo poslovno nepotrebne in manj potrebne premoženja. Prodaja pojetja RTC Krvavec in dejavnosti Programa Turizem sta največji postavki. Skladno s pogodbo družba v letu 2013 ni odplačevala glavnice, redno pa je poravnavala obresti. V pogodbi so do leta 2016 opredeljene minimalne vrednosti ključnih kazalnikov poslovanja (KPI - key performance indicators), ki jih družba mora dosegati, da ostane pogodba v veljavi, hkrati pa njihovo doseganje pomeni izboljšanje poslovanja, zmanjšanje zadolženosti in splošno izboljšanje poslovnega stanja. Sklenjena generalna pogodba o finančnem prestrukturiranju v slovenskem prostoru velja za primer časovno in vsebinsko uspešnega finančnega prestrukturiranja, za družbo pa pomeni pogoj za nemoteno nadaljevanje poslovanja.

Za nadaljnjo perspektivo družbe je bilo potrebno v letu 2013 pristopiti k učinkoviti izvedbi ukrepov za izboljšanje poslovanja. V ta namen smo se v družbi lotili poslovnega prestrukturiranja, v katerem smo na vseh poslovnih področjih in procesih predvideli več kot 80 konkretnih ukrepov in aktivnosti, ki bi naj po planu izboljšali rezultat iz poslovanja za 6,8 milijona evrov. Ključ uspešnega poslovnega preobrata v letu 2013 je pretežno v glavnem uspešna izvedba zadanih aktivnosti in ukrepov, saj smo za več kot 10% presegle načrtovani izplen ukrepov. Naj spomnimo, da smo v letu 2012 dosegli izgubo iz poslovanja višini 3,4 milijona evrov, v letu 2013 pa dobiček iz poslovanja v višini 4,8 milijona evrov. Na tem mestu velja pohvaliti vse sodelavce, ki so zavzeto izpolnjevali svoje naloge, brez njih takšnega preobrata ne bi uspeli izvesti.

V letu 2013 smo dosegli kar nekaj pomembnih mejnikov v poslovanju. Zabeležili smo največjo prodajo v zgodovini in sicer v Programu Odkovki in v Programu Strojna oprema. V obratu Obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah smo praznovali 20 letnico obstoja in v mesecu oktobru prvič presegle 1 milijon evrov mesečne prodaje. Dosežek je pomemben, saj ravno v obdelavi odkovkov vidimo dejavnost, ki nam bo v prihodnosti prinesla več dodane vrednosti in dodatno možnost rasti prodaje. Rogla in Terme Zreče sta s strani Olimpijskega komiteja Slovenije za nekatere športe pridobila status olimpijskega športnega centra do leta 2017. Februarja smo uspešno izvedli tekmo svetovnega pokala v deskanju na snegu. Program Ročno orodje je na račun uspešno izvedenih ukrepov po dolgih letih ponovno posloval pozitivno. Unior d.d. je v letu 2013 s 166,5 milijona evrov dosegel najvišje čiste prihodke iz prodaje v svoji zgodovini.

V skladu s poslovnim načrtom smo s 1.1.2013 Program Sinter pridružili Programu Odkovki in na ta način racionalizirali poslovanje. Meseca maja smo zaključili postopek zaprtja obrata Vitanje, kjer smo vršili dejavnost obdelave ročnega orodja. Dejavnost je bila preseljena delno na lokacijo v Zreče, delno pa v Lenart, s čemer smo zmanjšali stroške poslovanja. Stekel je tudi program prodaje poslovno nepotrebnega premoženja. Prodali smo svoje deleže v podjetjih Solion iz Rusije, ter v podjetjih Roboteh in Bionic iz Slovenije. To so družbe, ki ne opravljajo osrednjih dejavnosti Uniorja.

Veliko energije in časa smo porabili za prepričevanje nekaterih kupcev in dobaviteljev, ki so glede na slab izkaz poslovnega izida leta 2012, na veliko zadolženost družbe, na negotov izid pogajanj o prestrukturiranju kreditov in ne nazadnje glede na negotove razmere v Sloveniji začeli dvomiti v Unior d.d.. Solidni rezultati med letom 2013 in izpolnjevanje danih obljub so v drugi polovici leta 2013 postopno pričeli dvigovati nekoliko načet ugled družbe in večati zaupanje kupcev in dobaviteljev.

V decembru je z delom pričel novi nadzorni svet družbe v sestavi: mag. Branko Pavlin, predsednik nadzornega sveta, mag. Franc Dover, namestnik predsednika, ter člani prof. dr. Marko Pahor, Drago Rabzelj, Marjan Adamič in Darko Dujmović.

Kot že omenjeno je Unior d.d. v letu 2013 zabeležil za 166,5 milijona evrov čistih prihodkov iz prodaje, kar je 6,8% več kot v letu 2012 in 0,9% več od načrtovanega. V letu 2012 smo dosegli 9,2 milijona evrov EBITDA, v letu 2013 pa 14,4 milijona evrov ali 56% več kot v letu 2012, a zaostali za planom za 7,1%. Dosegli smo 28.791 evrov bruto dodane vrednosti na zaposlenega, kar je 8,2% več kot leto poprej, a pomeni zaostanek za načrtom za 1,3%. Pri načrtovanju čistega poslovnega izida za leto 2013 zaradi nepredvidljivosti nismo planirali popravkov vrednosti naložb, na ta način planiran čisti poslovni izid je predvideval 45 tisoč evrov dobička. Brez popravkov vrednosti naložb in odloženih davkov smo dosegli čisti poslovni izid v višini 95 tisoč evrov, tudi na račun nižjih stroškov financiranja, do česar je prišlo, ker je bila vrednost euriborja nižja od predvidene. S popravki vrednosti naložb je družba dosegla 3,5 milijona evrov čiste izgube. Samo popravek vrednosti delnic Banke Celje, katere smo med letom neuspešno poskušali prodati, pa je k rezultatu prispeval 4 milijone evrov izgube.

V letu 2013 smo imeli v povprečju 2075 zaposlenih, kar je 2,2% manj od načrtovanega in 2,8% manj kot v letu 2012. Na novo ne zaposlujemo, razen na področjih, kjer se še vedno srečujemo s pomanjkanjem specifičnega kadra (CNC operaterji, kovači, občasno kuharji in natakariji).

Leto 2013 je bilo namenjeno ohranjanju in izboljševanju denarnega toka, investicij je bilo izvedenih samo za 5 milijonov evrov, kar je precej manj kot pred leti, ko je Unior investiral precej več kot 10 milijonov evrov letno. Likvidnostno stanje smo dodatno izboljšali z boljšim obračanjem zalog, katerih vrednost smo v letu zmanjšali za 5,5 milijona evrov. Na ta način smo zmanjšali stanje zapadlih obveznosti do dobaviteljev.

Unior d.d. je v letu 2013 presegel vse minimalno določene vrednosti kazalnice poslovanja, ki so določeni v Generalni pogodbi o finančnem prestrukturiranju, marsikatere od ambicioznih ciljev smo presegli, nekaterim smo se približali, predvsem pa smo vse kazalnice v primerjavi z letom 2012 bistveno izboljšali. Na ta način si postopno vračamo zaupanje deležnikov družbe. Ni razlogov, da uprava ne bi bila zadovoljna z večino doseženega v letu 2013, kar pa ne pomeni, da smo lahko z obstoječim stanjem zadovoljni.

Poslovni načrt za leto 2014 predvideva 165,6 milijona prihodkov, kar je 0,9 milijona evrov manj kot v letu 2013. Vsi programi, z izjemo Programa Strojna oprema, kjer smo v letu 2013 dosegli rekordno prodajo, predvidevajo rast prodaje. Tudi v letu 2014 nadaljujemo z ukrepi poslovnega

prestrukturiranja, kjer planiramo za 3,3 milijona evrov konkretnih ukrepov za izboljšanje poslovnega rezultata. V letu 2014 planiramo doseči za 3,9 milijona evrov čistega poslovnega izida, brez učinkov eventuelnih popravkov vrednosti. Denarni tok za leto 2014 predvideva vračilo z Generalno pogodbo določenega dela glavnice, investirali bomo za 6,2 milijona evrov, stanje povprečnega števila zaposlenih bo ostalo nespremenjeno. Dodana vrednost na zaposlenega se bo povečala na 31.365 evrov na zaposlenega na leto ali za 8,9%. Cilji za leto 2014 so realni in dosegljivi, zopet pa pomenijo velik premik v poslovanju glede na leto 2013.

Darko Hrastnik
Predsednik uprave

2 Poročilo nadzornega sveta

Nadzorni svet je v letu 2013 nadziral poslovanje družbe Unior d.d. ter odvisnih družb v okviru pooblastil, določenih z zakonskimi predpisi, statutom družbe, poslovnikom nadzornega sveta ter opravil tudi druge naloge iz svoje pristojnosti. Nadzorni svet je v IV. mandatu svojega delovanja, ki se je iztekel 12.12.2013, štel 6 članov. To so bili: predsednik Matej Golob Matzele, namestnik predsednika mag. Franc Dover, mag. Rok Vodnik, Emil Kolenc, mag. Marjan Adamič in Stanko Šrot. Zaradi izteka mandata so bili na 17. redni skupščini družbe izvoljeni novi člani – predstavniki kapitala, svet delavcev pa je izvolil dva predstavnika zaposlenih. Novi nadzorni svet je pričel mandat z dnem 13.12.2013 v sestavi: predsednik mag. Branko Pavlin, namestnik predsednika mag. Franc Dover, prof. dr. Marko Pahor, Drago Rabzelj, mag. Marjan Adamič in, Darko Dujmovič.

Dinamičnost in zahtevnost poslovanja družbe v nepredvidljivem okolju, se je skozi racionalizacijo in stabilizacijo poslovanja ter iskanjem novih razvojnih in tržnih priložnosti, odrazila tudi v poslovnem letu 2013. Leto 2013 je še posebej zaznamoval postopek finančnega prestrukturiranja družbe, saj je družba Unior v mesecu juliju z vsemi 12 poslovnimi bankami, s katerimi sodeluje, pa tudi s SID banko, dosegla končni dogovor o finančnem prestrukturiranju družbe, ki je ključni pogoj za nadaljnje delovanje družbe v smislu zagotavljanja garancijskega potenciala za izvedbo večjih projektov, stabilnega denarnega toka in dolgoročne poslovne stabilnosti.

Leto 2013 je družba zaključila z izpolnitvijo večine ciljev v poslovnem načrtu in tudi v Generalni pogodbi o finančnem prestrukturiranju. Poslovanje je zaznamovalo kar nekaj pomembnih mejnikov. S 1.1.2013 je bila izvedena pridružitev programa Sinter k programu Odkovki, ki se mu je z zmanjšanjem režijskih stroškov zagotovila večja učinkovitost in donosnost. V letu 2013 je program Odkovki s 77 mio EUR realizacije dosegel rekordno prodajo odkovkov, program Strojna oprema pa s 26 mio EUR realizacije rekordno prodajo strojev za obdelavo kovin. V mesecu maju 2013 je bil proizvodni proces izdelave ročnega orodja v obratu Vitanje zaradi racionalizacije stroškov prestavljen delno v obrat Zreče, delno pa v obrat Lenart. V mesecu februarju je bila na Rogli uspešno izvedena tekma FIS svetovnega pokala v deskanju na snegu, oba turistična centra, Rogla in Terme pa sta s strani Olimpijskega komiteja Slovenije prejela licenco Olimpijskega športnega centra za obdobje 2013 – 2017 za izvajanje številnih športnih panog.

Delovanje nadzornega sveta

V letu 2013 se je nadzorni svet sestal na sedmih rednih sejah ter opravil štiri korespondenčne seje. Nadzornemu svetu so bile sproti posredovane informacije o vseh pomembnejših odločitvah uprave družbe.

Nadzornemu svetu je uprava mesečno poročala s poročili o poslovanju družbe Unior d. d., četrletno pa tudi s poročili o poslovanju Skupine Unior, kar je nadzornemu svetu omogočalo ustrezno izvrševanje nadzorne vloge. Poročila uprave so bila pripravljena po posameznih področjih in ločeno za vse štiri programe družbe, s strnjenim pregledom vseh poslovnih učinkov. V svojih poročilih je uprava prikazovala vse najpomembnejše kategorije, ki vplivajo na poslovanje delniške družbe. Gre za kategorije bilance stanja, poslovnega izida, prodaje, stroškov, denarnih tokov ter drugih ekonomskih in tehničnih kazalcev. Po podpisu generalne pogodbe o finančnem prestrukturiranju je tudi tekoče poročala o izpolnjevanju zavez iz omenjene pogodbe, še zlasti s prikazom kazalcev KPI (Key Performens Indicators), ki so v letu 2013 dosegali okvirje opredeljenih mejnih vrednosti. Izkazom za leto 2013 so bili dodani tudi primerjalni izkazi za preteklo leto in izkazi o načrtih za tekoče leto.

Nadzorni svet je na podlagi ocen, ki mu jih je posredovala uprava, vseskozi spremljal tudi razmere na trgu. Posebej pozorno je spremljal stanja naročil posameznih programov in njihovih hčerinskih družb, gibanja cen materialov, surovin in energentov ter druge dejavnike, ki vplivajo na poslovanje družbe.

Nadzorni svet je na svojih rednih sejah obravnaval poslovna poročila posameznega četrtletja leta 2013, bil seznanjen s tekočim poslovanjem ter oceno poslovanja za naslednja kratkoročna obdobja. Veliko pozornosti je namenjal obvladovanju finančne vzdržnosti in tekoče likvidnosti, racionalizaciji stroškov v smislu optimalne organiziranosti, stabilizaciji poslovanja, možnostim razdolževanja ter v mesecu juliju dal soglasje za podpis Generalne pogodbe o finančnem prestrukturiranju z reprogramom odplačila finančnih obveznosti do leta 2019. Konec leta je nadzorni svet potrdil Poslovni načrt družbe za leto 2014, s poudarkom na celovitem obvladovanju poslovanja: znižanju zadolženosti družbe, povišanju dobičkonosnosti poslovanja, racionalizaciji poslovanja in obvladovanju stroškov blaga, materiala in storitev, zaposlenosti, poslovanju hčerinskih podjetij, procesu ravnanja s ključnimi in obetavnimi kadri.

V mesecu februarju je nadzorni svet opravil prvo redno sejo v letu 2013, na kateri se je seznanil z nerevidiranimi rezultati poslovanja za leto 2012, ki so se izrazili v negativnem poslovnem izidu, predvsem iz razloga slabitev premoženja. Zato je nadzorni svet zahteval nujnost izvajanja ukrepov za izboljšanje kvalitete poslovanja, s poudarkom na ustreznem obvladovanju terjatev, finančnih in kapitalskih naložb ter ukrepov racionalizacije, pa tudi izboljšanje donosnosti v vseh segmentih poslovanja družbe. Posebej je izpostavil, da je potrebno aktivnosti iz programa prestrukturiranja izvajati pospešeno.

Na redni seji v mesecu marcu se je nadzorni svet seznanil s statističnimi podatki za leto 2012, s poročilom o tekočem poslovanju ter poročilom o poteku projekta Finančnega prestrukturiranja in reorganizacije družbe, ki ga je družba izvajala v sodelovanju z družbo PwC, prav tako pa s posebej zasnovanim načrtom ukrepov za celovito izboljšanje poslovanja ter ukrepov v zvezi s finančnimi in kapitalskimi naložbami. V smislu zagotovitve finančne vzdržnosti je izrazil potrebo, da se pogajanja v zvezi s finančnim prestrukturiranjem pospešijo. Seznanil se je tudi s poročilom o izvedenih postopkih med družbama Unior d.d. in Rhydcon d.o.o. in, da je zaradi iztekajočega mandata potrebno pričeti z aktivnostmi za imenovanje novih članov nadzornega sveta.

V mesecu aprilu je nadzorni svet opravil dve seji, korespondenčno in redno. Na korespondenčni seji je imenoval zunanjega člana kadrovske komisije ter pooblastil predsednika nadzornega sveta za oblikovanje Nominacijskega odbora za imenovanje kandidatov za člane nadzornega sveta družbe Unior d.d. Na redni seji v mesecu aprilu se je poleg rednih formalnih točk nadzorni svet seznanil s poročilom Revizijske komisije o obvladovanju terjatev družbe ter poročilom o pregledu revidiranega letnega poročila družbe Unior in revidiranega konsolidiranega letnega poročila skupine Unior za leto 2012. Poročilo je v predlagani obliki sprejel in potrdil, kakor tudi poročilo o rezultatih preveritve za leto 2012. Sprejel je tudi izjavo o upravljanju družbe skladno z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb. Na predlog revizijske komisije je sprejel odločitev, da skupščini družbe predlaga za izvedbo revizije poslovanja v letu 2013 revizijsko družbo Delloite revizija d.o.o. V okviru poročil o tekočem poslovanju, ki je v I. kvartalu že nakazovalo znake izboljšanja, je nadzorni svet še vedno precej pozornosti namenil racionalizaciji poslovanja z opozarjanjem v smislu ustreznega obvladovanja stroškov, doslednega izvajanja dodatno sprejetih ukrepov ter skrbi za tekočo likvidnost. Od uprave je zahteval tekoče poročanje o dogovorih z bankami in morebitnimi odstopanji.

Na korespondenčni seji v mesecu maju se je nadzorni svet seznanil z nerevidiranim poročilom o poslovanju za obdobje januar – marec 2013 za družbo in skupino Unior. Ugotavljal je, da je rezultat I. kvartala pozitiven in boljši s primerljivim obdobjem preteklega leta, prav tako boljši od

načrtovanega. Kljub izboljšanju je smatral, da je potrebno z ustreznim obvladovanjem vseh vrst stroškov, zalog, terjatev, obveznosti, s pospeševanjem prodaje in izboljšanjem produktivnosti, nadaljevati.

Nadzorni svet se je v mesecu juniju na redni seji seznanil s poročilom kadrovske komisije o višini spremenljivega prejemka uprave za leto 2012, ki sta se mu oba člana, kljub temu, da jima je pripadal, odpovedala. Na predlog kadrovske komisije je tudi za leto 2013 določil in sprejel enaka Merila za dodelitev spremenljivega prejemka uprave družbe. Nadzorni svet se je seznanil tudi s poročilom Nominacijskega odbora o ožjem izboru kandidatov za člane nadzornega sveta, izmed katerih je štiri predlagal skupščini delničarjev za imenovanje članov nadzornega sveta družbe Unior d.d.. Na tej seji se je nadzorni svet podrobno seznanil s poročilom in vsebino Generalne pogodbe o finančnem prestrukturiranju družbe ter pooblastil upravo za dokončno uskladitev le te. Potrdil je dnevni red 17. skupščine družbe, se seznanil s postopki prodaje delnic Banke Celje ter prodaje deležev v hčerinskih družbah. V zvezi s postopki med družbama Unior d. d. in Rhydcon d.o.o. je izrazil pričakovanje zaščite interesov družbe Unior d. d.

V mesecu juliju je nadzorni svet opravil dve korespondenčni seji. Na prvi je podal soglasje h končnemu besedilu Generalne pogodbe o finančnem prestrukturiranju, ki je bila dne 22. 7. 2013 podpisana z vsemi poslovnimi bankami, s katerimi družba poslovno sodeluje kot ključni pogoj za nadaljnje delovanje družbe. Ta dosežek vliva optimizem za stabilizacijo razmer tako v družbi kakor tudi v nepredvidljivem okolju. Na drugi korespondenčni seji je soglašal z umikom 4. in 7. točke dnevnega reda sklicane 17. seje skupščine in potrdil prečiščeno besedilo novega dnevnega reda skupščine. Soglašal je s sklicem izredne skupščine ter potrdil besedilo obrazložitve sklepa glede imenovanja revizijske družbe za leto 2013.

Konec meseca avgusta je nadzorni svet opravil redno sejo, na kateri se je seznanil s polletnim poročilom, tekočim poslovanjem ter poročilom o izpolnjevanju zavez do bank iz pogodbe o finančnem prestrukturiranju družbe. Priporočil je, naj se v smislu utrjevanja kredibilnosti, poslovanje v pozitivni smeri nadaljuje ter opozoril na ustrezno obvladovanja denarnega toka in zapadlih obveznosti, predvsem v zadnjem kvartalu leta, da bo možna izpolnitev ciljev poslovnega načrta 2013. Upravi je naložil, da pripravi poročilo v zvezi s postopki nabave in strukturo stroškov storitev, kakor tudi poročilo o vzpostavitvi zavarovanj na premoženju družbe v obdobju zadnjih štirih let.

Na seji v mesecu oktobru se je poleg tekočega poslovanja seznanil s smernicami poslovanja v prihodnje, s priporočilom upravi za izvajanje vseh potrebnih ukrepov nadaljnjega stabiliziranja poslovanja. Seznanil se je s podrobnim poročilom revizijske komisije o postopkih nabave in storitev ter poročilom o izvajanju strateških nalog in ukrepov za izboljšanje poslovanja, ki so že začeli kazati pozitivne učinke. Nadzorni svet je bil informiran tudi o izgradnji tekaškega centra na Rogli ter soglašal, da je začeto investicijo potrebno dokončati. V okviru rednih poročanj se je seznanil o izpolnjevanju obveznosti iz Generalne pogodbe o finančnem prestrukturiranju ter postopkih med družbama Unior in Rhydcon d.o.o., zoper katero je bil zaradi neuspešne mediacije uveden tožbeni postopek za izterjavo dolga.

Konec meseca novembra je nadzorni svet opravil zadnjo sejo v IV. mandatu, na kateri se je seznanil z nerevidiranim devetmesečnim poročilom ter poročilom o tekočem poslovanjem, iz katerega je bilo moč opaziti učinke ukrepov, ki so se izvajali tekom leta na vseh področjih poslovanja. Nadzorni svet se je seznanil s smernicami poslovnega načrta 2014 Unior d.d. in naložil upravi, da poslovni načrt pripravi na način, da bo zagotovljeno doseganje ključnih kazalnikov poslovanja, kot jih določa generalna pogodba o finančnem prestrukturiranju ter da se poslovanje družbe čim bolj približa scenariju »base case« za poslovno leto 2014, izdelanem v sodelovanju z družbo PwC. Potrdil je tudi finančni koledar objav družbe za leto 2014.

Novi nadzorni svet se je v mesecu decembru sestal na svoji prvi redni seji in izmed članov izvolil predsednika in njegovega namestnika ter oblikoval komisije nadzornega sveta. Obravnaval in potrdil je poslovni načrt družbe za leto 2014 ter priporočil upravi, da nadzornemu svetu redno poroča o vseh pomembnih dejavnikih, ki vplivajo na poslovanje družbe.

Nadzorni svet ocenjuje, da je v letu 2013 deloval v razmerju do uprave neodvisno in da pri delu članov nadzornega sveta ni prihajalo do nasprotja interesov.

Razen redkih opravičenih izostankov so na sejah sodelovali vsi člani. Na vse seje nadzornega sveta sta bila vabljeni tudi predsednik in član uprave, po potrebi pa tudi direktorji programov. Gradivo za seje je bilo izdelano kvalitetno in je zagotavljalo članom nadzornega sveta kakovostne informacije.

Letno poročilo

Revizijska komisija je pregledala letno poročilo družbe Unior d.d. in Skupine Unior ter poročilo revizijske družbe Deloitte Revizija d.o.o. iz Ljubljane ter pripravila predlog poročila o preveritvi za nadzorni svet.

Nadzorni svet na podlagi pregleda letnega poročila in konsolidiranega letnega poročila, poročila revizorjev in poročila revizijske komisije nadzornega svet ugotavlja, da nekonsolidirani in konsolidirani računovodski izkazi podajajo resničen in pošten prikaz finančnega stanja družbe Unior d.d. in Skupine Unior na dan 31.12.2013 ter njunega poslovnega izida, drugega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Nadzorni svet na letno poročilo družbe Unior d.d. in Skupine Unior za poslovno leto 2013 nima pripomb in ga sprejema.

Ugotovitev in predlog pokrivanja izgube

Nadzorni svet se je seznanil s sklepom uprave družbe, da čista izguba tekočega leta 2013 ostane nepokrita in se prenese v naslednje leto. Ugotovljena bilančna izguba poslovnega leta 2013 znaša 25.436.927,90 evra in je sestavljena iz čiste izgube poslovnega leta v višini 3.542.813,86 evra in izgube iz preteklih let v višini 21.894.114,04 evra. Nadzorni svet je obravnaval predlog uprave družbe, da bilančna izguba ostane nepokrita in se prenese v naslednje leto, ter je z njim soglašal.

Nadzorni svet predlaga skupščini delničarjev, da upravi in nadzornemu svetu podeli razrešnico za poslovanje v letu 2013.

Pri oblikovanju predloga sklepa o razporeditvi izgube za tekoče leto 2013 sta uprava in nadzorni svet upoštevala veljavna določila Zakona o gospodarskih družbah in statut družbe Unior d.d.

Poročilo je nadzorni svet izdelal v skladu z določbami 282. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in je namenjeno skupščini delničarjev.

Predsednik nadzornega sveta:
mag. Branko Pavlin

3 Predstavitev družbe

Zgodovina

Začetki Uniorja segajo v leto 1919, ko je bila ustanovljena Štajerska železo-industrijska družba, pri čemer ima kovaštvo v Zrečah še mnogo starejše korenine. Leta 1950 se je obrat preimenoval v Tovarno kovanega orodja Zreče (TKO) in prešel v družbeno last. V sedemdesetih letih 20. stoletja je z novimi oblikami razvoja družba dobila tudi novo ime – Unior Tovarna kovanega orodja Zreče. Leta 1997 se družba preoblikuje v delniško družbo.

UNIOR danes

Delniška družba UNIOR je organizirana v štirih programih:

- Odkovki,
- Ročno orodje,
- Strojna oprema in
- Turizem.

Poslanstvo

Smo razvojni partner pri proizvodnji, preoblikovanju in obdelavi kovin ter zaveznik narave in ljudi.

Vrednote

Naše vrednote so: odgovornost, pripadnost, partnerstvo, inovativnost, odličnost, poštenost, spoštljivost in vztrajnost. Naše osrednje sposobnosti so: široko tehnično in tehnološko znanje, delavnost in prepoznavanje poslovnih priložnosti v naših ključnih poslovnih segmentih. Naše osrednje sposobnosti nam prinašajo naslednje konkurenčne prednosti: globalna prisotnost, nekateri programi ali podjetja v Skupini so med ključnimi igralci na segmentu tržišča ali tržišču, prilagodljivost ter konkurenčnost v ceni in kakovosti.

Vizija družbe UNIOR d.d. v letu 2016

Prepoznavni smo kot napredno mednarodno podjetje v kovinsko predelovalni in turistični dejavnosti. Z lastnimi inovativnimi procesi v sodelovanju s kupci, dobavitelji, s sorodnimi podjetji in raziskovalnimi organizacijami razvijamo, proizvajamo in tržišimo rešitve z vse višjo dodano vrednostjo. Naša bruto dodana vrednost na zaposlenega je 34.000 evrov in je vsaj na slovenskem povprečju industrijskih podjetij. Naša prodaja znaša 190 milijonov evrov. Dosegamo pozitivno ekonomsko dodano vrednost (EVA), zagotavljamo varno naložbo lastnikom z donosnostjo (ROE) vsaj 6 odstotka in prihodnost zaposlenim. Zadolženost družbe ne presega šestkratnika EBITDA.

Skupina UNIOR

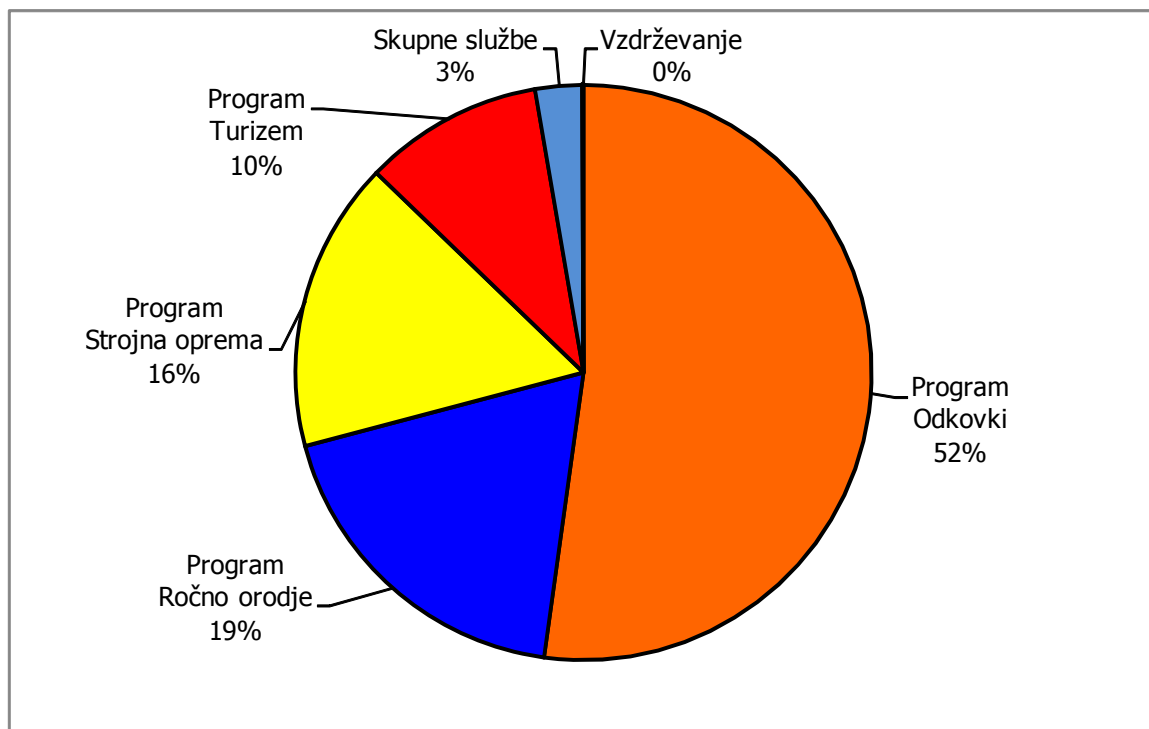
Skupino UNIOR sestavlja dvajset odvisnih in osem pridruženih podjetij v dvajsetih državah po svetu.

Podjetje	Država	Celina
RC SIMIT	Slovenija	Evropa
RHYDCON	Slovenija	Evropa
ROGLA INVESTICIJE	Slovenija	Evropa
RTC KRVAVEC	Slovenija	Evropa
ŠTORE STEEL	Slovenija	Evropa
UNIOR BIONIC	Slovenija	Evropa
UNIOR PRODUKTIONS- UND HANDELSGESELLSCHAFT	Avstrija	Evropa
UNIOR BULGARIA	Bolgarija	Evropa
UNIOR SAVJETOVANJE I TRGOVINA	Bosna in Hercegovina	Evropa
UNIOR TEHNA	Bosna in Hercegovina	Evropa
UNIOR FRANCE	Francija	Evropa
UNIOR HELLAS	Grčija	Evropa
UNIDAL	Hrvaška	Evropa
UNIOR ITALIA	Italija	Evropa
UNIOR KOMERC	Makedonija	Evropa
UNIOR DEUTSCHLAND	Nemčija	Evropa
UNIOR COFRAMA	Poljska	Evropa
UNIOR TEPID	Romunija	Evropa
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS	Rusija	Evropa
SINTER	Srbija	Evropa
UNIOR COMPONENTS	Srbija	Evropa
UNIOR TEOS ALATI	Srbija	Evropa
UNIOR ESPANA	Španija	Evropa
UNIOR INTERNATIONAL	Velika Britanija	Evropa
UNIOR HUNGARIA	Madžarska	Evropa
NINGBO UNIOR FORGING	Kitajska	Azija
UNIOR SINGAPORE	Singapur	Azija
UNIOR USA CORPORATION	ZDA	Severna Amerika

4 Programi in dejavnost družbe

Prihodki od prodaje družbe UNIOR po programih v letu 2013

Program Odkovki

Program Odkovki razvija, kuje in obdeluje odkovke ter sklope za avtomobilsko industrijo in druge odjemalce.

Vizija programa Odkovki v letu 2016 predvideva da smo globalen, sodoben in uspešen razvojni program, ki svoje mesto uveljavlja v skupini najuspešnejših avtomobilskih proizvajalcev oziroma njihovih sistemskih dobaviteljev. Cilj je 100 milijonov evrov prihodkov, od tega je 15 milijonov evrov prodaje obdelanih odkovkov. S proizvodnjo 30 milijonov kosov odkovkov za volanske mehanizme osebnih vozil in nad 15 milijonov kovanih ojníc se uvrščamo na prvo oziroma tretje mesto med kovačnicami naše branže v evropskem prostoru. Bruto dodana vrednost na zaposlenega znaša 33.500 evrov.

Leto 2013 smo zaključili z 86,9 milijonov evrov prodaje, od tega 9,3 milijonov evrov za obdelane odkovke. Na sintru je realizacija znašala 4,7 milijona evrov.

Proizvedli smo 12 milijonov ojníc in 29 milijonov delov za krmilne mehanizme avtomobilov. Bruto dodana vrednost na zaposlenega je znašala skoraj 30.000 evrov. Ključne strateške usmeritve so bile: povečanje dodane vrednosti odkovkov z obdelavo, obvladovanje stroškov, avtomatizacija in prilagajanje trgu (iskanje novih tržišč, tržnih priložnosti, razvoj alternativnih tehnologij).

Program Odkovki je najstarejši program in osnova, iz katere se je razvil današnji UNIOR. V letu 2013 je prispeval dvainpetdeset odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe. Proizvajalcem s

področja avtomobilske industrije (80 odstotkov naše prodaje gre v to panogo) ekskluzivno dobavljamo zahtevne odkovke visokih varnostnih zahtev. To so predvsem deli krmilnega mehanizma osebnih vozil, nosilni deli podvozja, ojnice in drugi odkovki, ki niso osnosimetrični. Manjši deli zajemajo odkovki za program Ročno orodje v okviru družbe.

Na trgu delujemo kot razvojni dobavitelj, skupaj s kupci pa razvijamo in optimiramo odkovek za poznejšo uporabo. Smo dobavitelj direktno do OEM neposredno na montažni trak avtomobilskih proizvajalcev, ter tier 1 in tier 2 dobavitelj.

Kot dobavitelj avtomobilske industrije smo zavezani najostrejšim standardom kakovosti. V ta namen smo pridobili ISO standard ISO/TS 16949, kupci pa poleg tega redno spremljajo in preverjajo kakovost naših izdelkov.

Solastništvo v jeklarni Štore Steel, d.o.o., pomembnemu dobavitelju visoko kakovostnih jekel, ter lastni orodjarna in strojegradnja nam omogočajo celovito spremljanje vseh kupčevih zahtev od jekla, do končno obdelanega odkovka.

V obratu Sinter, ki smo ga prevzeli v letu 2013, smo uspeli obrniti trend upadanja in poskušali reševati odprte nove projekte.

Proizvodnja sintranih delov (izdelanih iz kovinskega prahu) uvršča UNIOR med pomembnejše dobavitelje systemske avtomobilske industrije. Naši izdelki so usklajeni z najvišjimi zahtevami in merili kakovosti. Vgrajujejo se v avtomobile znamk BMW, Audi, VW, Volvo in drugih. Najpomembnejši proizvodi tega programa so deli volanskih mehanizmov za osebna vozila, deli oljnih črpalk, deli za okovja pri stavbnem pohištvu, drsniki, rotorji in ohišja za oljne črpalke.

Program Ročno orodje

Program Ročno orodje ustvarja dovršena ročna orodja.

Vizija programa Ročno orodje v letu 2016 predvideva, da smo globalno prisotni in usmerjeni v izdelke in storitve z vse višjo vrednostjo za kupce, kar nam omogoča doseganje 33.000 evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Uspešni smo pri razvoju, proizvodnji in prodaji specialnih orodij (kolesarsko, avtomobilistično, motoristično, VDE DP), kjer dosegamo 30 odstotkov naše realizacije. S programom hladnega kovanja realiziramo 5 milijonov evrov. Ključne strateške usmeritve so: reorganizacija prodaje in prodajne mreže, razvoj in trženje specialističnega orodja, širitev proizvodnje in prodaje izdelkov hladnega kovanja, vitka proizvodnja, planiranje proizvodnje in zalog in informatizacija poslovanja s prodajno mrežo – B2B.

Proizvodno-prodajni program ročnega orodja obsega 5.500 izdelkov, pri čemer so najpomembnejši: ključni, klešče, nasadni ključni in pribor, kovinska embalaža, snemalci, kladiva, izvijači, stege, škarje, vodoinštalacijsko orodje, orodje za električarje, elektronike, krovce ter namensko orodje za servisiranje koles in avtomobilov.

Usmerjeni smo v razvoj, izdelavo in trženje visoko kakovostnega, funkcionalnega ročnega orodja z dolgo življenjsko dobo za potrebe profesionalnih uporabnikov. Posebna odlika orodja UNIOR je privlačno razmerje med vrhunsko kakovostjo in dostopno ceno. Izdelano je na najsodobnejših računalniško krmiljenih strojih za termično, mehansko in površinsko obdelavo materialov, zaradi česar se lahko tesno prilagajamo potrebam kupcev.

Naše ročno orodje je dostopno uporabnikom po vsem svetu. Za njegovo prodajo skrbi razvejana mreža distributerjev. Ročno orodje UNIOR ustreza zahtevnim svetovnim in evropskim standardom kakovosti DIN. Orodje za delo pod visoko napetostjo se že od leta 1991 ponaša s certifikatom VDE. Vsi zaposleni so vpeti v procese snovanja izboljšav kakovosti in medsebojnega učenja.

Program Strojna oprema

Program Strojna oprema z lastnim razvojem, implementiranjem najnovejših tehnoloških dosežkov na področju odrezavanja materialov ter s sodobnimi koncepti strojev zagotavlja konkurenčnost na področju avtomatizacije obdelav v avtomobilski industriji.

Vizija programa Strojna oprema v letu 2016 predvideva, da dosegamo letno realizacijo 24 milijonov evrov in bruto dodano vrednost 47.000 evrov na zaposlenega. Povezani smo v enakovredna in kakovostna strateška partnerstva, kar nam omogoča potrebno stabilnost in nadaljnji razvoj. Smo vodilni na področju globokega vrtanja. Prepoznavni smo kot zanesljivo in odgovorno inženiring podjetje.

S prilagoditvijo proizvodnega programa, povečanjem fleksibilnosti izdelkov ter ciljem povečevanja zadovoljstva kupca pričakujemo, da bomo lahko dolgoročno izpolnjevali pričakovanja naših kupcev ter razširili našo dejavnost tudi izven evropskih meja. Po pomembnosti konceptov strojev ocenjujemo, da smo lahko vodilni na področju globokega vrtanja, koncepti kot so: fleksibilne proizvodne celice, pet-osni obdelovalni stroji ter fleksibilni stroji z vrtljivo mizo pa bodo dopolnitev planiranemu obsegu poslovanja.

Za doseg konkurenčnosti smo vsa razvojna vlaganja namenili razvoju obdelav elementov motorja in podvozja (kolenčasta gred, odmična gred, osi menjalnika in periferne enote). Dosegli smo nivo razvojnega dobavitelja. Z nenehnim usklajevanjem s kupcem ter iskanjem skupnih cenejših rešitev dosegamo konkurenčno prednost pred ostalimi. Pri tem seveda vključujemo najsodobnejše dosežke s področja gradnje strojev in tehnologije odrezovanja materiala. Kljub obvladovanju ozkega segmenta obdelav je naš izdelek še vedno prototip, prilagojen kupčevim zahtevam in specifičnosti izdelka, ki se na stroju obdeluje.

Poslovanje v programu Strojna oprema je zaradi lastnih potreb in zahtev kupcev zasnovano po mednarodnih standardih kakovosti. Trenutno razpolagamo s certifikati ISO 9001, ISO 14001 in najpomembnejšim VDA 6.4. Usmeritev h kupcem, spoštovanje pogodbenih obveznosti ter visoka stopnja organiziranosti zagotavljajo izpolnjevanje vseh zahtev iz pridobljenih certifikatov.

Program Turizem

Program Turizem približuje naravno in zdravo življenje svojim gostom.

Vizija programa Turizem v letu 2016 je, da z našimi storitvami dvigujemo kakovost življenja zahtevnejšim gostom, s katerimi ustvarimo 21 milijonov evrov letne realizacije in 210.000 nočitev letno. Bruto dodana vrednost na zaposlenega znaša 32.000 evrov. Prepoznavni smo po odličnem svetovnem centru za pripravo vrhunskih športnikov.

Življenjski slog delniške družbe Unior se kaže v vitalnosti programa Turizem, ki se že od sedemdesetih let preteklega stoletja razvija na osnovi naravnih danosti in ob neponovljivih naravnih lepotah ponuja vrhunske storitve s področja športa, rekreacije, zdravstva, wellness-a, poslovnega turizma in kulinarike.

Danes, ko turizem v Sloveniji dobiva nove razsežnosti znotraj EU in širše, Rogla in Terme Zreče ohranjata tri primarne turistične produkte: družinske počitnice, zdravstveno rehabilitacijo in priprave vrhunskih športnih ekip. Ob tem si prizadevamo varovati naravno ter spoštovati lokalno in tradicionalno, ob vključenosti lokalne skupnosti in trajnostnega razvoja destinacije.

Otežene gospodarske razmere v slovenskem gospodarstvu in še vedno trajajoča gospodarska kriza v nekaterih sosednjih državah so razlog, da si program Turizem zastavlja zmerno optimistične poslovne cilje. Leto 2013 je poleg negativnega pečata v poslovanju programa Turizem pustilo enak negativen vpliv tudi v večini slovenskih turističnih podjetij in zdravilišč.

Žal pa ob navedenem ne smemo zapostaviti vpliva vremenskih razmer, tako v času zime kot tudi poletja, ki imajo na realizacijo prihodkov v turizmu občuten vpliv.

Navedeno je razlog, da smo si zastavili dodatne ukrepe (tako na prihodkovni, kot tudi na stroškovni strani) s pomočjo katerih bomo zastavljene cilje v prihodnje realizirali. Posebno pozornost namenjamo vsebinam in kakovosti naše ponudbe, ob tem pa ne pozabljamo na operativno in stroškovno učinkovitost, rast in razvoj.

Z organizacijo dogodkov svetovnega formata (FIS World Cup Snowboard) in evropskih pokalov (FIS Europa cups in Cross country skiing & Snowboard) si utrjujemo image in prepoznavnost na mednarodnih trgih.

5 Pomembnejši dogodki v letu 2013

Združitev programov Odkovki in Sinter

Zaradi racionalizacije poslovanja smo skladno z usmeritvami prestrukturiranja s 1.1.2013 združili programa Odkovki in Sinter.

Zamenjava vodstva programa Turizem

11.2.2013 je vodenje programa Turizem prevzela ga. Simona Mele, ki je na mestu direktorice nasledila g. Damjana Pintarja.

Prodaja deleža v družbi Solion Ltd

28.5.2013 je bila sklenjena pogodba o prodaji 20% lastniškega deleža v pridruženi družbi Solion Ltd v Rusiji.

Prodaja deleža v družbi Roboteh d.o.o.

30.5.2013 je bila sklenjena pogodba o prodaji 24,97% lastniškega deleža v pridruženi družbi Roboteh d.o.o..

Zaprtje družbe UNIOR Australia Tool

19.6.2013 smo zaradi premajhnega obsega poslovanja zaprli odvisno družbo UNIOR Australia Tool.

Skupščina družbe UNIOR d.d.

17.7.2013 je bila 17. redna seja skupščine, delničarji pa so na njej:

- obravnavali informacijo o letnem poročilu, mnenju revizorja in pisnemu poročilu nadzornega sveta o letnem poročilu,
- odločali o bilančni izgubi in podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu,
- imenovali nove člane nadzornega sveta in
- spremenili poslovnik o delu skupščine.

Podpisana Generalna pogodba o finančnem prestrukturiranju

22.7.2013 je družba z vsemi poslovnimi bankami podpisala Generalno pogodbo o finančnem prestrukturiranju, ki družbi do leta 2019 zagotavlja stabilen denarni tok, pogoje za doseganje zastavljenih ciljev in dolgoročno poslovno stabilnost družbe.

Izredna skupščina družbe UNIOR d.d.

21.8.2013 je bila 2. izredna seja skupščine, delničarji pa so na njej:

- imenovali revizijsko družbo za leto 2013.

Zamenjava vodstva programa Turizem

1.9.2013 je vodenje programa Turizem prevzela ga. Barbara Soršak, ki je na mestu direktorice nasledila go. Simono Mele.

Prodaja deleža v družbi Unior Bionic d.o.o.

21.10.2013 je bila sklenjena pogodba o prodaji 91,592% delež v družbi Unior Bionic d.o.o., ki se bo na novega kupca prenesel s 1.1.2014.

Nov nazorni svet družbe

13.12.2013 je nastopil štiriletni mandat nov nadzorni svet sestavi mag. Branko Pavlin, predsednik nadzornega sveta, mag. Franc Dover, namestnik predsednika in člani prof.dr. Marko Pahor, g. Drago Rabzelj, mag. Marjan Adamič in g. Darko Dujmović.

Sprememba pomembnega deleža v lastništvu družbe

16.12.2013 je družba prejela Obvestilo o spremembi pomembnih deležev in sicer iz obvestila izhaja, da je družba Štore Steel d.o.o. dne 11.12.2013 pridobila 245.689 delnic UKIG in, da ima tako skupaj v lasti 346.182 delnic UKIG, kar predstavlja 12,1963% vseh delnic UKIG. Prenos delnic na novega imetnika je odložen do dokončnega plačila kupnine, najkasneje do konca maja 2014.

6 Najpomembnejši trgi in kupci

UNIOR je dobavitelj avtomobilske industrije, zato je za naše poslovanje ključnega pomena dogajanje v tej panogi. Naši glavni kupci so vsi najvidnejši proizvajalci: Volkswagen, Audi, BMW, Renault, Dacia, Peugeot, ZF Lemförder & ZF Lenksysteme, Volvo, Bosch Siemens Group, Daimler, Jtekt, GKN, Arvin Meritor, General Motors in Cimos. Med drugimi panogami, iz katerih prihajajo naši kupci, kaže omeniti še obrtnike, serviserje in končne uporabnike, ki so pomembni predvsem pri programu ročnega orodja.

Naš najpomembnejši trg je Evropska unija, kamor izvozimo preko 90 odstotkov vseh proizvodov s področja kovinsko-predelovalne dejavnosti oziroma ustvarimo več kot 80 odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe. Med preostalimi trgi so za nas najpomembnejši evropski trgi zunaj EU in azijski trgi.

Program Odkovki

Podobno kot pri drugih programih je tudi pri odkovkih za kovačnico v Zrečah in Unidal na Hrvaškem najpomembnejši trg EU, kjer ustvarimo 96 odstotkov vseh prihodkov od prodaje – od tega v Sloveniji dobre štiri odstotke. Izdelki so v večini (z 90-odstotnim deležem) neposredno namenjeni avtomobilski industriji (kupci so VW, Audi, Renault, Dacia, BMW, Mercedes) in njihovim poddobaviteljem (ZF Friedrichshafen, TRW, JTEKT, SEAC, GKN, Mahle).

Utrdili smo se na področju ojníc. Pridobili smo nove projekte pri grupaciji VW (EA 211, EA 289), ki nam omogočata vzdrževati skupno število ojníc na nivoju 12 – 13 milijonov v naslednjih nekaj letih. Poleg grupacije VW smo promet ustvarjali z novim projektom pri grupaciji Renault in razvojnim projektom pri kupcu BMW, ki bo prinašal dodatni promet v naslednjih letih.

Prisotni smo pri razvojih motorjev, ki so sestavni del hibridnih vozil. Naši največji tekmeči na najpomembnejših trgih so evropski proizvajalci (Mahle-Brockhaus, STP, Kanca, Ateliers des Janves).

Smo vodilni proizvajalec na področju krmilnih mehanizmov za osebna vozila. Na področju krmilnih mehanizmov smo uspeli obdržati delež pri grupaciji ZF. Bistveno smo se okrepili pri TRW-ju, kjer smo pridobili strateško pomemben projekt MQB, kar nam omogoča nadaljnjo zdravo rast pri tem kupcu. SEAC ostaja s programom za Toyoto stabilen kupec. Pomembno rast in nove projekte pa smo zabeležili tudi pri kupcu JTEKT, kjer postaja vse pomembnejši delež obdelave, ki dosega več kot 3,5 milijone evrov v realizaciji.

Na področju krmilnih delov je na naših najpomembnejših trgih zelo prisotna konkurenca iz Azije (predvsem s Kitajske in Indije). Svoje ključne prednosti v boju z njimi vidimo v sodelavi na razvoju materialov z jeklarno Štore Steel, sodelovanju s kupci pri razvojnih projektih, visoki produktivnosti, tehnoloških prednostih in fleksibilnosti.

Najpomembnejši trg programa Sinter je Evropska unija, pri čemer je domači (slovenski) trg v letu 2013 obsegal 18,4 odstotka vseh ustvarjenih prihodkov od prodaje v EU.

Naši največji kupci so ZF Lenksysteme Nacam, ZF Lemforder Schaltungssysteme, Mahle, Audi, Willi Elbe, BPW Group. Na trgih se srečujemo z bistveno močnejšo konkurenco, kot na programu kovačnice in obdelave. Med njimi kaže posebej izpostaviti ameriško podjetje GKN, avstrijsko Miba Group in francosko Federal Mogul.

Med ponudniki sintranih izdelkov obstajajo tako velike multinacionalke kot manjši in prilagodljivi (nišni) proizvajalci.

Večji globalni proizvajalci skušajo obvladovati celotno nabavno verigo, močno je povečana tudi avtomatiziranost proizvodnje, kar vse otežuje delovanje manjših nišnih proizvajalcev. Vendar so ti še vedno prisotni in uspešni, saj ključni kupci (avtomobilska in vse bolj tudi druge industrije) podpirajo obstoj konkurence in prilagodljivih ponudnikov.

Program Ročno orodje

Program ročno orodje ustvari 90% vseh prihodkov od prodaje z izvozom in se uvršča med pet najpomembnejših Evropskih proizvajalcev visoko-kavostnega ročnega orodja. Tržni delež v svetovni profesionalni potrošnji ročnega orodja znaša 1% in je primerljiv z ostalimi evropskimi konkurenti. Zaradi utrjenosti in prepoznavnosti blagovne znamke Unior je tržni delež v državah bivše Jugoslavije na nivoju 65%.

Najpomembnejši trgi so trgi Evropske Unije, Rusije in Arabskega dela sveta. S prodajo smo orientirani na profesionalne uporabnike - industrijo, obrtnike. Zaradi funkcionalnosti in varnosti samih orodij se med naše kupce uvrščajo letališča, železnice, ladjedelnice in petrokemična industrija. Blagovna znamka Unior pridobiva na vse večjem pomenu v posameznih tržnih nišah (kolesarski, motoristični, električarski).

Na svetovnem trgu ročnih orodij veljajo zaostrene razmere, saj se potrošnja ročnega orodja znižuje, hkrati pa so vse večji pritiski na nižanje prodajnih cen pri končnem potrošniku, zaradi tega krajšamo prodajno verigo. Kot glavni generator rasti ostajajo hladno kovani izdelki za potrebe industrije na trgih Vzhodne Evrope.

Osnovni cilj še ostaja naprej pridobivanje novih kupcev ter izvajanje pospešene prodaje novih, namenskih izdelkov.

Program Strojna oprema

Prodajne poti in gibanja niso odvisna od naših izdelkov, ampak od politike vlaganj naših kupcev. Po siloviti rasti gospodarstva v Nemčiji ter intenziviranju proizvodnih resursov na Kitajskem in Mehiki smo bili prisiljeni tudi naše prodajne strategije prilagoditi trenutnim usmeritvam kupcev. Že od samega vstopa v avtomobilsko industrijo leta 1995 sledimo zelo dinamičnim ciklusom investicij naših kupcev. Realno ne moremo pričakovati vsako leto kontinuitete, vendar nam to dodatno vliva potrebo po še tesnejšem sodelovanjem z najzahtevnejšimi kupci.

Globalizacija svetovnega trga ter povečanja pomena hčerinskih podjetij naših ključnih kupcev - Volkswagen, AUDI, BMW in Daimler, nam vsakoletno spreminjajo tržne deleže. Za zagotavljanje rasti obsega moramo nenehno iskati nove potenciale, tudi izven segmenta avtomobilske industrije kot so npr. letalska ali naftna industrija. Poleg renomiranega konkurenta španskega Etxetar-ja na področju kolenčaste gredi, ki želi ostati vodilno podjetje na svetovnem trgu, se še vedno srečujemo z nemškimi konkurenti, kot so npr. Elha, Licon, Anger ter podobnimi podjetji.

Leti 2012 in 2013 je zaznamoval intenzivni prehod na neevropsko tržišče. Z uspešno dokončanimi projekti za obdelavo kolenčastih gredi smo naredili velik korak k uveljavljanju blagovne znamke UNIOR na področju gradnje strojev. Počasi izpolnjujemo naš cilj - uvrstitev med tri

najpomembnejše svetovne dobavitelje na tem segmentu. Prepričani smo, da lahko to intenzivno pot, povezano z rastjo obsega in kvalitete poslovanja, nadaljujemo tudi v naslednjih letih, seveda ob primernem zagotavljanju resursov za gradnjo strojev. S selekcijo kupcev in segmentiranjem trga smo uvedli novo prodajno politiko, s katero želimo kot kupce pridobiti nekatere strateške dobavitelje današnjih končnih kupcev. Pričakujemo, da bo dosedanji razvoj fleksibilnih strojev zadovoljil potrebe novih kupcev, korak naprej pa bomo morali storiti pri pocenitvi izvedb in znižanju končnih cen zaradi vpliva konkurence.

Program Turizem

Krepimo trženje na tujih tržiščih, ob tem pa smo si zadali cilj ohranitve prihodkov s strani slovenskega gosta. Prilagajamo ponudbo posameznim ciljnim skupinam in gradimo model dodatnega in še učinkovitejšega trženja izven penzijskih storitev.

Ob vsem navedenem pa bodo predvidoma prihodki s strani ZZZS (zdraviliško zdravljenje), glede na ukrepe, ki so že bili sprejeti, nižji tudi v prihodnje. Iz tega razloga v Termah Zreče s pomočjo priznanih zdravnikov, specialistov za posamezna področja, uvajamo nove samoplačniške ambulante.

Z intenzivnimi akvizicijami na tujih tržiščih povečujemo nočitve realizirane s strani tujih gostov iz bližnjih in daljnjih dežel. Delež tujih nočitev povečujemo že od leta 2012 dalje. Ob tem pa, glede na vrhunske pogoje za priprave športnih ekip, pridobiva vse večji pomen tudi trženje naših storitev vrhunskim športnim ekipam. V sodelovanju z znanstveno raziskovalnimi ustanovami in podporo EU razvijamo sistem rehabilitacije in priprav športnih ekip.

Ob predpostavki, da v programu Turizem individualni gostje zavzemajo velik delež prihodkov, se na najvišja mesta uvrščajo prihodki zdravstvenih zavarovalnic, povezani z zdraviliškim zdravljenjem. V zadnjem letu pa smo občutno povečali prihodke, realizirane s strani dveh slovenskih turističnih agencij. V prihodnje povečujemo prihodke individualnega gosta, saj s tem posledično izboljšujemo tudi iztrženo ceno naših storitev. Zaradi specifičnosti turizma imamo namreč več poslovnih partnerjev z manjšimi prihodki.

7 Delnice

Ob ustanovitvi delniške družbe UNIOR je bilo izdanih 2.138.200 delnic po nominalni vrednosti 8,35 EUR. Od tedaj je družba izvedla dve dokapitalizaciji. Prvo 1.12.1999, ko je bilo izdanih dodatnih 200.214 delnic, drugo pa 1.2.2010 z izdajo 500.000 novih delnic. Tako ima UNIOR na dan 31.12.2012 skupno 2.838.414 delnic, ki se od leta 2006 vodijo kot kosovne delnice. Te so izdane v nematerializirani obliki in od 21.1.2000 vpisane v centralni register vrednostnih papirjev, ki ga vodi KDD – Centralno klirinško depotna družba, d.d., v Ljubljani.

Pomembni podatki o delnicah

	2013	2012	2011	2010
Skupno število delnic	2.838.414	2.838.414	2.838.414	2.838.414
Število lastnih delnic	2.330	2.330	2.330	71.245
Število delničarjev	1.285	1.312	1.320	1.319
Dividende na delnico	-	-	-	-
Vrednost lastnih delnic v bilanci (v tisočih EUR)	100	100	100	2.719

Lastne delnice

Skupina Unior ima skupno 2.330 lastnih delnic, kar pomeni 0,08 odstotka celotnega lastništva. Delnice so v lasti družbe Unior Deutschland GmbH, Remseck. Družba UNIOR d.d. v svoji lasti nima lastnih delnic.

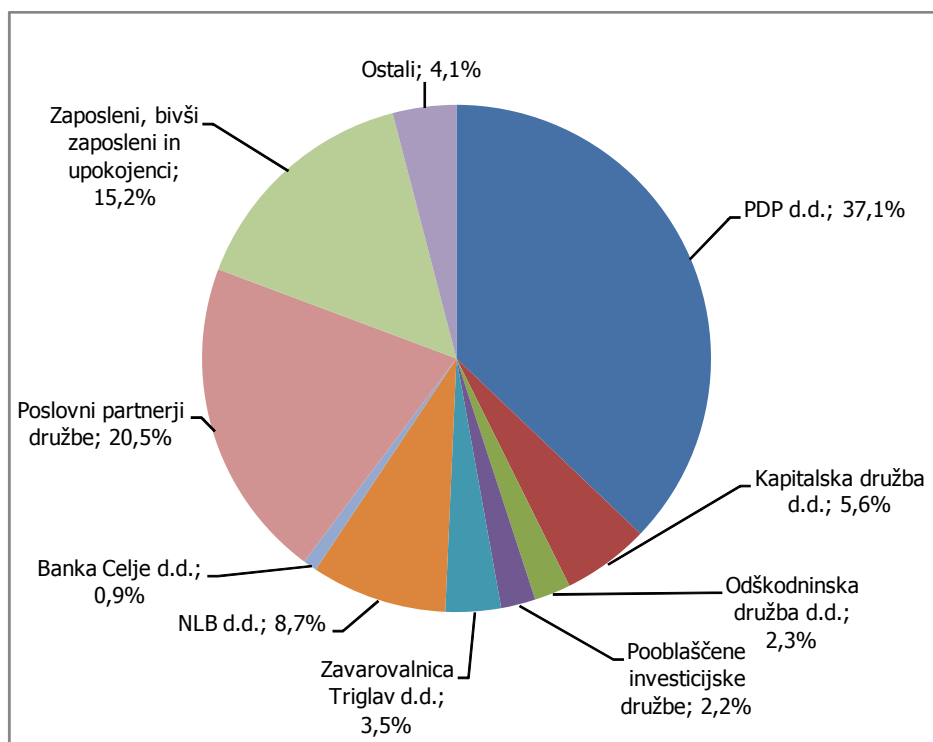
Lastniška struktura

Deset največjih delničarjev na dan 31.12.2013

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
PDP, d.d.	1.053.418	37,11%
NLB d.d.	245.689	8,66%
KAPITALSKA DRUŽBA, d.d.	157.572	5,55%
RHYDCON d.o.o.	141.790	5,00%
ŠTORE STEEL d.o.o.	100.493	3,54%
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.	100.000	3,52%
SLOVENSKA ODŠKODNINSKA DRUŽBA, d.d.	65.661	2,31%
KD DIVIDENDNI, DELNIŠKI	57.750	2,03%
OFENTAVŠEK ANTON	56.862	2,00%
ŽELEZAR ŠTORE D.P. d.d.	43.627	1,54%
Skupaj deset največjih delničarjev	2.022.862	71,27%
Ostali delničarji	815.552	28,73%
SKUPAJ	2.838.414	100,00%

Lastniška struktura na 31.12.2013

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
PDP d.d.	1.053.418	37,1%
Kapitalska družba d.d.	157.572	5,6%
Odškodninska družba d.d.	65.661	2,3%
Pooblaščne investicijske družbe	62.549	2,2%
Zavarovalnica Triglav d.d.	100.000	3,5%
NLB d.d.	245.689	8,7%
Banka Celje d.d.	25.000	0,9%
Poslovni partnerji družbe	580.786	20,5%
Zaposleni, bivši zaposleni in upokojenci	432.536	15,2%
Ostali	115.203	4,1%
SKUPAJ	2.838.414	100,0%

Uvrstitev delnic na borzo

14. Redna seja skupščine družbe je 21.7.2010 sprejela sklep, da se delnice družbe UNIOR d.d. uvrstijo na organizirani trg vrednostnih papirjev Ljubljanske borze. Družba je 13.7.2011 pridobila odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev z opr. št. 40200-10/2011-6. Prospekt je bil javno objavljen 16.8.2011, delnica pa je bila 18.8.2011 uvrščena na trg Ljubljanske borze vrednostnih papirjev. Prvi trgovalni dan je bil 22.8.2011.

Obveščanje delničarjev

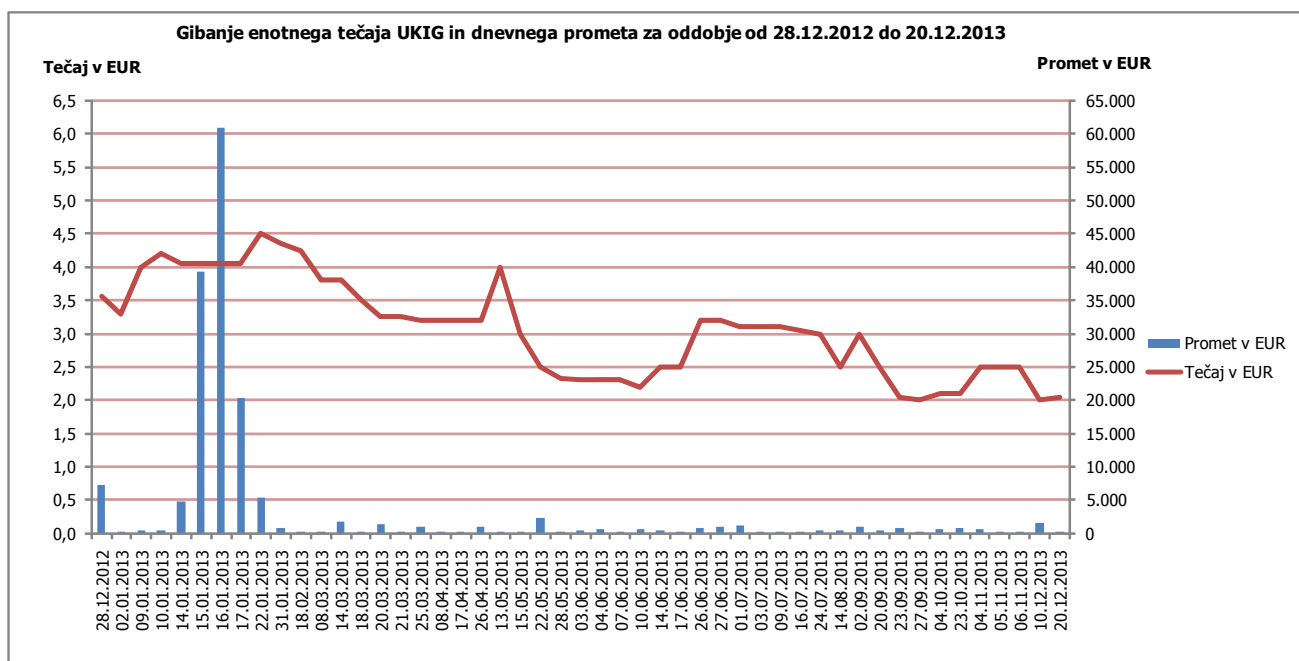
Po uvrstitvi delnic na borzo družba skladno z zakonom in običajno poslovno prakso vse delničarje in nove zainteresirane vlagatelje obvešča preko sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet in spletne strani družbe.

Kazalniki poslovanja na delnico

	2013	2012	2011	2010
Dobitek na delnico	-1,25	-5,31	0,46	-0,98
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR)	36,41	37,75	42,82	41,77
Prodaja na delnico (v EUR)	58,67	54,92	54,47	44,23
Denarni tok na delnico (v EUR)	4,92	2,14	5,05	4,48
Pay-out ratio	0%	0%	0%	0%

Trgovanje z delnicami UKIG

Tržna cena delnice UKIG na dan 20.12.2013 (zaključni tečaj) je znašala 2,05 EUR. Celoti ustvarjen promet od 28.12.2012 pa do 20.12.2013 je znašal 154.184,60 EUR. Razmerje tržne in knjigovodske vrednosti delnice na dan 20.12.2013 znaša 0,06.

8 Družbena odgovornost

Zavzetost družbe Unior d.d. k trajnostnemu razvoju smo decembra 2013 poudarili s pristopom k Deklaraciji za trajnostni razvoj Savinjske regije. Trajnostni razvoj spada med pglavitne razvojne usmeritve družbe in skupine UNIOR. Med osnovnimi vodili podjetja Unior je zavedanje, da so poleg dobrih poslovnih rezultatov nadvse pomembni zaposleni in njihova kakovost bivanja v podjetju Unior.

8.1 Zaposleni

Na koncu leta 2013 je bilo v Uniorju 2.122 zaposlenih. Njihovo število se je v letu dni zmanjšalo za 0,7 odstotkov oziroma za 15 zaposlenih. Zaradi ugodnega naročilnega stanja se je število zaposlenih najbolj povečalo na programu Odkovki. Zaradi slabše poletne sezona in zaradi prenosa delavk na zunanji čistilni servis, se je število zaposlenih najbolj zmanjšalo na programu Turizem.

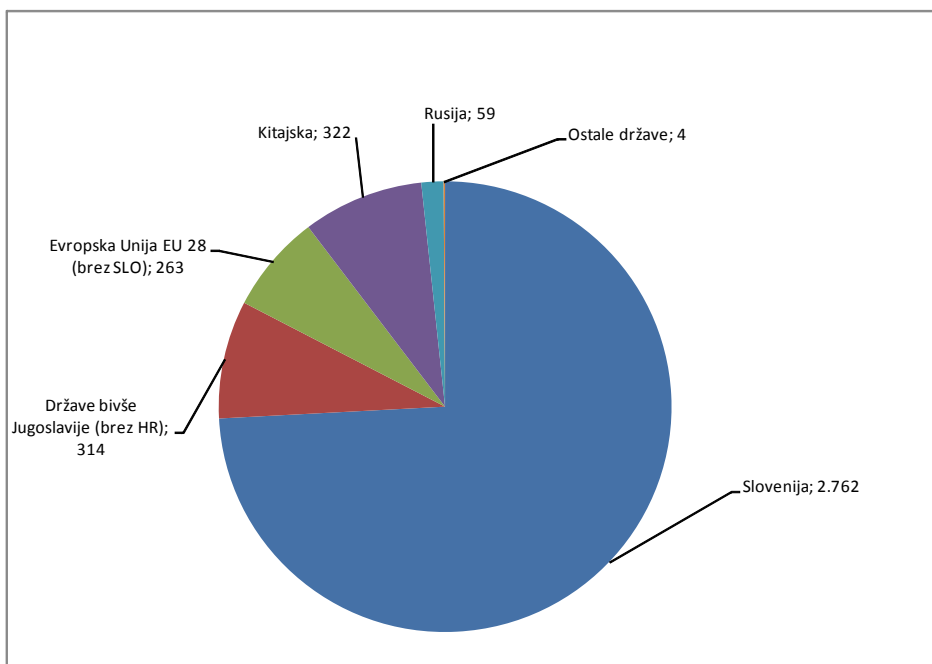
Podatki o zaposlenih

	2013	2012	2011	2010
Skupno število zaposlenih	2.122	2.137	2.223	2.200
- Program Odkovki	932	901	955	931
- Program Ročno orodje	384	378	427	446
- Program Strojna oprema	176	183	153	135
- Program Turizem	405	452	461	460
- Skupne službe	131	131	125	130
- Vzdrževanje	94	92	102	98
Odhodi	207	243	203	170
Novi zaposleni	192	157	226	201
Povprečna doba zaposlitve	17,5	17,5	16,5	18,5
Povprečna starost	41,4	40,9	40,5	40,8
Povprečno število zaposlenih iz ur	2.023	2.072	2.098	2.057
Povprečna odsotnost z dela (v urah)	121,1	134,5	141,0	148,7
Stroški za izobraževanje (v EUR)	142.552	309.658	379.824	493.410
Povprečna plača (v EUR)	1.360	1.307	1.295	1.248

Skupaj je bilo 207 odhodov zaposlenih, od tega največ po preteku določenega časa, sledijo sporazumne prekinitve in prekinitve pogodb o zaposlitvi na lastno željo. Novo zaposlenih je bilo največ na programu Odkovki ter na programu Turizem, zaradi zimske sezone. Starostna struktura zaposlenih je zaradi novih zaposlovanj mlajše delovne sile in upokojitev ostala na podobni ravni kot preteklo leto.

Struktura zaposlenih po državah (skupina UNIOR)

Število zaposlenih	
Slovenija	2.762
Države bivše Jugoslavije (brez HR)	314
Evropska Unija EU 28 (brez SLO)	263
Kitajska	322
Rusija	59
Ostale države	4
SKUPAJ	3.724

Bolniške odsotnosti in poškodbe pri delu

Stroški bolniške odsotnosti so v Uniorju dokaj visoki, kar je posledica specifičnosti kovinskopredelovalne dejavnosti družbe in visoke povprečne starosti zaposlenih. Kljub temu se je število ur iz naslova bolniške odsotnosti zaradi bolezni in poškodb (brez porodniške odsotnosti) zmanjšalo. Bolniški stalež je bil v letu 2012 6.4% vseh zaposlenih in se je v letu 2013 zmanjšal na 5.9% vseh zaposlenih.

V letu 2013 smo imeli 96 poškodb na delu, kar je 9.4 % manj kot v letu 2012 in za 23.6 % manj izgubljenih dni zaradi poškodb na delu. Ukrepi na področju varovanja zdravja in varstva pri delu so bili usmerjeni predvsem v preventivo:

- usposabljanje delavcev o pretečih nevarnostih na delovnem mestu in obveznostih do varnega dela (838 oseb na obnovitvenem usposabljanju, 171 individualnih usposabljanj, 179 usposobljenih študentov in dijakov),
- opravljanje preventivnih zdravniških pregledov zaposlenih (za 386 zaposlene smo pridobili zdravniška spričevala),
- kontrola alkoholiziranosti na delovnih mestih (98 preizkusov),

- sistemski nadzor bolniškega staleža s strani zunanjega izvajalca (začetek v oktobru 2013, nad 200 kontrol na mesec, odstotek bolniškega staleža glede na leto 2012 se je znižal v vseh mesecih izvajanja kontrol),
- pregledi delovne in varnostne opreme s stališča varnosti in odprave pomanjkljivosti (200 pregledov s pridobitvijo potrdila),
- sistematično obravnavanje nezgod in sprotno odpravo pomanjkljivosti,
- po obratih je bilo izvedenih 59 nadzorov s stališča varnega dela (uporaba osebne varovalne opreme, urejenost delovnih mest, naprav) in požarne varnosti,
- revizija navodil za varno delo z delovno opremo in požarno varnost se opravlja ob pregledih delovne opreme,
- preventivno izvajanje evakuacijskih vaj iz objektov ob požaru,
- revizija ocene tveganja,
- uvajanje in priprava na certifikacijo sistema vodenja varnosti in zdravja pri delu po zahtevah standarda OHSAS 18001.

Izobraževanje

V Uniorju zaposlenim omogočamo stalno strokovno usposabljanje. Prav tako smo znotraj družbe poiskali strokovna znanja zaposlenih, ki svoje znanja prenašajo ostalim sodelavcem. Nove zaposlene iščemo in pridobivamo s sistemom štipendiranja dijakov in študentov. V letu 2013 smo za izobraževanja namenili 142.552 tisoč evrov, kar je manj kot v letu poprej. Varčevali smo pri drugih oblikah izobraževanja, tako nismo na novo sklepali pogodb o sofinanciranju študija ob delu, zmanjšali smo tudi število novih pogodb o štipendiranju dijakov in študentov.

Struktura zaposlenih po izobrazbi

Kvalifikacijska stopnja		31.12.2013	31.12.2012
I	Nekvalificirani	446	462
II	Polkvalificirani	152	151
IV	Kvalificirani	728	741
V	Srednja SI	486	479
VI	Višja SI	124	121
VII/1	Visoka SI-dipl.	102	93
VII/2	Visoka SI-univ.	73	80
VIII/1	Magisterij	11	10
VIII/2	Doktorat znanosti	0	0
SKUPAJ		2.122	2.137

Povprečne plače

Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega je v letu 2013 znašala 1.360 EUR in je bila v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta višja za 4,1. Ob 1,8% rasti cen življenjskih potrebščin pomeni to 2,2% realno povečanje povprečne plače. Neto plača se je v tem času povečala za 3,6% oziroma realno za 1,8%.

Komuniciranje z zaposlenimi

V letu 2013 smo namenili veliko pozornosti vsebini komuniciranja o postopku finančnega prestrukturiranja, predvsem pa spodbujali zaposlene k zdravemu načinu delovnega in zdravega osebnega življenja. Pri komuniciranju smo uporabili splet komunikacijskih orodij, ki smo ga v letu 2013 obogatili z LCD displeji. Informiranje zaposlenih je urejeno sistematično in poteka z različnimi orodji: četrtletno z internim časopisom, po potrebi z biltenom, e-novičkami, redno na oglasnih deskah in na intranetu, ki pridobiva vedno večjo vsebinsko vrednost. Družba spodbuja medosebno komuniciranje, ki poteka mrežno in hierarhično, po vnaprej določenem terminskem načrtu komuniciranja sveta delavcev, sindikatov, uprave, kolegija družbe do zborov delavcev in sektorskih sestankov. Družba Unior vedno več pozornosti usmerja k medosebnemu komuniciranju zaposlenih in za zaposlene prireja vrsto družabnih dogodkov.

8.2 Družba

V Uniorju se zavedamo, da je podpora lokalnega okolja in vključevanje v širše družbeno okolje nadvse pomembno. S skupno rastjo raste tudi naša odgovornost in s skupno rastjo raste tudi naša dodana vrednost. S finančnimi sredstvi in osveščanjem skušamo pomagati posameznim organizacijam in društvom pri opravljanju dejavnosti in tako prispevamo k boljši kakovosti življenja someščanov in razvoju regije. Z vsakoletnim sponzoriranjem in donacijami podpiramo številne kulturne, športne in humanitarne projekte.

Na področju športa sredstva dodeljemo Nogometnemu klubu Zreče, Odbojškarskemu klubu Zreče in Smučarskemu klubu Unior Celje. Skrbimo pa tudi za zdravje in rekreacijo svojih zaposlenih s podporo Športnemu društvu Unior, v katerega je včlanjenih več kot polovica zaposlenih.

Na področju kulture podpiramo razne prireditve v mestu Zreče in okolici. Kulturi namenjamo sponzorska in donatorska sredstva prek sodelovanja v različnih fundacijah, podpiramo pa tudi programsko dejavnost občine.

Na humanitarnem področju sodelujemo v različnih humanitarnih akcijah. Podpiramo pa tudi Prostovoljno gasilsko društvo Zreče.

8.3 Varstvo okolja

Družba UNIOR d.d. ima vzpostavljen in certificiran sistem ravnanja z okoljem v skladu s standardom ISO14001 od leta 2004. V letu 2013 smo opravili recertifikacijo sistema ravnanja z okoljem s strani certifikacijske hiše Bureau Veritas. Na presoji smo prejeli dve neskladnosti. Eno od neskladnosti smo odpravili, za drugo pa imamo izdelan program. Priporočila postopoma vpeljujemo v sistem ravnanja z okoljem. Zaradi povečanja količin hladilnih vod iz kovačnice smo decembra 2011 podali vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja. V letu 2013 je Sektor Energetike optimiziral hladilni sistem in zato sprememba okoljevarstvenega dovoljenja ni bila potrebna. Spremljali smo ekološke kazalnike, kot so emisije v vode, emisije v zrak, poraba energentov, naravnih virov, kemikalij, nastalih in odstranjenih odpadkov, povzročanje hrupa v okolju. Na podlagi ekoloških kazalnikov, prepoznanih okoljskih vidikov, zakonskih in drugih zahtev, rezultatov monitoringov, informacij zaposlenih, zainteresiranih strank, sosedov in kupcev smo si postavili programe in cilje za prihodnja leta.

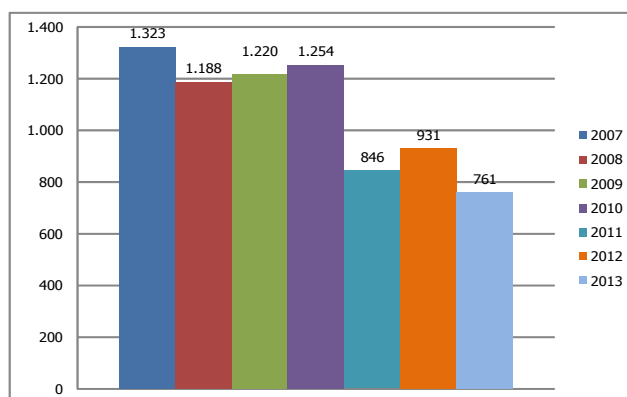
Energijska poraba, energetska učinkovitost

Spremljamo porabo pitne in tehnološke vode ter ustrezno ukrepamo (odprava puščanj, uvajanje rešitev za zmanjševanje porabe). Zaposlene osveščamo o varčni rabi energije – zapiranju ventilov za vodo in zrak, ugašanju luči v času odmorov in podobnem. Spremljamo porabo energije in ukrepamo ob presežanju zadanih ciljnih vrednosti. Na vse večje porabnike energije smo montirali števec, ki merijo energente in proizvedeno količino. Ob stalnem spremljanju teh podatkov zaznamo, kdaj je stroj slabo izkoriščen ali potreben večjega popravila. Pristopili smo k projektu izrabe odpadne toplote. Izvajamo avtomatizacijo tehnološkega črpališča z vgradnjo frekvenčno krmiljenih črpalk.

Odpadne vode

Na lokacijah družbe Unior d.d. nastajajo predvsem sanitarne in meteorne odpadne vode. Tehnološke in hladilne odpadne vode nastajajo na lokaciji zgornja cona Zreče, kjer smo zaradi le-teh IPPC zavezanci. Glede na količino in vrsto odpadnih vod, se izvajajo interne in eksterne meritve kakovosti odpadnih vod, pred izpustom le-teh v okolje, bodisi v kanalizacijo, v vode oziroma v zemljo. Na osnovi eksternih meritev, pooblaščenemu podjetju izračuna enote obremenitve (EO) vod in izdela napoved za izračun okoljske dajatve za obremenjevanje vode.

Obremenitev z odpadnimi vodami (Enota obremenitve EO)

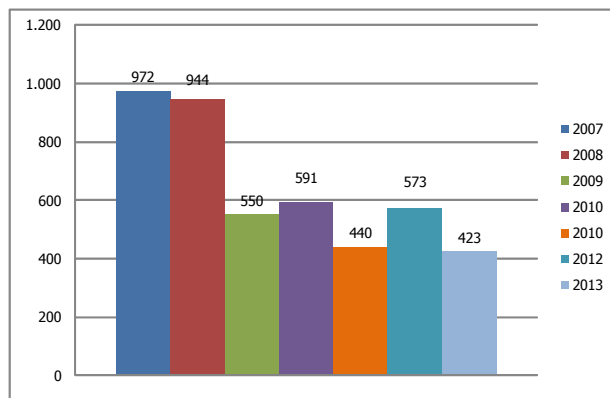

V letu 2013 so se skupne enote obremenitve (EO) odpadnih vod znižale za 18% glede na leto 2012 in za 10% glede na leto 2011. Znižanje skupnih enot obremenitev je posledica manjše onesnaženosti in tudi nekoliko manjše količine odpadnih vod. Tako bo tudi strošek takse za obremenjevanje vode nižji kot v prejšnjih letih.

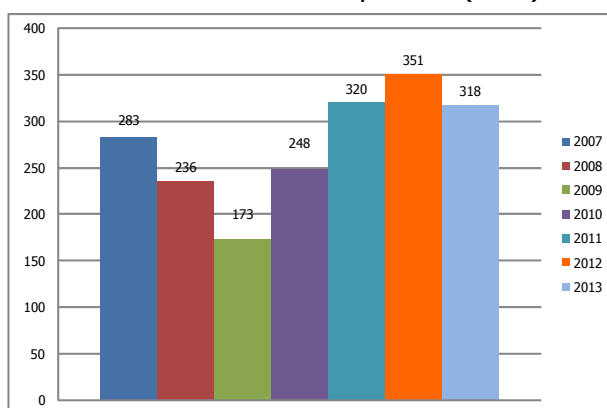
Odpadki

Iz diagramov je vidno, da se je skupna količina odpadkov glede na prejšnja leta znižala. Prav tako se je znižala količina nevarnih in nenevarnih odpadkov na tono proizvedenih izdelkov. Na račun zniževanja količin mešanih komunalnih odpadkov, pa so se zvišale količine ločenih frakcij, to je embalaže in papirja, ki za podjetje ne predstavljajo stroška in se nadalje termično oz. snovno predelajo. Povišala se je količina sekundarnih odpadkov, kar je verjetno posledica uvedbe sistema odprodaje koristnih odpadkov, ki je v domeni službe za varstvo okolja in sektorja Nabave. V letu 2013 smo pričeli z vodenjem evidence odpadkov preko zakonsko predpisane spletne aplikacije IS-Odpadki, ki jo vodi Agencije RS za okolje.

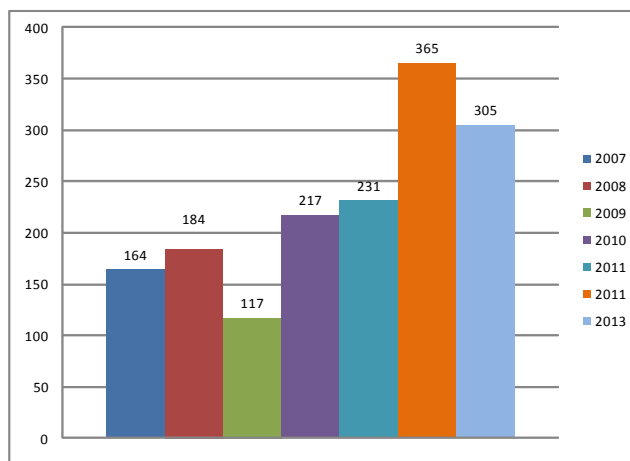
Količina komunalnih odpadkov (tone)

Količina nevarnih odpadkov (tone)

Količina embalaže (tone)

Izpusti v zrak

Izvedenih je bilo 14 zakonsko predpisanih meritev emisij snovi v zrak na lokacijah Kovačnica Zreče, Obdelovalnica Zreče in Kovačnica Vitanje. Pri vseh meritvah in na vseh lokacijah je bilo ugotovljeno, da emisijske koncentracije predpisanih parametrov ne presegajo dopustnih vrednosti emisij snovi v zrak.

Hrup

V letu 2013 so se izvajale meritve hrupe na lokacijah Obdelava odkovkov Slovenske Konjice, Ročno orodje Lenart in Kovačnica Vitanje. Na lokacijah Obdelava odkovkov Slovenske Konjice in Ročno orodje Lenart so meritve pokazale, da hrup, ki ga povzroča Unior d.d. s svojo dejavnostjo, ne presega zakonsko predpisanih vrednosti oz. so izmerjene vrednosti tako nizke, da meritev na teh dveh lokacijah ni potrebno več izvajati.

Kemikalije

Dokončali smo Register kemikalij, ki je dostopen na Uninetu. Po posameznih lokacijah so navedene vse kemikalije s pripadajočimi varnostnimi listi in Navodili za delo z nevarnimi snovmi. V kolikor nam tehnološki procesi dopuščajo zamenjujemo bolj nevarne kemikalije z manj nevarnimi.

9 Korporacijsko upravljanje

UNIOR uporablja dvotirni sistem upravljanja. Naloge uprave in nadzornega sveta so skladno z zakonodajo in statutom ločene tako, da uprava vodi posle družbe, nadzorni svet pa je odgovoren za nadzor poslovanja. Poleg tega v družbi deluje še kolegij uprave, ki ga sestavljajo direktorji programov, direktorji sektorjev ter predsednik in član uprave. Glavna naloga članov kolegija je, da samostojno v okviru pooblastil vodijo področja za katera so odgovorni.

Kot nejavna delniška družba smo si v preteklosti prizadevali za kar najbolj transparentno poslovanje in korektno obveščanje delničarjev ter drugih deležnikov o dogajanju v podjetju. Z uvrstitvijo naših delnic na borzo v letu 2011 smo v družbi začeli uvajati še strožje standarde korporacijskega upravljanja in s tem prilagodili naše poslovanje na zakonsko regulativo, borzna pravila in visoke standarde, ki veljajo v okolju. Tako sedaj poslujemo kot javna delniška družba.

Že v postopku priprave uvrstitve delnic na borzo smo imenovali osebo, ki je v podjetju odgovorna za odnose z vlagatelji. Vlagatelje in drugo zainteresirano javnost o vseh dogodkih v podjetju obveščamo preko borznega sistema SEOnet in spletne strani izdajatelja. Prenovljena je bila tudi spletna stran za vlagatelje, ki po novem nudi obširne in ažurne informacije o tematiki, ki zanima to ciljno skupino. S tem smo še povečali transparentnost svojega delovanja in vlagateljem omogočili dostop do informacij za kakovostne in preudarne naložbene odločitve.

9.1 Uprava

Družba ima dvočlansko upravo. Njen predsednik je Darko Hrastnik, ki je bil imenovan 15.11.2012, njegov mandat pa poteče 31.5.2014. Funkcijo predsednika uprave opravlja prvič, pred tem je bil dvakrat član uprave. Branko Bračko je bil kot član uprave imenovan 15.11.2012 z mandatom do 14.11.2017. Funkcijo člana uprave opravlja prvič.

Podatki o delovnih in vodstvenih izkušnjah članov uprave

Darko Hrastnik, predsednik uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir metalurgije

Delovne in vodstvene izkušnje:

2000–	Unior	
	2012–	Predsednik uprave
	2009–2012	član uprave
	2007–2012	izvršilni direktor programa Ročno orodje
	2004–2007	direktor programa Ročno orodje
	2002–2003	član uprave
	2000–2002	pomočnik direktorja programa Odkovki, odgovoren za področja: sinter, obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah, hladno kovanje in zahtevnejše projektne naloge
1999–2008	Višja strokovna šola v Celju, izredni predavatelj za predmet ekonomika in menedžment	
1996–2000	MPP Livarna, d.o.o., Maribor, generalni direktor	
1994–1996	TAM Metalurgija, d.o.o., direktor marketinga	

1994–1994	Livarna Ferralit, d.o.o., Žalec, vodja proizvodnje
1989–1993	Livarna, d.o.o., Štore
1992–1993	tehnični direktor
1989–1992	razvojni oddelek

Branko Bračko, član uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir strojništva

Delovne in vodstvene izkušnje:

2012–	UNIOR d.d., član uprave
2009–2012	UNIOR Formingtools d.o.o. Kragujevac (Srbija), direktor
2009–2012	UNIOR d.d., namestnik izvršilnega direktorja programa Strojna oprema
2008–2009	Weba Maribor d.o.o., prokurist
2002–2007	UNIOR d.d., pomočnik direktorja programa Strojna oprema
2001–2002	MPP Tehnološka oprema d.o.o. Maribor, pomočnik direktorja
1994–2001	Unior d.d., program Strojna opreme, vodja tehnologije, vodja obdelave, vodja montaže, vodja proizvodnje
1992–1994	Carrera Optyl d.o.o. Ormož, pomočnik vodje proizvodnje

9.2 Kolegij uprave

Kolegij sestavljajo člani uprave, direktorji programov in sektorjev ter ostali člani kolegija, vabljeni s strani uprave. Glavne naloge članov kolegija so samostojno vodenje posameznega programa oziroma službe. Kolegij tesno sodeluje z upravo in izvršuje njene naloge na strateški in operativni ravni, deluje pa tudi kot posvetovalno telo uprave.

Kolegij družbe sestavljajo:

- Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater., predsednik uprave,
- Branko Bračko, univ. dipl. inž. str., član uprave,
- Robert Ribič, univ. dipl. inž. str., direktor programa Odkovki,
- Danilo Lorgjer, univ. dipl. inž. kem. teh., direktor programa Ročno orodje,
- Andrej Purgaj, univ. dipl. inž. str., direktor programa Strojna oprema,
- Barbara Soršak, univ. dipl. ekon., direktorica programa Turizem,
- Marjan Korošec, dipl. org. menedž. in inž. str., direktor sektorja za splošne zadeve,
- Bogdan Polanec, univ. dipl. ekon., finančni direktor,
- mag. Boštjan Slapnik, direktor nabave,
- Zlatko Zobovič, univ. dipl. ekon., direktor kontrolinga,
- mag. Andrej Kokol, direktor sektorjev ITS ter strateški razvoj, množično inoviranje in podjetništvo,
- Ivan Bašič, dipl. org. menedž. in ing. elekt., direktor vzdrževanja,
- Dani Kukovič, univ. dipl. inž. elekt., direktor sektorja energetika.

9.3 Nadzorni svet

Nadzorni svet družbe deluje v okviru pooblastil, kot jih daje 280. člen Zakona o gospodarskih družbah. Njegova glavna naloga v dvotirnem sistemu je nadzor poslov uprave in s tem varovanje interesov deležnikov v podjetju.

Na 13. skupščini družbe je bil 22.7.2009 izvoljen šestčlanski nadzorni svet z mandatnim obdobjem štirih let od 13.12.2009 do 12.12.2013, na izredni skupščini 13.4.2011 nadomestni član mag. Rok Vodnik, na 16. skupščini družbe 11.7.2012 pa nadomestni član mag. Franc Dover.

Predstavniki kapitala v nadzornem svetu so v mandatnem obdobju bili:

- Matej Golob Matzele, univ. dipl. ekon. (predsednik),
- mag. Franc Dover (namestnik),
- Emil Kolenc, univ. dipl. ekon. in
- mag. Rok Vodnik.

Predstavnika zaposlenih pa sta bila:

- mag. Marjan Adamič in
- Stanko Šrot.

Na 17. skupščini družbe je bil 17.7.2013 izvoljen nov šestčlanski nadzorni svet z mandatnim obdobjem štirih let od 13.12.2013 do 12.12.2017.

Predstavniki kapitala v nadzornem svetu so:

- mag. Branko Pavlin (predsednik),
- mag. Franc Dover (namestnik),
- prof. dr. Marko Pahor in
- Drago Rabzelj, univ.dipl.ekon..

Predstavnika zaposlenih pa sta:

- mag. Marjan Adamič in
- Darko Dujmović univ.dipl.ekon..

Nadzorni svet družbe ima oblikovani dve komisiji in sicer revizijsko komisijo in kadrovska komisijo.

Revizijska komisija deluje v sestavi:

- Drago Rabzelj, univ.dipl.ekon. (predsednik),
- prof. dr. Marko Pahor (namestnik),
- mag. Marjan Adamič in
- Gregor Korošec, univ.dipl.ekon. (zunanji član).

Kadrovska komisija deluje v sestavi:

- mag. Franc Dover (predsednik),
- mag. Branko Pavlin in
- Darko Dujmović, univ.dipl.ekon..

9.4 Skupščina

Skupščina delničarjev je najvišji organ družbe, kjer se neposredno uveljavlja volja delničarjev in sprejemajo ključne odločitve. Vsaka delnica družbe prinaša en glas, glasovalne pravice pa nimajo lastne delnice. Družba nima izdanih prednostnih delnic ali delnic, ki bi imele omejene glasovalne pravice.

Uprava družbe skliče skupščino delničarjev praviloma enkrat na leto, v juniju ali juliju, z objavo v časopisu Delo, SEOnet-u in na spletni strani družbe – vsaj trideset dni pred zasedanjem. Pravico do udeležbe in glasovanja na skupščini imajo vsi delničarji, ki so vpisani v delniško knjigo družbe na presečni dan, ki je objavljen v sklicu ter njihovi zastopniki in pooblaščenici. Celotno gradivo za skupščino je na vpogled na sedežu družbe od sklica do zasedanja.

Uprava delničarjem na skupščini predstavi vse potrebne informacije za presojo posameznih točk dnevnega reda, pri čemer upošteva zakonske in morebitne druge omejitve glede njihovega razkrivanja.

V letu 2013 je bila 17. redna seja skupščine 17. julija 2013 delničarji pa so na njej:

- obravnavali informacijo o letnem poročilu, mnenju revizorja in pisnemu poročilu nadzornega sveta o letnem poročilu,
- odločali o bilančni izgubi in podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu,
- imenovali nove člane nadzornega sveta in
- spremenili poslovnik o delu skupščine.

V letu 2013 je bila tudi 2. izredna seja skupščine 21. avgusta 2013, delničarji pa so na njej:

- imenovali revizijsko družbo za leto 2013.

Obvestila o sklepih skupščin sta bila objavljena 17.7.2013 in 21.8.2013 na SEOnet-u in spletni strani družbe.

V letu 2014 bo redna seja skupščine predvidoma 11. junija 2014. Sklic skupščine delničarjev s predvideno vsebino sklepov, krajem, časom zasedanja ter pogoji za udeležbo in glasovanje bo objavljen v časopisu Delu, SEOnet-u in na spletni strani družbe predvidoma 9. maja 2014.

9.5 Plačila upravi in nadzornemu svetu

Plačila upravi in nadzornemu svetu

(v EUR)	Bruto vrednosti		Neto vrednosti	
	2013	2012	2013	2012
Darko Hrastnik	93.646	91.818	43.007	42.042
Gorazd Korošec ***	0	63.110	0	31.194
Branko Bračko **	81.891	10.827	40.556	5.800
Uprava skupaj	175.537	165.755	83.563	79.036
Matej Golob Matzele	5.297	4.929	4.105	3.820
Karl Kuzman ****	0	1.560	0	1.209
Franc Dover	3.790	1.107	2.937	858
Rok Vodnik	3.537	3.165	2.741	2.453
Emil Kolenc	5.201	5.113	4.031	3.962
Stanko Šrot	4.662	3.948	3.613	3.060
Marjan Adamič	4.711	4.491	3.651	3.481
Gregor Korošec *	978	1.004	758	778
Katarina Praznik *	0	251	0	194
Primož Klemen *	353	362	273	281
Andreja Kert *	176	0	137	0
Marko Mlakar *	176	0	137	0
Nadzorni svet skupaj	28.881	25.930	22.383	20.096

* člani komisij nadzornega sveta

** v letu 2012 član uprave od 15.11.2012 dalje

*** v letu 2012 predsednik uprave do 17.08.2012

**** v letu 2012 član nadzorenega sveta do 11.07.2012

Uprava

Oba člana uprave sta v letu 2013 za svoje delo prejemale fiksno plačilo skladno s pogodbo o zaposlitvi, ki so jo sklenili z nadzornim svetom družbe. Člana sta prejela variabilna plačila skladno s pogodbo, nista pa bila opcijsko nagrajena, kar po pogodbi tudi ni predvideno. Nista prejela niti nobenih sejin, ki bi izhajale iz članstva v nadzornih svetih hčerinskih družb. Izplačilo upravi je s 1.9.2011 usklajeno z Zakonom o prejemkih poslovodnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti.

Nadzorni svet

Člani nadzornega sveta za svoje delo prejemale sejnino. Člani posebnih komisij v nadzornem svetu pa še dodatno sejnino za delo v njih. Poleg tega prejmejo tudi dnevnicke in potne stroške skladno s predpisi. Nadzornemu svetu pripada tudi udeležba na dobičku, če se ta nameni za izplačilo delničarjem. Skupna višina izplačila ne sme presegati treh odstotkov zneska, namenjenega za dividende, zmanjšanega za skupni znesek letnih sejin v preteklem letu. Izplačilo posameznemu članu nadzornega sveta iz naslova nagrade iz dobička ne sme presegati 15.000 evrov. V letu 2013 nagrada ni bila izplačana. Izplačilo sejin nadzornemu svetu je usklajena s stališčem vlade Republike Slovenije glede omejevanja učinkov finančne krize.

9.6 Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

V Uniorju imajo notranji lastniki (zaposleni, uprava in nadzorni svet) skupaj 8,74-odstotni lastniški delež, pri čemer ima uprava skupaj v lasti 0,06, nadzorni svet pa 0,32 odstotka delnic družbe. V letu 2013 se število delnic in deleži lastništva delnic v lasti uprave in nadzornega sveta niso spremenili.

Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

	Lastništvo		Neto nakupi v	
	2013	2012	2013	2012
Darko Hrastnik	1.505	1.505	0	0
Branko Bračko	250	250	0	0
Uprava skupaj	1.755	1.755	0	0
Matej Golob Matzele	0	0	0	0
Franc Dover	0	0	0	0
Rok Vodnik	0	0	0	0
Emil Kolenc	0	0	0	0
Marjan Adamič	5.154	5.154	0	0
Stanko Šrot	3.887	3.887	0	0
Nadzorni svet skupaj	9.041	9.041	0	0
Skupno število izdanih delnic	2.838.414	2.838.414		

Kot javna delniška družba imamo oblikovan seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije. Te osebe imajo tudi omejitve trgovanja pred javno objavo skladno z zakonodajo in pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

9.7 Izjava o upravljanju družbe in skladnosti upravljanja družbe z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da je bilo v obdobju poslovnega leta 2013, upravljanje družbe skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov, Pravili Ljubljanske borze ter drugimi veljavnimi predpisi.

Izjava o upravljanju družbe je sestavni del letnega poročila za leto 2013 in je dostopna tudi na spletni strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Sistem vodenja in upravljanja UNIOR d.d., zagotavlja usmerjanje in omogoča nadzor nad družbo in njenimi odvisnimi družbami. Določa razdelitev pravic in odgovornosti med organi upravljanja; postavlja pravila in postopke za odločanje glede korporativnih zadev družbe; zagotavlja okvir za postavljanje, doseganje in spremljanje uresničevanja poslovnih ciljev ter uveljavlja vrednote, načela in standarde poštenega ter odgovornega odločanja in ravnanja v vseh vidikih našega poslovanja.

Sistem vodenja in upravljanja je sredstvo za doseganje dolgoročnih strateških ciljev družbe in način, s katerim uprava in nadzorni svet družbe UNIOR d.d., izvajata odgovornost do delničarjev in drugih deležnikov družbe. Vizija in cilj UNIOR d.d., ter njenih odvisnih družb so uvajanje sodobnih načel vodenja in upravljanja ter kar najpopolnejša skladnost z naprednimi domačimi in tujimi praksami.

Pojasnila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah

Družba UNIOR d.d., na osnovi 5. odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah, ki določa minimalne vsebine izjave o upravljanju, podaja naslednja pojasnila:

1. Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja.

Družba UNIOR d.d., upravlja s tveganji in izvaja postopke notranjih kontrol na vseh ravneh. Namen notranjih kontrol je zagotavljanje točnosti, zanesljivosti, transparentnosti in preglednosti vseh procesov ter obvladovanje tveganj, ki so povezana z računovodskim poročanjem. Obenem sistem notranjih kontrol vzpostavlja mehanizme, ki preprečuje neracionalno rabo premoženja in stroškovno učinkovitost.

Sistem notranjih kontrol vključuje postopke, ki zagotavljajo, da:

- so poslovni dogodki evidentirani na osnovi verodostojnih knjigovodskih listin, na osnovi katerih so poslovni dogodki evidentirani točno in pošteno ter dajejo jamstvo, da družba pošteno razpolaga s svojim premoženjem,
- so poslovni dogodki evidentirani in računovodski izkazi izdelani v skladu z veljavno zakonodajo,
- se prepreči oziroma pravočasno zazna morebitna nepooblaščen pridobitev, uporaba in razpolaganje s premoženjem družbe, ki bi imela pomemben vpliv na računovodske izkaze.

Notranjo kontrolo v družbi izvaja sektorja financ in računovodstva ter kontrolinga, ki sta odgovorna za vodenje poslovnih knjig ter izdelavo računovodskih izkazov v skladu z veljavnimi računovodskimi, davčnimi in drugimi predpisi. Ustreznost delovanja notranjih kontrol v okviru informacijskega sistema letno preverjajo pooblaščen zunanji revizorji.

2. Pomembno neposredno in posredno lastništvo vrednostnih papirjev družbe v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa zakon, ki ureja prevzeme.

Podatke o doseganju kvalificiranega deleža, kakršnega določa Zakon o prevzemih, sproti objavljamo v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze in posredujemo Agenciji za trg vrednostnih papirjev. Imetnik kvalificiranega deleža, ki ga določa Zakon o prevzemih družbe UNIOR d.d., je na dan 31.12.2013 PDP, Posebna družba za podjetniško svetovanje, d.d. z lastniškim deležem 1.053.418 delnico oz. 37,1%.

3. Pojasnila o vsakem imetniku vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice.

Posamični delničarji družbe UNIOR d.d. nimajo posebnih kontrolnih pravic na podlagi lastništva delnic družbe.

4. Pojasnila o vseh omejitvah glasovalnih pravic.

Delničarji družbe UNIOR d.d. nimajo omejitev za izvajanje glasovalnih pravic.

5. Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in spremembah statuta.

Pravila družbe ne urejajo posebej imenovanja ter zamenjave članov organov vodenja ali nadzora ter spremembe statuta. V celoti uporabljamo veljavno zakonodajo.

6. Pooblastila članov posloводства, zlasti pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic.

Družba UNIOR d.d. v letu 2013 ni imela pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic.

7. Delovanje skupščine družbe in njene ključne pristojnosti.

Skupščina delničarjev se je v letu 2013 sestala dvakrat. Pristojnosti skupščine in pravice delničarjev so navedene v zakonu in se uveljavljajo na način, kakršnega določata statut družbe, poslovnik skupščine in predsedujoči skupščine. Potek glasovanja na skupščini delniške družbe UNIOR je podrobneje pojasnjen v Letnem poročilu 2013 v poglavju 9.4 Skupščina.

8. Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij.

Celovita predstavitev organov vodenja in nadzora ter njihovih komisij je opisana v Letnem poročilu 2013 v poglavju 9 Korporacijsko upravljanje.

Izjava o spoštovanju Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da družba spoštuje določbe Kodeksa upravljanja javnih delniških družb z dne 8.12.2009, ki se je začel uporabljati s 1.1.2010 (v nadaljevanju: Kodeks), z nekaterimi odstopanji, ki ne posegajo v dobro prakso upravljanja in ki so pojasnjena v tej izjavi.

Izjava o skladnosti z določbami Kodeksa je sestavni del letnega poročila za leto 2013 in je dostopna tudi na spletni strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Kodeks je objavljen na spletni strani Ljubljanske borze, d.d., www.ljse.si.

Izjava se nanaša na obdobje poslovnega leta 2013, to je od 1.1.2013 do 31.12.2013. Od zaključka poslovnega leta do objave izjave ni prišlo do sprememb na področju upravljanja družbe.

Uprava in nadzorni svet družbe v nadaljevanju podajata pojasnila k odstopanjem od posameznih določb Kodeksa:

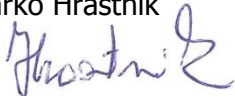
- Določba 1: družba deluje v skladu z osnovnim ciljem, to je maksimiranjem vrednosti družbe in drugimi cilji, kot sta dolgoročno ustvarjanje vrednosti za delničarje in upoštevanje socialnih in okoljskih vidikov z namenom zagotavljanja trajnostnega razvoja družbe, čeprav tega nima navedeno v Statutu družbe.
- Določba 2: upravljanje družbe je usmerjeno v izpolnjevanje ciljev, ki so opredeljeni v dokumentu Prestrukturiranje podjetja UNIOR d.d., ki ga je v sodelovanju z upravo družbe izdelala svetovalna družba PricewaterhouseCoopers in je bil podlaga za sklenitev Generalne pogodbe o finančnem prestrukturiranju. V dokumentu so opredeljeni cilji za poslovanje do leta 2016. Oba dokumenta je potrdil nadzorni svet družbe. Posebnega dokumenta Politika upravljanja družbe uprava skupaj z nadzornim svetom ni sprejela.
- Določba 5.2: družba ob organiziranem zbiranju pooblastil za skupščino zagotavlja javno objavo informacij o tem in sicer seznam pooblaščenecv in njihove kontaktne podatke, roke za zbiranje in obrazec pooblastila, na dan skupščine pa ne objavlja vseh stroškov, ki so družbi nastali v povezavi z organiziranim zbiranjem pooblastil.
- Določba 7: določba, da je postopek izbire kandidatov za člane nadzornega sveta in oblikovanje predloga skupščinskega sklepa o imenovanju članov nadzornega sveta transparenten in vnaprej opredeljen ni v celoti upoštevana, saj nimamo urejenega postopka izbire kandidatov, niti nimamo vnaprej pripravljenega opisa vloge in strokovnega znanja, izkušenj ter veščin, ki so potrebni za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta (profil člana nadzornega sveta).
- Določba 8: vsi člani nadzornega sveta so podpisali posebno izjavo, s katero so se opredelili do izpolnjevanja vsakega kriterija neodvisnosti v skladu s Kodeksom in navedli, da se smatrajo za neodvisne, če izpolnjujejo vse kriterije, ali odvisne, če jih ne in so izrecno navedli, da so strokovno usposobljeni za delov v nadzornem svetu ter da imajo za tako delo

dovolj izkušenj in znanja, vendar se te podpisane izjave ne objavljajo na spletnih straneh družbe.

- Določba 8.7: poslovnik o delu nadzornega sveta nima določb o komuniciranju z javnostjo glede odločitev, sprejetih na seji. Komuniciranje z javnostjo poteka preko predsednika nadzornega sveta, pomembnejši sklepi nadzornega sveta pa se objavijo na spletni strani Ljubljanske borze SEOnet-u in na spletni strani družbe.
- Določba 11: nadzorni svet nima sekretarja nadzornega sveta, vse naloge sekretarja nadzornega sveta opravlja direktor sektorja splošne zadeve.
- Določba 19: družba ima vzpostavljen učinkovit sistem notranjega kontroliranja, ki omogoča tudi kvalitetno upravljanje s tveganji. Prav tako v sodelovanju z revizijsko komisijo zagotovi vsebinski, periodičen in nepristranski nadzor nad sistemom notranjega nadzora prilagojen dejavnosti in obsegu poslovanja družbe. Navedene naloge so v pristojnosti več strokovnih služb, kar se je pokazalo za dovolj učinkovito prakso poslovanja, ki so jo potrdili tudi zunanji revizorji, tako da notranje revizija kot posebna služba ni organizirana. Z enovito računovodsko politiko, enovitim sistemom kontrolinga in rešitvami informacijskih tehnologij izvajamo sistematičen notranji nadzor v družbah Skupine UNIOR, nadziramo jih pa tudi prek rednih mesečnih poročil.
- Določba 20: strategije komuniciranja družbe kot sestavni del politike upravljanja družbe ter pravil o omejitvah trgovanja z delnicami družbe družba nima posebej opredeljenih. Za komuniciranja družbe oz. transparentnost poslovanja družbe skrbijo strokovne službe na način, da so spoštovana določila Kodeksa, prav tako je skladno z določbami sklepa ATVP o posebnih pravilih za obveščanje o notranjih informacijah in naložbenih priporočilih izdelan seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije.
- Določba 21.3: družba ne zagotavlja javnih objav sporočil v tujem jeziku, ki se običajno uporablja v mednarodnih finančnih krogih, izdela pa letno poročilo v tujem jeziku.

Zreče, 17. april 2014

Predsednik uprave
Darko Hrastnik

Član uprave
Branko Bračko

Predsednik nadzornega sveta
mag. Branko Pavlin

9.8 Poslovna tveganja

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
razvojni proces	tveganje, da razviti izdelek ne bo imel ustreznih lastnosti	nadzor procesa razvoja in proizvodnje	zmerna
razpoložljivost proizvodnih zmogljivosti	motnje v proizvodnji, nenačrtovani zastoji	redno preventivno vzdrževanje, vlaganje v novo opremo	zmerna
zanesljivost dobaviteljev	možnost nerednih, neustreznih dobav in nekonkurenčnih cen	analiziranje posameznih dobaviteljev in sprejem ustreznih ukrepov v primeru neustreznega sodelovanja	zmerna
varovanje okolja	nevarnost izrednih dogodkov s škodnim vplivom na okolje	interni predpisi za primer izrednih dogodkov	majhna
informacijski viri	tveganje motenj v poslovnih procesih zaradi motenj na področju informacijskih virov	varnostni pregledi in ukrepi za odpravo motenj na področju informacijskih virov	zmerna
zaposleni	tveganja pri zadržanju ključnih kadrov, pomanjkanje strokovno usposobljenih kadrov, dialog z zaposlenimi	razvoj kadrov, izobraževanje, sistematično delo s ključnim kadrom, sistem nagrajevanja, letni razgovori	zmerna
varnost in zdravje pri delu	nevarnost nezgod in poškodb na delovnih mestih	preverjanje tehnoloških postopkov, ocenjevanje tveganosti delovnih mest	zmerna
varovanje premoženja	nevarnost odtujitve, uničenja in poškodovanja premoženja	izdelan načrt varovanja	zmerna

Med poslovna tveganja vključujemo tveganja s področja razvojnih procesov, razpoložljivih proizvodnih zmogljivosti, zanesljivosti dobaviteljev, varovanje okolja, informacijskih virov, zaposlenih, varnosti in zdravju zaposlenih pri delu ter varovanja premoženja.

Tveganje razvojnega procesa

Ker mora biti končni izdelek kakovosten, varen, učinkovit in ekološko prijazen, uvajamo procese, ki že v zgodnjih fazah razvoja zmanjšujejo tveganja, da bi izdelek imel negativne lastnosti. Zato uvajamo nove razvojne metode in z lastnim znanjem in izkušnjami zmanjšujemo tovrstna tveganja. Osredotočeni smo na obvladovanje tveganj, ki lahko privedejo do odpoklica proizvodov, v katerih so vgrajeni naši produkti. Produktna tveganja omejujemo s sistemi razvoja in zagotavljanja kakovosti v okviru proizvodnih in prodajnih procesov ter z zavarovanjem proizvajalčeve odgovornosti za izdelke in zavarovanje stroškov odpoklica proizvodov s tržišča (recall).

Razpoložljivost proizvodnih zmogljivosti

Kakovostno, zanesljivo in varno delovanje proizvodnih zmogljivosti zagotavljamo z rednim vzdrževanjem proizvodne opreme in energetske infrastrukture. K zmanjševanju tveganja pripomore tudi sistem usposabljanja in izpopolnjevanja znanja tehničnega osebja.

Zanesljivost dobaviteljev

Pomembne surovine za proizvodnjo dobavlja omejeno število dobaviteljev. To nam zagotavlja varne, kakovostne in konkurenčne dobave. Dobavitelje analiziramo, na podlagi analiz se tudi skupaj s poslovnimi partnerji dogovorimo za ukrepanje.

Varovanje okolja

Tvorno sodelujemo pri ozaveščanju lokalne in širše družbene skupnosti ter sodelujemo z okoljevarstvenimi organizacijami ter različnimi projekti. Več o varstvu okolja je navedeno v posebnem poglavju.

Informacijski viri

Med tveganji informacijskega sistema so pomembna tveganja morebitnih motenj v delovanju aplikativne in sistemske programske opreme, strojne opreme ter komunikacijskih in omrežnih povezav v sistemu. Pozornost posvečamo tudi tveganjem, povezanim z informacijsko varnostjo.

Učinke teh tveganj obvladujemo z:

- upravljanje IT(krovni dokument)
- varnostnim forumom
- elementarnimi varnostnimi politikami po BS 7799-2:2002
- procedure-kontrole
- ocena tveganja po PSIST BS 7799

Zaposleni

Na področju kadrovske poslovne tveganj posvečamo posebno pozornost socialnem dialogu z zaposlenimi, pomanjkanju strokovno usposobljenih kadrov in izgubi ključnih kadrov. Tovrstna tveganja omejujemo z izvajanjem letnih razgovorov s sodelavci, z izobraževanjem, ustreznim sistemom nagrajevanja in drugimi ukrepi. Zaradi neprisotnosti na delu se srečujemo z obvladovanjem tveganj morebitnega motenega izvajanja poslovnih procesov. Tem tveganjem se poskušamo izogniti z vključevanjem sodelavcev v zdravstveno-preventivne programe ter z upoštevanjem zdravega in varnega dela.

Varnost in zdravje pri delu

Redno izvajamo ocene tveganja na delovnih mestih ter tveganja, ki izhajajo iz posameznih tehnoloških postopkov.

Varovanje premoženja

Za obvladovanje varnosti premoženja je bil izdelan načrt varovanja. Izvedena je bila ocena ogroženosti posameznih objektov. V oceni je upoštevana verjetnost nastanka določenega dogodka, verjetnost pravočasnega odkritja in možnost za odpravo posledic.

Zavarovanje premoženja in odgovornosti

Družba Unior s premoženjskim zavarovanjem zagotavlja finančno nadomestilo za:

- škode na premoženja, ki so posledica delovanja naravnih sil, tehničnih lastnosti proizvodov in človeškega dejavnika,
- škode iz naslova opravljanja dejavnosti do zaposlenih in obiskovalcev turističnih centrov,
- škode iz naslova proizvajalčeve odgovornosti za izdelke proizvedene na programih Odkovki in Ročno orodje.

10 Poslovno poročilo

10.1 Razmere v gospodarstvu in avtomobilski industriji

V letu 2013 je bilo svetovno gospodarstvo še vedno razmeroma šibko, a se počasi krepi, h globalnemu gospodarskemu okrevanju pa čedalje močnejše prispevajo nekatere najrazvitejše države, medtem ko se rast držav v razvoju počasi upočasnjuje. Globalna rast bruto družbenega produkta je bila 2,9-odstotna, v ZDA, ki je največje svetovno gospodarstvo, pa je bila rast 1,9-odstotna. Upočasnila se je rast BDP na Kitajskem na 7,7%, v Indiji na 4,4% in v Rusiji na le 1,5%.

V evro območju je sicer bruto družbeni produkt v povprečju leta 2013 upadel za 0,4 odstotka, a le zaradi neugodnega prvega četrletja in nizke ravni aktivnosti ob koncu leta 2012, sicer pa je bila v drugi polovici leta dosežena gospodarska rast.

Slovensko gospodarstvo se je v letu 2013 skrčilo za 1,1 odstotka, kar je boljše, kot so kazali podatki in pričakovanja. Po razmeroma skromnih gospodarskih obetih v prvi polovici leta 2013 se je od poletja dalje krepil izvoz slovenskih podjetij. Prav izvoz je pomembno prispeval k postopni zaustavitvi negativnih gospodarskih gibanj. Obeti za 2014 bi se po prvih preračunih lahko nekoliko izboljšali, vendar za zdaj kaže, da Slovenija v povprečju leta 2014 še ne bo beležila rasti.

Makroekonomski kazalniki v 2013 za ključne trge Uniorja

	EU	Evroobmočje	Nemčija	Francija	Slovenija
Rast BDP	0,1%	-0,4%	0,4%	0,2%	-1,1%
Brezposelnost	10,8%	12,0%	5,3%	10,3%	10,1%

Industrijska proizvodnja v letu 2013 se je v evro območju znižala za 0,7 odstotka, v Evropski Uniji pa za 0,5 odstotka. V Sloveniji je bila vrednost industrijske proizvodnje glede na leto 2012 v povprečju nižja za 0,7 %. Trend upadanja proizvodnje v celotni industriji se je v drugi polovici leta 2013 ustavil in je trenutno pozitiven. Vrednost industrijske proizvodnje v letu 2013 se je v primerjavi z letom 2012 zvišala v rudarstvu in v oskrbi z električno energijo, plinom in paro, v predelovalnih dejavnostih pa je upadla za 1,3 odstotka.

Okrevanje evrskega območja ostaja zgolj postopno, pri čemer stopnja brezposelnosti ostaja visoka. Na šibko končno trošenje v evrskem območju kaže tudi osnovna inflacija, ki se nahaja pod enim odstotkom. Skupna letna inflacija v evro območju je znašala 0,8 odstotka, v Sloveniji pa je bila povprečna letna inflacija glede na preteklo leto 1,8 odstotka, na medletni ravni pa le 0,7 odstotka.

Po zadnjih ocenah IMF bi se svetovni BDP v letu 2014 lahko povečal za 3,7%, prihodnje leto pa za 3,9%. Gospodarska rast in razvitost kljub boljšim obetom za zdaj še ne dosegata vrednosti dosežene pred krizo, vendar se optimizem krepi. To se že kaže na rasti obsega industrijske proizvodnje in obsega svetovne trgovine, ki bi se naj v 2014 okrepila za 4,5% in v letu 2015 še za 5,2%. Analitiki napovedujejo, da bo leto 2014 Evropi končno prineslo okrepitev rasti in ponovno ožvitev ključnih evropskih industrijskih panog, bruto družbeni proizvod v evro območju bi naj dosegel 1,2-odstotno rast. V Nemčiji, Franciji in Italiji, kot nosilnih državah evropskega gospodarskega utripa, so za leto 2014 napovedane gospodarske rasti, in sicer 1,8-odstotna rast za Nemčijo, enoodstotna rast za Francijo in 0,6-odstotna rast za Italijo.

Avtomobilska industrija

Svetovna avtomobilska industrija je v letu 2013 proizvedla 87,2 milijonov vozil, kar je 3,6% več kot v letu 2012. Po drastičnem padcu na 61,8 milijonov vozil zaradi pojava gospodarske krize v letu 2009, se je proizvodnja globalno povečala na rekordni nivo, vendar s precejšnjimi regijskimi razlikami. Azija je ohranila svoj vodilni položaj, pri čemer je skupna proizvodnja dosegla 45,8 milijonov vozil, sledi ji Amerika z 21,1 milijonov, medtem ko je Evropa nazadovala na 19,7 milijonov avtomobilov, kar predstavlja zmanjšanje za 0,5%, njen delež v svetovni avtomobilski industriji pa je sedaj le 22,6%.

Proizvodnja motornih vozil v svetu

	v mio					Letna rast			
	2009	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
EVROPA	17,0	19,8	21,0	19,8	19,7	16,8%	5,7%	-5,4%	-0,5%
EU27	15,2	17,1	17,5	16,2	16,2	12,5%	2,4%	-7,3%	-0,3%
EU15	12,2	13,8	14,1	12,8	12,8	12,9%	2,1%	-9,4%	-0,2%
Nemčija	5,2	5,9	6,1	5,6	5,7	13,4%	4,1%	-8,1%	1,2%
Španija	2,2	2,4	2,4	2,0	2,2	10,0%	-0,6%	-16,6%	9,3%
Francija	2,0	2,2	2,2	2,0	1,7	8,9%	0,6%	-12,3%	-11,6%
Vel.Britanija	1,1	1,4	1,5	1,6	1,6	27,8%	5,1%	7,7%	1,3%
Ostala Evropa	1,8	2,7	3,4	3,6	3,5	54,5%	26,2%	4,6%	-1,3%
AMERIKA	12,6	16,4	17,8	20,1	21,1	30,3%	8,7%	12,9%	5,2%
ZDA	5,7	7,8	8,7	10,3	11,0	35,4%	11,6%	19,3%	6,9%
AZIJA & OCEANIJA	31,8	40,9	40,6	43,7	45,8	28,9%	-0,9%	7,8%	4,6%
Kitajska	13,8	18,3	18,4	19,3	22,1	32,4%	0,8%	4,6%	14,8%
Japonska	7,9	9,6	8,4	9,9	9,6	21,4%	-12,8%	18,4%	-3,1%
AFRIKA	0,4	0,5	0,6	0,6	0,6	23,7%	8,9%	5,3%	8,5%
SKUPAJ	61,7	77,6	79,9	84,2	87,2	25,8%	2,9%	5,4%	3,6%

Vir: Mednarodna organizacija proizvajalcev motornih vozil (OICA)

OICA - Organisation Internationale des Constructeurs d'Automobiles

Prodaja avtomobilov v svetu je v letu 2013 prvič preseгла 80 milijonov prodanih vozil in dosegla rekordnih 82,8 milijona, kar 85 odstotkov rasti pa je prinesla rast na Kitajskem. Prodajni rezultati kažejo 4,2-odstotno rast v primerjavi z letom 2012. Za leto 2014 analitiki napovedujejo nadaljnjo rast prodaje, na 85 milijonov vozil. Zanj bosta tako kot v prejšnjih nekaj letih poskrbela predvsem kitajski in ameriški trg.

Evropski trg je bil še pred desetletjem večji od kitajskega in ameriškega, lani pa je s prodajo 13 milijonov vozil močno zaostal za obema velesilama. Prodaja je upadala šest let zapored, tudi lani. Letošnja napoved pa obljublja triodstotno rast, ki bo delno tudi posledica ostarelega voznega parka na evropskih avtocestah in počasnega okrevanja nekaterih večjih evropskih trgov. A tovarne na evropski trg vseeno gledajo zmerno pesimistično, pričakujejo, da se bodo cenovne vojne nadaljevale in bodo dobičke koval predvsem s prodajo na druge trge zunaj EU, tudi na Kitajsko in v Ameriko.

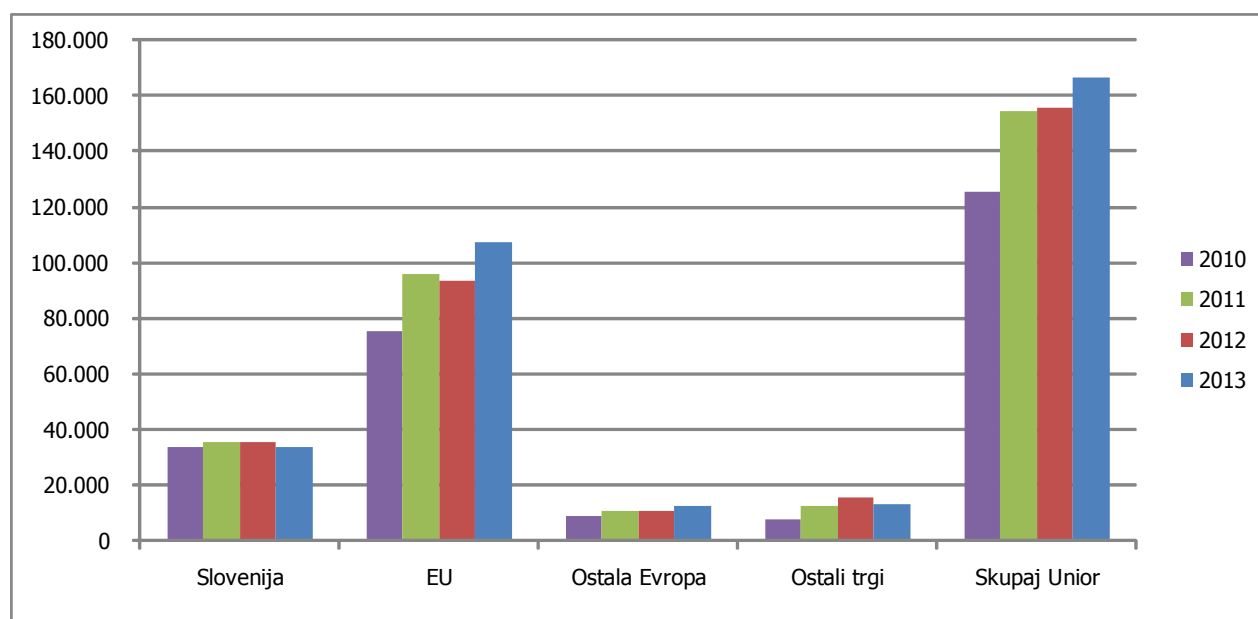
10.2 Prodaja

Prihodki od prodaje Uniorja so v letu 2013 obsegali 166,5 milijona evrov in so se v letu dni povečali za 6,8 odstotka. Hkrati to predstavlja tudi rekordno prodajo družbe v vsej zgodovini. K temu je največ prispeval relativno stabilen trg svetovne avtomobilske industrije, katera je glavni odjemalec na programih Odkovki in Strojna oprema.

Neevrski trgi zajemajo petnajst odstotkov naših prihodkov, vendar smo na teh trgih v lanskem letu zabeležili 3-odstotni padec prodaje. Trgi EU so v strukturi prisotni z 84,6% in so za naše poslovanje še vedno najpomembnejši. Na njih smo imeli v Sloveniji 5,5% padec prodaje, predvsem zaradi upada prodaje na programu Turizem, na ostalih evrskih trgih pa smo zabeležili 14,3% porast prihodkov od prodaje.

Prihodki od prodaje po trgih

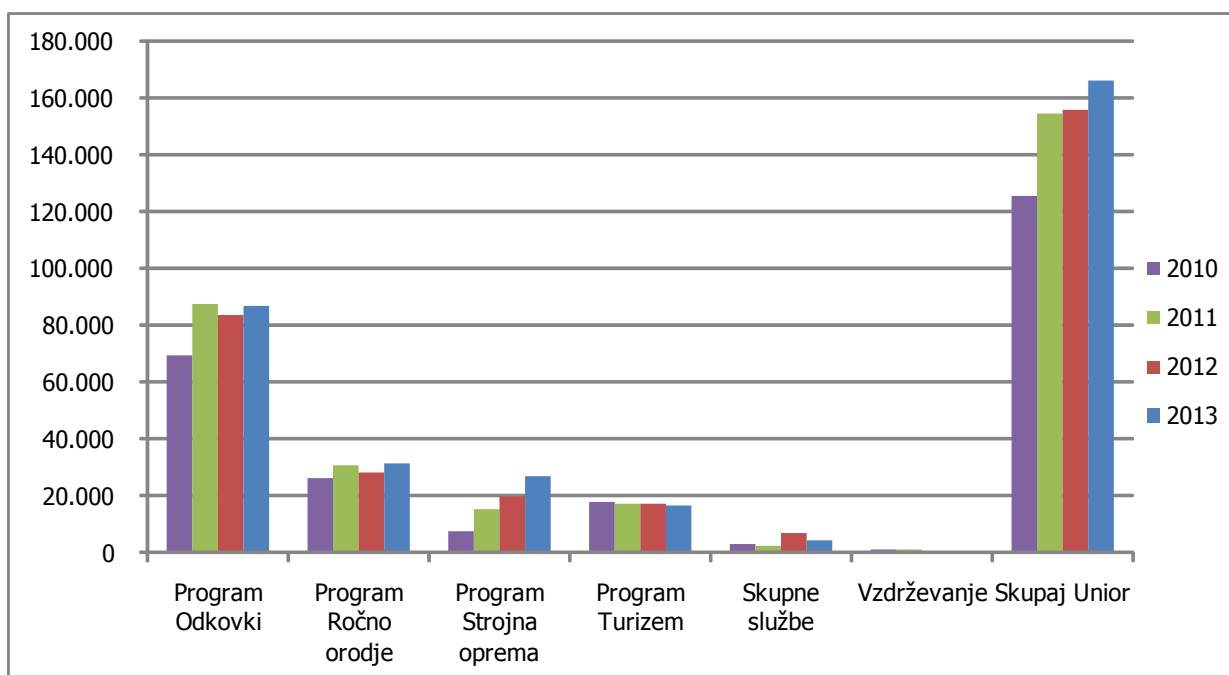
(v tisoč EUR)	2013	2012	2011	2010
Slovenija	33.757	35.710	35.292	33.783
EU	107.087	93.726	95.806	75.125
Ostala Evropa	12.458	10.768	10.938	9.107
Ostali trgi	13.230	15.670	12.581	7.517
Skupaj Unior	166.532	155.874	154.617	125.532

Prihodki od prodaje na programu Strojna oprema so porasli za 38%, program Odkovki je zabeležil rast prodaje za 4%, program Ročno orodje za 10%, medtem ko je Program Turizem prodal za 3% manj kot v preteklem letu, kar glede na padec kupne moči med prebivalstvom ocenjujemo kot ne preveč kritično situacijo.

Prihodki od prodaje po programih

(v tisoč EUR)	2013	2012	2011	2010
Program Odkovki	86.929	83.757	87.489	69.358
Program Ročno orodje	31.146	28.242	30.683	26.479
Program Strojna oprema	27.127	19.668	15.519	7.686
Program Turizem	16.815	17.331	17.359	18.165
Skupne službe	4.394	6.737	2.414	2.873
Vzdrževanje	122	138	1.154	970
Skupaj Unior	166.532	155.874	154.617	125.532

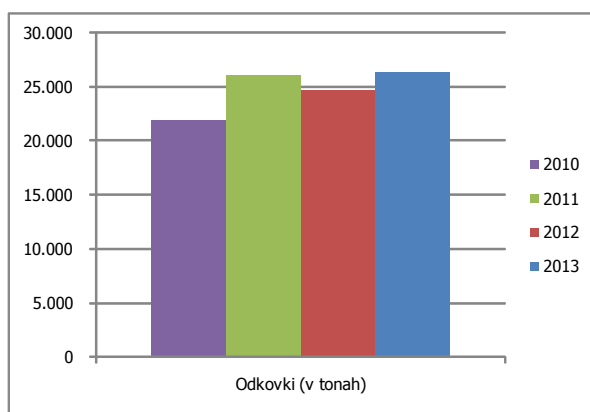
10.3 Proizvodnja in storitve

Proizvodnja se je na vseh programih v primerjavi s preteklim letom povečala, padec smo zabeležili le pri številu nočitev na programu Turizem. S tem je proizvodnja sledila povečanemu povpraševanju na trgu, kar se odraža tudi večji prodaji kot v preteklem letu. Na programu Strojna oprema proizvodnje ne merimo, kajti zaradi narave le-te (projektna, unikatna proizvodnja) ni ustreznega merila.

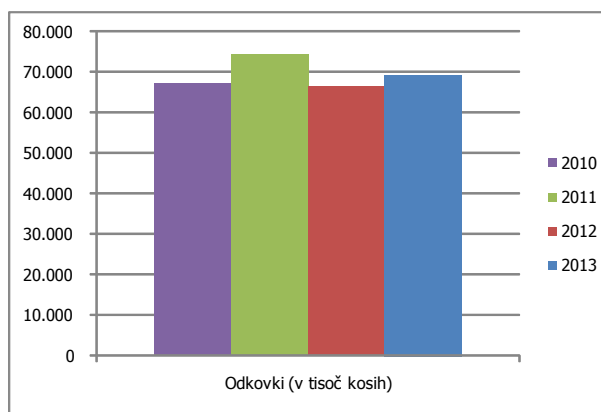
Proizvodnja in storitve po programih

	2013	2012	2011	2010
Odkovki (v tonah)	26.369	24.681	26.063	21.884
Odkovki (v tisoč kosih)	69.381	66.471	74.186	67.176
Ročno orodje (v tonah)	2.382	2.196	2.464	2.177
Ročno orodje (v tisoč kosih)	4.366	4.316	5.147	4.812
Število nočitev v Turizmu	186.440	187.224	181.598	200.107

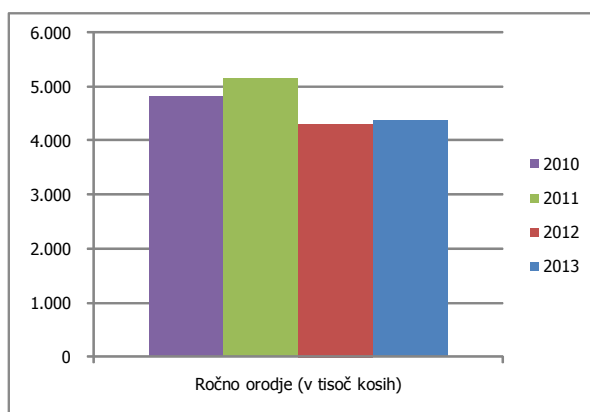
Proizvodnja odkovkov (v tonah)

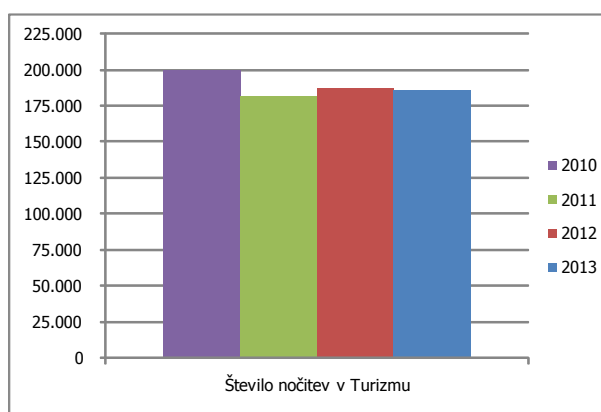
Proizvodnja odkovkov (v kosih)

Proizvodnja ročnega orodja

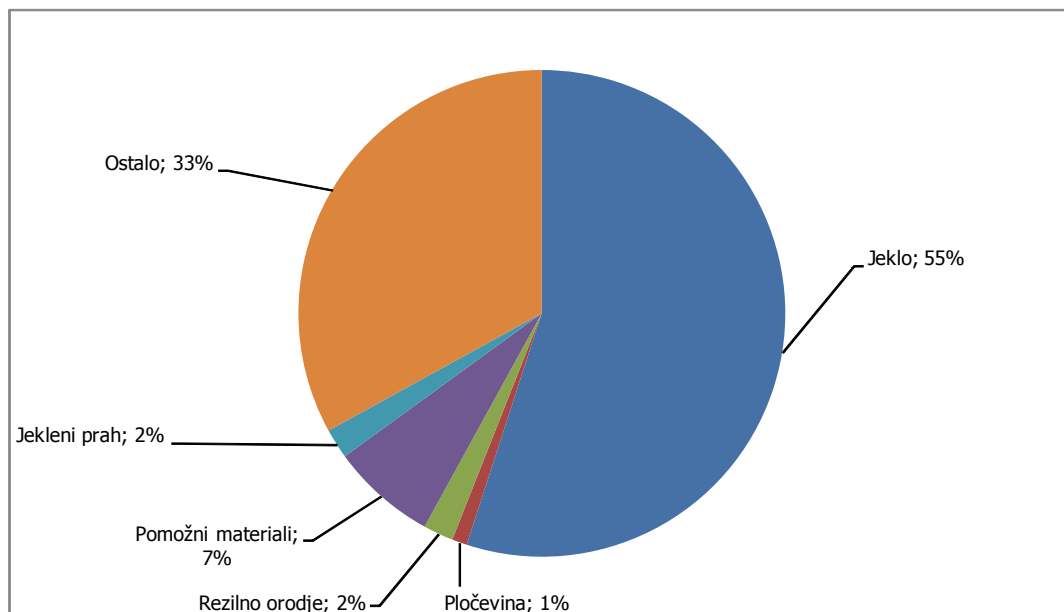
Nočitve na programu Turizem

10.4 Nabava

Pritiski na nabavne cene so se iz leta 2012 prenesli tudi v leto 2013, predvsem tudi zaradi slabe plačilne discipline na slovenskem trgu. V letu 2013 smo cene materiala kljub pritiskom znižali za 0,6%.

Deleži surovin v materialnih stroških družbe

Jeklo

Ponudba proizvajalcev na področju črne metalurgije je bila v letu 2013 dobra, tako da uporabniki nismo čutili večjih odstopanj glede dobavnih terminov. Zaradi navedenega smo lahko uspešno zmanjšali pritisk dobaviteljev na dvig cen. Uspeli smo doseči celo znižanje povprečne osnovne nabavne cene jekla za predelavo za 4,3%. Zaradi nižjih dodatkov (DL in DJO) je povprečna nabavna cena jekla za predelav nižja še za dodatnih 2,3%.

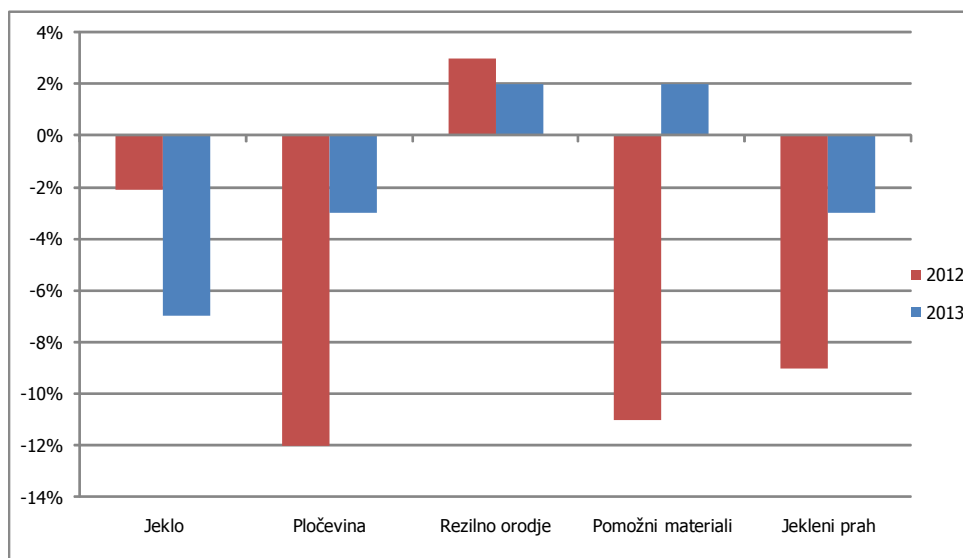
Nabavna cena jekla je določena kot osnovna cena, povečana za dva dodatka: jeklenega odpadka DJO in legiranja DL. Dodatka močno vplivata na oblikovanje končne cene jekla. Vrednost skupnih dodatkov je bila v letu 2013 v povprečju 241 evrov na tono in je bila v povprečju manjša za 28 evrov na tono kot v letu 2012.

V letu 2013 smo v Uniorju nabavili 43.048 ton jekla za predelavo, po povprečni (ponderirani) ceni 795 evrov na tono. Leto poprej smo kupili 39.035 ton, povprečna cena pa je bila 852 evrov na tono. To pomeni 10,-odstotno količinsko povečanje nabave jekla v letu 2013. Z ukrepi optimizacije zalog jekla, smo uspeli zmanjšati količino na zalogi in tako smo konec leta 2013 imeli na zalogi 4.708 ton jekla za predelavo, kar je za 278 ton manj kot pred enim letom.

Pločevina

Nabava pločevine se je v letu 2013 povečala za 52,7%, še posebej v drugem četrtletju. Cena pločevine se je glede na preteklo leto za 2,5% znižala, saj tudi za pločevino veljajo podobne tržne razmere kot za ostalo črno metalurgijo (podatek zajema vso pločevino – legirano in konstrukcijsko, vendar brez programa Strojna oprema, kjer pločevino naročamo skupaj z storitvijo razreza).

Spremembe cen najpomembnejših surovin družbe UNIOR d.d.

Rezilno orodje

Nabava rezilnega orodja je količinsko glede na leto 2012 za 3,3% povečana predvsem v programu Odkovki, medtem ko je na ostalih programih manjša. Vsakoletni pritisk dobaviteljev na zvišanje cen rezilnega orodja smo uspeli ublažiti in pristati na okvirno 2% povišanje cen. Zaradi uporabe različnega asortimana rezilnega orodja kot leto prej pa se je strošek porabe rezilnega orodja povečal.

Jekleni prah

Povprečna cena jeklenega prahu v letu 2013 se je v primerjavi s povprečno ceno 2012 znižala za 2,7 %. Največji vpliv na spremembo cen so imeli legirni elementi in cena starega železa. Skupna količina praha, ki smo jo nabavili v letu 2013 znaša 630 ton, kar pomeni 48% več kot v letu 2012. Kljub povečani proizvodnji smo zaloge uspeli obdržati na nivoju 80 ton.

Pomožni material in zaščitna sredstva

Strošek pomožnega materiala na zaposlenega, kot tudi njegova skupna vrednost, pada, na kar pa vpliva predvsem zmanjšana poraba na račun prenosa čiščenja prostorov na čistilni servis. Poraba zaščitnih sredstev na zaposlenega pada že tretje leto zapored, tudi na račun podaljševanja časa zamenjave osebne varovalne opreme.

10.5 Uspešnost poslovanja

V letu 2013 smo v družbi Unior d.d. ustvarili 3,5 milijona evrov negativnega čistega poslovnega izida, kar je v primerjavi s preteklim letom 2012, ko smo zabeležili 15,1 milijona evrov čiste poslovne izgube za 11,6 milijona evrov boljši poslovni izid. Ustvarjena izguba je v celoti povezana s slabitvami premoženja družbe in sicer je bilo slabitev za 5,1 milijona evrov, v tem predstavlja slabitev naložbe v delnice Banke Celje d.d. 4 milijone evrov. Če ne upoštevamo izrednih vplivov na poslovanje je družba ustvarila za 1,6 milijona evrov pozitivnega čistega poslovnega izida, kar pomeni v primerjavi z poslovnim izidom brez izrednih vplivov iz preteklega leta izboljšanje za 5,4 milijona evrov (izguba poslovnega leta 2012 brez izrednih vplivov je znašala 3,8 milijona evrov). Izid iz poslovanja je boljši za 8,2 milijona evrov – v letu 2013 znaša dobiček iz poslovanja 4,8 milijona evrov, medtem ko je v letu 2012 bila ustvarjena izguba v višini 3,4 milijona evrov. V letu 2013 smo ustvarili za 166,5 milijona evrov prihodkov od prodaje, kar je za 6,8% več kot v preteklem letu, poslovnih stroškov pa je bili za 161,5 milijona evrov in so v primerjavi s preteklim letom za 3,9% nižji.

Prodaja in donosnost družbe Unior

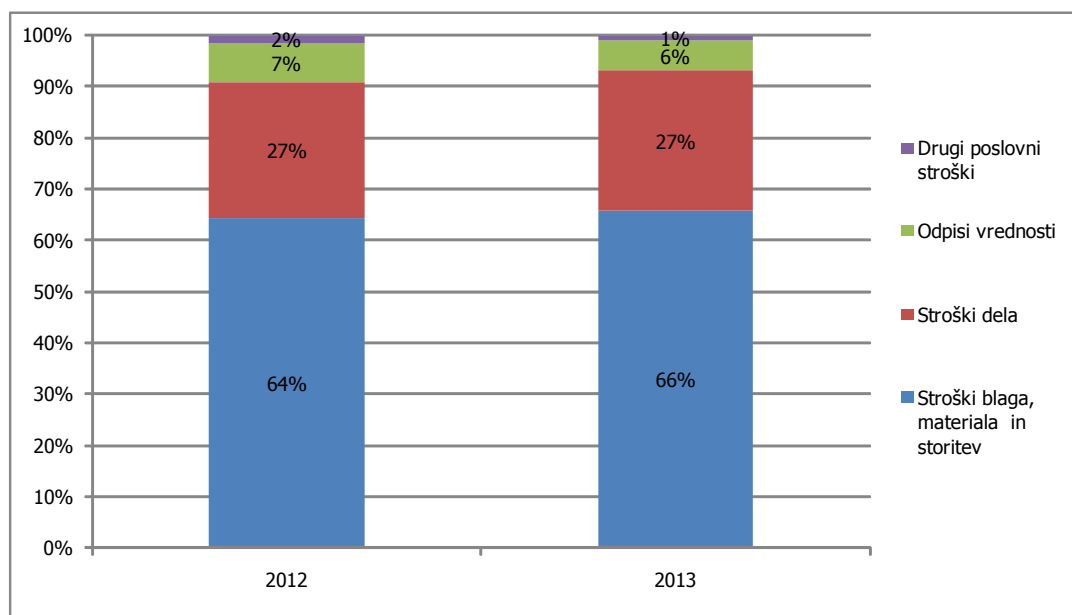
(v tisoč EUR)	2013	2012	2011	2010
Prihodki od prodaje	166.532	155.874	154.617	125.532
Poslovni stroški	161.483	168.042	161.821	133.987
EBIT	4.823	(3.370)	5.032	1.683
EBITDA	14.365	9.229	15.039	11.585
Čisti poslovni izid	(3.543)	(15.082)	1.310	(2.780)

Temeljni cilji, ki smo jih prilagodili pogojem poslovanja v zaostrenih razmerah so se nekoliko spremenili. Tudi v letu 2013 je bil osnovni cilj varovanja denarnega toka in zagotavljanja stalne plačilne sposobnosti podjetja, s poudarkom na rednem izpolnjevanju obveznosti do zaposlenih, poslovnih partnerjev in tudi bank - likvidnostno stanje smo izboljšali, saj smo zaostanke pri plačilih dobaviteljem občutno zmanjšali. V mesecu juliju smo uspešno zaključili finančno prestrukturiranje, ko smo z dvanajstimi poslovnimi bankami dosegli dogovor in sklenili Generalno pogodbo o finančnem prestrukturiranju, ki nam do leta 2019 zagotavlja stabilen denarni tok, pogoje za doseganje zastavljenih ciljev in dolgoročno poslovno stabilnost družbe. V letu 2013 je tako družba imela tudi moratorij na odplačilo glavnih kreditov. V obdobju do leta 2019 se bo družba UNIOR d.d. v skladu s pogoji Pogodbe razdružila na 70,9 milijonov evrov dolga in sicer z rednimi odplačili do bank v višini 30,4 milijona, do SID Banke d.d. v višini 12,1 milijona in z izrednimi odplačili v višini 28,7 milijona evrov iz prodaje poslovno nepotrebne premoženja. Prav tako je s Pogodbo zagotovljen garancijski potencial za potrebe proizvodnje programa Strojna oprema, ki ga bodo poslovne banke zagotavljale skupaj s SID Banko d.d.. Tako načrtana strategija daje trdno osnovo za izboljšanje prihodnjega poslovanja. Sicer pa je glede na zahtevne tržne razmere družba uvedla vrsto hitrih ukrepov, s katerimi je uspela v letu 2013 prihraniti 7,5 milijona evrov, kar se kaže v izboljšnem izidu iz poslovanja. Družba je v letu 2013 dosegla vse z Generalno pogodbo zastavljene ključne kazalnike poslovanja. Širšo razlago dogajanja na naših ključnih trgih in gibanju prihodkov od prodaje lahko preberete v poglavjih Prodaja ter Najpomembnejši trgi in kupci v tem letnem poročilu.

Struktura poslovnih odhodkov

Poslovni odhodki so se v lanskem letu znižali za 3,9 odstotka. Struktura odhodkov po vrstah glede na preteklo leto se ni bistveno spremenila – nekoliko se je zaradi dobrega obvladovanja zalog znižal delež stroška blaga, materiala in storitev.

(v tisoč EUR)	2013	2012
Stroški blaga, materiala in storitev	106.373	108.296
Stroški dela	43.879	44.594
Odpisi vrednosti	9.542	12.599
Drugi poslovni stroški	1.689	2.552
Skupaj poslovni odhodki	161.483	168.042

Stroški blaga, materiala in storitev so bili skupaj nižji za 1,8%. Znižanje gre pripisati skrbnemu načrtovanju zalog ter 0,6% povprečnemu znižanju stroškov materiala. Za 5,4% so se znižali tudi stroški energije, za 1,6% pa so bili nižji tudi stroški dela.

Ugodna gibanja na področju poslovnih prihodkov in odhodkov sta se izrazila tudi v rezultatu iz poslovanja (EBIT), ki je iz 3,4 milijona evrov izgube v letu 2012 porasel na 4,8 milijona evrov dobička iz poslovanja v letu 2013.

Neto finančni odhodki so v letu 2013 obsegali 9,8 milijona evrov in sicer so odpisi vrednosti finančnih naložb prispevali 5,1 milijonov evrov izgube. Odhodki za obresti iz finančnih obveznosti so znašali 5,9 milijona evrov in so za 11,2% nižji kot v preteklem letu, kar gre v največji meri pripisati nižjim vrednostim referenčne obrestne mere za euribor.

Produktivnost

(v EUR)	2013	2012	2011	2010
Kosmati donos na zaposlenega	82.208	79.475	79.530	65.955
Bruto dodana vrednost na zaposlenega	28.791	25.977	28.311	25.768

Produktivnost v družbi merimo s kosmatim donosom na zaposlenega, ki se je v primerjavi z letom 2012 povečal za 3,4% in s tem še dosegel rekordno vrednost v zgodovini družbe. Tudi drugi kazalec – bruto dodana vrednost na zaposlenega je za 10,8% višji – dosega rekordno vrednost.

10.6 Kazalniki poslovanja

	UNIOR d.d.		Skupina UNIOR	
	2013	2012	2013	2012
Stopnja lastniškosti financiranja <i>(kapital / obveznosti do virov sredstev)</i>	0,352	0,350	0,384	0,383
Stopnja dolgoročnosti financiranja <i>((kapital + dolgoročni dolgovi + dolgoročne rezervacije) / (obveznosti do virov sredstev))</i>	0,811	0,580	0,791	0,599
Stopnja osnovnosti investiranja <i>(osnovna sredstva po neodpisani vrednosti / sredstva)</i>	0,502	0,494	0,544	0,538
Stopnja dolgoročnosti investiranja <i>((osnovna sredstva po neodpisani vrednosti + naložbene nepremičnine + dolgoročne finančne naložbe + dolgoročne poslovne terjatve) / sredstva)</i>	0,636	0,640	0,626	0,628
Koeficient kapitalne pokritosti osnovnih sredstev <i>(kapital / osnovna sredstva po neodpisani vrednosti)</i>	0,700	0,709	0,707	0,711
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti – hitri koeficient <i>(likvidna sredstva / kratkoročne obveznosti)</i>	0,032	0,005	0,079	0,020
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti – pospešeni koeficient <i>((likvidna sredstva + kratkoročne terjatve) / kratkoročne obveznosti)</i>	0,786	0,317	0,756	0,359
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti – kratkoročni koeficient <i>(kratkoročna sredstva / kratkoročne obveznosti)</i>	1,978	0,872	1,838	0,940
Koeficient gospodarnosti poslovanja <i>(poslovni prihodki / poslovni odhodki)</i>	1,030	0,980	1,033	1,006
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala <i>(čisti dobiček poslovnega leta / povprečni kapital brez čistega poslovnega izida proučevanega leta)</i>	(0,033)	(0,124)	(0,024)	(0,061)
Koeficient dividendnosti osnovnega kapitala <i>(vsota dividend za poslovno leto / povprečni osnovni kapital)</i>	0,000	0,000	0	0

10.7 Ključni kazalniki poslovanja (KPI – Key Performance Indicators)

Družba Unior d.d. je 22. julija 2013 z 12 poslovnimi bankami uspešno zaključila pogajanja o finančnem prestrukturiranju in z vsemi bankami podpisala Generalno pogodbo o finančnem prestrukturiranju.

Podpisana pogodba družbi do leta 2019 zagotavlja stabilen denarni tok, pogoje za doseganje zastavljenih ciljev in dolgoročno poslovno stabilnost.

V skladu s členoma 2.1.14 in 10.2 Generalne pogodbe mora družba bankam podpisnicam poročati o finančnih zavezah, ki vsebujejo tudi izpolnjevanje ključnih kazalnikov poslovanja.

Ključni kazalniki poslovanja doseženi v letu 2013 so:

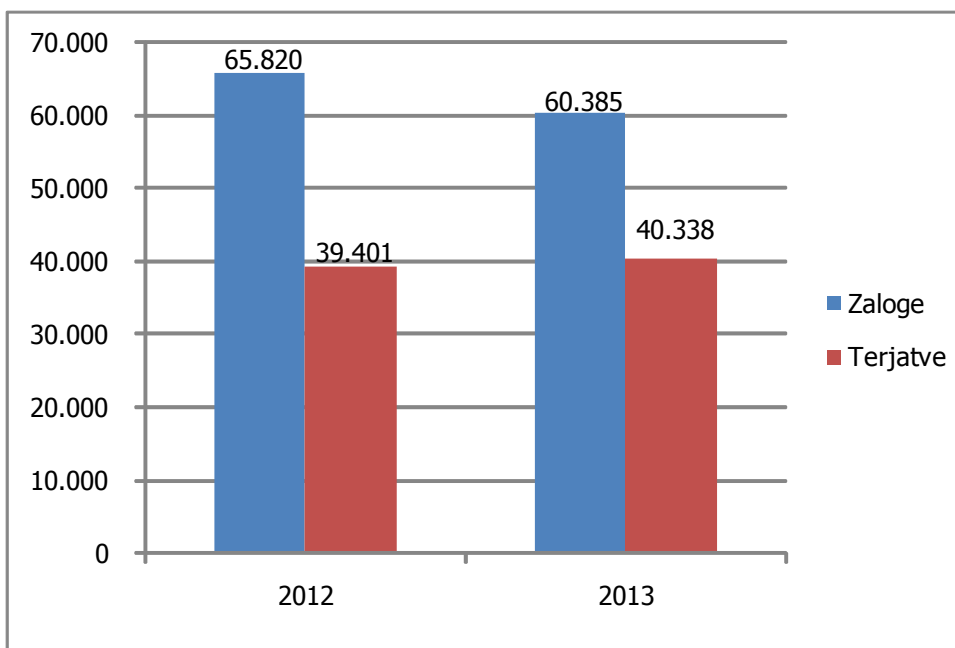
KPI	Vzrok spremljave	Komentar	Mejna vrednost 2013	Dovoljeno odstopanje	Doseženo I-XII 2013	Odstopanje od mejne vred.
Prispevek za kritje	Razvoj vložkov in prodajnih cen	Minimalna raven prispevka za kritje	40%	brez odstopanja	44,9%	12%
EBITDA	Obseg prodaje, splošna uspešnost, št. zaposlenih in drugi stroški	Najvišja raven negativnega odstopanja EBITDA od osnovnega scenarija	14,313 mio EUR	-30%	14,365 mio EUR	0%
Stanje denarnih sredstev	Razpoložljivost denarnih sredstev	Minimalna raven hitrega (denarnega) kazalnika, izračunanega kot vrednost denarnih sredstev, depozitov in neizkoriščenih okvirnih kreditov glede na kratkoročne poslovne obveznosti	1%	- 0,5 odstotne točke	8,0%	7,0 od.točke
Zapadle terjatve	Optimizacija zapadlih terjatev	Delež zapadlih terjatev v celotnih terjatvah je nižji od maksimalne ravni	35%	5 odstotnih točk	36,1%	1,1 od.točke
Investicije (CAPEX)	Spremljavo dogovorjenih izdatkov za investicije	Letni CAPEX skladno z osnovnih scenarijem, kumulativno spremljanje	5,515 mio EUR	brez odstopanja	5,041 mio EUR	-9%
Zapadle obveznosti (zapadlost nad 60 dni)	Potencialno tveganje insolventnosti, zmožnost kritja obveznosti do dobaviteljev	Delež zapadlih obveznosti do dobaviteljev (nad 60 dni) v celotnih obveznostih je nižji od maksimalne ravni	15%	3 odstotne točke	7,4%	-7,6 od.točke

Družba je v letu 2013 izpolnila vse kazalnike določene z Generalno pogodbo. Mejna vrednost je bila presežena le pri deležu zapadlih terjatev v celotnih terjatvah družbe, vendar je odstopanje v okviru dovoljenega in dogovorjenega.

10.8 Finančni položaj

Skupna sredstva družbe so se v letu 2013 zmanjšala za 4 odstotke oziroma za 12,2 milijona evrov. Dolgoročna sredstva so se zmanjšala za 8,6 milijonov evrov, predvsem zaradi odpisa delnic Banke Celje d.d. med dolgoročnimi finančnimi naložbami ter višje amortizacije opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev kot so pa znašale nove naložbe. Kratkoročna sredstva so se znižala za 3,6 milijona evrov, predvsem zaradi nižjih vrednosti zalog na dan 31.12.2013.

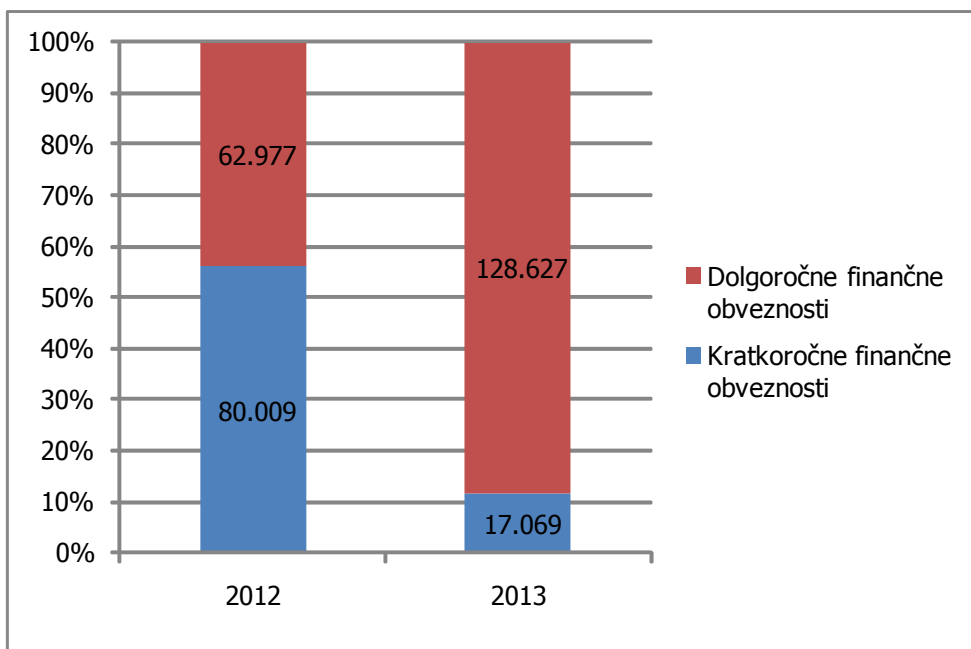
Gibanje zalog in terjatev družbe (v tisočih EUR)

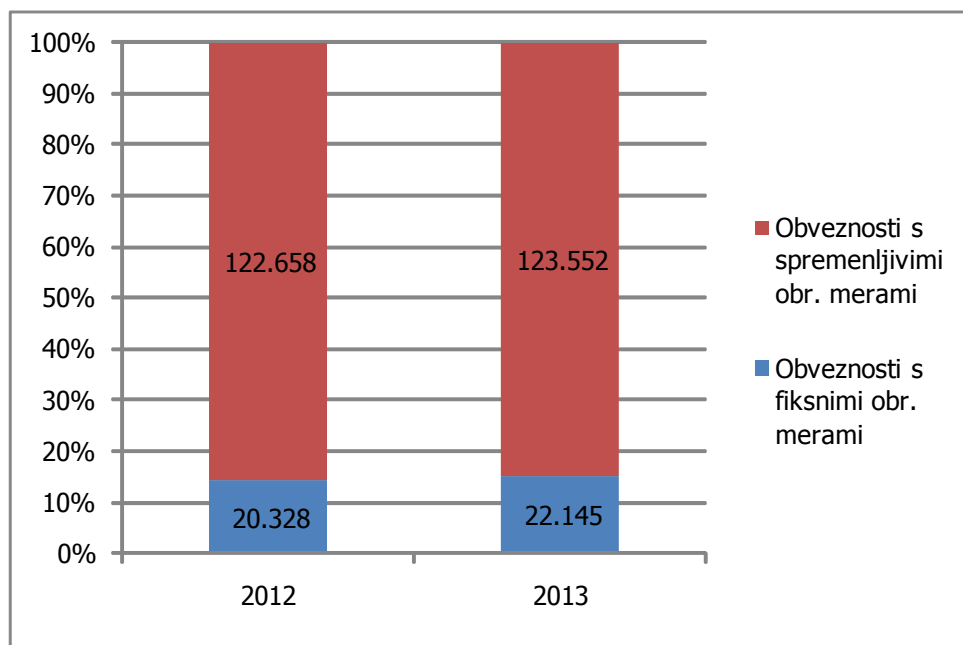
Kapital družbe se je v letu 2013 zmanjšal za 3,8 milijone evrov, kar je posledica izgube tekočega leta v višini 3,5 milijona evrov. Delež kapitala se je tako v virih ostal na skoraj enaki višini in znaša 35,2% virov.

Finančne obveznosti so se v letu dni neto povečale za 2,7 milijona evrov. Povečanja so črpanje v letu 2012 odobrenega razvojnega kredita s strani SID Banke d.d. v višini 7 milijonov evrov, v letu 2012 odplačanega projektne posojila pri NKBM d.d. v višini 1 milijon evrov ter v finančnem najemu opreme za 0,3 milijona evrov. Zmanjšanja pa predstavljajo odplačilo posojila do SID Banke d.d. v višini 1,8 milijona evrov, za 3,3 milijona evrov neizkoriščenega odobrenega limita faktoringa in odplačilo posojila pri Probanki d.d. v višini 0,5 milijona evrov. V letu 2013 so vsa kratkoročna posojila z izjemo faktoringa zaradi reprograma postala dolgoročna in predstavljajo 88,3% vseh najetih posojil. Glede na vrsto obrestne mere predstavljajo najeta posojila s fiksno obrestno mero 15,2% vseh najetih posojil.

Ročnostna struktura finančnih obveznosti

Struktura finančnih obveznosti glede na spremenljivost obrestnih mer

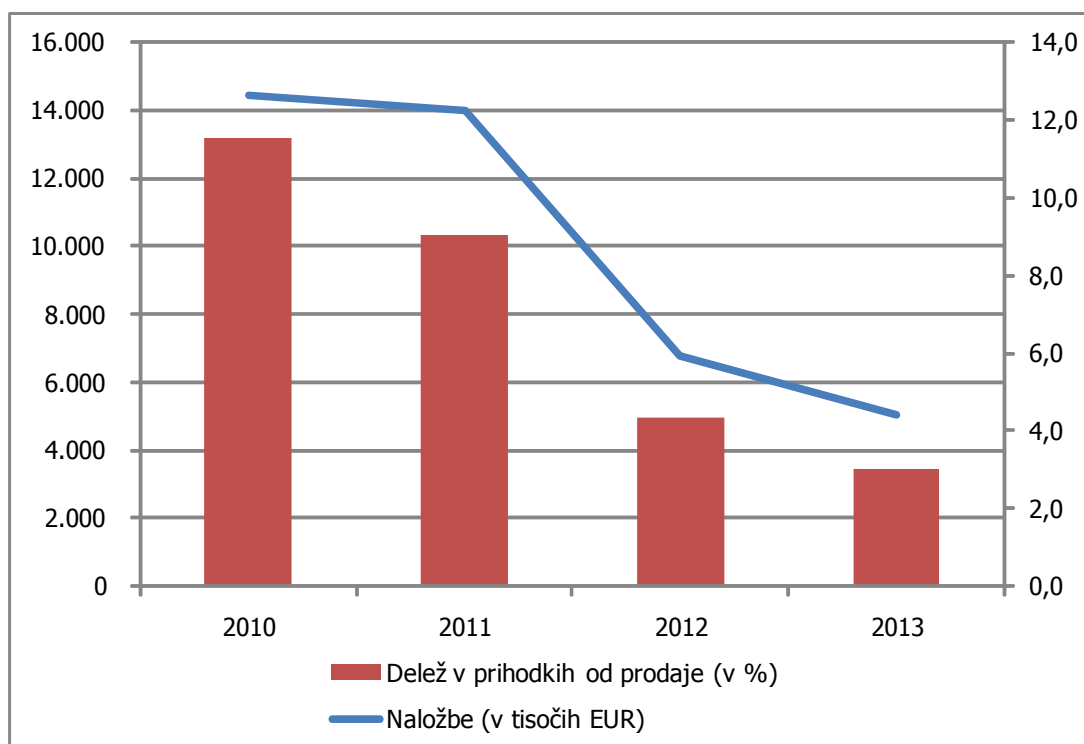
Poslovne obveznosti so se zaradi nekoliko boljše likvidnosti znižale in sicer za 10,4 milijona evrov, oziroma za 22,1%. Zmanjšanje obveznosti do dobaviteljev zaradi večjih plačil so znašala 4,8 milijona evrov za 4,5 milijona evrov pa so se zaradi dokončanja in odpreme projektov na programu Strojna oprema zmanjšale obveznosti za prejete predujme.

10.9 Naložbe

V letu 2012 smo izvedli za 5 milijonov evrov naložb v nova osnovna sredstva, od tega 1,1 milijonov evrov v obliki lastnih proizvodov. Skupna vrednost naložb se je v primerjavi z letom 2012 zmanjšala za 1,7 milijona evrov oziroma 25,3%. V letu 2013 so bila vlaganja že določena z Generalno pogodbo o finančnem prestrukturiranju, največje investicije pa predstavljajo dokončanje tekaškega poligona na Rogli, ki je 50% sofinanciran z nepovratnimi sredstvi EU, nakup horizontalnega rezkalnega stroja v programu Strojna oprema, teptalnega stroja na Rogli ter posodobitev ostale proizvodne opreme.

Naložbe v osnovna sredstva in njihov delež v prihodkih od prodaje družbe

	2013	2012	2011	2010
Naložbe (v tisočih EUR)	5.041	6.753	13.988	14.471
Delež v prihodkih od prodaje (v %)	3,03	4,33	9,05	11,53

Naložbe v osnovna sredstva po programih družbe UNIOR

(v tisoč EUR)	2013	2012
Program Odkovki	2.369	1.974
Program Ročno orodje	165	2.180
Program Strojna oprema	639	770
Program Turizem	1.427	1.402
Skupne službe	419	391
Vzdrževanje	22	36
SKUPAJ	5.041	6.753

V letu 2013 smo za plačila naložb namenili 4,7 milijonov evrov, kar je 1,9 milijona manj kot pred enim letom. Plačila so bila skoraj enaka kot naložbe, ker se je plačilni rok investicij začelih konec leta 2011 dogovorno premaknil v leto 2012, v podobni višini pa plačila investicij dokončanih v 2013 v leto 2014.

V letu 2014 je dovoljenih investicijskih vlaganj 6,2 milijona evrov, od tega je 1,1 milijon evrov lastnih proizvodov. Največje med njimi bodo:

- novo kladivo ter avtomatizacija in obnova v toplem kovanju,
- oprema za obdelavo odkovkov in
- dokončanje tekaškega poligona na Rogli na programu Turizem.

Naložbe v povezana podjetja

Za dokapitalizacije in dokup lastniških deležev v povezanih družbah smo v letu 2013 namenili 100 tisoč evrov in sicer v družbe Unior France S.A.S., UNIOR Coframa sp. z.o.o. in UNIOR TEHNA, d.o.o..

Sledili smo tudi strategiji odprodaje naložb v podjetjih, katerih dejavnost ni neposredno povezana z dejavnostjo UNIOR-ja. Tako smo v letu 2013 prodali 24,97% delež v družbi Roboteh d.o.o., 20% delež v družbi Solion Ltd v Rusiji in 91,592% delež v družbi UNIOR Bionic d.o.o..

V letu 2014 ne načrtujemo večjih novih naložb v povezana podjetja (izjema je nakup družbe SPITT d.o.o.), za zagotavljanje zakonsko obveznega pozitivnega kapitala v nekaterih družbah pa ocenjujemo, da bomo za ta namen morali nameniti 300 tisoč evrov.

10.10 Dogodki po bilanci stanja

Nov mandat predsednika uprave

31.1.2014 je nadzorni svet družbe podelil nov petletni mandat g. Darku Hrastniku, za obdobje od 1.6.2014 do 31.5.2019.

Nakup družbe SPITT d.o.o.

7.3.2014 je družba pridobila 100% lastniški delež v družbi SPITT d.o.o. iz Zreč, s tem smo zagotovili nemoteno oskrbo s toplotno energijo na območju turističnega kompleksa Rogla.

10.11 Cilji za leto 2014

V letu 2014 načrtujemo 165,6 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, kar bo odstotek manj kot minulem letu. Programi Odkovki, Ročno orodje in Turizem napovedujejo rast prodaje, medtem ko na programu Strojna oprema ne bo možno ponoviti tako uspešnega leta, kot je bilo 2013. Po letih upadanja obsega proizvodnje osebnih avtomobilov v Evropi se obeta stabilizacija evropske avtomobilske industrije, tako da na programu Odkovki načrtujemo 5,4% rast prodaje zahvaljujoč novim projektom, ki smo jih pridobili v preteklih dveh letih. Na programu Ročno orodje načrtujemo 3,3% rast prodaje, pri čemer bo glavni generator rasti prodaja hladnega kovanja. Na Turizmu bomo intenzivno pospeševali prodajo tudi v izvensezonskih mesecih, tako da načrtujemo 2,3% rast prodaje. Na programu Strojna oprema bomo imeli 34,6% nižjo prodajo, pri čemer imamo za večino realizacije že podpisane pogodbe s kupci. Ob zaključku leta 2014 načrtujemo dobiček v višini 3,9 milijonov evrov brez upoštevanja morebitnih negativnih ali pozitivnih učinkov odprodaje premoženja.

Prodaja in donosnost družbe Unior

(v tisoč EUR)	2014 (načrt)	2013 (realizacija)
Prihodki od prodaje	165.624	166.532
EBIT	8.580	4.823
EBITDA	18.009	14.365
Čisti poslovni izid	3.856	(3.543)

Program Odkovki

Na programu Odkovki načrtujemo skupaj s Sintrom prodajo v višini 81,7 milijonov evrov, kar predstavlja 5,4% povečanje prodaje glede na preteklo leto. Prodajni plan vrednostno temelji na današnjem nivoju osnovnih cen jekla in dodatkov za jeklo (povprečje 234 evrov natono v letu 2013). V kolikor bo v letu 2014 prišlo do bistvenih padcev osnovnih cen jekla ali dodatkov (za odpadek in legirnih dodatkov), bo prodaja vrednostno manjša, kar pa ne bo vplivalo na dobičkonosnost zaradi sorazmernega znižanja stroškov materiala. V Evropi je prodaja avtomobilov zadnji dve leti upadala, vendar v zadnjih dveh mesecih zaznavamo ponovno rast glede na leto 2012, tako da ugotavljamo, da je konjunktura spet na normalnem nivoju. Proizvodnja osebnih vozil v Evropi pa dodatno raste predvsem zaradi zelo ugodne prodaje na tržišča Severne Amerike in Kitajske. Na programu Odkovki tako za leto 2014 ponovno načrtujemo rast proizvodnje in obsega prodaje, tudi zahvaljujoč novim projektom, med katerimi je kar nekaj velikoserijskih pozicij na področju obdelave, prav tako pa načrtujemo skoraj 20% rast kovanja ojnica za kupca VW, AUDI.

Na področju toplega kovanja bomo dosegli 66,2 milijonov evrov prodaje, kar predstavlja 4% rast. Rast temelji predvsem na novih projektih pri kupcih VW – Audi, TRW, Renault in Seac, medtem ko pri grupaciji ZF napovedujemo rast 3,4%. Pri kupcu VW – Audi rastemo predvsem zaradi prevzema 100% deleža pri ojnici 14253, rasti pri projektih ojnica EA 211 in nove ojnice za VW Amarok 14261, medtem ko je ugasnila letos masovna ojnica 14223. Rast pri kupcu TRW bo posledica novih projektov Volvo, Fiat, MQB in GM. Seac napoveduje rast predvsem zaradi rasti hibridnih modelov pri Toyoti. V glavnem uresničujemo strategijo rasti pri kupcih, ki so direktna konkurenca ZF-u in nadalje rastemo s programom ojnica, tudi z novim kupcem BMW in deležem pri Renault-u. Na področju obdelave odkovkov načrtujemo 10,4 milijonov evrov prodaje, kar je 13,1% rast glede na preteklo leto. Rast načrtujemo pri kupcu Schaeffler Group, saj smo imeli v letu 2013 relativno nizko realizacijo in skupaj s kupcem predvidevamo boljše leto 2014. Pri kupcu VW imamo stabilen promet na projektu »Rasthebel«, za katerega v letu 2014 dobavljamo 100% delež, kar bo vsekakor

pomenilo rast prometa. Pri kupcu JTEKT bomo prešli na nov projekt A9 in hkrati ugašamo projekt T7. Računamo na podoben promet kot v letu 2013 predvsem zaradi nadaljnje rasti projekta PBV2. Pri kupcu ZF Lenksysteme Eger je kljub težavam v tovarni industriji napovedana rast zaradi novih projektov (vilica 522) in še nekaj manjših projektov. Pričnemo pa tudi s serijsko dobavo projekta DAF za ZF Simmern. V obratu Sinter načrtujemo 5,1 milijonov evrov prodaje, kar predstavlja 8,2% povečanje glede na preteklo leto, s čimer se zaustavlja negativni trend, ki se je začel že konec leta 2011. Prihodnje leto predvidevamo rast predvsem pri kupcih Mahle in Audi, ki bosta pripomogla k skupni minimalni rasti prometa. Kupec ZF Lenksysteme Bremen bo zaradi novega projekta Mini UKL ostal stabilen, padec prometa pa pričakujemo pri kupcih Willi Elbe in BPW, kjer prihajajo projekti v pozno zrelo obdobje.

Program Ročno orodje

Na programu Ročno orodje načrtujemo 31,9 milijonov evrov prodaje, kar je 3,3% povečanje glede na preteklo leto. Načrtovana realizacija prodaje samega ročnega orodja je 29,5 milijonov evrov in je za 2,1% višja kot je bila realizirana v letu 2013. Glavni generator rasti prodaje bo hladno kovanje, pri katerem želimo osvojiti pridobljene projekte (Balind, MS Hydraulic) ter čim prej začeti s serijskimi dobavami. Na hladnem kovanju načrtujemo realizacijo v višini 2 milijona evrov, kar je 49,1% več kot v minulem letu. Na področju industrijskega trženja in prodaje trgovskega blaga pa pričakujemo nižjo prodajo iz razloga zmanjšanja kompenzacijskih poslov in zmanjšanega povpraševanja po izdelkih industrijskega trženja. Na svetovnem trgu profesionalnih ročnih orodij veljajo zaostrene razmere glede konkurence kakor tudi tendence nižanja prodajnih cen. Predvsem nižje končne prodajne cene narekujejo reorganizacijo prodajnih kanalov s tem da se prodaja vrši mimo obstoječih členov v verigi. Za uspeh je potrebna učinkovita distribucija in redni stiki s končnimi uporabniki. Rast prodaje bomo beležili na specialističnih orodjih na trgih, kjer se je v preteklosti na novo organizirala prodajna mreža, pri čemer pričakujemo, da bo prodaja pri obstoječih kupcih v EU, ki imajo neustrezne prodajne kanale, nekoliko upadala. Prioritetna tržišča so v državah EU, Rusije, JV Evrope in Slovenije. V Zahodni Evropi ohranjamo tržni delež ter pospešujemo prodajo s pridobivanjem večjih industrijskih distributerjev ali z večjimi končnimi industrijskimi kupci. V državah JVE skušamo zadržati raven prodaje, saj je povečanje zaradi visokega tržnega deleža ter zaostrenih likvidnostnih razmer v posamičnih državah oteženo. Splošno so izpadi prodaje zaradi manjših javnih naročil. Največjo možnost širitve prodaje vidimo v Rusiji, kjer se prodaja vrši direktno do večjih industrijskih kompleksov v naftni industriji, rudnike, železnice in energetiko.

Program Strojna oprema

Na programu **Strojna oprema** načrtujemo letno prodajo 17,6 milijonov evrov, kar predstavlja 34,6% zmanjšanje glede na preteklo leto. Izhodišče za izdelavo plana prodaje so bila tekoča naročila koncem 2013 ter predvidevanja za pridobitev novih naročil. Zelo slab izplen iz ponudb v zadnji polovici leta 2013 je dokaj pripomogel k nižji napovedi prodaje od načrtovane. Poslovno leto 2014 smo pričeli s 60% pokritostjo letnih naročil, kar je precej slabše kot v lanskem letu. Na to je vplivalo več dejavnikov, od slabega poslovnega rezultata v letu 2012, ki nas je pri kupcih uvrstil v rizično skupino dobaviteljev po ocenah njihovih risk management oddelkov, do slabega spremljanja bank pri financiranju projektov in pridobivanju nezadovoljivih bančnih garancij zaradi slabe bonitete naših bank in države. Začasno oteženo pridobivanje naročil zahtevnejših projektov ali projektov večjih vrednosti bomo morali kratkoročno nadomestiti s prehodom na izdelke z nižjo stopnjo zahtevnosti izdelka, kar bo delno vplivalo na nižjo zasedenost kapacitet in poslovni rezultat. Trenutno potekajo intenzivne priprave na nove razmere na vseh segmentih poslovanja

strojogradnje. Delno bomo znižali zaposlenost, ki smo jo obvladovali z zaposlitvami za določen čas ter si tako zagotovili normalno zniževanje brez odpravnin. Povečali smo tržne aktivnosti, hkrati pa smo v razvojnem delu pričeli z razvojem novih konceptov strojev, s katerimi želimo ponovno pridobiti konkurenčno prednost. Intenzivno izvajamo tudi notranje prestrukturiranje, ki bi nam naj v letu 2014 zagotavljalo še boljše in pravočasno izvajanje pogodbenih obveznosti, predvsem pa želimo vzpodbuditi inovativnost, produktivnost ter timsko delo, hkrati pa uvesti nove pristope k reševanju zahtevnih nalog. Nova tržišča, novi kupci in novi izdelki so seveda ključni elementi dela v letu 2014, kjer poskušamo nadomestiti izgubo le-teh v predhodnih obdobjih. Tržišču bomo morali nuditi nove koncepte, ki omogočajo še več fleksibilnosti, kratke dobavne roke ter popoln servis. Kljub tesni navezanosti na nemško avtomobilsko industrijo smo prisiljeni odpreti nove potencialne možnosti prodaje v državah, kamor se intenzivira proizvodnja avtomobilov. Naše prodajne aktivnosti so intenzivne na področjih Azije in Amerike. Vse to zahteva velika vlaganja in prilagajanja, najtežje seveda na področju montaže, kjer se srečujemo z različnimi časovnimi pasovi ter oteženo komuniciranje.

Program Turizem

Na programu **Turizem** načrtujemo 19,4 milijonov evrov prodaje, kar je 2,3% rast glede na preteklo leto. Glede na vpliv recesije v Sloveniji in zmanjšano izvenpenzijsko potrošnjo s strani slovenskih gostov v letu 2014 planiramo zmerno optimistični dvig prihodkov. V Termah Zreče planiramo 2,7% rast prodaje, ki bo dosegla 10,8 milijonov EUR. Načrtovane aktivnosti trženja, poleg obstoječih, usmerjamo v trženje naših produktov individualnim gostom, kot tudi skupinam, ki iščejo dobro počutje, zdravje in sprostitev. Ob tem pa glede na naravne danosti in bližino Rogle usmerjamo tržne aktivnosti tudi v aktivne počitnice in top šport. S pridobitvijo hotela Atrij smo namreč posebej zanimivi predvsem za priprave vrhunskih domačih in tujih športnih ekip. Na Rogli načrtujemo 8,2 milijonov evrov prodaje, kar predstavlja 2,7% rast prodaje. Ob predpostavki, da se zasedenost na Rogli v času zimske sezone približuje 100%, dodatne aktivnosti usmerjamo v povečanje zasedenosti predvsem v času izven sezon (pomlad, jesen) in času poletja (individualni gostje). Vendar pa smo še posebej v času poletja pri tej ciljni skupini precej odvisni od vremenskih vplivov. S kakovostno ponudbo zdravstvenih storitev se Terme Zreče s svojo ponudbo uvrščajo med najbolj znana slovenska zdravilišča za rehabilitacijo pacientov. Ker pa se prihodki v zdravstvu zaradi nižanja priznanih cen s strani ZZS postopoma zmanjšujejo, kljub povečanju oz. ohranjanju števila napotitev, dodatne aktivnosti usmerjamo v samoplačniško trženje zdravstvenih storitev in paketov, s poudarkom predvsem na tujih tržiščih. Glede na upadanje števila domačih gostov se intenzivno usmerjamo na bližnja tuja tržišča (Avstrija, Nemčija, bivša Jugoslavija, Italija in Madžarska), kjer s pomočjo spletnega oglaševanja, povečujemo delež nočitev individualnega gosta, ob tem pa pridobivamo nove tour-operaterje (individualni gost) in avtobusarje (skupine). S pospešenimi aktivnostmi bomo povečali tudi prihod gostov iz Ruske federacije in držav BeNeLux. V obeh centrih glede na dejstvo, da je v letu 2013 pri nas izvajalo priprave preko 100 vrhunskih športnih ekip, pospešujemo trženje top športa tudi v letu 2014. In s pomočjo te ciljne skupine planiramo tudi povečanje nočitev iz držav arabskega sveta, kjer predvsem v zadnjem letu, poleg aktivnosti na trgih Ruske federacije, aktivneje tržimo in promoviramo tudi naše vrhunske zdravstvene storitve. Pri zunanjih obratih predvidevamo znižanje realizacije, saj smo glede na sklenjene pogodbe iz plana prodaje izvzeli prihodke magnetne resonance (od meseca septembra 2014), gostilne Špajza in ribnikov Stranice v skupnem znesku 240 tisoč evrov. V marketingu pa načrtujemo 10% povečanje glede na leto 2013.

RAČUNOVODSKO POROČILO

11 Računovodski izkazi UNIOR d.d.

11.1 Bilanca stanja na dan 31.12.2013

(v EUR)				
Postavka	Pojasnilo	31.12.2013	31.12.2012	
SREDSTVA		293.927.262	306.104.735	
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		188.035.736	195.978.069	
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	12.3.1	4.860.735	5.579.767	
1. Dolgoročne premoženjske pravice		55.571	202.508	
2. Dobro ime		403.940	403.940	
4. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		3.767.893	4.748.822	
5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitev		633.331	224.497	
II. Opredmetena osnovna sredstva	12.3.2	142.774.460	145.582.570	
1. Zemljišča in zgradbe		93.555.771	95.724.706	
<i>a) Zemljišča</i>		<i>33.083.325</i>	<i>32.979.784</i>	
<i>b) Zgradbe</i>		<i>60.472.446</i>	<i>62.744.922</i>	
2. Proizvajalne naprave in stroji		42.850.073	45.960.410	
3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS		158.398	21.764	
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		6.210.218	3.875.690	
<i>a) OOS v gradnji in izdelavi</i>		<i>6.210.218</i>	<i>3.875.690</i>	
III. Naložbene nepremičnine	12.3.3	15.377.259	15.547.259	
IV. Dolgoročne finančne naložbe	12.3.4	20.777.047	24.747.236	
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		15.443.230	20.239.926	
<i>a) Delnice in deleži v družbah v skupini</i>		<i>11.875.014</i>	<i>12.369.362</i>	
<i>b) Delnice in deleži v pridruženih družbah</i>		<i>3.406.039</i>	<i>3.704.035</i>	
<i>c) Druge delnice in deleži</i>		<i>162.177</i>	<i>4.166.529</i>	
2. Dolgoročna posojila		5.333.817	4.507.310	
<i>a) Dolgoročna posojila družbam v skupini</i>		<i>4.660.101</i>	<i>3.715.733</i>	
<i>b) Dolgoročna posojila drugim</i>		<i>673.716</i>	<i>791.577</i>	
V. Dolgoročne poslovne terjatve	12.3.6	3.246.400	4.351.517	
1. Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini		2.926.297	3.912.434	
2. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		123.782	95.734	
3. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		196.321	343.349	
VI. Odložene terjatve za davek		999.835	169.720	
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		105.891.526	110.126.666	
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		0	0	
II. Zaloge	12.3.5	60.384.540	65.819.539	
1. Material		18.456.523	20.382.852	
2. Nedokončana proizvodnja		24.620.210	27.319.730	
3. Proizvodi		14.132.081	15.299.741	
4. Trgovsko blago		3.175.726	2.817.216	
5. Predujmi za zaloge		0	0	
III. Kratkoročne finančne naložbe	12.3.7	3.458.949	4.320.914	
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		0	0	
<i>a) Delnice in deleži v družbah v skupini</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	
<i>b) Druge delnice in deleži</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	
<i>c) Druge kratkoročne finančne naložbe</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	
2. Kratkoročna posojila		3.458.949	4.320.914	
<i>a) Kratkoročna posojila družbam v skupini</i>		<i>324.598</i>	<i>1.001.646</i>	
<i>b) Druga kratkoročna posojila</i>		<i>3.134.351</i>	<i>3.319.268</i>	
<i>c) Kratkoročno nevplačani vpoklicani kapital</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	12.3.6	40.337.939	39.400.883	
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		8.588.979	7.121.346	
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		28.716.663	29.804.754	
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		3.032.297	2.474.783	
V. Denarna sredstva	12.3.8	1.710.098	585.330	

(v EUR)				
Postavka	Pojasnilo	31.12.2013	31.12.2012	
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		293.927.262	306.104.735	
A. KAPITAL	12.3.9	103.353.018	107.136.622	
I. Vpoklicani kapital		23.688.983	23.688.983	
1. Osnovni kapital		23.688.983	23.688.983	
2. Nvpoklicani kapital (odbitna postavka)		0	0	
II. Kapitalske rezerve		41.686.964	41.686.964	
III. Rezerve iz dobička		38.559.536	38.559.536	
1. Zakonske rezerve		1.951.606	1.951.606	
2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		100.190	100.190	
3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)		0	0	
4. Statutarne rezerve		0	0	
5. Druge rezerve iz dobička		36.507.740	36.507.740	
IV. Presežek iz prevrednotenja		24.854.463	25.095.253	
V. Preneseni čisti dobiček		0	0	
VI. Prenesena čista izguba		21.894.114	6.812.304	
VII. Čisti dobiček poslovnega leta		0	0	
VIII Čista izguba poslovnega leta		3.542.814	15.081.810	
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	12.3.10	6.222.256	6.713.214	
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		2.775.495	3.024.673	
2. Druge rezervacije		3.446.761	3.688.541	
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitev		0	0	
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		128.892.625	63.828.486	
I. Dolgoročne finančne obveznosti	12.3.11	128.627.437	62.977.106	
1. Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini		0	0	
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank		128.241.722	62.527.106	
3. Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0	
4. Druge dolgoročne finančne obveznosti		385.715	450.000	
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	12.3.12	265.188	851.380	
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		0	0	
2. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		0	0	
3. Dolgoročne menične obveznosti		0	510.028	
4. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		0	0	
5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti		265.188	341.352	
III. Odložene obveznosti za davek	12.3.13	0	0	
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		53.530.183	126.302.108	
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev		0	0	
II. Kratkoročne finančne obveznosti	12.3.14	17.068.870	80.009.160	
1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini		0	0	
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank		7.870.119	78.019.549	
3. Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0	
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti		9.198.751	1.989.611	
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	12.3.15	36.461.313	46.292.948	
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		880.777	1.497.251	
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		28.250.400	32.389.008	
3. Kratkoročne menične obveznosti		510.028	510.028	
4. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		2.787.455	7.365.347	
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		4.032.653	4.531.314	
D. KRATKOROČNE PČR	12.3.16	1.929.180	2.124.305	

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.2 Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2013 do 31.12.2013

(v EUR)				
Postavka	Pojasnilo	2013	2012	
A. Čisti prihodki od prodaje	12.4.1	166.532.202	155.873.612	
1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		33.757.268	35.710.486	
<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>		25.665.175	27.402.175	
<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>		8.092.093	8.308.311	
2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		132.774.934	120.163.126	
<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>		120.219.531	107.986.421	
<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>		12.555.403	12.176.705	
B. Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.		(3.861.770)	3.407.215	
C. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	12.4.2	1.666.572	2.170.337	
Č. Drugi poslovni prihodki	12.4.3	1.968.881	3.220.838	
I. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		166.305.885	164.672.002	
D. Stroški blaga, materiala in storitev	12.4.4	106.373.004	108.296.441	
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		12.874.214	13.633.987	
2. Stroški porabljenega materiala		72.204.218	73.894.202	
<i>a) Stroški materiala</i>		55.767.666	56.575.355	
<i>b) Stroški energije</i>		9.398.999	9.937.248	
<i>c) Drugi stroški materiala</i>		7.037.553	7.381.599	
3. Stroški storitev		21.294.572	20.768.252	
<i>a) Transportne storitve</i>		4.254.290	4.084.979	
<i>b) Stroški vzdrževanja</i>		717.312	882.760	
<i>c) Najemnine</i>		258.133	267.821	
<i>č) Drugi stroški storitev</i>		16.064.837	15.532.692	
E. Stroški dela	12.4.4	43.879.460	44.594.080	
1. Stroški plač		33.051.798	33.381.111	
2. Stroški pokojninskih zavarovanj		517.901	490.021	
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj		5.654.987	5.580.540	
4. Drugi stroški dela		4.654.774	5.142.408	
F. Odpisi vrednosti	12.4.4	9.541.546	12.598.871	
1. Amortizacija		9.153.698	9.442.970	
2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS		13.060	23.070	
3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		374.788	3.132.831	
G. Drugi poslovni odhodki	12.4.4	1.688.916	2.552.185	
1. Rezervacije		328.630	15.036	
2. Drugi stroški		1.360.286	2.537.149	
II. IZID IZ POSLOVANJA		4.822.959	(3.369.575)	
H. Finančni prihodki	12.4.5	1.613.536	1.171.612	
1. Finančni prihodki iz deležev		959.021	441.547	
<i>a) Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini</i>		642.577	205.464	
<i>b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah</i>		312.744	228.203	
<i>c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah</i>		3.700	7.880	
<i>č) Finančni prihodki iz drugih nabožb</i>		0	0	
2. Finančni prihodki iz danih posojil		523.011	361.162	
<i>a) Finančni prihodki iz posojil, prejetih od družbam v skupini</i>		347.609	238.366	
<i>b) Finančni prihodki iz posojil, prejetih od drugim</i>		175.402	122.796	
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		131.504	368.903	
<i>a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini</i>		7.463	97.340	
<i>b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih</i>		124.041	271.563	
I. Finančni odhodki	12.4.5	11.416.167	12.912.857	
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih nabožb		5.074.398	5.950.733	
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		5.746.523	6.636.625	
<i>a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini</i>		0	66.032	
<i>b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank</i>		5.742.944	6.467.560	
<i>c) Finančni odhodki iz izdanih obveznic</i>		0	0	
<i>č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti</i>		3.579	103.033	
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		595.246	325.499	
<i>a) Fin. odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini</i>		64.039	1.437	
<i>b) Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.</i>		325.803	247.424	
<i>c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti</i>		205.404	76.638	
III. POSLOVNI IZID		(4.979.672)	(15.110.820)	
Davek iz dobička	12.5	0	0	
Odloženi davek	12.5	(1.436.858)	(29.010)	
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		(3.542.814)	(15.081.810)	

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)			
Postavka		2013	2012
1.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	(3.542.814)	(15.081.810)
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	(240.790)	544.083
3.	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	(240.790)	544.083
3.1	Čisti dobički/izgube pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(628.531)	544.083
3.2	Čisti dobički/izgube pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
3.3	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	387.741	0
4.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	(3.783.604)	(14.537.727)
Čista izguba na delnico		<i>(1,25)</i>	<i>(5,31)</i>
Čisti dobiček na delnico		-	-

11.4 Izkaz denarnih tokov

(v EUR)				
	Postavka	Pojasnilo	2013	2012
A.	Denarni tokovi pri poslovanju			
a)	Čisti poslovni izidi			
	Poslovni izid pred obdavčitvijo		(4.979.672)	(15.110.820)
	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	12.5.	1.436.858	29.010
			(3.542.814)	(15.081.810)
b)	Prilagoditve za			
	Amortizacijo (+)	12.3.1, 12.3.2	9.153.698	9.442.970
	Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezani s postavkami naložbenja in financiranja (-)	12.4.3	(271.501)	(359.707)
	Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezani s postavkami naložbenja in financiranja (+)	12.4.4	13.060	23.070
	Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	12.3.6	437.170	2.714.643
	Oblikovanje popravka vrednosti zalog	12.3.5	(458.951)	626.070
	Oblikovanje in odprava dolgoročnih rezervacij	12.3.10	(490.958)	402.937
	Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	12.4.5	(1.482.032)	(802.709)
	Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)		10.619.120	12.845.916
			17.519.606	24.893.190
b)	Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja			
	Začetne manj končne poslovne terjatve	12.3.6	168.061	5.651.463
	Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		0	0
	Začetne manj končne zaloge	12.3.5	5.434.999	(1.265.039)
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	12.3.12, 12.3.15	(10.417.827)	1.950.624
	Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve	12.3.16	(195.125)	335.035
	Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek	12.3.13	(1.436.858)	(29.010)
			(6.446.750)	6.643.073
č)	Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)			
			7.530.042	16.454.453
B.	Denarni tokovi pri naložbenju			
a)	Prejemki pri naložbenju			
	Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje		1.275.958	701.714
	Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	12.4.3	9.486	9.029
	Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev		3.415.350	516.276
	Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin		150.000	228.368
	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb		189.798	389.957
	Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb		4.388.245	0
			9.428.837	1.845.344
b)	Izdatki pri naložbenju			
	Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	12.3.1	(418.320)	(2.384.695)
	Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	12.3.2	(8.355.464)	(4.413.128)
	Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin		0	(645.765)
	Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	12.3.4	(1.246.935)	(2.146.597)
	Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb		(2.776.910)	(1.267.034)
			(12.797.629)	(10.857.219)
c)	Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)			
			(3.368.792)	(9.011.875)
C.	Denarni tokovi pri financiranju			
a)	Prejemki pri financiranju			
	Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	12.3.11	11.833.545	21.779.771
	Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	12.3.14	7.093.236	12.357.661
			18.926.781	34.137.432
b)	Izdatki pri financiranju			
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	12.4.5	(5.746.523)	(6.636.625)
	Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	12.3.14	(16.216.740)	(34.642.971)
	Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku		0	0
			(21.963.263)	(41.279.596)
c)	Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)			
			(3.036.482)	(7.142.164)
č.	Končno stanje denarnih sredstev			
			1.710.098	585.330
x)	Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)			
			1.124.768	300.414
y)	Začetno stanje denarnih sredstev			
			585.330	284.916

Družba je v skladu z MRS 7.22, ki dovoljuje, da so določeni denarni tokovi oz. prejemki in izdatki za postavke, za katere so značilni hitri obrati, visoke vrednosti in kratke dospelosti, prikazani po neto principu, prikazala prejemke od povečanje kratkoročnih finančnih naložb in obveznosti in izdatke za odplačila kratkoročnih finančnih naložb in obveznosti. Zaradi primerljivosti pa so glede na omenjen standard tako prikazani tudi primerljivi podatki.

11.5 Izkaz gibanja kapitala

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2012 DO 31.12.2013

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička			IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Druge rezerve iz dobička				
Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	100.190	36.507.740	25.095.253	(6.812.304)	(15.081.810)	107.136.622
Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	100.190	36.507.740	25.095.253	(6.812.304)	(15.081.810)	107.136.622
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	(240.790)	0	(3.542.814)	(3.783.604)
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	(3.542.814)	(3.542.814)
Sprememba presežka iz prevrednotenja opredmetenih sredstev	0	0	0	0	0	(628.531)	0	0	(628.531)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	387.741	0	0	387.741
Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	(15.081.810)	15.081.810	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	(15.081.810)	15.081.810	0
Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	100.190	36.507.740	24.854.463	(21.894.114)	(3.542.814)	103.353.018

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2011 DO 31.12.2012

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička			IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
			1. Zakonske rezerve	2. Rezerve za lastne delnice	5. Druge rezerve iz dobička				
Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	100.190	36.507.740	24.551.171	(8.257.538)	1.310.354	121.539.470
Prilagoditve za nazaj	0	0	0	0	0	0	134.880	0	134.880
Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	100.190	36.507.740	24.551.171	(8.122.658)	1.310.354	121.674.350
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	544.082	0	(15.081.810)	(14.537.728)
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	(15.081.810)	(15.081.810)
Sprememba presežka iz prevrednotenja opredmetenih sredstev	0	0	0	0	0	544.082	0	0	544.082
Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	1.310.354	(1.310.354)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	1.310.354	(1.310.354)	0
Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	100.190	36.507.740	25.095.253	(6.812.304)	(15.081.810)	107.136.622

12 Pojasnila k računovodskim izkazom

UNIOR Kovaška industrija d.d., s sedežem Kovaška 10, Zreče, Slovenija, je obvladujoča družba Skupine UNIOR.

Računovodski izkazi delujoče družbe so pripravljene za leto, ki se je končalo 31.12.2013.

Seznam in vse podatke družb, v kapitalu katerih je družba UNIOR d.d., udeležena z najmanj 20 odstotki, razkrivamo v poglavju 15 letnega poročila: Skupina UNIOR.

12.1 Izjava o skladnosti

Posamični računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji ni razlik med računovodskimi usmeritvami družbe UNIOR d.d. ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija. Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljene za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev. V skladu z zakonodajo mora družba zagotoviti neodvisno revizijo teh računovodskih izkazov. Revizija je omejena na revidiranje obveznih računovodskih izkazov za splošne potrebe, s čimer se izpolni zakonska zahteva po reviziji obveznih računovodskih izkazov. Revizija obravnava obvezne računovodske izkaze kot celoto in ne daje zagotovila o posameznih vrstičnih postavkah, kontih ali poslih. Revidirani računovodski izkazi niso namenjeni uporabi s strani katerekoli stranke za potrebe odločanja v zvezi z lastništvom, financiranjem in katerimikoli drugimi konkretnimi posli, ki se nanašajo na družbo. Zaradi tega se uporabniki obveznih računovodskih izkazov ne smejo zanašati izključno na računovodske izkaze in morajo pred sprejemanjem odločitev izvesti druge ustrezne postopke.

Uprava UNIOR d.d., je računovodske izkaze potrdila dne 17.04.2014.

12.2 Podlage za sestavitev računovodskih izkazov

Vsi računovodski izkazi in pojasnila k računovodskim izkazom so prikazani in sestavljeni v evrih (EUR) brez centov in so zaokroženi na celo število.

12.2.1 Poštena vrednost

Poštena vrednost je uporabljena pri zemljiščih in naložbenih nepremičninah, vse ostale postavke v računovodskih izkazih predstavljajo nabavno oz. odplačno vrednost.

12.2.2 Uporabljene računovodske usmeritve

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklih letih.

V tekočem obdobju veljajo naslednji standardi, spremembe obstoječih standardov in pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) in sprejela EU:

- **MSRP 13 »Merjenje poštene vrednosti«**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ali pozneje);
- **Spremembe MSRP 1 »Prva uporaba MSRP«** – Visoka hiperinflacija in odstranitev dogovorjenih datumov za uporabnike, ki prvič uporabljajo MSRP, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ali pozneje);
- **Spremembe MSRP 1 »Prva uporaba MSRP«** – Državna posojila, ki ga je EU sprejela 4. marca 2013 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ali pozneje);
- **Spremembe MSRP 7 »Finančni instrumenti: razkritja«** - Pobotanje finančnih sredstev in obveznosti, ki ga je EU sprejela 13. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 1 »Predstavljanje računovodskih izkazov«** – Predstavljanje postavk drugega vseobsegajočega donosa, ki ga je EU sprejela 5. junija 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. julija 2012 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 12 »Davek iz dobička«** - Odloženi davek: Povrnitev zadevnih sredstev, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2013 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 19 »Zasluzki zaposlencev«** - Izboljšave obračunavanja pozaposlitvenih zaslužkov, ki ga je EU sprejela 5. junija 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2013 ali pozneje);
- **Spremembe različnih standardov »Izboljšave MSRP (obdobje 2009-2011)«**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 27. marca 2013 (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ali pozneje);
- **OPMSRP 20 »Stroški odstranjevanja v proizvodni fazi površinskega najdišča«**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2013 ali pozneje).

Sprejetje teh sprememb obstoječih standardov ni privedlo do nikakršnih sprememb v računovodskih usmeritvah podjetja.

12.2.3 Posli v tuji valuti

Posle, izražene v tuji valuti, preračunamo v evre po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na dan bilance stanja, preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike pripoznamo v izkazu poslovnega izida.

12.2.4 Dobiček/izguba iz poslovanja

Dobiček/izguba iz poslovanja je opredeljen kot dobiček/izguba pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb, namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo iz prodaje finančnih instrumentov, namenjenih za prodajo, ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

12.2.5 Pomembne ocene in presoje

Skladno z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja poslovodstvo pri pripravi računovodskih izkazov poda ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev ter obveznosti, prihodkov in odhodkov. Ocene oblikujejo glede na izkušnje iz prejšnjih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo, zato ocene stalno preverjamo in oblikujemo njihove popravke.

Odloženi davki

Na osnovi ocene, da bo v prihodnosti na voljo dovolj razpoložljivega dobička, smo oblikovali odložene terjatve za davke iz naslova:

- oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi,
- oslabitev terjatev do kupcev,
- olajšave za investiranje in vlaganje za raziskave in razvoj,
- neporabljene davčne izgube.

Podrobneje so odloženi davki predstavljeni v poglavju 12.3.13.

Odložene terjatve za davek, ki so pripoznane iz naslova oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, se zmanjšujejo v ustreznih zneskih s koriščenjem oblikovanih rezervacij in se povečujejo v ustreznih zneskih glede na novo oblikovane rezervacije.

Davčna stopnja, uporabljena za izračun višine odbitnih začasnih razlik, je 17 odstotkov. Na osnovi pogojev, kot so navedeni v MRS 12 (36), in načrta poslovanja za prihodnje obdobje ocenjujemo, da bomo v prihodnjih letih razpolagali z obdavčljivim dobičkom za kritje neizrabljenih davčnih izgub.

Izkazane odložene obveznosti za davke izhajajo iz začasnih obdavčljivih razlik pri prevrednotenju zemljišč (po poštenu vrednosti neposredno v kapitalu) na višjo vrednost.

Na dan poročanja se preveri višina izkazanih odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek. Če podjetje ne razpolaga z zadostnim razpoložljivim dobičkom, se izkazana vrednost odloženih terjatev za davek ustrezno zmanjša.

Rezervacije

Poslovodstvo potrdi vsebino in višino oblikovanih rezervacij na osnovi:

- izračuna za rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine,
- ocene o morebitni pričakovani višini odškodnine, ki jo poda pravna služba družbe ali drugi zunanji odvetnik na osnovi obstoječih tožb in odškodninskih zahtevkov.

Zneski oblikovanih rezervacij so najboljša ocena prihodnjih izdatkov.

12.2.6 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja

Predstavljamo posamezne kategorije v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, v katerih so razkritja predpisana, in predstavljamo vse pomembne zadeve. Uporabljene računovodske usmeritve ter narava in stopnja pomembnosti razkritij so opredeljeni v internih aktih podjetja. Pri vseh pomembnih prikazanih zneskih v računovodskih izkazih smo razkrili tudi primerjalne informacije iz preteklega obdobja in jih vključujemo tudi v številčne ter opisne informacije. Primerjalni podatki so prilagojeni tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Računovodske usmeritve, ki so navedene v nadaljevanju, so bile dosledno uporabljene v vseh obdobjih, ki so prikazana v računovodskih izkazih.

Opredmetena osnovna sredstva

Za vrednotenje zemljišč uporabljamo model prevrednotenja. Pri merjenju gradbenih objektov, naprav in opreme uporabljamo model nabavne vrednosti. Sredstvo izkazujemo po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Način in uporabljene metode vrednotenja sredstev zaradi oslabitve so opisane v nadaljevanju pod naslovom »Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev«. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva je ustreznik denarne cene na dan pripoznanja. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva zajema: njegovo nakupno ceno, tudi uvozne carine in nevračljive nakupne dajatve, po odštetju vseh trgovinskih in drugih popustov; vse stroške spravljjanja sredstva na njegovo mesto in v stanje, kjer sredstvo lahko deluje v skladu s pričakovanji posloводства ter začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve opredmetenega osnovnega sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo. To obvezo podjetje prevzame ob pridobitvi sredstva ali pa kot posledico tega, da je sredstvo namesto za proizvodjanje zalog v določenem obdobju uporabljal tudi v druge namene. Prevrednotenje zemljišč se opravi na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Prevrednotenje se izkaže preko kapitala kot presežek iz prevrednotenja.

V primeru pomembnih nabavnih vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, ki vsebujejo sestavne dele, ki imajo različne ocenjene dobe koristnosti, ga razdelimo na njegove sestavne dele. Vsak del obravnavamo ločeno. Zemljišča obravnavamo ločeno in jih ne amortiziramo.

Stroški izposoje

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečujejo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstvovanje stroškov izposojanja kot dela nabavne vrednosti sredstva v pripravi se začne, ko nastanejo izdatki za sredstvo, stroški izposojanja in začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano.

Finančni najem

Na začetku najema v bilanci stanja pripoznamo finančni najem kot sredstvo in dolg v zneskih, enakih poštenu vrednosti najetega sredstva, ali če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin, pri čemer obe vrednosti določimo ob sklenitvi najema. Pri izračunavanju sedanje vrednosti najmanjše vsote najemnin je diskontna mera z najemom povezana obrestna mera, če jo je mogoče določiti, sicer uporabimo predpostavljeno obrestno mero za izposojanje, ki bi jo moral plačati najemnik. Vse začetne neposredne stroške, ki jih nosi najemnik, prištejemo znesku, ki je pripoznan kot sredstvo.

Kasnejši stroški

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim

osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove prihodnje gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi, ali pa da se podaljša življenjska doba. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

Amortizacija

Znesek amortizacije v vsakem obdobju pripoznamo v poslovnem izidu. Sredstvo začnemo amortizirati, ko je razpoložljivo za uporabo. Osnovna sredstva amortiziramo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju ocenjene dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Uporabljena metoda amortiziranja se preveri na koncu vsakega poslovnega leta. Preostalo vrednost sredstva praviloma upoštevamo le pri pomembnih postavkah, pri čemer se upoštevajo tudi stroški likvidacije opredmetenega osnovnega sredstva. Zemljišč in umetnin ne amortiziramo.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja družba so naslednje:

	Najnižja %	Najvišja %
Opredmetena osnovna sredstva:		
Nepremičnine:		
Zidane zgradbe	0,5	10,0
Druge zgradbe	0,5	5,0
	2,0	10,0
Oprema:		
Proizvajalna oprema	0,6	20,0
Računalniška in elektr.oprema	6,0	25,0
Viličarji in dvigala	11,0	12,5
Avtomobili in traktorji	12,5	25,0
Oprema za čiščenje in ogrevanje	7,0	23,1
Merilne in kontrolne naprave	4,2	28,0
Pohištvo - pisarniško in ostalo	10,0	17,5
Druga oprema	5,0	50,0

Odprava pripoznanja

Pripoznanje knjigovodske vrednosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva odpravimo ob odtujitvi ali če od njegove uporabe ali odtujitve ne pričakujemo prihodnjih gospodarskih koristi. Dobički ali izgube iz odprave pripoznanja posameznega opredmetenega osnovnega sredstva se vključijo v poslovni izid, ko je kateri koli od pogojev izpolnjen.

Neopredmetena sredstva

Neopredmeteno osnovno sredstvo na začetku pripoznamo po nabavni vrednosti. Po začetnem pripoznanju izkazujemo neopredmetena sredstva po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgube zaradi oslabitve. Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se stroški razvijanja pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo so: izvedljivost strokovnega dokončanja projekta, da bo na voljo za uporabo ali prodajo; namen dokončati projekt in ga uporabljati ali prodati; zmožnost uporabljati ali prodati projekt; verjetnost gospodarskih koristi projekta (obstoj trga za učinke projekta ali za projekt oziroma njegova koristnost, če se bo uporabljal v podjetju); razpoložljivost tehničnih, finančnih in drugih dejavnikov za dokončanje razvijanja in za uporabo ali prodajo projekta in sposobnost zanesljivo izmeriti stroške, ki se pripisujejo neopredmetenemu sredstvu med njegovim razvijanjem (usredstvenje stroškov).

Dobro ime

Dobro ime vrednotimo po pošteni vrednosti prenesene kupnine, vključno s pripoznana vrednostjo kakršnega koli neobvladujočega deleža v prevzeti družbi, zmanjšano za čisto pripoznana vrednost

prevzetih sredstev in obveznosti, vrednotenih na dan prevzema. Prenesena kupnina vključuje poštene vrednosti prenesenih sredstev, obveznosti do predhodnih lastnikov prevzete družbe in poslovne deleže, ki jih je izdala družba. Poslovodstvo družbe vsako leto opravi test slabitve s katerim ugotovi ali je potrebno neopredmeteno osnovno sredstvo slabit.

Emisijski kuponi

Med neopredmetena dolgoročna sredstva so izkazani dolgoročno odloženi stroški emisijskih kuponov dodeljenih od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje.

Amortizacija

Amortizacija se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo, to pomeni, ko je na kraju in v stanju, ki je potrebno, da deluje tako, kot je bilo načrtovano.

Neodpisana vrednost neopredmetenega sredstva se zmanjšuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v obdobju koristnosti sredstva.

Dobo in metodo amortiziranja za neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti pregledamo najmanj konec vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti sredstva razlikuje od prejšnjih ocen, dobo amortiziranja ustrezno spremenimo.

Doba koristnosti neopredmetenega sredstva, ki izhaja iz pogodbenih ali drugih pravnih pravic, ne presega dobe pogodbenih ali drugih pravnih pravic, lahko pa je krajša, odvisno od obdobja, v katerem pričakujemo, da bomo sredstvo uporabljali. Ocenjena doba koristnosti za druga neopredmetena sredstva znaša 5 let.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja družba, so naslednje:

	Najnižja %	Najvišja %
Neopredmetena dolgoročna sredstva:	10,0	20,0

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine imamo v lasti, da bi nam prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe. Za merjenje naložbenih nepremičnin uporabljamo model poštene vrednosti na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Prihodki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Naložbene nepremičnine se ne amortizirajo.

Finančne naložbe

Finančne naložbe v odvisna, pridružena, skupaj obvladovana in druga podjetja vrednotimo po nabavni vrednosti. Enako metodo uporabljamo tudi za nepovezana podjetja.

Finančni inštrumenti

Finančne inštrumente smo razvrstili v razrede, in sicer:

1. Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo
2. Posojila in terjatve
3. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

1. Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Skupino smo oblikovali za finančne naložbe, za katere bi se ob morebitnem pripoznanju odločili, da jih bomo v svojem portfelju ohranili do zapadlosti v plačilo. Pripoznali bi jih po datumu poravnave in merili po odplačni vrednosti ob uporabi metode veljavnih obresti. V to skupino še nismo uvrstili nobene finančne naložbe.

2. Posojila in terjatve

V drugo skupino smo zajeli vsa dana in prejeta posojila in terjatve, ki jih pripoznamo na datum poravnave in merimo po odplačni vrednosti, ob uporabi metode veljavnih obresti.

Terjatve iz poslovanja

V poslovnih knjigah ločeno evidentiramo dolgoročne in kratkoročne terjatve do kupcev, države in zaposlenih. Med terjatvami iz poslovanja izkazujemo tudi terjatve za obresti od omenjenih terjatev. Dolgoročne in kratkoročne terjatve iz poslovanja so izkazane na začetku z zneski, ki izhajajo iz pogodb ali ustreznih knjigovodskih listin. Terjatve iz poslovanja, ki so izražene v tujih valutah, na zadnji dan poslovnega leta preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke.

Ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve ugotavljamo ob koncu obračunskega obdobja na osnovi argumentiranih dokazov glede dvoma o njihovi poplačljivosti. Slabitev terjatev oblikujemo, po individualni presoji vodstva programa glede na tveganje, da terjatve ne bi bile poplačane.

Blagovni krediti

Družba daje blagovne kredite družbam v skupini in pridruženim podjetjem za potrebe njihovega poslovanja. Blagovne kredite pripoznamo med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami. Za blagovne kredite obračunavamo obresti. Popravek vrednosti za dane blagovne kredite se naredi po individualni presoji vodstva družbe.

Dana posojila

Dana posojila ob začetnem pripoznanju izkazujemo po njihovi odplačni vrednosti ob upoštevanju metode veljavnih obresti. Glede na njihovo ročnost so na datum poravnave razvrščena med dolgoročna oziroma med kratkoročna sredstva. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja se glede na boniteto posojilojemalca določita ročnost posojila ter način poravnave, zavarovana z običajnimi instrumenti zavarovanja (npr. bianco menice, zastava vrednostnih papirjev in drugih (ne)premičnin, možnost enostranskega pobota medsebojnih obveznosti ipd.). Ob morebitnem neizpolnjevanju zapadlih pogodbenih obveznosti posojilojemalca pristopimo k unovčitvi instrumentov zavarovanja oziroma k oblikovanju slabitve naložbe, če je sprožen sodni postopek.

Prejeta posojila

Prejeta posojila vodimo ob začetnem pripoznanju po njihovi odplačni vrednosti ob upoštevanju metode veljavnih obresti. V strukturi prejetih posojil prevladujejo bančna posojila z odplačilom glavnice ob zapadlosti posojilne pogodbe. Glede na ročnost so ob pripoznanju uvrščena med dolgoročne oziroma kratkoročne finančne obveznosti. Na zadnji dan leta so vse finančne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v prihodnjem letu, prenesene med kratkoročne finančne obveznosti. Prejeta posojila so zavarovana z bianco menicami, terjatvami in hipotekami na premičnem in nepremičnem premoženju.

3. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Med finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo, uvrščamo vse naložbe v vrednostnice. Ob začetnem pripoznanju jih izmerimo po pošteni vrednosti, h kateri prištejemo še stroške posla, ki izhajajo iz nakupa finančnega sredstva. Za pošteno vrednost štejemo tržno oblikovano vrednost, kot je zaključni borzni tečaj delnice ali objavljena dnevna vrednost enote premoženja vzajemnega sklada. Spremembe poštene vrednosti pripoznamo neposredno v izkazu drugega vseobsegajočega donosa. Za razknjiževanje delnic upoštevamo metodo povprečnih cen. Pri odpravi pripoznanja dobičke oziroma izgube prenesemo v poslovni izid. Pri obračunavanju nakupa in prodaje uporabljamo datum trgovanja.

Vse ostale finančne naložbe, za katere ni delujočega trga in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, merimo po nabavni vrednosti.

Zaloge

Zaloge se vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in prodaje. Cena količinske enote v zalogi vsebuje stroške, ki nastajajo pri pridobivanju zalog in spravljanju na njihovo sedanje mesto in stanje. Pri dokončanih proizvodih in nedokončani proizvodnji stroški vsebujejo tudi ustrezen delež proizvodnih stroškov ob normalni uporabi proizvodjalnih sredstev. Poraba zalog se izkazuje po metodi tehtanih povprečnih cen. Družba konec leta preverja zaloge brez gibanja v tekočem letu in jih oslabi na iztržljivo vrednost.

Denar

Med denarna sredstva štejemo denar v blagajni in vloge na vpogled na računih. Stanje denarnih sredstev v tujih valutah preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na zadnji dan poslovnega leta.

Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe UNIOR d.d. je razdeljen na 2.838.414 navadnih kosovnih delnic, ki se glasijo na ime in so prosto prenosljive.

Dividende

Dividende pripoznamo v računovodskih izkazih družbe, ko je sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Odkup lastnih delnic

V letu 2013 nismo trgovali z lastnimi delnicami.

Rezervacije

Rezervacije za tožbe

Oblikovali smo rezervacije za škode in odškodnine, ki so povezane z domnevnimi kršitvami pri poslovanju. Višino rezervacije določimo glede na znano višino odškodninskega zahtevka ali glede na ocenjeno višino, če zahtevka še ni znan. Upravičenost že oblikovanih rezervacij sprotno preverjamo.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skladno s podjetniško kolektivno pogodbo in zakonskimi predpisi je družba dolžna obračunati in izplačati jubilejne nagrade ter odpravnine ob upokojitvi. Za izmero teh zaslužkov uporabljamo poenostavljeno metodo obračunavanja, ki zahteva vrednotenje aktuarske obveznosti v skladu s pričakovano rastjo plač od dneva vrednotenja do predvidene upokojitve zaposlene osebe. To pomeni vračunavanje zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom. Ocenjena obveznost je

pripoznan v velikosti sedanje vrednosti pričakovanih prihodnjih izdatkov. Pri merjenju ocenimo tudi predvideno povečanje plač in fluktuacijo zaposlenih.

Na osnovi izračuna pripoznamo dobičke ali izgube tekočega leta v izkazu poslovnega izida.

Glavni parametri upoštevani v izračunu so starosta meja upokojitve 60 let, potrebna delovna doba 40 let, diskonta stopnje 5% ter rast plač 0,6%.

Državne podpore

Državne podpore se pripoznajo po pošteni vrednosti, vendar ne, dokler ne obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba UNIOR d.d., izpolnila pogoje v zvezi z njimi in podpore prejeli. Državne podpore se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih se vzporejajo z zadevnimi stroški, ki naj bi jih nadomestile. Če se državna podpora nanaša na določeno sredstvo, se pripozna kot razmejeni prihodek, ki ga družba UNIOR d.d., pripozna v izkazu poslovnega izida v obdobju pričakovane dobe uporabnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Finančne obveznosti

Finančne obveznosti so pripoznane ob nastanku po pošteni vrednosti, brez pri tem nastalih transakcijskih stroškov. V naslednjih obdobjih so finančne obveznosti merjene po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obresti. Vsakršna razlike med prejemki (brez transakcijskih stroškov) in obveznostmi je pripoznana v izkazu poslovnega izida skozi obdobje celotne finančne obveznosti.

Davek od dobička

Davek od dobička obračunavamo skladno z Zakonom o davku od dohodka pravnih oseb. Osnova za obračun davka od dohodka je bruto dobiček, povečan za davčno nepriznane stroške in zmanjšan za zakonsko dovoljene olajšave. Od tako dobljene osnove je obračunana obveznost za davek od dohodka pravnih oseb. V letu 2013 je davčna osnova pozitivna, zaradi upoštevanja priznanih olajšav, je osnova za davek nič.

Odloženi davki

Z namenom izkazovanja ustreznega poslovnega izida v obdobju poročanja smo obračunali tudi odložene davke. Te izkazujemo kot odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek. Pri obračunavanju odloženih davkov smo uporabili metodo obveznosti po bilanci stanja. Knjižno vrednost sredstev in obveznosti smo primerjali z njihovo davčno vrednostjo, razliko med obema vrednostma pa opredelili kot stalno ali začasno razliko. Začasne razlike smo razdelili na obdavčljive in odbitne. Obdavčljive začasne razlike so nam povečale obdavčljive zneske in odložene davčne obveznosti. Odbitne začasne razlike pa so nam zmanjšale obdavčljive zneske in povečale odložene davčne terjatve.

Prihodki

Prihodki iz opravljenih storitev

Poslovne prihodke pripoznamo, ko upravičeno pričakujemo, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku in jih je mogoče zanesljivo izmeriti.

Pri pripoznavanju prihodkov iz opravljenih storitev uporabljamo metodo odstotka dokončanosti del na dan bilance stanja. Po tej metodi pripoznamo prihodke v obračunskem obdobju, v katerem so storitve opravljene. Razkrivamo zneske vsake pomembne vrste prihodkov, pripoznanih v obdobju, ter dosežene prihodke na domačih in tujih trgih. Prihodki na domačem trgu so prihodki, doseženi v Sloveniji, tuji trg predstavljajo države EU in tretje države.

Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala

Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala se merijo na podlagi cen, navedenih v računih in drugih listinah, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodaji ali pozneje. Med prihodki od prodaje

proizvodov, blaga, materiala in opravljenih storitev se izkažejo tudi vsebinsko ustrezne postavke iz prejšnjih obdobj.

Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin zajemajo v pretežni meri prihodke od naložbenih nepremičnin, to je gradbenih objektov in zemljišč, ki jih dajemo v poslovni najem. Družba prihodke od najemnin uvršča med poslovne prihodke.

Drugi poslovni prihodki s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki

Med drugimi prihodki izkazujemo donacije, subvencije, premije ter prevrednotovalne prihodke, nastale pri prodaji osnovnih sredstev in odpravo rezervacij v neto znesku.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti na dana posojila, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in prihodke iz naslova pozitivnih tečajnih razlik. Prihodke od obresti pripoznamo ob njihovem nastanku z uporabo učinkovite obrestne mere. Prihodke od dividend izkažemo v poslovnem izidu, ko je uveljavljena pravica do izplačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške obresti za prejeta posojila, negativne tečajne razlike, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi učinkovite obresti.

Kosmati donos iz poslovanja

Kosmati donos iz poslovanja je sestavljen iz prihodkov od prodaje, spremembe vrednosti zalog gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje, usredstvenih lastnih proizvodov in storitev ter drugih poslovnih prihodkov.

Odhodki – stroški

Stroške kot odhodke pripoznamo v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščamo jih v skladu z njihovo naravo. Izkazujemo jih in razkrivamo po naravnih vrstah v okviru trimestrnega kontnega načrta družbe. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni izid

Poslovni izid je sestavljen iz izida iz poslovanja povečanega za finančne prihodke in zmanjšanega za finančne odhodke.

Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev

Če obstaja kako znamenje, da utegne biti sredstvo oslabljeno, ocenimo njegovo nadomestljivo vrednost. Če ni mogoče oceniti nadomestljive vrednosti sredstva, podjetje ugotovi nadomestljivo vrednost denar ustvarjajoče enote, ki ji sredstvo pripada. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida, za prevrednotenje zemljišč pa se izkaže skozi presežek iz prevrednotenja v kapitalu. Izgube zaradi oslabitve je treba odpraviti, če so se spremenile ocene, uporabljene za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstev. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve. Odprava izgube se pripozna kot prihodek v poslovnem izidu. Za zemljišča ugotavljamo pošteno vrednost s cenitvijo.

Oslabitev neopredmetenih sredstev

Neopredmetena sredstva na datum poročanja preverimo z namenom slabitve.

Kadar je nadomestljiva vrednost manjša od knjigovodske vrednosti sredstva, se ta zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje prikaže družba kot izgubo zaradi oslabitve in knjiži kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

Oslabitev finančnih sredstev

Na datum vsakega poročanja v družbi opravimo preizkus ocene slabitve finančnih naložb po izbranih kriterijih, opredeljenih v pravilniku o računovodstvu, da bi ugotovili, ali obstajajo nepristranski dokazi o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe. Če taki razlogi obstajajo, pristopimo k izračunu višine vrednosti izgube zaradi oslabitve.

Če presodimo, da je treba opraviti slabitev pri finančnih naložbah, izkazanih po odplačni vrednosti, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po izvirni efektivni obrestni meri. Vrednost izgube pripoznamo v poslovnem izidu. Če razlogi za slabitev finančne naložbe prenehajo obstajati, je razveljavitev slabitve finančne naložbe, izkazane po odplačni vrednosti, pripoznana v poslovnem izidu.

Pri finančnih naložbah v odvisne, pridružene, skupaj obvladovane in druge družbe, izkazanih po nabavni vrednosti, če presodimo, da je treba opraviti slabitev, jo pripoznamo v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek.

Za finančne naložbe razvrščene v skupino za prodajo razpoložljive finančne naložbe, izmerimo višino izgube zaradi oslabitve, ki se pripozna v poslovnem izidu, kot razliko med knjigovodsko vrednostjo naložbe in tržno oz. pošteno vrednostjo na presečni bilančni datum. Slabitev teh naložb opravimo, ko je ocenjena vrednost pomembno ali dolgotrajno nižja kot nabavna vrednost. Znesek tako oblikovane slabitve predstavlja razliko med nabavno vrednostjo in pošteno vrednostjo naložbe.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

V izkazu drugih vseobsegajočih donosov prikazujemo postavke (vključno z morebitnimi prilagoditvami zaradi prerazvrstitev), ki niso pripoznane v poslovnem izidu, kakor zahtevajo ali dovoljujejo drugi MSRP.

Izkaz denarnih tokov

V družbi poročamo o denarnih tokovih iz poslovanja po posredni metodi na osnovi postavk v bilanci stanja z dne 31.12.2013 in 31.12.2012 ter izkaza poslovnega izida za leto 2013 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

Izkaz gibanja kapitala

Izkaz gibanja kapitala prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala v poslovnem letu (celoto prihodkov in odhodkov ter transakcij z lastniki, ko delujejo kot lastniki), vključno z uporabo čistega dobička. Vključen je izkaz vseobsegajočega donosa, ki čisti dobiček tekočega obdobja povečuje za vse prihodke, ki smo jih neposredno pripoznali v kapitalu.

12.2.7 *Novi standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati*

Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, a še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so naslednji standardi, spremembe obstoječih standardov in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, bili izdani, vendar še niso stopili v veljavo:

- **MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **MSRP 11 »Skupne ureditve«**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah«**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **MRS 27 (spremenjen leta 2011) »Ločeni računovodski izkazi«**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **MRS 28 (spremenjen leta 2011) »Naložbe v pridružena podjetja in skupna vlaganja«**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **Spremembe MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«, MSRP 11 »Skupne ureditve« in MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah«** - Napotki za prehod, ki jih je EU sprejela 4. aprila 2013 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **Spremembe MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«, MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah« in MRS 27 (spremenjen 2011) »Ločeni računovodski izkazi«** - Naložbena podjetja, ki jih je EU sprejela 20. novembra 2013 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 32 »Finančni instrumenti: predstavitev«** – Pobotanje finančnih sredstev in obveznosti, ki jih je EU sprejela 13. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 36 »Oslabitev sredstev«** – Razkritja nadomestljive vrednosti za nefinančna sredstva, ki jih je EU sprejela 19. decembra 2013 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 39 »Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje«** – Novacija izpeljanih finančnih instrumentov in nadaljevanje obračunavanja varovanja pred tveganjem, ki jih je EU sprejela 19. decembra 2013 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2014 ali pozneje).

Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih standardov, sprememb obstoječih standardov in pojasnil, ki na dan 30.04.2014 (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za celoten MRSP) niso bili potrjeni za uporabo v EU:

- **MSRP 9 »Finančni instrumenti« in nadaljnje spremembe** (datum uveljavitve še ni določen);
- **Spremembe MRS 19 »Zasluzki zaposlencev«** - Programi z določenimi zasluzki: Prispevki zaposlencev (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2014 ali pozneje);
- **Spremembe različnih standardov »Izboljšave MSRP (obdobje 2010-2012)«**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 2, MSRP 3, MSRP 8, MSRP 13, MRS 16,

MSR 24 in MRS 38), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2014 ali pozneje);

- **Spremembe različnih standardov »Izboljšave MSRP (obdobje 2011-2013)«,** ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 3, MSRP 13 in MRS 40), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2014 ali pozneje);
- **OPMSRP 21 »Dajatve«** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje).

Podjetje predvideva, da uvedba teh standardov, sprememb obstoječih standardov in pojasnil v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Hkrati je obračunavanje varovanja pred tveganji v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU še ni sprejela, še vedno neregulirano.

Podjetje ocenjuje, da uporaba obračunavanja varovanja pred tveganji v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti v skladu z zahtevami **MRS 39: »Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje«** ne bi imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze podjetja, če bi bila uporabljena na datum bilance stanja.

12.3 Pojasnila k bilanci stanja

12.3.1 Neopredmetena osnovna sredstva

(v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmetena sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31.decembra 2012	484.728	9.428.681	1.828.733	224.497	0	11.966.639
Neposredna povečanja-investicije	0	0	0	8.416	409.904	418.320
Prenos z investicij v teku	0	0	0	0	0	0
Zmanjšanja med letom	0	0	0	(9.486)	0	(9.486)
Stanje 31.decembra 2013	484.728	9.428.681	1.828.733	223.427	409.904	12.375.473
Popravek vrednosti						
Stanje 31.decembra 2012	80.788	4.679.859	1.626.225	0	0	6.386.872
Amortizacija v letu	0	980.929	146.937	0	0	1.127.866
Stanje 31.decembra 2013	80.788	5.660.788	1.773.162	0	0	7.514.738
Sedanja vrednost 31.decembra 2013	403.940	3.767.893	55.571	223.427	409.904	4.860.735
Sedanja vrednost 31.decembra 2012	403.940	4.748.822	202.508	224.497	0	5.579.767

(v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmetena sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31.decembra 2011	484.728	7.315.081	1.776.504	14.660	0	9.590.973
Neposredna povečanja-investicije	0	0	0	218.866	2.165.829	2.384.695
Prenos z investicij v teku	0	2.113.600	52.229	0	(2.165.829)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	0	(9.029)	0	(9.029)
Stanje 31.decembra 2012	484.728	9.428.681	1.828.733	224.497	0	11.966.639
Popravek vrednosti						
Stanje 31.decembra 2011	80.788	3.698.930	1.348.435	0	0	5.128.153
Amortizacija v letu	0	980.929	277.790	0	0	1.258.719
Stanje 31.decembra 2012	80.788	4.679.859	1.626.225	0	0	6.386.872
Sedanja vrednost 31.decembra 2012	403.940	4.748.822	202.508	224.497	0	5.579.767
Sedanja vrednost 31.decembra 2011	403.940	3.616.151	428.069	14.660	0	4.462.820

Družba je od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje za leto 2013 prejela 8.416 emisijskih kuponov. Ti so v knjigovodskih evidencah evidentirani z vrednostjo 1 EUR. V letu 2013 je družba poravnala obveznost za leto 2012 v višini 9.486 kuponov. Za vrednost proizvedenih izdaj v letu 2013 ima družba izkazano obveznost za predajo 9.125 emisijskih kuponov. Stanje emisijskih kuponov na dan 31.12.2013 znaša 16.037.

Nabavna vrednost neopredmetenih osnovnih sredstev, ki imajo sedanjo vrednost enako nič in so še v uporabi znaša 2.321.572 evrov.

Družba neopredmetenih osnovnih sredstev nima zastavljenih za svoje dolgove.

12.3.2 Opredmetena osnovna sredstva

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2012	32.979.784	118.005.043	140.152.790	433.677	3.875.690	295.446.984
Neposredna povečanja-investicije	6.000	0	4.595	0	8.344.869	8.355.464
Prenos z investicij v teku	125.000	281.346	5.448.400	155.595	(6.010.341)	0
Zmanjšanja med letom	(31.645)	0	(6.532.913)	(428)	0	(6.564.986)
Prevrednotenje zaradi oslabitve	4.186	0	0	0	0	4.186
Stanje 31. decembra 2013	33.083.325	118.286.389	139.072.872	588.844	6.210.218	297.241.648
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2012	0	55.260.121	94.192.380	411.913	0	149.864.414
Amortizacija v letu	0	2.553.822	5.453.049	18.961	0	8.025.832
Zmanjšanja med letom	0	0	(3.422.630)	(428)	0	(3.423.058)
Stanje 31. decembra 2013	0	57.813.943	96.222.799	430.446	0	154.467.188
Sedanja vrednost 31. decembra 2013	33.083.325	60.472.446	42.850.073	158.398	6.210.218	142.774.460
Sedanja vrednost 31. decembra 2012	32.979.784	62.744.922	45.960.410	21.764	3.875.690	145.582.570

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2011	34.103.054	106.281.686	135.380.266	452.977	18.277.062	294.495.045
Neposredna povečanja-investicije	0	0	0	0	4.413.128	4.413.128
Prenos z investicij v teku	0	11.850.252	6.964.248	0	(18.814.500)	0
Zmanjšanja med letom	(130.284)	(126.895)	(2.191.724)	(19.300)	0	(2.468.203)
Prevrednotenje zaradi okrepitve	(992.986)	0	0	0	0	(992.986)
Stanje 31. decembra 2012	32.979.784	118.005.043	140.152.790	433.677	3.875.690	295.446.984
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2011	0	52.689.651	90.636.217	414.491	0	143.740.359
Amortizacija v letu	0	2.570.470	5.597.059	16.722	0	8.184.251
Zmanjšanja med letom	0	0	(2.040.896)	(19.300)	0	(2.060.196)
Stanje 31. decembra 2012	0	55.260.121	94.192.380	411.913	0	149.864.414
Sedanja vrednost 31. decembra 2012	32.979.784	62.744.922	45.960.410	21.764	3.875.690	145.582.570
Sedanja vrednost 31. decembra 2011	34.103.054	53.592.035	44.744.049	38.486	18.277.062	150.754.686

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ima družba izkazana sredstva, ki jih je pridobila s finančnim najemom z nabavno vrednostjo 4.046.441 evrov in sedanjo vrednostjo na dan 31.12.2013 3.372.165 evrov.

Kot jamstvo za dolgove ima družba zastavljena osnovna sredstva po ocenjeni vrednosti v višini 182.016.650 EUR, kar predstavlja večino sredstev družbe.

Zemljišča so zaradi krepitve prevrednotena na podlagi cenitvenega poročila izdelanega s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na dan 31.12.2012 na pošteno vrednost. Metoda, ki jo je uporabil cenilec je način tržnih prodaj razen pri Termah Zreče, kjer je metoda zemljiškega ostanka in pri Vrtnariji Zreče, kjer je uporabljena metoda na donosu zasnovan način. Za potrebe Letnega poročila 2013 je pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin podal izjavo, da se lahko kot verodostojne tudi za leto 2013 lahko upoštevajo cenitve, ki so bile pripravljene na dan 31.12.2012 saj se razmere na nepremičninskem trgu niso bistveno spremenile.

12.3.3 Naložbene nepremičnine

(v EUR)	2013	2012
Zemljišča	9.336.900	9.336.900
Zgradbe	6.040.359	6.210.359
Skupaj	15.377.259	15.547.259

Gibanje naložbenih nepremičnin

(v EUR)	2013	2012
Začetno stanje 1. januarja	15.547.259	15.025.172
Pridobitve	0	780.646
Prevrednotenje	0	(258.559)
Odtujitve	(170.000)	0
Končno stanje 31. decembra	15.377.259	15.547.259

Naložbene nepremičnine zajemajo zemljišča in zgradbe, ki so namenjena nadaljnji prodaji oziroma oddajanju v najem in sicer na lokaciji Maribor in bungalovi na Rogli. Naložbene nepremičnine so izkazane po pošteni vrednosti. Poštena vrednost se je določila na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin.

Način ocenjevanja vrednosti naložbenih nepremičnin za lokacijo proizvodnih hal v Mariboru je po metodi tržnih prodaj za določanje vrednosti zemljišča, za določanje vrednosti opreme pa je bila uporabljena metoda na donosu zasnovna način. Za bungalove na Rogli so uporabljene metode analiza najgospodarnejše rabe za zemljišča, za opremo pa metoda način tržnih prodaj ter metoda na donosu zasnovanega načina. Cenitve so bile opravljene na dan 31.12.2012. Za potrebe Letnega poročila 2013 je pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin podal izjavo, da se lahko kot verodostojne tudi za leto 2013 lahko upoštevajo cenitve, ki so bile pripravljene na dan 31.12.2012 saj se razmere na nepremičninskem trgu niso bistveno spremenile.

Strošek najemnin v letu 2013 je znašal 258.133,16 evrov.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih - terjatve

(v EUR)	2013	2012
do 1 leta	1.146.000	1.146.000
od 2 do 5 let	4.584.000	4.584.000
več kot 5 let	3.438.000	3.438.000
Skupaj	9.168.000	9.168.000

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih - obveznosti

(v EUR)	2013	2012
do 1 leta	39.600	39.600
od 2 do 5 let	158.400	158.400
več kot 5 let	118.800	118.800
Skupaj	316.800	316.800

12.3.4 Dolgoročne finančne naložbe

Naložbe v delnice in deleže v odvisna podjetja

(v EUR)	Delež	2013	2012
v državi:			
RTC KRVAVEC d.o.o. Cerklje	98,555	610.065	610.065
UNIOR BIONIC d.o.o. Zreče	91,592	0	0
ROGLA INVESTICIJE d.o.o. Zreče	100,000	385.368	385.368
		995.433	995.433
v tujini:			
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	99,550	0	0
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Remseck	100,000	1.052.614	1.052.614
UNIOR FRANCE S.A.S. Melun	100,000	0	0
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	95,000	71.202	71.202
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	95,000	398.718	398.718
UNIOR HELLAS S.A. Metamorfosis	50,000	0	0
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	50,000	0	0
UNIOR KOMERC d.o.o. Skopje	85,000	0	305.238
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	55,000	178.332	178.332
UNIOR COMPONENTS a.d. Kragujevac	92,307	4.398.158	4.398.158
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	50,000	1.983.530	1.983.530
UNIOR USA CORPORATION Olney	100,000	845	845
UNIOR BULGARIA Ltd Sofia	58,000	0	0
UNIOR COFRAMA sp. z o.o. Poznan	56,000	77.892	71.400
UNIDAL d.o.o. Vinkovci	51,000	2.718.290	2.868.290
UNIOR SAVJETOVANJE IN TRGOVINA BH d.o.o. Sarajevo	80,000	0	12.271
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	70,000	0	33.331
		10.879.581	11.373.929
Skupaj odvisna podjetja		11.875.014	12.369.362

Naložbe v delnice in deleže v pridružena podjetja

(v EUR)	Delež	2013	2012
v državi:			
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	33,500	448.116	448.116
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	29,253	1.274.260	1.274.260
ROBOTEH d.o.o. Šmarje pri Ješah	24,970	0	14.000
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	20,000	200.000	200.000
		1.922.376	1.936.376
v tujini:			
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	40,000	0	0
UNIOR FORMINGTOOLS d.o.o. Kragujevac	24,000	0	291.891
SOLION Ltd St. Petersburg	0,000	0	9.724
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	20,000	423.000	423.000
UNIOR TEPID, S.R.L. Romania, Brasov	49,000	765.075	765.075
SINTER a.d., Užice	25,067	227.969	227.969
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	25,000	67.619	50.000
		1.483.663	1.767.659
Skupaj pridružena podjetja		3.406.039	3.704.035

Družba je v letu 2013 prodala 24,97% delež v družbi Roboteh d.o.o. za kupnino 81.000 EUR, 20% delež v družbi Solion Ltd v Rusiji za kupnino 98.798 EUR in 91,592% delež v družbi UNIOR Bionic d.o.o. za kupnino 50.000 EUR. Za dokapitalizacije lastniških deležev v povezanih družbah smo v letu 2013 namenili 100.303 EUR in sicer za družbe Unior France S.A.S., UNIOR Coframa sp. z.o.o. ter družbo UNIOR TEHNA, d.o.o..

Za prodajo razpoložljiva dolgoročna sredstva

(v EUR)	2013	2012
BANKA CELJE d.d. Celje	0	3.986.066
CIMOS d.d. Koper	29.953	29.953
GIZ LTO ROGLA Zreče	12.519	12.519
GTC KOPE d.o.o. Slovenj Grade	48.450	48.450
INTEREUROPA d.d. Koper	660	824
RRA d.o.o. Celje	16.733	16.733
SKUPNA POKOJNINSKA DRUŽBA d.d. Ljubljana	22.306	22.306
SLOV. INVESTICIJSKA BANKA d.d. Ljubljana	0	18.122
SLOVENSKE ŽELEZARNE d.d. Ljubljana	7.270	7.270
STROJEGRADNJA d.d. Trbovlje	8.321	8.321
TERMIT d.d. Domžale	412	412
TITAN d.d. Kamnik	12.640	12.640
CENTER SLOV. ORODJARKEGA GROZDA Celje	2.913	2.913
SINTER a.d., Užice	0	0
RIMSKE TERME d.o.o. Rimske Toplice	0	0
Skupaj v druga podjetja in banke	162.177	4.166.529

Dolgoročne finančne naložbe v dolgove

(v EUR)	2013	2012
Dolgoročni kredit SINTER a.d. Užice	314.902	314.902
Dolgoročni kredit Jorgić Broker a.d. Beograd	79.655	76.348
Dolgoročni kredit MERKUR d.d. Kranj	100.083	100.083
Dolgoročni kredit RTC KRVAVEC d.d. Cerklje	3.792.598	3.554.981
Dolgoročni kredit UNIOR HUNGARIA Kft.	858.599	812.042
Dolgoročni kredit UNIOR BIONIC d.o.o.	150.333	0
Dolgoročni kredit TEMNIK Primož	32.056	0
Dolgoročni depozit Huser Švica	0	3.199
Dolgoročni depozit Nova KBM d.d.	147.020	147.020
Dolgoročni depozit NLB d.d.	0	150.025
Prenos na kratkoročne naložbe	(141.429)	(651.290)
Skupaj v dolgove	5.333.817	4.507.310
Skupaj dolgoročne finančne naložbe brez lastnih delnic	20.777.047	24.747.236

Dolgoročni kredit RTC Krvavec d.d. je zavarovan s hipoteko na nepremičninah in na premoženju v lasti družbe RTC Krvavec d.d. Vrednost hipoteke znaša 6.511.881 EUR, zapadlost kredita je 31.12.2019, obrestna mera pa znaša 6 mesečni euribor + 3%. Dolgoročni kredit Unior Hungaria Kft. je zavarovan s hipoteko na nepremičninah v lasti družbe UNIOR Hungaria Kft. Vrednost hipoteke znaša 753.075 EUR, zapadlost kredita je 31.12.2016, obrestna mera pa znaša 6 mesečni euribor + 6%. Za ostale dolgoročne finančne naložbe v dolgove ni zastave premoženja.

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice, deleže in posojila

(v EUR)	2013	2012
Stanje naložb v delnice in deleže 1. januarja	24.747.237	29.092.466
Povečanja:		
Nakupi delnic in deležev	100.303	1.253.332
Povečanje naložb v dolgove	1.146.632	906.297
Druge povečanja - odprava oslabitve	1.136.470	180
Zmanjšanja:		
Prodaje delnic in deležev	(23.724)	(304.054)
Izločitve	(1.154.591)	0
Odplačila dolgoročnih danih posojil	(25.471)	(108.294)
Kratkoročni del naložb v dolgove	(291.454)	(651.290)
Druge zmanjšanja - oslabitev	(4.858.355)	(5.441.400)
Stanje 31. decembra	20.777.047	24.747.237

Kapital in poslovni izid povezanih strank

Ime podjetja	Država podjetja	Odstotek udeležbe v kapitalu	Velikost kapitala v EUR	Poslovni izid leta v EUR	Revidirani računovod. izkazi
Odvisna podjetja:					
Odvisna podjetja:					
RTC KRVAVEC d.d.	Slovenija	98,555	11.827.053	7.530	NE
UNIOR BIONIC d.o.o.	Slovenija	91,592	(13.894)	(30.427)	NE
ROGLA INVESTICIJE d.o.o.	Slovenija	100,000	483.522	(1.353)	NE
UNIOR Produktions- und Handels-GmbH	Avstrija	99,550	(175.564)	(68.643)	NE
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Nemčija	100,000	1.312.511	236.266	NE
UNIOR FRANCE S.A.S.	Francija	100,000	(57.944)	(130.132)	DA
UNIOR ITALIA S.R.L.	Italija	95,000	169.937	(108.773)	NE
UNIOR ESPANA S.L.	Španija	95,000	395.512	(4.330)	NE
UNIOR HELLAS S.A.	Grčija	50,000	(52.967)	(194.710)	NE
UNIOR INTERNATIONAL Ltd.	Vel. Britanija	50,000	(278.681)	(88.265)	DA
UNIOR KOMERC d.o.o.	Makedonija	85,000	92.271	(344.376)	DA
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Rusija	55,000	1.522.680	505.330	DA
UNIOR USA CORPORATION	ZDA	100,000	4.869	1.981	NE
UNIOR BULGARIA Ltd.	Bolgarija	58,000	(40.391)	(8.789)	NE
UNIOR COFRAMA sp.z o.o.	Poljska	56,000	243.005	36.845	DA
UNIOR HUNGARIA Kft.	Madžarska	70,000	(80.320)	(123.703)	NE
UNIOR COMPONENTS a.d.	Srbija	92,307	9.808.763	(95.556)	DA
NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd.	Kitajska	50,000	7.495.271	1.452.221	DA
UNIDAL d.o.o.	Hrvaška	51,000	2.019.387	(309.529)	DA
UNIOR Savjetovanje i trgovina BH d.o.o.	BiH	80,000	(37.002)	(17.453)	NE
Pridružena podjetja:					
ŠTORE STEEL d.o.o.	Slovenija	29,253	41.972.990	222.214	DA
RHYDCON d.o.o.	Slovenija	33,500	1.860.987	31.978	NE
RC SIMIT d.o.o.	Slovenija	20,000	1.014.194	4.808	DA
UNIOR TEPID S.R.L.	Romunija	49,000	2.665.956	366.922	DA
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,000	113.123	(39.969)	DA
UNIOR TEHNA d.o.o.	BiH	25,000	415.560	119.749	DA
UNIOR TEOS ALATI d.o.o.	Srbija	20,000	2.107.033	352.833	NE
SINTER a.d.	Srbija	25,067	1.164.029	(180.945)	DA

12.3.5 Zaloge

(v EUR)	2013	2012
Material	18.959.087	21.073.351
Nedokončana proizvodnja	24.574.300	27.292.365
Proizvodi	14.355.334	16.035.975
Trgovsko blago	3.216.534	2.888.899
Popisni presežki	88.104	128.314
Popisni primanjkljaji	159.083	(172.512)
Popravek vrednosti	(967.902)	(1.426.853)
Skupaj	60.384.540	65.819.539

Stanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	2013	2012
- material	564.712	632.507
- gotovi proizvodi	329.883	721.043
- trgovsko blago	73.307	73.303
Skupaj	967.902	1.426.853

Gibanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	2013	2012
Stanje popravkov vrednosti zalog 1. januarja	1.426.853	800.783
- material	(67.795)	124.563
- gotovi proizvodi	(391.160)	485.462
- trgovsko blago	4	16.045
Stanje 31. decembra	967.902	1.426.853

Zaloge v višini 18,3 mio EUR so zastavljene v korist bank za zavarovanje finančnih obveznosti. Knjigovodska vrednost zalog je enaka čisti iztržljivi vrednosti.

12.3.6 Poslovne terjatve

Poslovne terjatve

(v EUR)	2013	2012
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij	2.926.297	3.912.434
Dolgoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	123.782	95.734
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih kupcev	594.924	586.773
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	0	0
Popravek vrednosti dolgoročnih poslovnih terjatev	(398.603)	(243.424)
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	3.246.400	4.351.517
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij	10.403.490	8.218.308
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	1.005.716	1.578.975
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		
- doma	5.864.837	6.024.244
- v tujini	21.792.246	22.458.717
Kratkoročne poslovne terjatve iz naslova obresti	0	0
Terjatve za DDV	1.857.557	968.506
Predujmi	1.069.070	1.844.964
Druge kratkoročne poslovne terjatve	1.174.740	1.506.277
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	0	0
Popravki vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev	(2.829.717)	(3.199.108)
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	40.337.939	39.400.883

V letu 2013 je družba oblikovala naslednje popravke vrednosti terjatev do kupcev.

Gibanje popravkov vrednosti terjatev

(v EUR)	2013	2012
Stanje 1. januarja	3.199.108	701.401
Izterjane odpisane terjatve	(13.120)	(67.626)
Dokončen odpis terjatev	(793.441)	(149.310)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu:	437.170	2.714.643
Stanje 31. decembra	2.829.717	3.199.108

Družba nima zavarovanih kratkoročnih poslovnih terjatev, ima pa kratkoročne in dolgoročne poslovne terjatve v višini 27.554.320 EUR zastavljene pri bankah za zavarovanje dolgoročnih posojil in faktoringa.

Zapadlost terjatev družbe	2013	2012
nezapadle terjatve	31.386.149	29.876.024
zapadle terjatve do 90 dni	6.043.917	5.814.674
zapadle terjatve od 91 do 180 dni	971.184	1.247.575
zapadle terjatve od 181 do 360 dni	1.155.351	1.389.352
zapadle terjatve nad 360 dni	781.338	1.073.258
Skupaj	40.337.939	39.400.883

12.3.7 *Kratkoročne finančne naložbe*

(v EUR)	2013	2012
Dana posojila:		
- v odvisna podjetja	183.169	837.297
- v pridružena podjetja	1.794.125	2.862.362
- terjatve kupljene za prodajo	270.391	318.888
Kratkoročne finančne naložbe v depozite	1.069.835	138.018
Kratkoročni del dolgoročnih naložb v dolgove	141.429	651.290
Popravki vrednosti kratkoročnih finančnih naložb	0	(486.941)
Skupaj	3.458.949	4.320.914

Kratkoročne finančne naložbe družbe niso zastavljene.

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2013	2012
Stanje 1. januarja	4.320.914	2.889.531
Povečanja:		
Povečanje kratkoročnih posojil družbam v skupini	4.204.498	954.629
Povečanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	924.895	3.438.149
Povečanje kratkoročnih posojil drugim	88.807.059	616.032
Zmanjšanja:		
Zmanjšanje kratkoročnih posojil družbam v skupini	(5.389.916)	(725.590)
Zmanjšanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	(1.993.132)	(1.228.931)
Zmanjšanje kratkoročnih posojil drugim	(87.902.310)	(1.148.114)
Druga zmanjšanja - oslabitev	486.941	(474.792)
Stanje 31. decembra	3.458.949	4.320.914

Povečanja in zmanjšanja kratkoročnih finančnih naložb v višini 86.185.000 evrov predstavljajo med letom na dneve vezani kratkoročni viški likvidnih sredstev.

12.3.8 *Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina*

(v EUR)	2013	2012
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	16.093	16.293
Denarna sredstva v banki	1.694.005	569.037
Skupaj	1.710.098	585.330

12.3.9 Kapital

Celotni kapital družbe UNIOR d.d. sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, presežek iz prevrednotenja, prenesena čista izguba in čista izguba poslovnega leta.

Osnovni kapital družbe je na dan 31. decembra 20123 registriran v znesku 23.688.983 EUR, kot je izkazan v bilanci stanja in je razdeljen na 2.838.414 kosovnih delnic. Knjigovodska vrednost delnice na dan 31.12.2013 znaša 36,41 EUR in se je v primerjavi s preteklim letom zmanjšala za 3,55 odstotka.

Gibanja v kapitalu v tekočem letu predstavljajo:

- zmanjšanje presežka iz prevrednotenja zaradi spremembe stopnje davka iz 15% na 17% pri odloženih davkih v višini 610.012 EUR,
- zmanjšanje presežka iz prevrednotenja zaradi prodaje in menjave zemljišč v višini 18.519 EUR,
- Za 387.741 EUR se je povečal presežek iz prevrednotenja iz naslova aktuarskega dobička pri izračunu rezervacije za odpravnine.

Čista izguba tekočega leta znaša 3.542.814 EUR

Bilančna izguba je kategorija po Zakonu o gospodarskih družbah.

Bilančna izguba

(v EUR)	2013
a) izguba tekočega leta	(3.542.814)
b) preneseni čisti dobiček	0
c) prenesena čista izguba	(21.894.114)
č) zmanjšanje kapitalskih rezerv	0
d) zmanjšanje rezerv iz dobička:	
- zmanjšanje drugih rezerv iz dobička	0
e) povečanje rezerv iz dobička:	
- povečanje rezerv za lastne delnice	0
- povečanje drugih rezerv iz dobička za dobiček tekočega leta	0
f) bilančna izguba	(25.436.928)

12.3.10 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Rezervacije za ekološke sanacije	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2012	3.024.673	266.628	265.099	2.978.098	178.716	6.713.214
Oblikovane rezervacije	316.308	12.322	0	20.276	0	348.906
Črpanje rezervacij	(177.745)	(16.614)	(113.653)	(117.163)	(26.948)	(452.123)
Odprava rezervacij	(387.741)	0	0	0	0	(387.741)
Stanje 31. decembra 2013	2.775.495	262.336	151.446	2.881.211	151.768	6.222.256

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Rezervacije za ekološke sanacije	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2011	3.383.579	268.087	378.752	2.647.980	204.264	6.882.662
Oblikovane rezervacije	0	15.037	0	446.821	900	462.758
Črpanje rezervacij	(185.361)	(16.496)	(113.653)	(116.703)	(26.448)	(458.661)
Odprava rezervacij	(173.545)	0	0	0	0	(173.545)
Stanje 31. decembra 2012	3.024.673	266.628	265.099	2.978.098	178.716	6.713.214

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane v višini ocenjenih izplačil v prihodnosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Glavni parametri upoštevani v izračunu so starosta meja upokojitve 60 let, potrebna delovna doba 40 let, diskonta stopnje 5% ter rast plač 0,6%.

Rezervacije za rente so oblikovane za zaposlenca, ki so se pri delu v družbi poškodovali in imajo trajne posledice. V letu 2013 je bila na novo oblikovana renta v višini 12.332 EUR.

Dolgoročna rezervacija za ekološko sanacijo, je bila oblikovana v okviru lastninskega preoblikovanja in jo je potrdilo Ministrstvo za okolje in prostor za objekte, tehnologijo in naprave, ki so namenjene zmanjšanju obremenjevanju okolja za naslednje namene:

- sanacijo čistilne naprave na Rogli,
- sanacijo čistilne naprave pri obratu hladno kovanje,
- sanacijo galvane,

izkazuje na dan 31.12.2013 stanje 151.446 EUR. Rezervacija za ekološko sanacijo se črpa v skladu z amortizacijo navedenih osnovnih sredstev.

Med dolgoročnimi rezervacijami so izkazana prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje naložb v obnovo in razvoj turističnih objektov, sanacijo term po požaru, sofinanciranja izgradnje hotela Atrij v Zrečah, sofinanciranje razvojnih projektov. Rezervacije se črpajo v skladu z amortizacijo sofinanciranih osnovnih sredstev. Stanje rezervacije na dan 31.12.2013 znaša 2.881.211 EUR.

Vrednost rezervacije iz naslova plačane najemnine družbe Mobitel d.d. znaša 151.768 EUR.

V povezavi z državnimi podporami ni neizpoljenih pogojev ali potencialnih obveznosti.

12.3.11 Dolgoročne finančne obveznosti

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Glavnica dolga 01. jan. 2013	Prestrukturiranje prenos iz kratkoročnih FO	Nova posojila v letu	Donos neodplačenega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. dec. 2013	Del, ki zapade v letu 2014	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec								
Banke v državi	62.002.558	40.716.518	10.818.467	20.680.459	(250.000)	133.968.002	(7.827.926)	126.140.076
Banke v tujini	524.548	0	0	520.791	0	1.045.339	(42.193)	1.003.146
Ostali posojilodajaki	450.000	0	0	128.572	0	578.572	(192.857)	385.715
Finančni najem	0	0	1.265.078	0	0	1.265.078	(166.578)	1.098.500
Skupaj dobljena posojila	62.977.106	40.716.518	12.083.545	21.329.822	(250.000)	136.856.991	(8.229.554)	128.627.437

(v EUR)	Glavnica dolga 01. jan. 2012	Nova posojila v letu	Donos neodplačenega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. dec. 2012	Del, ki zapade v letu 2013	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	74.524.493	17.545.805	4.048.042	0	96.118.340	(34.115.782)	62.002.558
Banke v tujini	923.701	0	121.638	0	1.045.339	(520.791)	524.548
Ostali posojilodajaki	514.286	0	64.286	0	578.572	(128.572)	450.000
Skupaj dobljena posojila	75.962.480	17.545.805	4.233.966	0	97.742.251	(34.765.145)	62.977.106

Obrestne mere za najeta dolgoročna posojila se gibljejo v razponu od šestmesečni euribor + 0,9 odstotka do šestmesečni euribor + 4,5 odstotka, od trimesečni euribor + 0,5 odstotka do trimesečni euribor + 4,25 odstotka, mesečni euribor + 4,75, mesečni libor + 5,15 ter realna obrestna mera od 4,9 do 6,4 odstotka. Družba ima najete dolgoročne kredite z referenčno obrestno mero za mesečni, trimesečni in šestmesečni euribor ter mesečni libor.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti po letih

(v EUR)	2013	2012
Zapadlost od 1 do 2 let	8.582.894	23.540.102
Zapadlost od 2 do 3 let	8.582.895	13.476.036
Zapadlost od 3 do 4 let	8.390.037	10.066.688
Zapadlost od 4 do 5 let	8.390.037	5.429.280
Zapadlost nad 5 let	94.681.574	10.465.000
Skupaj	128.627.437	62.977.106

Zavarovanje za dolgoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter terjatvah v višini 217.241.167 EUR pri družbi UNIOR d.d. in v višini 8.500.000 EUR za premičnine in nepremičnine pri družbi RTC Krvavec d.d. ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

12.3.12 Dolgoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	2013	2012
Dolgoročne poslovne obveznosti iz najema	775.216	1.361.408
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	(510.028)	(510.028)
Skupaj dolgoročne poslovne obveznosti	265.188	851.380

Dolgoročne poslovne obveznosti predstavlja pridobljeni blagovni kredit na telekomunikacijskem področju ter dolgoročne menične obveznosti.

12.3.13 Odložene terjatve in obveznosti za davek

(v EUR)	2013	2012
Odložena dolgoročna terjatev davek	6.209.923	4.773.064
Odložena dolgoročna obveznost za davek	(5.210.088)	(4.603.344)
Neto odložena dolgoročna terjatev za davek	999.835	169.720

Gibanje odloženih terjatev za davek	2013	2012
Stanje odložene terjatve za davek 1. januarja	4.773.064	4.744.056
Zmanjšanje:		
- dolgoročne rezervacije za jubilejne in odpravnine	0	(136.344)
- odprava olajšave za raziskave in razvoj	0	(859.290)
- davčna izguba	(683.163)	
Povečanja:		
- dolgoročne rezervacije za jubilejne in odpravnine	18.133	339.586
- oslabitev terjatev do kupcev	1.186	0
- oslabitev finančnih naložb	1.074.145	
- olajšava za investiranje	357.110	
- vlaganje za raziskave in razvoj	669.448	0
- davčna izguba	0	685.056
Stanje odložene terjatve za davek 31. decembra	6.209.923	4.773.064

Gibanje odložene obveznosti za davek	2013	2012
Stanje odložene obveznosti za davek 1. januarja	4.603.344	6.140.413
Zmanjšanje	0	(1.537.069)
Povečanje	606.744	0
Stanje odložene obveznosti za davek 31. decembra	5.210.088	4.603.344

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega

poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo treba po pričakovanjih plačati ob odpravi začasnih razlik na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložene terjatve za davek izhajajo iz izračunanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, oslabitev terjatev do kupcev, olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj in iz naslova izkazane davčne izgube. Uporabljena stopnja davka za vse postavke je 17-odstotna.

Dolgoročne odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin – zemljišč na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja. Uporabljena stopnja davka je 17-odstotna.

12.3.14 *Kratkoročne finančne obveznosti*

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Stanje dolga 1. jan. 2013 s kratkor. del. dolg. obvez.	Nova posojila v letu	Obveznost iz vplačila kapitala	Prenos neodplačanega krat. dela na dolg.obv.	Prestrukturiranje prenos na dolgoročne FO	Odplačila v letu	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. dec. 2013
Banka ali posojilodajalec								
Banke v državi	77.498.758	23.343	0	(20.680.459)	(40.724.933)	(16.116.709)	7.827.926	7.827.926
Banke v tujini	520.791	0	0	(520.791)	0	0	42.193	42.193
Drugi posojilodajalci	1.989.611	47.699.218	0	(128.572)	0	(40.720.941)	192.857	9.032.173
Finančni najem	0	0	0	0	0	0	166.578	166.578
Skupaj dobljena posojila	80.009.160	47.722.561	0	(21.329.822)	(40.724.933)	(56.837.650)	8.229.554	17.068.870

(v EUR)	Stanje dolga 1. jan. 2012 s kratkor. del. dolg. obvez.	Nova posojila v letu	Obveznost iz vplačila kapitala	Prenos neodplačanega krat. dela na dolg.obv.		Odplačila v letu	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. dec. 2012
Banka ali posojilodajalec								
Banke v državi	66.545.253	75.060.122	0	(4.048.042)		(94.174.357)	34.115.782	77.498.758
Banke v tujini	487.850	0	0	(121.638)		(366.212)	520.791	520.791
Drugi posojilodajalci	496.222	8.180.505	0	(64.286)		(6.751.402)	128.572	1.989.611
Skupaj dobljena posojila	67.529.325	83.240.627	0	(4.233.966)		(101.291.971)	34.765.145	80.009.160

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi družba izkazuje najeto kratkoročno posojilo pri družbi PETROL Energetika d.o.o. ter financiranje s faktoringom. Vse ostale finančne obveznosti so s podpisom Generalne pogodbe o finančnem prestrukturiranju postale dolgoročne.

Obrestna mera za najeto kratkoročno posojila znaša 6,45 odstotka, za financiranje s faktoringom pa 3 mesečni euribor + 3,75 odstotka.

Zavarovanje kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke premičninah in zastavljene terjatve v višini 12.100.000 EUR ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

12.3.15 Kratkoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	2013	2012
Kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih podjetij		
doma	2.995	8.105
v tujini	877.782	1.489.146
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij		
doma	6.817.236	7.040.226
v tujini	142.790	260.320
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev:		
doma	16.304.981	17.155.104
v tujini	4.985.393	7.933.358
Kratkoročne poslovne obveznosti do države	552.909	577.205
Kratkoročne poslovne obveznosti do delavcev	3.068.485	3.322.831
Kratkoročne poslovne obveznosti za predujme	2.787.455	7.365.347
Kratkoročne poslovne obveznosti za obresti	247.660	450.137
Druge kratkoročne obveznosti	163.599	181.141
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	510.028	510.028
Skupaj	36.461.313	46.292.948

Zapadlost poslovnih obveznosti družbe

(v EUR)	2013	2012
nezapadle obveznosti	24.132.532	29.495.345
zapadle obveznosti do 90 dni	10.878.391	13.180.298
zapadle od 91 do 180 dni	691.278	2.011.752
zapadle od 181 do 360 dni	470.972	844.529
zapadle obveznosti nad 360 dni	288.140	761.024
Skupaj	36.461.313	46.292.948

12.3.16 Pasivne časovne razmejitve

(v EUR)	2013	2012
Kratkoročno odloženi prihodki	256.917	307.548
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	1.637.243	1.787.628
DDV od danih predujmov	35.020	29.129
Skupaj	1.929.180	2.124.305

Med pasivnimi časovnimi razmejitvami so izkazani:

- kratkoročno odloženi prihodki iz naslova predprodaje smučarskih vozovnic v znesku 256.917 EUR;
- vnaprej vračunani stroški, ki zajemajo obračunane provizije pri prodaji orodja in strojne opreme v višini 574.731 EUR, vnaprej vračunani odhodki za prodajo peči v višini 187.500 EUR in obveznost za neizkoriščene dopuste za leto 2013 v višini 875.012 EUR;
- DDV od danih predujmov v višini 35.020 EUR.

12.3.17 Pogojne obveznosti

(v EUR)	2013	2012
Dane garancije in poroštva	6.648.543	8.903.351
Skupaj	6.648.543	8.903.351

Dane garancije in poroštva za povezane osebe obsega 6.644.967 EUR.

12.4 Pojasnila k izkazu poslovnega izida

12.4.1 Čisti prihodki od prodaje

(v EUR)	2013	2012
Slovenija		
- odvisne družbe	38.720	83.274
- pridružene družbe	203.847	1.310.714
- drugi kupci	33.514.701	34.316.498
Tujina		
- odvisne družbe	14.863.268	12.132.591
- pridružene družbe	3.867.303	3.782.945
- drugi kupci	114.044.363	104.247.590
Skupaj	166.532.202	155.873.612

12.4.2 Usredstveni lastni proizvod in storitve

Usredstveni lastni proizvodi in storitve so proizvodi, ki jih je gospodarska družba proizvedla za svoje potrebe in jih je usredstvila med opredmetenimi osnovnimi ali neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi, ter z njimi povezane storitve, ki jih je gospodarska družba prav tako opravilo samo. Njihov znesek ne sme presegati stroškov, potrebnih za zgraditev oziroma izdelavo proizvoda oziroma opravitev storitve.

Usredstveni lastni proizvodi in storitve

(v EUR)	2013	2012
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	1.613.013	1.674.087
Usredstvena lastna orodja	53.559	496.250
Skupaj	1.666.572	2.170.337

Med usredstvenimi lastnimi proizvodi in storitvami je izkazana vrednost lastnih naložb v vzdrževanje za potrebe drugih programov v znesku 1.613.013 EUR. Največji znesek zajemajo generalne obnove strojev v kovačnici.

12.4.3 Drugi poslovni prihodki

(v EUR)	2013	2012
Nagrade za preseganje kvote invalidov	243.432	240.542
Plačane terjatve, ki so bile že v popravku	13.120	67.626
Prejete odškodnine	124.002	64.985
Odprava dolgoročnih rezervacij	536.701	699.141
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	271.501	131.339
Prevrednotenje naložbenih nepremičnin po pošteni vrednosti	0	228.368
Subvencije, dotacije in podobni prihodki	108.971	176.394
Prodaja emisijskih kuponov	9.486	9.029
Drugo	661.668	1.603.414
Skupaj	1.968.881	3.220.838

12.4.4 Stroški in odhodki

(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	12.874.214	0	0	12.874.214
Stroški materiala	65.915.567	4.928.060	1.360.591	72.204.218
Stroški storitev	15.472.763	3.427.644	2.394.165	21.294.572
<i>Stroški plač</i>	24.358.100	5.641.225	3.052.473	33.051.798
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	4.240.260	912.385	502.342	5.654.987
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	397.346	78.603	41.952	517.901
<i>Ostali stroški dela</i>	3.185.621	1.092.092	377.061	4.654.774
Skupaj stroški dela	32.181.327	7.724.305	3.973.828	43.879.460
Amortizacija	6.053.920	2.303.731	796.047	9.153.698
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	183.074	191.714	0	374.788
Prevred. odhodki pri neop.in op. OS	13.060	0	0	13.060
Ostali stroški	827.267	459.577	402.072	1.688.916
Skupaj stroški	133.521.192	19.035.031	8.926.703	161.482.926

Drugi stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, za prehrano med delom, za prevoz na delo in z dela ter nekatera druga izplačila zaposlenim.

Med ostalimi stroški družba izkazuje:

(v EUR)	2013	2012
- rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade ter rente	328.630	15.036
- nadomestilo za stavbno zemljišče	267.740	270.569
- izdatki za varstvo okolja	111.528	112.752
- nagrade dijakom in študentom na praksi	427.314	405.560
- štipendije dijakom in študentom	59.162	185.584
- odškodnine delavcem	55.369	106.815
- finančne pomoči - dotacije	163.147	218.519
- stroški od prodaje stanovanj	1.164	2.082
- oslabitev naložbenih nepremičnin	20.000	935.709
- drugi poslovni odhodki	254.862	299.559
Skupaj	1.688.916	2.552.185

Pogodbeni znesek revidiranja letnega poročila za delniško družbo UNIOR d.d. in Poslovno skupino UNIOR znaša 26.500 evrov. Revizijo je opravila družba Deloitte Revizija d.o.o. Ljubljana.

12.4.5 Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki

(v EUR)	2013	2012
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini	642.577	205.464
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	312.744	228.203
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	3.700	7.880
Skupaj	959.021	441.547
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	347.609	238.366
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	175.402	122.796
Skupaj	523.011	361.162
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini	7.463	97.340
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	124.041	271.563
Skupaj	131.504	368.903
Skupaj finančni prihodki	1.613.536	1.171.612

Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini vključujejo dobiček v družbah Unior Professional Tools Ltd. in Ningbo Unior Forging Co.Ltd. ter dobiček pri prodaji družbe Unior Bionic d.o.o.. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah vključujejo dobiček v družbi Unior Teos d.o.o., Unior Tepid s.r.l. in Unior Tehna d.o.o. ter dobiček pri prodaji deležev v družbah Roboteh d.o.o. in Solion Ltd..

Finančni odhodki

(v EUR)	2013	2012
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	5.074.398	5.950.733
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	0	66.032
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	5.742.944	6.467.560
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	3.579	103.033
Skupaj	5.746.523	6.636.625
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini	64.039	1.437
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	325.803	247.424
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	205.404	76.638
Skupaj	595.246	325.499
Skupaj finančni odhodki	11.416.167	12.912.857

Oslabitev finančnih naložb

Oslabljene so bile naložbe v družbe: UNIOR FRANCE S.A.S. v vrednosti 76.192 EUR, UNIDAL d.o.o. v vrednosti 150.000 EUR, UNIOR HUNGARIA Kft. v vrednosti 33.332 EUR, UNIOR SAVJETOVANJE d.o.o. v vrednosti 12.271 EUR, UNIOR FORMINGTOOLS d.o.o. v vrednosti 291.892 EUR in UNIOR

KOMERC d.o.o. v vrednosti 305.238 EUR. Delnice Banke Celje d.d. so bile oslabiljene v vrednosti 3.986.066 EUR; oslabitev dolgoročnega kredita Lesne gradnje d.o.o. pa je bila v višini 198.603 EUR. Zaradi likvidacije SIB banke je bila odpisana naložba v višini 17.441 EUR, odpis depozita Huser je bil v višini 3.199 EUR, prevrednotenje delnic Interevropce pa je imel negativni učinek v višini 165 EUR.

12.5 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki

(v EUR)	2013	2012
Davek od dobička	0	0
Odloženi davki	(1.436.858)	(29.010)
Skupaj	(1.436.858)	(29.010)

Uskladitev davčnega in računovodskega dobička pomnoženega z davčno stopnjo v Sloveniji:

(v EUR)	2013	2012
Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	(4.979.672)	(15.110.820)
Davek na dobiček v Sloveniji 20%	(846.544)	(2.719.948)
Neobdavčeni prihodki	13.724	8.296
Davčno nepriznani odhodki	7.064.979	332.021
Popravki vrednosti terjatev	481.052	575.839
Oblikovanje rezervacij	(471.834)	(544.441)
Olajšava za vlaganja za raziskave in razvoj	149.715	763.571
Olajšava za investiranje	355.909	12.000
Olajšava za zaposlovanja invalidov	280.996	0
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	75.840	0
Davčna izguba	0	1.577.507
Davek iz dobička	(1.436.858)	(29.010)
Efektivna davčna stopnja v %	28,9	0,2

Davčna osnova je v letu 2013 izkazana v višini 2.099.031,40 EUR. Družba je izkoristila davčne olajšave iz naslova zaposlovanja invalidov v višini 1.652.914,95 EUR in iz naslova prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja v višini 4546.116,45 EUR. Olajšave, ki jih je mogoče koristiti v naslednjih obdobjih, znašajo skupaj 28.562.380,81 EUR.

Odloženi davki

Dobiček, ugotovljen po davčni zakonodaji, se razlikuje od dobička, ugotovljenega na podlagi računovodskih načel in MSRP. Razmejitev davka se obračunava samo začasne razlike v davčni obremenitvi med poslovnimi in davčnimi računovodskimi izkazi, torej za tiste, ki se v opredeljenem obdobju izenačijo.

Odložena terjatev za davek je izračunana iz naslova začasnih razlik od oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, oslabitev terjatev do kupcev, neizkoriščenih davčnih olajšav in davčne izgube.

Vpliv na čisti poslovni izid iz naslova odloženih davkov obsega 1.436.858 EUR, kar zvišuje čisti poslovni izid tekočega leta.

12.6 Posli s povezanimi podjetji

12.6.1 Prodaja povezanim podjetjem

Prodaja povezanim strankam

(v EUR)	2013	2012
Odvisna podjetja:		
v državi:		
RTC KRVAVEC d.d. Cerklje	130.933	82.333
UNIOR BIONIC d.o.o. Zreče	29.606	941
v tujini:		
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	1.157.743	3.179.334
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Remseck	636.978	411.664
UNIOR FRANCE S.A.S. Melun	2.059.611	1.973.737
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	916.417	944.214
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	435.405	478.034
UNIOR HELLAS S.A. Metamorfosis	175.449	52.617
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	829.512	817.686
UNIOR KOMERC d.o.o. Skopje	95.671	143.447
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	4.666.024	3.067.294
UNIOR AUSTRALIA TOOL Co. PTY Ltd. Melbourne	560	(883)
UNIOR USA CORPORATION Olney	15.778	15.892
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	160.710	183.816
UNIOR COFRAMA sp.z o.o. Poznan	203.042	52.503
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	235.090	263.780
UNIOR COMPONENTS a.d. Kragujevac	288.046	132.548
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	986.545	282.448
UNIDAL d.o.o. Vinkovci	1.998.885	134.301
UNIOR Savjetovanje i trgovina BH d.o.o. Sarajevo	0	159
Skupaj odvisna podjetja	15.022.005	12.215.865
Pridružena podjetja:		
v državi:		
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	61.938	115.908
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	71.523	78.884
ROBOTEH d.o.o. Šmarje pri Ješah *	2.617	7.845
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	65.979	1.108.076
v tujini:		
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	2.351.935	2.043.197
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	294.434	252.108
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	306.629	363.120
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	775.033	720.515
SINTER a.d. Užice	90.075	125.356
UNIOR FORMINGTOOLS d.o.o. Kragujevac **	61.689	278.650
Skupaj pridružena podjetja	4.081.853	5.093.659
Skupaj prodaja povezanim osebam	19.103.858	17.309.524

* Roboteh d.o.o. je med pridruženimi podjetji do 30.05.2013

** Unior Formingtools d.o.o. je med pridruženimi podjetji do 31.05.2013

12.6.2 Nabava pri povezanih podjetjih

Nabava pri povezanih strankah

(v EUR)	2013	2012
Odvisna podjetja:		
v državi:		
RTC KRVAVEC d.d. Cerklje	72.630	60.325
UNIOR BIONIC d.o.o. Zreče	228	0
v tujini:		
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	1.229.021	2.961.788
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Remseck	297.766	699.716
UNIOR FRANCE S.A.S. Melun	0	4.904
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	31.117	29.421
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	136.329	38.969
UNIOR KOMERC d.o.o. Skopje	32.119	29.128
UNIOR AUSTRALIA TOOL Co. PTY Ltd. Melbourne	0	7.500
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	0	2.500
UNIOR COFRAMA sp.z o.o. Poznan	8.747	5.570
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	1.966	0
UNIOR COMPONENTS a.d. Kragujevac	695.050	1.083.686
UNIDAL d.o.o. Vinkovci	4.330.182	2.277.873
UNIOR Savjetovanje i trgovina BH d.o.o. Sarajevo	299	0
Skupaj odvisna podjetja	6.835.454	7.201.380
Pridružena podjetja:		
v državi:		
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	19.765.014	18.925.080
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	0	0
ROBOTEH d.o.o. Šmarje pri Ješah *	336.091	177.602
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	885.427	467.800
v tujini:		
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	45.708	147.121
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	11.425	0
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	8.117	10.802
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	306.115	290.746
SINTER a.d. Užice	357.975	294.403
UNIOR FORMINGTOOLS d.o.o. Kragujevac	743.305	327.844
Skupaj pridružena podjetja	22.459.177	20.641.398
Skupaj nabava pri povezanih osebah	29.294.631	27.842.778

* Roboteh d.o.o. je med pridruženimi podjetji do 30.05.2013

** Unior Formingtools d.o.o. je med pridruženimi podjetji do 31.05.2013

12.6.3 Poslovne terjatve do povezanih podjetij

Poslovne terjatve do povezanih strank

(v EUR)	2013	2012
Odvisna podjetja:		
v državi:		
RTC KRVAVEC d.d. Cerklje	24.557	30.796
UNIOR BIONIC d.o.o. Zreče	20.806	923
ROGLA INVESTICIJE d.o.o. Zreče	0	65.160
v tujini:		
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	477.177	621.158
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Remseck	125.275	339.424
UNIOR FRANCE S.A.S. Melun	1.478.868	1.417.388
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	510.778	451.386
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	860.074	843.621
UNIOR HELLAS S.A. Metamorfosis	37.848	0
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	910.061	857.612
UNIOR KOMERC d.o.o. Skopje	1.358.109	1.273.556
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	1.924.771	1.355.773
UNIOR USA CORPORATION Olney	0	9.326
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	772.290	770.270
UNIOR COFRAMA sp.z o.o. Poznan	59.575	50.700
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	102.992	99.991
UNIOR COMPONENTS a.d. Kragujevac	0	117.638
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	416.879	451.124
UNIDAL d.o.o. Vinkovci	2.435.216	2.277.934
Skupaj odvisna podjetja	11.515.276	11.033.780
Pridružena podjetja:		
v državi:		
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	223	80
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	26.478	20.347
ROBOTEH d.o.o. Šmarje *	0	167
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	5.512	433.200
v tujini:		
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	534.492	535.716
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	40.884	42.410
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	173.493	168.237
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	92.443	80.376
SINTER a.d. Užice	175.941	195.966
UNIOR FORMINGTOOLS d.o.o. Kragujevac **	0	643.408
Skupaj pridružena podjetja	1.049.466	2.119.907
Skupaj poslovne terjatve do povezanih strank	12.564.742	13.153.687

* Roboteh d.o.o. je med pridruženimi podjetji do 30.05.2013

** Unior Formingtools d.o.o. je med pridruženimi podjetji do 31.05.2013

12.6.4 Poslovne obveznosti do povezanih podjetij

Poslovne obveznosti do povezanih strank

(v EUR)	2013	2012
Odvisna podjetja:		
v državi:		
RTC KRVAVEC d.d. Cerklje	2.970	8.106
UNIOR BIONIC d.o.o. Zreče	25	0
v tujini:		
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	335.744	286.412
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Remseck	136.267	479.220
UNIOR FRANCE S.A.S. Melun	0	4.904
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	14.351	15.477
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	112	15.824
UNIOR COFRAMA sp.z o.o. Poznan	304	0
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	87	0
UNIOR COMPONENTS a.d. Kragujevac	251.510	686.870
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	0	0
UNIDAL d.o.o. Vinkovci	138.968	0
UNIOR Savjetovanje i trgovina BH d.o.o. Sarajevo	439	439
Skupaj odvisna podjetja	880.777	1.497.252
Pridružena podjetja:		
v državi:		
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	6.694.614	6.565.574
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	0	0
ROBOTEH d.o.o. Šmarje *	0	12.032
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	108.263	462.619
v tujini:		
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	8.804	0
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	3.485	0
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	4.798	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	23.162	55.466
SINTER a.d. Užice	111.374	132.896
UNIOR FORMINGTOOLS d.o.o. Kragujevac **	0	71.957
Skupaj pridružena podjetja	6.954.500	7.300.544
Skupaj poslovne obveznosti do povezanih strank	7.835.277	8.797.796

* Roboteh d.o.o. je med pridruženimi podjetji do 30.05.2013

** Unior Formingtools d.o.o. je med pridruženimi podjetji do 31.05.2013

12.6.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij

Posojila do povezanih strank

Terjatve iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij

(v EUR)	2013	2012
RTC Krvavec d.d. Cerklje	3.859.539	3.880.069
UNIOR Bionic d.o.o. Zreče	150.333	0
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	563.863	547.440
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	1.230.262	2.314.922
UNIOR Savjetovanje in trgovina d.o.o. Sarajevo	26.576	24.954
ROGLA INVESTICIJE d.o.o. Zreče	89.652	313
SINTER a.d., Užice	314.902	314.902
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	858.599	812.042
Skupaj	7.093.726	7.894.642

12.7 Prejemki uprave in nadzornega sveta

Plačila upravi in nadzornemu svetu

(v EUR)	Bruto vrednosti		Neto vrednosti	
	2013	2012	2013	2012
Darko Hrastnik	93.646	91.818	43.007	42.042
Gorazd Korošec ***	0	63.110	0	31.194
Branko Bračko **	81.891	10.827	40.556	5.800
Uprava skupaj	175.537	165.755	83.563	79.036
Matej Golob Matzele	5.297	4.929	4.105	3.820
Karl Kuzman ****	0	1.560	0	1.209
Franc Dover	3.790	1.107	2.937	858
Rok Vodnik	3.537	3.165	2.741	2.453
Emil Kolenc	5.201	5.113	4.031	3.962
Stanko Šrot	4.662	3.948	3.613	3.060
Marjan Adamič	4.711	4.491	3.651	3.481
Gregor Korošec *	978	1.004	758	778
Katarina Praznik *	0	251	0	194
Primož Klemen *	353	362	273	281
Andreja Kert *	176	0	137	0
Marko Mlakar *	176	0	137	0
Nadzorni svet skupaj	28.881	25.930	22.383	20.096

* člani komisij nadzornega sveta

** v letu 2012 član uprave od 15.11.2012 dalje

*** v letu 2012 predsednik uprave do 17.08.2012

**** v letu 2012 član nadzornega sveta do 11.07.2012

12.8 Predlog za razporeditev izgube tekočega leta

Uprava družbe je revidirane računovodske izkaze sprejela s sklepom dne 17.04.2014.

Ugotovljena bilančna izguba poslovnega leta 2013 znaša 25.436.928 EUR in je sestavljena iz izgube poslovnega leta 2013 v višini 3.542.814 EUR in prenesene čiste izgube v višini 21.894.114 EUR.

Bilančna izguba ostane nepokrita in se prenese v naslednje leto.

12.9 Upravljanje s tveganji

Pravočasno prepoznavamo priložnosti in nevarnosti, ki se pojavljajo v okolju in v poslovnem sistemu in tako izboljšujemo poslovanje.

UNIOR d.d. se vsakodnevno srečuje s tveganji v mednarodnem okolju, kar je razlog, da se področju upravljanja s tveganji posveča večja skrb. Aktivnosti, ki jih izvajamo, so usmerjene k zagotavljanju ustrezne izpostavljenosti različnim oblikam tveganj v skladu s sprejetimi politikami ter s tem k povečanju zanesljivosti doseganja načrtovanih poslovnih ciljev. Glede na predhodno leto smo se v letu 2013 usmerili predvsem k priložnostim v gospodarskem okolju. Posvečali smo se uspešnosti poslovanja in zaposlenim, s poudarkom na spodbujanju inovativnosti in projektne vodnji.

FINANČNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
kreditno tveganje	tveganje neplačil kupcev	omejevanje izpostavljenosti do posameznih kupcev, spremljanje bonitetnih ocen kupcev	zmerna
tveganje presežka kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi	pomanjkanje likvidnih sredstev	načrtovanje potreb po likvidnih sredstvih	zmerna
valutno tveganja	možnost izgube zaradi neugodnega gibanja deviznih tečajev	spremljanje finančnih trgov	zmerna
tveganje sprememb obrestnih mer	možnost izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer	spremljava gibanja obrestnih mer, pogajanja s kreditnimi institucijami	zmerna
nevarnost škode na premoženju	nevarnost škode na premoženju zaradi nezgodnih primerov	ukrepi v skladu s predpisi varstva pred požari, sklepanje ustreznih zavarovanj pred požari	zmerna
nevarnost odškodninskih zahtevkov in tožb	nevarnost odškodninskih zahtevkov, ki jih družba nehote povzroči s svojo dejavnostjo, posestjo stvari in dajanjem izdelkov in storitev na trg	zavarovanje vseh vrst odgovornosti	zmerna

Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj presojamo na podlagi učinkov na denarne tokove.

Kreditna tveganja

Kreditna tveganja obvladujemo z rednim nadziranjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost družbe ohranjamo v sprejemljivih okvirih.

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje zajemajo tveganja, povezana s primanjkljajem razpoložljivih finančnih virov in posledično nesposobnostjo podjetja, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti. Zaradi učinkovitega upravljanja z denarnimi sredstvi preko varčevalnega računa, ter dejstva, da je družba v letu 2013 uspešno zaključila pogajanja z bankami in sklenila Generalno pogodbo o finančnem prestrukturiranju, ki zagotavlja stabilen denarni tok do leta 2019, ocenjujemo, da je izpostavljenost tveganjem plačilne sposobnosti zmerna.

Valutno tveganje

Pretežni del denarnega toka v družbi poteka v evrih. Sprememba tečajev tujih valut v letu 2013 ni pomembno vplivala na rezultate družbe.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Veliko pozornost posvečamo tudi obrestnim tveganjem, ki lahko zmanjšajo gospodarske koristi zaradi spremembe obrestnih mer. V skladu s finančno politiko smo tudi v letu 2013 poskušali zadržati skupne obstoječe obrestne mere pri kratkoročnih in dolgoročnih kreditih. Tudi podpisana Generalna pogodba o finančnem prestrukturiranju zagotavlja do konca leta 2014 nespremenjene marže pri bančnih kreditih. Ob začetku svetovne gospodarske krize so se začele referenčne obrestne mere, ki jih imamo pri vseh najetih kreditih zniževati, vendar pa je v letu 2013 že bil prisoten rahel dvig referenčnih obrestnih mer.

Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2013

v (EUR)	Višina obveznosti 31.12.2013	Višina obr. mere	Hipotetični porast obrestnih mer		
			za 15%	za 50%	za 100%
Vrsta obrestne mere					
1 mesečni EURIBOR	3.000.000	0,2340	1.053	3.510	7.020
3 mesečni EURIBOR	44.252.601	0,2930	19.449	64.830	129.660
6 mesečni EURIBOR	75.559.452	0,3920	44.429	148.097	296.193
1 mesečni LIBOR	739.518	0,1690	187	625	1.250
Skupni učinek	123.551.572		65.118	217.062	434.123

Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2012

v (EUR)	Višina obveznosti 31.12.2012	Višina obr. mere	Hipotetični porast obrestnih mer		
			za 15%	za 50%	za 100%
Vrsta obrestne mere					
1 mesečni EURIBOR	3.000.000	0,1110	499	1.665	3.330
3 mesečni EURIBOR	48.503.832	0,1850	13.460	44.866	89.732
6 mesečni EURIBOR	70.406.435	0,3190	33.689	112.298	224.597
1 mesečni LIBOR	747.933	0,2117	238	792	1.583
Skupni učinek	122.658.200		47.886	159.621	319.242

12.10 Izvajanje javne službe

1. Izvajanje gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda na območju zazidalnega načrta Rogla v Občini Zreče

UNIOR d.d. je v skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda na območju zazidalnega načrta Rogla v Občini Zreče zavezan k upravljanju sistema za zbiranje, čiščenje in odvajanje odpadnih voda na območju zazidalnega načrta Rogla v Občini Zreče ter izvajanje gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda na območju zazidalnega načrta Rogla v Občini Zreče. Za izvajanje navedene javne službe koncesionar v skladu z 9. členom zaračunava zavezancem storitev za opravljanje dejavnosti. Izhodiščna cena je določena v koncesijski pogodbi, potem pa se vsako leto cene usklajuje v skladu s pogodbo.

Izkaz poslovnega izida za dejavnost izvajanja gospodarske javne službe – odvajanja in čiščenja odpadnih voda

(v EUR)	2013	2012
Prihodki iz naslova odvajanja in čiščenja odpadnih voda	93.862	96.511
Skupaj prihodki	93.862	96.511
Stroški materiala	5.704	9.063
Stroški storitev	20.584	22.616
Amortizacija	19.913	19.913
Stroški dela	25.340	26.424
Finančni odhodki	14.646	13.425
Skupaj stroški poslovanja	86.187	91.442
POSLOVNI IZID	7.675	5.069

Prihodki gospodarske javne službe se z namenom zagotavljanja ločenega računovodskega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe v skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda na območju zazidalnega načrta Rogla v Občini Zreče spremljajo v ta namen organiziranih poslovnoizidnih mestih. Prihodke predstavljajo kanalsčina, priključnina in čiščenje odpadnih voda. Zavezanci lastniki in najemniki – uporabniki turističnih objektov na Rogli.

2. Izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče

UNIOR d.d. je v skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče zavezan za izgradnjo, upravljanje in vzdrževanje omrežja za distribucijo toplotne energije za potrebe široke potrošnje na območju ZN center Zreče, ki je z energetske karto določeno za toplifikacijo. Koncesijska pogodba je sklenjena z Občino Zreče za obdobje 20 let. UNIOR d.d. je na podlagi te pogodbe s soglasjem Občine Zreče s Pogodbo o upravljanju in izvajanju prenesel koncesijo na družbo SPITT d.o.o., z mesecem oktobrom 2013 pa se je koncesija prenesla nazaj na družbo UNIOR d.d..

Izkaz poslovnega izida za dejavnost izvajanja gospodarske javne službe – oskrba s toplotno energijo

(v EUR)	2013	2012
Prihodki iz naslova dobave zemeljskega plina in elektrike	842.617	1.007.748
Skupaj prihodki	842.617	1.007.748
Stroški materiala	711.319	833.810
Stroški storitev	0	15.000
Amortizacija	89.415	89.130
Stroški dela	35.062	45.120
Skupaj stroški poslovanja	835.796	983.060
POSLOVNI IZID	6.821	24.688

Prihodki gospodarske javne službe se z namenom zagotavljanja ločenega računovodskega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe v skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče spremljajo v ta namen organiziranih poslovnoizidnih mestih. Prihodke predstavljajo zaračunana toplotna energija uporabnikom.

Družba UNIOR d.d. je imela v celotnem obdobju iz naslova obeh koncesijskih pogodb negativen poslovni izid in zato ni oblikovala rezervacij iz tega naslova.

3. Izvajanje gospodarske javne službe Izgradnja in upravljanje smučarsko tekaškega centra na Rogli

Občina Zreče je na podlagi občinskega odloka o javno – zasebnem partnerstvu za izvedbo projekta »Izgradnja smučarsko tekaškega centra na Rogli« in javnega razpisa za podelitev koncesije za projekt »Izgradnja smučarsko tekaškega centra na Rogli« izbrala družbo UNIOR d.d. za koncesionarja za naveden projekt. Koncesijska pogodba je bila sklenjena 29.11.2013 za dobo 30 let. Območje izvajanja koncesije zajema izgradnjo in upravljanje obsega sledeče objekte smučarsko tekaškega centra na Rogli:

objekt	številka parcele v katastrski občini 1091 - Hudinja
štartno ciljni prostor	1095/172
večnamenski objekt	1095/212, 1095/213, 1095/210, 1095/211, 1095/180
rolkarska steza	1095/176, 1095/181, 1095/182, 1095/184, 1091/2, 1092/7, 1095/171
akumulacijsko jezero in servisni objekt	1095/175, 1092/9

V letu 2013 je UNIOR d.d. plačal koncesnino v višini 281.499 EUR.

Pojasnilo – Sodila

Z namenom ločenega izkazovanja in računovodskega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe v skladu z koncesijskimi pogodbami, so v okviru družbe UNIOR d.d. organizirana ločena stroškovna mesta in sicer:

- Stroškovno mesto z oznako 34500 – Šmučarsko tekaški center na Rogli
- stroškovno mesto z oznako 32900 – Čistilna naprava Rogla
- stroškovno mesto z oznako 52100 – SPTE
- stroškovno mesto z oznako 52200 – Energetika – kogeneracija 2
- stroškovno mesto z oznako 54000 – Distribucija plina za GKN

Neposredni stroški gospodarske javne službe se evidentirajo po svojih naravnih vrstah glede na to, katera prvina poslovnega procesa jih povzroča: stroški delovnih sredstev oz. amortizacija, stroški dela, stroški storitev, stroški predmetov dela oziroma stroški materiala.

Posredni stroški gospodarske javne službe se z namenom njihovega razporejanja po dejavnostih in zagotavljanja ločenih računovodskih evidenc po posameznih dejavnostih ugotavljajo s sodili.

Posredni stroški gospodarske javne službe predstavljajo splošni stroški skupnih služb družbe. Kot sodilo se uporabi delež prihodka posamezne dejavnosti v skupnih prihodkih družbe.

Skladu z 10. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti smo zagotovili sodila za razporejanje prihodkov za delovanje javne službe, ki so določena in preverjena s strani revizorja. Objektivno opravičenost sodil je preverila revizijska družba Ernst&Young v letu 2011.

13 Izjava o odgovornosti članov uprave

Uprava je odgovorna za pripravo letnega poročila tako, da to predstavlja resnično in pošteno podobo premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2013.

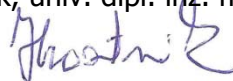
Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Potrjuje še, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju podjetja ter skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodeno računovodstvo, sprejetje ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

Davčne oblasti lahko kadar koli v roku petih let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Zreče, 17. april 2014

Predsednik uprave,
Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater.

Član uprave,
Branko Bračko, univ. dipl. inž. str.

14 Poročilo neodvisnega revizorja

Deloitte Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: + 386 (0)1 3072 800
Fax: + 386 (0)1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe UNIOR d.d.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene nekonsolidirane računovodske izkaze družbe Unior d.d., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2013, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost poslovodstva za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju poslovodstva potreben za pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen poslovodstva kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju nekonsolidirani računovodski izkazi podajajo resničen in pošten prikaz finančnega stanja družbe Unior d.d. na dan 31. decembra 2013 ter njenega poslovnega izida, drugega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Ime Deloitte se nanata na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (v izvirniku »UK private company limited by guarantee«), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na www.deloitte.com/si/nasa-druzba.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Poudarjanje zadeve

Konsolidirani računovodski izkazi

Gospodarska družba Unior d.d. je obvladujoča družba v Skupini Unior. Konsolidirani računovodski izkazi Skupine Unior, pripravljene v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, so predstavljeni ločeno. Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze skupine Unior in 15. aprila 2014 izdali mnenje brez pridržkov.

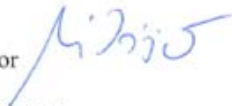
Naše mnenje v zvezi s poudarjenima zadevama ni prilagojeno.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

Poslovodstvo je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1). Naša odgovornost je podati oceno o tem, ali je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v zvezi s tem so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni zgolj na oceno skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi. Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Kristian Milošič
Pooblaščen revizor

Ljubljana, 17. april 2014

Dušan Hartman
Član uprave

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

15 Skupina Unior

15.1 Sestava Skupine Unior

Odvisne družbe

Ime družbe	Država	Delež v %
 UNIOR PRODUKTIONS UND HANDELS GmbH	Avstrija	99,55
 UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Nemčija	100,00
 UNIOR FRANCE S. A. S.	Francija	100,00
 UNIOR ITALIA S. R. L.	Italija	95,00
 UNIOR ESPANA S. L.	Španija	95,00
 UNIOR HELLAS S. A.	Grčija	50,00
 UNIOR INTERNATIONAL Ltd.	Velika Britanija	50,00
 UNIOR KOMERC d. o. o.	Makedonija	85,00
 UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Rusija	55,00
 UNIOR USA CORPORATION	ZDA	100,00
 UNIOR BULGARIA Ltd.	Bolgarija	58,00
 UNIOR COFRAMA sp. z o. o.	Poljska	56,00
 UNIOR COMPONENTS a. d.	Srbija	92,31
 NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd.	Kitajska	50,00
 UNIDAL d. o. o.	Hrvaška	51,00
 UNIOR SAVJETOVANJE I TRGOVINA BH d. o. o.	BiH	80,00
 UNIOR HUNGARIA Kft.	Madžarska	70,00
 RTC KRVAVEC d. d.	Slovenija	98,56
 UNIOR BIONIC d. o. o.	Slovenija	91,59
 ROGLA INVESTICIJE d. o. o.	Slovenija	100,00

Pridružene družbe

Ime družbe	Država	Delež v %
 ŠTORE STEEL d. o. o.	Slovenija	29,25
 RHYDCON d. o. o.	Slovenija	33,50
 RC SIMIT, d. o. o.	Slovenija	20,00
 UNIOR TEPID S. R. L.	Romunija	49,00
 UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,00
 UNIOR TEHNA, d. o. o.	BiH	25,00
 UNIOR TEOS ALATI d. o. o.	Srbija	20,00
 SINTER a. d.	Srbija	25,07

V konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine UNIOR so vključene vse družbe, v katerih ima matična družba UNIOR d.d. lastniški delež 50% ali več.

V konsolidiranih računovodskih izkazih so vključena tudi pridružena podjetja po kapitalski metodi. Te družbe so: Štore Steel d.o.o., Rhydcon d.o.o. in RC Simit d.o.o. v Sloveniji ter Unior Tepid S.R.L., Unior Singapore PTE Ltd., Unior Tehna d.o.o., Unior Teos Alati d.o.o. in Sinter a.d. v tujini, v njih pa ima matična družba UNIOR d.d. vsaj 20% in manj kot 50% lastniški delež.

V letu 2013 smo z dokapitalizacijo povečali lastniški delež na 100% v družbi Unior France S.A.S., v družbi Unior Coframa sp. z o.o. pa smo z dokupom 5% deleža povečali lastništvo na 56%.

Iz skupine UNIOR so v letu 2013 izstopila štiri podjetja. V maju 2013 je bil prodan celoten 24,97% delež v slovenski družbi Roboteh in celoten 20% delež v ruski družbi Solion. Konec maja je prenehala poslovati družba Unior Formingtools v Srbiji, zaradi premajhnega obsega poslovanja pa je bila junija zaprta avstralska družba za prodajo ročnega orodja Unior Australia Tool.

15.2 Predstavitev družb, vključenih v konsolidacijo

15.2.1 Odvisna podjetja

RTC KRVAVEC d.d.

Naslov družbe: Grad 76, 4207 CERKLJE NA GORENJSKEM
Država: Slovenija
Telefon: +386 4 252 59 30
Fax: +386 4 252 59 31
Internet: <http://www.rtc-kravec.si>
E-mail: info@rtc-kravec.si
Dejavnost družbe: Rekreativno turistični smučarski center
Število zaposlenih: 44

UNIOR BIONIC d.o.o.

Naslov družbe: Kovaška cesta 10, 3214 ZREČE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 757 81 00
Fax: +386 3 576 21 03
E-mail: bionic@unior.si
Dejavnost družbe: Razvoj, proizvodnja in trženje medicinskih proizvodov
Število zaposlenih: 1

ROGLA INVESTICIJE d.o.o.

Naslov družbe: Kovaška cesta 10, 3214 ZREČE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 757 81 00
Fax: +386 3 576 21 03
E-mail: unior@unior.si
Dejavnost družbe: Trgovanje z lastnimi nepremičninami
Število zaposlenih: 0

UNIOR PRODUKTIONS- und HANDELS- GmbH

Naslov družbe: Auengasse 9, 9170 FERLACH
Država: Avstrija
Telefon: +43 4227 35 14
Fax: +43 4227 35 15 18
Internet: <http://www.unior.com>
E-mail: office@unior.at
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 12

UNIOR DEUTSCHLAND GmbH

Naslov družbe: Am Oberen Schlossberg 5, 71686 REMSECK
 Država: Nemčija
 Telefon: +49 1 634 469 908, +49 7146 28 500
 Fax: +386 3 576 26 43, +49 7146 28 5020
 Internet: <http://www.unior-werkzeug.de>
 E-mail: deutschland@unior.si, unior@unior-deutschland.com
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja in Predelava na CNC in servisiranje strojev
 Število zaposlenih: 2

UNIOR FRANCE S.A.S.

Naslov družbe: 166-172 Rue du General Delestraint, 77000 MELUN
 Država: Francija
 Telefon: +33 1 64 37 23 00
 Fax: +33 1 64 39 40 90
 E-mail: contact@uniortools.fr
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 10

UNIOR ITALIA S.R.L.

Naslov družbe: Via Caserta 8, 20812 LIMBIATE (MB)
 Država: Italija
 Telefon: +39 02 99 04 3403
 Fax: +39 02 99 04 3414
 E-mail: unioritalia@unioritalia.it
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 2

UNIOR ESPAÑA S.L.

Naslov družbe: Poligon Sargaitz 2, Nave A5, 31840 UHARTE - ARAKIL (Navarra)
 Država: Španija
 Telefon: +34 948 56 71 13
 Fax: +34 948 46 42 48
 Internet: <http://www.unior.es>
 E-mail: unior@unior.es
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 2

UNIOR HELLAS S.A.

Naslov družbe: Pierias & Kimis 30, 14451 METAMORFOSIS (Athens)
 Država: Grčija
 Telefon: +30 210 28 52 881-885
 Fax: +30 210 28 52 886
 Internet: <http://www.unior.net>, <http://www.uniorg.com>
 E-mail: unior@hol.gr, info@uniorg.com
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 10

UNIOR INTERNATIONAL Ltd.

Naslov družbe: Unit 7, Belton Lane Industrial Estate, GRANTHAM (Lincolnshire)
NG31 9HN
Država: Velika Britanija
Telefon: +44 1476 567 827
Fax: +44 1476 590 703
E-mail: sales@unior.co.uk
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 7

UNIOR KOMERC d.o.o.

Naslov družbe: Ul. 36, br. 20, 1041 ILINDEN
Država: Makedonija
Telefon: +389 2 43 20 57
Fax: +389 2 43 20 89
Internet: <http://www.uniorkomerc.com.mk>
E-mail: contact@uniorkomerc.com.mk
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 6

UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.

Naslov družbe: 23A, Syzranskaya, 196105 SAINT PETERSBURG
Država: Rusija
Telefon: +7 812 449 83 50
Fax: +7 812 449 83 51
Internet: <http://www.unior.ru>
E-mail: sales@unior.ru
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 59

UNIOR USA CORPORATION

Naslov družbe: 3550 N. Union Drive, 62450 OLNEY (Illinois)
Država: ZDA
Telefon: + 001 618 393 29 55
Fax: + 001 618 393 29 56
E-mail: Karl@KHSBicycleParts.com
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 0

UNIOR BULGARIA Ltd.

Naslov družbe: Bul. Car Boris III, 136 B, P.O. Box 168, 1618 SOFIA
Država: Bolgarija
Telefon: +359 2 9559 233
Fax: +359 2 9559 380
Internet: <http://www.unior.bg>
E-mail: office@unior.bg
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 7

UNIOR COFRAMA sp. z o.o.

Naslov družbe: Ul. Obornicka 227, 61-650 POZNAN
 Država: Poljska
 Telefon: +48 61 877 05 06
 Fax: +48 61 666 37 28
 Internet: <http://www.unior.pl>
 E-mail: unior@unior.pl
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 12

UNIOR COMPONENTS a.d.

Naslov družbe: Kosovska 4, 34000 KRAGUJEVAC
 Država: Srbija
 Telefon: + 381 34 306 300
 Faks: + 381 34 306 336
 Internet: <http://www.unior-components.com>
 E-mail: contact@unior-components.com
 Dejavnost družbe: Proizvodnja orodij za stroje
 Število zaposlenih: 151

NINGBO UNIOR FORGING Company Ltd.

Naslov družbe: Xindongwu, Moushan, YUYAO, ZHEJIANG
 Država: Kitajska
 Telefon: + 86 574 6249 6150
 Fax: + 86 574 6249 6152
 Internet: <http://www.unior.cn>
 E-mail: info@unior.cn
 Dejavnost družbe: Proizvodnja jeklenih odkovkov za avtomobilsko industrijo
 Število zaposlenih: 322

UNIDAL d.o.o.

Naslov družbe: Ulica Kneza Mislava 42, 32100 VINKOVCI
 Država: Hrvaška
 Telefon: +385 32 323 999
 Fax: +385 32 323 206
 E-mail: kovacnica@dalekovod.hr
 Dejavnost družbe: Podjetje za proizvodnjo odkovkov
 Število zaposlenih: 154

UNIOR SAVJETOVANJE I TRGOVINA BH d.o.o.

Naslov družbe: Ul. Dr. Silve Rizvanbegović B1 B, 71000 SARAJEVO, ILIDŽA
 Država: Bosna in Hercegovina
 Telefon: +387 33 809 132
 Internet: <http://www.unior.ba>
 E-mail: uniorsavjetovanje@bih.net.ba
 Dejavnost družbe: Svetovanje in trgovina
 Število zaposlenih: 1

UNIOR Hungaria Kft.

Naslov družbe: Napfeny utca 1, 8756 NAGYRECSE
Država: Madžarska
Telefon: +36 93 571 070
Fax: +36 93 571 073
Internet: <http://www.unior.hu>
E-mail: info@unior.hu
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 6

15.2.2 Pridružena podjetja**ŠTÖRE STEEL d.o.o.**

Naslov družbe: Železarska 3, 3220 ŠTÖRE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 780 51 00
Fax: +386 3 780 53 83
Internet: <http://www.store-steel.si>
E-mail: info@store-steel.si
Dejavnost družbe: Podjetje za proizvodnjo jekla
Število zaposlenih: 526

RHYDCON d.o.o.

Naslov družbe: Obrtniška ulica 5, 3240 ŠMARJE PRI JELŠAH
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 818 30 50
Fax: +386 3 582 11 35
E-mail: info@rhydcon.si
Dejavnost družbe: Spojni elementi za hidravliko
Število zaposlenih: 17

RC SIMIT d.o.o.

Naslov družbe: Tovarniška cesta 10, 2325 KIDRIČEVO
Država: Slovenija
Telefon: +386 2 799 55 25
Fax: +386 2 799 56 35
Internet: <http://www.rcsimit.si>
E-mail: info@rcsimit.si
Dejavnost družbe: Razvojni center za sodobne materiale in tehnologije
Število zaposlenih: 52

UNIOR TEPID S.R.L.

Naslov družbe: str. Bruxelles, nr. 10, 507165 PREJMER, jud. BRASOV
 Država: Romunija
 Telefon: +40 268 322 483
 Fax: +40 268 317 786
 Internet: <http://www.scaleserioase.ro>
 E-mail: tepid@tepid.ro
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 39

UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.

Naslov družbe: 40 Jalan Pemimpin #01-02B, SINGAPORE 577185
 Država: Singapur
 Telefon: +65 625 825 86
 Fax: +65 625 807 47
 Internet: <http://www.unior.com.sg>
 E-mail: unior@singnet.com.sg
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 4

UNIOR TEOS ALATI d.o.o.

Naslov družbe: Gospodara Vučića 22, 11000 BEOGRAD
 Država: Srbija
 Telefon: +381 11 744 03 30
 Fax: +381 11 744 03 30
 Internet: <http://www.uniorteos.com>
 E-mail: office@uniorteos.com
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 16

SINTER a.d.

Naslov družbe: Miloša Obrenovića 2, 31000 UŽICE
 Država: Srbija
 Telefon: +381 31 592 201
 Fax: +381 31 563 462
 Internet: <http://www.sinter.co.rs>
 E-mail: info@sinter.co.rs
 Dejavnost družbe: Proizvodnja kovinskih prahov in sintranih delov
 Število zaposlenih: 125

UNIOR TEHNA d.o.o.

Naslov družbe: Ul. Lužansko polje 7, 71000 SARAJEVO, ILIDŽA
 Država: Bosna in Hercegovina
 Telefon: +387 33 776 376
 Fax: +387 33 776 371
 Internet: www.uniortehna.ba
 E-mail: sead@uniortehna.ba
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 15

16 Konsolidirani računovodski izkazi

16.1 Konsolidirana bilanca stanja na dan 31.12.2013

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	na dan 31.12.2013	na dan 31.12.2012
	SREDSTVA		356.096.522	368.980.126
	A. DOLGOROČNA SREDSTVA		224.408.424	232.476.865
	I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	17.3.2	5.658.243	6.461.163
	1. Dolgoročne premoženjske pravice		161.308	328.405
	2. Dobro ime		521.448	562.979
	4. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		4.342.156	5.336.350
	5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve		633.331	233.429
	II. Opredmetena osnovna sredstva	17.3.3	187.971.091	192.085.354
	1. Zemljišča in zgradbe		121.350.062	123.089.364
	<i>a) Zemljišča</i>		39.672.204	39.563.087
	<i>b) Zgradbe</i>		81.677.858	83.526.277
	2. Proizvajalne naprave in stroji		53.918.585	57.932.026
	3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS		6.350.749	5.828.170
	4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		6.351.695	5.235.794
	<i>a) OOS v gradnji in izdelavi</i>		6.351.695	5.235.794
	III. Naložbene nepremičnine	17.3.4	15.962.429	15.547.259
	IV. Dolgoročne finančne naložbe	17.3.5	13.141.117	17.357.117
	1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		12.285.495	16.381.826
	<i>a) Delnice in deleži v pridruženih družbah</i>		12.072.955	12.154.544
	<i>b) Druge delnice in deleži</i>		165.446	4.169.810
	<i>c) Druge dolgoročne finančne naložbe</i>		47.094	57.472
	2. Dolgoročna posojila		855.622	975.291
	<i>a) Dolgoročna posojila drugim</i>		855.622	975.291
	V. Dolgoročne poslovne terjatve	17.3.8	320.103	439.083
	1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		123.782	95.734
	2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		196.321	343.349
	VI. Odložene terjatve za davek	17.3.15	1.355.441	586.889
	B. KRATKOROČNA SREDSTVA		131.688.098	136.503.261
	I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	17.3.6	319.900	832.605
	II. Zaloge	17.3.7	73.258.254	79.249.613
	1. Material		22.010.073	22.665.809
	2. Nedokončana proizvodnja		25.620.612	29.220.071
	3. Proizvodi		15.064.516	16.172.980
	4. Trgovsko blago		10.563.053	11.190.753
	III. Kratkoročne finančne naložbe	17.3.9	3.983.105	4.327.498
	1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		131	131
	<i>a) Druge delnice in deleži</i>		0	0
	<i>b) Druge kratkoročne finančne naložbe</i>		131	131
	2. Kratkoročna posojila		3.982.974	4.327.367
	<i>a) Druga kratkoročna posojila</i>		3.982.974	4.327.367
	IV. Kratkoročne poslovne terjatve	17.3.7	48.461.264	49.170.134
	1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		39.364.222	40.575.082
	2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		9.097.042	8.595.052
	V. Denarna sredstva	17.3.10	5.665.575	2.923.411

Konsolidirana bilanca stanja na dan 31.12.2013 (nadaljevanje)

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	na dan 31.12.2013	na dan 31.12.2012
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		356.096.522	368.980.126
A.	KAPITAL	17.3.11	136.826.304	141.239.093
A1.	KAPITAL LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		130.052.353	134.566.393
I.	Vpoklicani kapital		23.688.983	23.688.983
1.	Osnovni kapital		23.688.983	23.688.983
2.	Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)		0	0
II.	Kapitalske rezerve		41.686.964	41.686.964
III.	Rezerve iz dobička		38.701.953	38.783.591
1.	Zakonske rezerve		1.986.340	1.985.969
2.	Rezeve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		100.190	100.190
3.	Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)		(100.190)	(100.190)
4.	Statutarne rezerve		0	0
5.	Druge rezerve iz dobička		36.715.613	36.797.622
IV.	Presežek iz prevrednotenja		28.556.172	28.814.097
V.	Preneseni čisti dobiček oz. izguba		3.074.557	12.532.536
VI.	Čisti dobiček oz. izguba poslovnega leta		(3.960.632)	(9.474.725)
VII.	Prevedbeni popravek kapitala		(1.695.644)	(1.465.053)
A2.	KAPITAL NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU		6.773.951	6.672.700
B.	REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	17.3.12	7.731.540	7.507.067
1.	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		3.538.046	3.585.458
2.	Druge rezervacije		3.894.243	3.921.609
3.	Dolgoročne pasivne časovne razmejitev		299.251	0
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		137.118.373	72.190.272
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	17.3.13	136.853.185	71.261.541
1.	Dolgoročne finančne obveznosti do bank		135.687.228	69.802.713
2.	Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
3.	Druge dolgoročne finančne obveznosti		1.165.957	1.458.828
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	17.3.14	265.188	851.380
1.	Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		0	0
2.	Dolgoročne menične obveznosti		0	510.028
3.	Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		0	0
4.	Druge dolgoročne poslovne obveznosti		265.188	341.352
III.	Odložene obveznosti za davek	17.3.15	0	77.351
Č.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		71.637.576	145.172.416
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev		0	0
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	17.3.16	23.719.605	87.776.125
1.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank		14.425.149	85.178.110
2.	Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
3.	Druge kratkoročne finančne obveznosti		9.294.456	2.598.015
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	17.3.17	47.917.971	57.396.291
1.	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		31.994.186	36.827.880
2.	Kratkoročne menične obveznosti		5.278.955	4.578.273
3.	Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		2.810.428	8.131.764
4.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti		7.834.402	7.858.374
D.	KRATKOROČNE PČR	17.3.18	2.782.729	2.871.278

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

16.2 Konsolidiran izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2013 do 31.12.2013

(v EUR)	Postavka	Pojasnila	Leto 2013	Leto 2012
A.	Čisti prihodki od prodaje	17.4.2	214.758.107	201.857.936
	1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		36.928.721	38.799.973
	<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>		28.397.697	30.168.709
	<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>		8.531.024	8.631.264
	2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		177.829.386	163.057.963
	<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>		144.273.937	132.044.537
	<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>		33.555.449	31.013.426
B.	Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.		-4.274.020	3.108.315
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	17.4.3	1.671.960	2.170.337
Č.	Drugi poslovni prihodki	17.4.4	2.567.803	3.652.734
I.	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		214.723.850	210.789.322
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	17.4.5	135.642.328	135.739.803
	1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		19.531.603	17.596.660
	2. Stroški porabljenega materiala		87.016.687	90.603.007
	<i>a) stroški materiala</i>		66.228.284	69.117.040
	<i>b) stroški energije</i>		12.704.799	13.107.463
	<i>c) drugi stroški materiala</i>		8.083.604	8.378.504
	3. Stroški storitev		29.094.038	27.540.136
	<i>a) transportne storitve</i>		5.829.298	5.514.123
	<i>b) stroški vzdrževanja</i>		1.240.823	1.501.591
	<i>c) najemnine</i>		913.864	866.700
	<i>č) drugi stroški storitev</i>		21.110.053	19.657.722
E.	Stroški dela	17.4.5	55.432.317	56.242.902
	1. Stroški plač		42.344.675	42.464.001
	2. Stroški pokojninskih zavarovanj		636.652	613.975
	3. Stroški drugih socialnih zavarovanj		7.250.054	7.151.674
	4. Drugi stroški dela		5.200.936	6.013.252
F.	Odpisi vrednosti	17.4.5	14.352.693	14.589.324
	1. Amortizacija		12.496.411	12.675.413
	2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS		249.472	537.820
	3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		1.606.810	1.376.091
G.	Drugi poslovni odhodki	17.4.5	2.492.271	2.990.750
	1. Rezervacije		389.158	21.550
	2. Drugi stroški		2.103.113	2.969.200
II.	IZID IZ POSLOVANJA		6.804.241	1.226.543
H.	Finančni prihodki	17.4.6	1.179.776	1.309.651
	1. Finančni prihodki iz deležev		330.491	236.617
	<i>a) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah</i>		276.110	228.203
	<i>b) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah</i>		53.868	7.939
	<i>c) Finančni prihodki iz drugih naložb</i>		513	475
	2. Finančni prihodki iz danih posojil		186.322	147.172
	3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		662.963	925.862
I.	Finančni odhodki	17.4.6	12.173.592	11.444.013
	1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		4.244.325	2.840.480
	2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		6.756.559	7.641.671
	<i>a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank</i>		6.547.104	7.439.403
	<i>b) Finančni odhodki iz izdanih obveznic</i>		0	0
	<i>c) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti</i>		209.455	202.268
	3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		1.172.708	961.862
	<i>a) Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.</i>		395.914	318.919
	<i>b) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti</i>		776.794	642.943
III.	POSLOVNI IZID		(4.189.575)	(8.907.819)
	Davek iz dobička	17.5	664.820	266.580
	Odloženi davek	17.5	(1.436.998)	(52.508)
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		(3.417.397)	(9.121.891)
	- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		(3.960.632)	(9.474.725)
	- ki pripada NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU		543.235	352.834
	REZULTAT OHRANJENEGA POSLOVANJA	17.4	(2.981.143)	(8.728.815)
	REZULTAT USTAVLJENEGA POSLOVANJA	17.4	(436.254)	(393.076)

**Konsolidiran izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2013 do 31.12.2013
(nadaljevanje)**

(v EUR)	Postavka	Leto 2013	Leto 2012
	Delež lastnikov obvladujočega deleža v čistem dobičku (izgubi)	(3.960.632)	(9.474.725)
	Delež lastnikov neobvladujočega deleža v čistem dobičku (izgubi)	543.235	352.834
	Čisti dobiček (izguba) na delnico lastnikov obvladujočega deleža	(1,40)	(3,34)
	Čisti dobiček (izguba) na delnico lastnikov neobvladujočega deleža	0,19	0,12
	Čisti dobiček (izguba) na delnico iz ohranjenega poslovanja	(1,05)	(3,08)
	Čisti dobiček (izguba) na delnico iz ustavljenega poslovanja	(0,15)	(0,14)

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

16.3 Konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)	Postavka	2013	2012
1.	Čisti dobiček/ izguba poslovnega leta po obdavčitvi	(3.417.397)	(9.121.891)
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	(641.501)	3.171.440
3.	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	(641.501)	3.171.440
3.1	Čisti dobički/izgube pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(645.666)	3.785.311
3.2	Čisti dobički/izgube pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
3.3	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	387.741	0
3.4	Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	(383.576)	(613.871)
4.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	(4.058.898)	(5.950.451)
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe	(4.449.148)	(6.511.948)
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada neobvladujočemu deležu	390.250	561.497

Gibanje celotnega vseobsegajočega donosa je razvidno v točki 16.5. Konsolidirani izkaz gibanja kapitala.

16.4 Konsolidiran izkaz denarnih tokov

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	2013	2012
A. Denarni tokovi pri poslovanju				
a) Čisti poslovni izid				
	Poslovni izid pred obdavčitvijo		(4.189.575)	(8.907.819)
	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	17.5	772.178	(214.072)
			(3.417.397)	(9.121.891)
b) Prilagoditve za				
	Amortizacijo (+)	17.3.2, 17.3.3	12.496.411	12.675.413
	Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezanimi s postavkami naložbenja in financiranja (-)	17.4.4	(562.038)	(448.488)
	Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezanimi s postavkami naložbenja in financiranja (+)	17.4.5	249.472	537.820
	Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	17.3.8	932.207	1.120.410
	Oblikovanje popravka vrednosti zalog	17.3.7	(112.705)	778.066
	Oblikovanje in odprava dolgoročnih rezervacij	17.3.12	224.473	402.937
	Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	17.4.6	(516.813)	(383.789)
	Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	17.4.6	10.799.083	10.482.151
			23.510.090	25.164.520
c) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja				
	Začetne manj končne poslovne terjatve	17.3.8	(104.357)	4.478.022
	Začetne manj končne odložene terjatve za davek	17.3.15	(768.552)	(474.795)
	Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	17.3.6	512.705	(432.805)
	Začetne manj končne zaloge	17.3.7	6.104.064	(319.475)
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	17.3.14, 17.3.17	(10.064.512)	1.259.459
	Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	17.3.12, 17.3.18	(88.549)	472.727
	Končne manj začetne odložene obveznosti za davek	17.3.15	(77.351)	(1.160.148)
			(4.486.552)	3.822.985
			15.606.141	19.865.614
č) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)				
B. Denarni tokovi pri naložbenju				
a) Prejemki pri naložbenju				
	Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje		375.001	383.789
	Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	17.4.4	103.359	9.029
	Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev		4.832.530	671.047
	Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin		150.000	228.368
	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb		320.031	1.225.601
	Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb		3.973.468	1.326.442
			9.754.389	3.844.276
b) Izdatki pri naložbenju				
	Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	17.3.2	(617.867)	(3.052.248)
	Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	17.3.3	(12.726.987)	(8.193.633)
	Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin		0	(645.765)
	Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	17.3.5	(153.703)	(80.689)
	Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb		(3.629.075)	(2.907.730)
			(17.127.632)	(14.880.065)
			(7.373.243)	(11.035.789)
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)				
C. Denarni tokovi pri financiranju				
a) Prejemki pri financiranju				
	Prejemki od vplačanega kapitala	17.3.11	0	33.320
	Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	17.3.13	13.483.545	25.383.770
	Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	17.3.16	9.393.871	12.697.495
			22.877.416	38.114.585
b) Izdatki pri financiranju				
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	17.4.6	(6.756.559)	(7.641.671)
	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	17.3.13	(639.407)	(31.700.208)
	Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	17.3.16	(20.702.885)	(8.217.203)
	Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	17.3.11	(269.299)	(183.598)
			(28.368.150)	(47.742.680)
			(5.490.734)	(9.628.095)
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)				
			5.665.575	2.923.411
Č. Končno stanje denarnih sredstev				
x)	Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		2.742.164	(798.270)
y)	Začetno stanje denarnih sredstev		2.923.411	3.721.681

Skupina je v skladu z MRS 7.22, ki dovoljuje, da so določeni denarni tokovi oz. prejemki in izdatki za postavke, za katere so značilni hitri obrati, visoke vrednosti in kratke dospelosti, prikazani po neto principu, prikazala prejemke od povečanje kratkoročnih finančnih obveznosti in izdatke za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti. Zaradi primerljivosti pa so glede na omenjen standard tako prikazani tudi primerljivi podatki za preteklo leto.

16.5 Izkaz gibanja kapitala

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2012 DO 31.12.2013

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital lastnikom obvladujoče družbe	Kapital neobvladujočemu deležu	Skupaj kapital
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Druge rezerve iz dobička							
(v EUR)	Osnovni kapital												
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.985.969	100.190	(100.190)	36.797.622	28.814.097	12.532.536	(9.474.725)	(1.465.053)	134.566.393	6.672.700	141.239.093
Prilagoditve za nazaj								(71.461)			(71.461)	36.709	(34.752)
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.985.969	100.190	(100.190)	36.797.622	28.814.097	12.461.075	(9.474.725)	(1.465.053)	134.494.932	6.709.409	141.204.341
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	23.332	0	(16.763)	0	0	6.569	(325.708)	(319.139)
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(269.299)	(269.299)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	23.332	0	(16.763)	0	0	6.569	(56.409)	(49.840)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	(257.925)	0	(3.960.632)	(230.591)	(4.449.148)	390.250	(4.058.898)
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	(3.960.632)	0	(3.960.632)	543.235	(3.417.397)
Sprememba presežka iz prevrednotenja opredmetenih sredstev	0	0	0	0	0	0	(645.666)	0	0	0	(645.666)	0	(645.666)
Druge sestavne vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	387.741	0	0	0	387.741	0	387.741
Dobitki in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	(230.591)	(230.591)	(152.985)	(383.576)	
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	371	0	(105.341)	0	(9.369.755)	9.474.725	0	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	371	0	0	0	0	(9.475.096)	9.474.725	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	(105.341)	0	105.341	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.986.340	100.190	(100.190)	36.715.613	28.556.172	3.074.557	(3.960.632)	(1.695.644)	130.052.353	6.773.951	136.826.304

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2011 DO 31.12.2012

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital lastnikom obvladujoče družbe	Kapital neobvladujočemu deležu	Skupaj kapital
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Druge rezerve iz dobička							
(v EUR)	Osnovni kapital												
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.985.662	100.190	(100.190)	36.446.224	25.278.044	13.424.783	(352.263)	(891.777)	141.266.620	6.114.447	147.381.067
Prilagoditve za nazaj								(15.179)			(15.179)	(29.250)	(44.429)
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.985.662	100.190	(100.190)	36.446.224	25.278.044	13.409.604	(352.263)	(891.777)	141.251.441	6.085.197	147.336.638
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	11.159	0	(184.259)	0	0	(173.100)	26.006	(147.094)
Vnos dodatnih vplicil kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33.320	33.320
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(183.598)	(183.598)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	11.159	0	(184.259)	0	0	(173.100)	176.284	3.184
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	3.536.053	0	(9.474.725)	(573.276)	(6.511.948)	561.497	(5.950.451)
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	(9.474.725)	0	(9.474.725)	352.834	(9.121.891)
Sprememba presežka iz prevrednotenja opredmetenih sredstev	0	0	0	0	0	0	3.536.053	0	0	0	3.536.053	249.258	3.785.311
Dobitki in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	(573.276)	(573.276)	(40.595)	(613.871)	
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	307	0	0	340.239	0	(692.809)	352.263	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	307	0	0	2.912	0	(355.482)	352.263	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	337.327	0	(337.327)	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.985.969	100.190	(100.190)	36.797.622	28.814.097	12.532.536	(9.474.725)	(1.465.053)	134.566.393	6.672.700	141.239.093

17 Pojasnila k računovodskim izkazom

Obvladujoča družba Skupine UNIOR je družba UNIOR Kovaška industrija d.d., s sedežem Kovaška 10, Zreče, Slovenija.

Računovodski izkazi skupine so pripravljene za leto, ki se je končalo 31.12.2013.

17.1 Izjava o skladnosti

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji ni razlik med računovodskimi usmeritvami družbe UNIOR d.d. ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija. Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljene za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev. V skladu z zakonodajo mora družba zagotoviti neodvisno revizijo teh računovodskih izkazov. Revizija je omejena na revidiranje obveznih računovodskih izkazov za splošne potrebe, s čimer se izpolni zakonska zahteva po reviziji obveznih računovodskih izkazov. Revizija obravnava obvezne računovodske izkaze kot celoto in ne daje zagotovila o posameznih vrstičnih postavkah, kontih ali poslih. Revidirani računovodski izkazi niso namenjeni uporabi s strani katerekoli stranke za potrebe odločanja v zvezi z lastništvom, financiranjem in katerimikoli drugimi konkretnimi posli, ki se nanašajo na družbo. Zaradi tega se uporabniki obveznih računovodskih izkazov ne smejo zanašati izključno na računovodske izkaze in morajo pred sprejemanjem odločitev izvesti druge ustrezne postopke.

Uprava UNIOR d.d., je računovodske izkaze potrdila dne 17.04.2014.

17.2 Podlage za sestavitev računovodskih izkazov

Vsi računovodski izkazi in pojasnila k računovodskim izkazom so prikazani in sestavljeni v evrih (EUR) brez centov in so zaokroženi na celo število.

17.2.1 Poštena vrednost

Poštena vrednost je uporabljena pri zemljiščih in naložbenih nepremičninah, vse ostale postavke v računovodskih izkazih predstavljajo nabavno oz. odplačno vrednost.

17.2.2 Uporabljene računovodske usmeritve

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklih letih.

V tekočem obdobju veljajo naslednji standardi, spremembe obstoječih standardov in pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) in sprejela EU:

- **MSRP 13 »Merjenje poštene vrednosti«**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ali pozneje);
- **Spremembe MSRP 1 »Prva uporaba MSRP«** – Visoka hiperinflacija in odstranitev dogovorjenih datumov za uporabnike, ki prvič uporabljajo MSRP, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ali pozneje);
- **Spremembe MSRP 1 »Prva uporaba MSRP«** – Državna posojila, ki ga je EU sprejela 4. marca 2013 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ali pozneje);
- **Spremembe MSRP 7 »Finančni instrumenti: razkritja«** - Pobotanje finančnih sredstev in obveznosti, ki ga je EU sprejela 13. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 1 »Predstavljanje računovodskih izkazov“** – Predstavljanje postavk drugega vseobsegajočega donosa, ki ga je EU sprejela 5. junija 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. julija 2012 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 12 »Davek iz dobička«** - Odloženi davek: Povrnitev zadevnih sredstev, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2013 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 19 »Zasluzki zaposlencev«** - Izboljšave obračunavanja pozaposlitvenih zaslužkov, ki ga je EU sprejela 5. junija 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2013 ali pozneje);
- **Spremembe različnih standardov »Izboljšave MSRP (obdobje 2009-2011)«**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 27. marca 2013 (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ali pozneje);
- **OPMSRP 20 »Stroški odstranjevanja v proizvodni fazi površinskega najdišča«**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2013 ali pozneje).

Sprejetje teh sprememb obstoječih standardov ni privedlo do nikakršnih sprememb v računovodskih usmeritvah podjetja.

17.2.3 Posli v tuji valuti

Posle, izražene v tuji valuti, preračunamo v evre po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na dan bilance stanja, preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike pripoznamo v izkazu poslovnega izida.

Bilance stanja odvisnih podjetij, ki niso izkazane v evrih, so bile za potrebe konsolidacije preračunane po končnem srednjem referenčnem tečaju ECB na dan 31.12.2013, izkazi poslovnega izida odvisnih podjetij pa po povprečnem tečaju ECB v letu 2013. Razlika je izkazana v prevedbenem popravku kapitala.

17.2.4 Dobiček/izguba iz poslovanja

Dobiček/izguba iz poslovanja je opredeljen kot dobiček/izguba pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb, namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo iz prodaje finančnih instrumentov, namenjenih za prodajo, ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

17.2.5 Pomembne ocene in presoje

Skladno z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja poslovodstvo pri pripravi računovodskih izkazov poda ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev ter obveznosti, prihodkov in odhodkov. Ocene oblikujejo glede na izkušnje iz prejšnjih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo, zato ocene stalno preverjamo in oblikujemo njihove popravke.

Odloženi davki

Na osnovi ocene, da bo v prihodnosti na voljo dovolj razpoložljivega dobička, smo oblikovali odložene terjatve za davke iz naslova:

- oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi,
- oslabitev terjatev do kupcev,
- olajšave za investiranje in vlaganje za raziskave in razvoj,
- neporabljene davčne izgube.

Podrobneje so odloženi davki predstavljeni v poglavju 17.3.15.

Odložene terjatve za davek, ki so pripoznane iz naslova oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, se zmanjšujejo v ustreznih zneskih s koriščenjem oblikovanih rezervacij in se povečujejo v ustreznih zneskih glede na novo oblikovane rezervacije.

Davčne stopnje, uporabljene za izračun višine odbitnih začasnih razlik, so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 10 in 30 odstotkov. Na osnovi pogojev, kot so navedeni v MRS 12 (36), in načrta poslovanja za prihodnje obdobje ocenjujemo, da bomo v prihodnjih letih razpolagali z obdavčljivim dobičkom za kritje neizrabljenih davčnih izgub.

Izkazane odložene obveznosti za davke izhajajo iz začasnih obdavčljivih razlik pri prevrednotenju zemljišč (po poštenu vrednosti neposredno v kapitalu) na višjo vrednost.

Na dan poročanja se preveri višina izkazanih odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek. Če podjetje ne razpolaga z zadostnim razpoložljivim dobičkom, se izkazana vrednost odloženih terjatev za davek ustrezno zmanjša.

Rezervacije

Poslovodstvo potrdi vsebino in višino oblikovanih rezervacij na osnovi:

- izračuna za rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine,
- ocene o morebitni pričakovani višini odškodnine, ki jo poda pravna služba družbe ali drugi zunanji odvetnik na osnovi obstoječih tožb in odškodninskih zahtevkov.

Zneski oblikovanih rezervacij so najboljša ocena prihodnjih izdatkov.

17.2.6 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja

Predstavljamo posamezne kategorije v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, v katerih so razkritja predpisana, in predstavljamo vse pomembne zadeve. Uporabljene računovodske usmeritve ter narava in stopnja pomembnosti razkritij so opredeljeni v internih aktih podjetja. Pri vseh pomembnih prikazanih zneskih v računovodskih izkazih smo razkrili tudi primerjalne informacije iz preteklega obdobja in jih vključujemo tudi v številčne ter opisne informacije. Primerjalni podatki so prilagojeni tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Računovodske usmeritve, ki so navedene v nadaljevanju, so bile dosledno uporabljene v vseh obdobjih, ki so prikazana v računovodskih izkazih.

Opredmetena osnovna sredstva

Za vrednotenje zemljišč uporabljamo model prevrednotenja. Pri merjenju gradbenih objektov, naprav in opreme uporabljamo model nabavne vrednosti. Sredstvo izkazujemo po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Način in uporabljene metode vrednotenja sredstev zaradi oslabitve so opisane v nadaljevanju pod naslovom »Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev«. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva je ustreznik denarne cene na dan pripoznanja. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva zajema: njegovo nakupno ceno, tudi uvozne carine in nevračljive nakupne dajatve, po odštetju vseh trgovinskih in drugih popustov; vse stroške spravljjanja sredstva na njegovo mesto in v stanje, kjer sredstvo lahko deluje v skladu s pričakovanji posloводства ter začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve opredmetenega osnovnega sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo. To obvezo podjetje prevzame ob pridobitvi sredstva ali pa kot posledico tega, da je sredstvo namesto za proizvodjanje zalog v določenem obdobju uporabljal tudi v druge namene. Prevrednotenje zemljišč se opravi na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Prevrednotenje se izkaže preko kapitala kot presežek iz prevrednotenja.

V primeru pomembnih nabavnih vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, ki vsebujejo sestavne dele, ki imajo različne ocenjene dobe koristnosti, ga razdelimo na njegove sestavne dele. Vsak del obravnavamo ločeno. Zemljišča obravnavamo ločeno in jih ne amortiziramo.

Stroški izposoje

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečujejo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstvovanje stroškov izposojanja kot dela nabavne vrednosti sredstva v pripravi se začne, ko nastanejo izdatki za sredstvo, stroški izposojanja in začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo.

Finančni najem

Na začetku najema v bilanci stanja pripoznamo finančni najem kot sredstvo in dolg v zneskih, enakih poštenu vrednosti najetega sredstva, ali če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin, pri čemer obe vrednosti določimo ob sklenitvi najema. Pri izračunavanju sedanje vrednosti najmanjše vsote najemnin je diskontna mera z najemom povezana obrestna mera, če jo je mogoče določiti, sicer uporabimo predpostavljeno obrestno mero za izposojanje, ki bi jo moral plačati najemnik. Vse začetne neposredne stroške, ki jih nosi najemnik, prištejemo znesku, ki je pripoznan kot sredstvo.

Kasnejši stroški

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove prihodnje gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi, ali pa da se podaljša življenjska doba. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

Amortizacija

Znesek amortizacije v vsakem obdobju pripoznamo v poslovnem izidu. Sredstvo začnemo amortizirati, ko je razpoložljivo za uporabo. Osnovna sredstva amortiziramo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju ocenjene dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Uporabljena metoda amortiziranja se preveri na koncu vsakega poslovnega leta. Preostalo vrednost sredstva praviloma upoštevamo le pri pomembnih postavkah, pri čemer se upoštevajo tudi stroški likvidacije opredmetenega osnovnega sredstva. Zemljišč in umetnin ne amortiziramo.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja skupina, so naslednje:

	Najnižja %	Najvišja %
Opredmetena osnovna sredstva:		
Nepremičnine:	0,5	10,0
Zidane zgradbe	0,5	5,0
Druge zgradbe	2,0	10,0
Oprema:		
Proizvavalna oprema	0,6	20,0
Računalniška in elektr.oprema	6,0	33,3
Vilčarji in dvigala	11,0	12,5
Avtomobili in traktorji	12,5	25,0
Oprema za čiščenje in ogrevanje	7,0	25,0
Merilne in kontrolne naprave	4,2	28,0
Pohištvo - pisarniško in ostalo	10,0	17,5
Druga oprema	4,0	50,0

Odprava pripoznanja

Pripoznanje knjigovodske vrednosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva odpravimo ob odtujitvi ali če od njegove uporabe ali odtujitve ne pričakujemo prihodnjih gospodarskih koristi. Dobički ali izgube iz odprave pripoznanja posameznega opredmetenega osnovnega sredstva se vključijo v poslovni izid, ko je kateri koli od pogojev izpolnjen.

Neopredmetena sredstva

Neopredmeteno osnovno sredstvo na začetku pripoznamo po nabavni vrednosti. Po začetnem pripoznanju izkazujemo neopredmetena sredstva po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgube zaradi oslabitve. Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se stroški razvijanja pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo so: izvedljivost strokovnega dokončanja projekta, da bo na voljo za uporabo ali prodajo; namen dokončati projekt in ga uporabljati ali prodati; zmožnost uporabljati ali prodati projekt; verjetnost gospodarskih koristi projekta (obstoj trga za učinke projekta ali za projekt oziroma njegova koristnost, če se bo uporabljal v podjetju); razpoložljivost tehničnih, finančnih in drugih dejavnikov za dokončanje razvijanja in za uporabo ali prodajo projekta in sposobnost zanesljivo izmeriti stroške, ki se pripisujejo neopredmetenemu sredstvu med njegovim razvijanjem (usredstvenje stroškov).

Dobro ime

Dobro ime vrednotimo po pošteni vrednosti prenesene kupnine, vključno s pripoznano vrednostjo kakršnega koli neobvladujočega deleža v prevzeti družbi, zmanjšano za čisto pripoznano vrednost prevzetih sredstev in obveznosti, vrednotenih na dan prevzema. Prenesena kupnina vključuje poštene vrednosti prenesenih sredstev, obveznosti do predhodnih lastnikov prevzete družbe in poslovne deleže, ki jih je izdala družba. Poslovodstvo družbe vsako leto opravi test slabitve s katerim ugotovi ali je potrebno neopredmeteno osnovno sredstvo slabit.

Emisijski kuponi

Med neopredmetena dolgoročna sredstva so izkazani dolgoročno odloženi stroški emisijskih kuponov dodeljenih od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje.

Amortizacija

Amortizacija se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo, to pomeni, ko je na kraju in v stanju, ki je potrebno, da deluje tako, kot je bilo načrtovano.

Neodpisana vrednost neopredmetenega sredstva se zmanjšuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v obdobju koristnosti sredstva.

Dobo in metodo amortiziranja za neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti pregledamo najmanj konec vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti sredstva razlikuje od prejšnjih ocen, doba amortiziranja ustrezno spremenimo.

Doba koristnosti neopredmetenega sredstva, ki izhaja iz pogodbenih ali drugih pravnih pravic, ne presega dobe pogodbenih ali drugih pravnih pravic, lahko pa je krajša, odvisno od obdobja, v katerem pričakujemo, da bomo sredstvo uporabljali. Ocenjena doba koristnosti za druga neopredmetena sredstva znaša 5 let.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja skupina, so naslednje:

	Najnižja %	Najvišja %
Neopredmetena dolgoročna sredstva:	5,0	20,0

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine imamo v lasti, da bi nam prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe. Za merjenje naložbenih nepremičnin uporabljamo model poštene vrednosti na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Prihodki ali odhodki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Naložbene nepremičnine se ne amortizirajo.

Finančne naložbe

Finančne naložbe v odvisna, pridružena in druga podjetja vrednotimo po nabavni vrednosti. Enako metodo uporabljamo tudi za nepovezana podjetja.

Finančni inštrumenti

Finančne inštrumente smo razvrstili v razrede, in sicer:

4. Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo
5. Posojila in terjatve
6. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

4. Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Prvo skupino smo oblikovali za finančne naložbe, za katere bi se ob morebitnem pripoznanju odločili, da jih bomo v svojem portfelju ohranili do zapadlosti v plačilo. Pripoznali bi jih po datumu poravnave in merili po odplačni vrednosti ob uporabi metode veljavnih obresti. V to skupino še nismo uvrstili nobene finančne naložbe.

5. Posojila in terjatve

V drugo skupino smo zajeli vsa dana in prejeta posojila in terjatve, ki jih pripoznamo na datum poravnave in merimo po odplačni vrednosti, ob uporabi metode veljavnih obresti.

Terjatve iz poslovanja

V poslovnih knjigah ločeno evidentiramo dolgoročne in kratkoročne terjatve do kupcev, države in zaposlenih. Med terjatvami iz poslovanja izkazujemo tudi terjatve za obresti od omenjenih terjatev. Dolgoročne in kratkoročne terjatve iz poslovanja so izkazane na začetku z zneski, ki izhajajo iz pogodb ali ustreznih knjigovodskih listin. Terjatve iz poslovanja, ki so izražene v tujih valutah, na zadnji dan poslovnega leta preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke.

Ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve ugotavljamo ob koncu obračunskega obdobja na osnovi argumentiranih dokazov glede dvoma o njihovi poplačljivosti. Slabitev terjatev oblikujemo, po individualni presoji vodstva programa glede na tveganje, da terjatve ne bi bile poplačane.

Blagovni krediti

Družba daje blagovne kredite družbam v skupini in pridruženim podjetjem za potrebe njihovega poslovanja. Blagovne kredite pripoznamo med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami. Za blagovne kredite obračunavamo obresti. Popravek vrednosti za dane blagovne kredite se naredi po individualni presoji vodstva družbe.

Dana posojila

Dana posojila ob začetnem pripoznanju izkazujemo po njihovi odplačni vrednosti ob upoštevanju metode veljavnih obresti. Glede na njihovo ročnost so na datum poravnave razvrščena med dolgoročna oziroma med kratkoročna sredstva. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja se glede na boniteto posojilojemalca določita ročnost posojila ter način poravnave, zavarovana z običajnimi instrumenti zavarovanja (npr. bianco menice, zastava vrednostnih papirjev in drugih (ne)premičnin, možnost enostranskega pobota medsebojnih obveznosti ipd.). Ob morebitnem neizpolnjevanju zapadlih pogodbenih obveznosti posojilojemalca pristopimo k unovčitvi instrumentov zavarovanja oziroma k oblikovanju slabitve naložbe, če je sprožen sodni postopek.

Prejeta posojila

Prejeta posojila vodimo ob začetnem pripoznanju po njihovi odplačni vrednosti ob upoštevanju metode veljavnih obresti. V strukturi prejetih posojil prevladujejo bančna posojila z odplačilom glavnice ob zapadlosti posojilne pogodbe. Glede na ročnost so ob pripoznanju uvrščena med dolgoročne oziroma kratkoročne finančne obveznosti. Na zadnji dan leta so vse finančne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v prihodnjem letu, prenesene med kratkoročne finančne obveznosti. Prejeta posojila so zavarovana z bianco menicami, terjatvami in hipotekami na premičnem in nepremičnem premoženju.

6. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Med finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo, uvrščamo vse naložbe v delnice in vrednostnice. Ob začetnem pripoznanju jih izmerimo po poštevni vrednosti, h kateri prištejemo še stroške posla, ki izhajajo iz nakupa finančnega sredstva. Za pošteno vrednost štejemo tržno oblikovano vrednost, kot je zaključni borzni tečaj delnice ali objavljena dnevna vrednost enote premoženja vzajemnega sklada. Spremembe poštene vrednosti pripoznamo neposredno v izkazu drugega vseobsegajočega donosa. Za razknjiževanje delnic upoštevamo metodo povprečnih cen. Pri odpravi pripoznanja dobičke oziroma izgube prenesemo v poslovni izid. Pri obračunavanju nakupa in prodaje uporabljamo datum trgovanja.

Vse ostale finančne naložbe, za katere ni delujočega trga in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, merimo po nabavni vrednosti.

Zaloge

Zaloge se vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in prodaje. Cena količinske enote v zalogi vsebuje stroške, ki nastajajo pri pridobivanju zalog in spravljanju na njihovo sedanje mesto in stanje. Pri dokončanih proizvodih in nedokončani proizvodnji stroški vsebujejo tudi ustrezen delež proizvodnih stroškov ob normalni uporabi proizvodjalnih sredstev. Poraba zalog se izkazuje po metodi tehtanih povprečnih cen. Družba konec leta preverja zaloge brez gibanja v tekočem letu in jih oslabi na iztržljivo vrednost.

Denar

Med denarna sredstva štejemo denar v blagajni in vloge na vpogled na računih. Stanje denarnih sredstev v tujih valutah preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na zadnji dan poslovnega leta.

Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe UNIOR d.d. je razdeljen na 2.838.414 navadnih kosovnih delnic, ki se glasijo na ime in so prosto prenosljive.

Dividende

Dividende pripoznamo v računovodskih izkazih družbe, ko je sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Odkup lastnih delnic

V letu 2013 nismo trgovali z lastnimi delnicami.

Rezervacije

Rezervacije za tožbe

Oblikovali smo rezervacije za škode in odškodnine, ki so povezane z domnevnimi kršitvami pri poslovanju. Višino rezervacije določimo glede na znano višino odškodninskega zahtevka ali glede na ocenjeno višino, če zahtevka še ni znan. Upravičenost že oblikovanih rezervacij sprotno preverjamo.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skladno s podjetniško kolektivno pogodbo in zakonskimi predpisi je družba dolžna obračunati in izplačati jubilejne nagrade ter odpravnine ob upokojitvi. Za izmero teh zaslužkov uporabljamo poenostavljeno metodo obračunavanja, ki zahteva vrednotenje aktuarske obveznosti v skladu s pričakovano rastjo plač od dneva vrednotenja do predvidene upokojitve zaposlene osebe. To pomeni vračunavanje zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom. Ocenjena obveznost je pripoznana v velikosti sedanje vrednosti pričakovanih prihodnjih izdatkov. Pri merjenju ocenimo tudi predvideno povečanje plač in fluktuacijo zaposlenih.

Na osnovi izračuna pripoznamo dobičke ali izgube tekočega leta v izkazu poslovnega izida.

Glavni parametri upoštevani v izračunu so starostna meja upokojitve 60 let, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 5% ter rast plač 0,6%.

Državne podpore

Državne podpore se pripoznajo po pošteni vrednosti, vendar ne, dokler ne obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba UNIOR d.d., izpolnila pogoje v zvezi z njimi in podpore prejeli. Državne podpore se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih se vzporejajo z zadevnimi stroški, ki naj bi jih nadomestile. Če se državna podpora nanaša na določeno sredstvo, se pripozna kot razmejeni prihodek, ki ga družba UNIOR d.d., pripozna v izkazu poslovnega izida v obdobju pričakovane dobe uporabnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Finančne obveznosti

Finančne obveznosti so pripoznane ob nastanku po pošteni vrednosti, brez pri tem nastalih transakcijskih stroškov. V naslednjih obdobjih so finančne obveznosti merjene po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obresti. Vsakršna razlike med prejemki (brez transakcijskih stroškov) in obveznostmi je pripoznana v izkazu poslovnega izida skozi obdobje celotne finančne obveznosti.

Davek od dobička

Davek od dobička obračunavamo skladno z Zakonom o davku od dohodka pravnih oseb. Osnova za obračun davka od dohodka je bruto dobiček, povečan za davčno nepriznane stroške in zmanjšan za zakonsko dovoljene olajšave. Od tako dobljene osnove je obračunana obveznost za davek od dohodka pravnih oseb. V letu 2013 je davčna osnova pozitivna, zaradi upoštevanja priznanih olajšav, je osnova za davek nič.

Odloženi davki

Z namenom izkazovanja ustreznega poslovnega izida v obdobju poročanja smo obračunali tudi odložene davke. Te izkazujemo kot odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek. Pri obračunavanju odloženih davkov smo uporabili metodo obveznosti po bilanci stanja. Knjižno vrednost sredstev in obveznosti smo primerjali z njihovo davčno vrednostjo, razliko med obema vrednostma pa opredelili kot stalno ali začasno razliko. Začasne razlike smo razdelili na obdavčljive in odbitne. Obdavčljive začasne razlike so nam povečale obdavčljive zneske in odložene davčne obveznosti. Odbitne začasne razlike pa so nam zmanjšale obdavčljive zneske in povečale odložene davčne terjatve.

Prihodki

Prihodki iz opravljenih storitev

Poslovne prihodke pripoznamo, ko upravičeno pričakujemo, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku in jih je mogoče zanesljivo izmeriti.

Pri pripoznavanju prihodkov iz opravljenih storitev uporabljamo metodo odstotka dokončanosti del na dan bilance stanja. Po tej metodi pripoznamo prihodke v obračunskem obdobju, v katerem so storitve opravljene. Razkrivamo zneske vsake pomembne vrste prihodkov, pripoznanih v obdobju, ter dosežene prihodke na domačih in tujih trgih. Prihodki na domačem trgu so prihodki, doseženi v Sloveniji, tuji trg predstavlja države EU in tretje države.

Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala

Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala se merijo na podlagi cen, navedenih v računih in drugih listinah, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodaji ali pozneje. Med prihodki od prodaje proizvodov, blaga, materiala in opravljenih storitev se izkažejo tudi vsebinsko ustrezne postavke iz prejšnjih obdobj.

Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin zajemajo v pretežni meri prihodke od naložbenih nepremičnin, to je gradbenih objektov in zemljišč, ki jih dajemo v poslovni najem. Družba prihodke od najemnin uvršča med poslovne prihodke.

Drugi poslovni prihodki s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki

Med drugimi prihodki izkazujemo donacije, subvencije, premije ter prevrednotovalne prihodke, nastale pri prodaji osnovnih sredstev in odpravo rezervacij v neto znesku.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti na dana posojila, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in prihodke iz naslova pozitivnih tečajnih razlik. Prihodke od obresti pripoznamo ob njihovem nastanku z uporabo učinkovite obrestne mere. Prihodke od dividend izkažemo v poslovnem izidu, ko je uveljavljena pravica do izplačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške obresti za prejeta posojila, negativne tečajne razlike, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi učinkovitih obresti.

Kosmati donos iz poslovanja

Kosmati donos iz poslovanja je sestavljen iz prihodkov od prodaje, spremembe vrednosti zalog gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje, usredstvenih lastnih proizvodov in storitev ter drugih poslovnih prihodkov.

Odhodki – stroški

Stroške kot odhodke pripoznamo v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščamo jih v skladu z njihovo naravo. Izkazujemo jih in razkrivamo po naravnih vrstah v okviru trimestrnega kontnega načrta družbe. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni izid

Poslovni izid je sestavljen iz izida iz poslovanja povečanega za finančne prihodke in zmanjšanega za finančne odhodke.

Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev

Če obstaja kako znamenje, da utegne biti sredstvo oslajljeno, ocenimo njegovo nadomestljivo vrednost. Če ni mogoče oceniti nadomestljive vrednosti sredstva, podjetje ugotovi nadomestljivo vrednost denar ustvarjajoče enote, ki ji sredstvo pripada. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida, za prevrednotenje zemljišč pa se izkaže skozi presežek iz prevrednotenja v kapitalu. Izgube zaradi oslajitve je treba odpraviti, če so se spremenile ocene, uporabljene za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstev. Izguba zaradi oslajitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslajitve. Odprava izgube se pripozna kot prihodek v poslovnem izidu. Za zemljišča ugotavljamo pošteno vrednost s cenitvijo.

Oslabitev neopredmetenih sredstev

Neopredmetena sredstva na datum poročanja preverimo z namenom slabitve.

Kadar je nadomestljiva vrednost manjša od knjigovodske vrednosti sredstva, se ta zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje prikaže družba kot izgubo zaradi oslajitve in knjži kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

Oslabitev finančnih sredstev

Na datum vsakega poročanja v družbi opravimo preizkus ocene slabitve finančnih naložb po izbranih kriterijih, opredeljenih v pravilniku o računovodstvu, da bi ugotovili, ali obstajajo nepristranski dokazi o morebitni oslajljenosti finančne naložbe. Če taki razlogi obstajajo, pristopimo k izračunu višine vrednosti izgube zaradi oslajitve.

Če presodimo, da je treba opraviti slabitev pri finančnih naložbah, izkazanih po odplačni vrednosti, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po izvorni efektivni obrestni meri. Vrednost izgube pripoznamo v poslovnem izidu. Če razlogi za slabitev finančne naložbe prenehajo obstajati, je razveljavitev slabitve finančne naložbe, izkazane po odplačni vrednosti, pripoznana v poslovnem izidu.

Pri finančnih naložbah v odvisne, pridružene, skupaj obvladovane in druge družbe, izkazanih po nabavni vrednosti, če presodimo, da je treba opraviti slabitev, jo pripoznamo v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek.

Za finančne naložbe razvrščene v skupino za prodajo razpoložljive finančne naložbe, izmerimo višino izgube zaradi oslajitve, ki se pripozna v poslovnem izidu, kot razliko med knjigovodsko vrednostjo naložbe in tržno oz. pošteno vrednostjo na presečni bilančni datum. Slabitev teh naložb opravimo, ko je ocenjena vrednost pomembno ali dolgotrajno nižja kot nabavna vrednost. Znesek tako oblikovane slabitve predstavlja razliko med nabavno vrednostjo in pošteno vrednostjo naložbe.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

V izkazu drugih vseobsegajočih donosov prikazujemo postavke (vključno z morebitnimi prilagoditvami zaradi prerazvrstitev), ki niso pripoznane v poslovnem izidu, kakor zahtevajo ali dovoljujejo drugi MSRP.

Izkaz denarnih tokov

V družbi poročamo o denarnih tokovih iz poslovanja po posredni metodi na osnovi postavk v bilanci stanja z dne 31.12.2013 in 31.12.2012 ter izkaza poslovnega izida za leto 2013 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

Izkaz gibanja kapitala

Izkaz gibanja kapitala prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala v poslovnem letu (celoto prihodkov in odhodkov ter transakcij z lastniki, ko delujejo kot lastniki), vključno z uporabo čistega dobička. Vključen je izkaz vseobsegajočega donosa, ki čisti dobiček tekočega obdobja povečuje za vse prihodke, ki smo jih neposredno pripoznali v kapitalu.

17.2.7 Novi standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati

Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, a še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so naslednji standardi, spremembe obstoječih standardov in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, bili izdani, vendar še niso stopili v veljavo:

- **MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **MSRP 11 »Skupne ureditve«**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah«**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **MRS 27 (spremenjen leta 2011) »Ločeni računovodski izkazi«**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **MRS 28 (spremenjen leta 2011) »Naložbe v pridružena podjetja in skupna vlaganja«**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **Spremembe MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«, MSRP 11 »Skupne ureditve« in MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah«** - Napotki za prehod, ki jih je EU sprejela 4. aprila 2013 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **Spremembe MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«, MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah« in MRS 27 (spremenjen 2011) »Ločeni računovodski izkazi«** - Naložbena podjetja, ki jih je EU sprejela 20. novembra 2013 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 32 »Finančni instrumenti: predstavitev«** – Pobotanje finančnih sredstev in obveznosti, ki jih je EU sprejela 13. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 36 »Oslabitev sredstev«** – Razkritja nadomestljive vrednosti za nefinančna sredstva, ki jih je EU sprejela 19. decembra 2013 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 39 »Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje«** – Novacija izpeljanih finančnih instrumentov in nadaljevanje obračunavanja varovanja pred tveganjem, ki jih je EU sprejela 19. decembra 2013 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2014 ali pozneje).

Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih standardov, sprememb obstoječih standardov in pojasnil, ki na dan 30.04.2014 (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za celoten MRSP) niso bili potrjeni za uporabo v EU:

- **MSRP 9 »Finančni instrumenti« in nadaljnje spremembe** (datum uveljavitve še ni določen);
- **Spremembe MRS 19 »Zasluzki zaposlencev«** - Programi z določenimi zasluški: Prispevki zaposlencev (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2014 ali pozneje);
- **Spremembe različnih standardov »Izboljšave MSRP (obdobje 2010-2012)«**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 2, MSRP 3, MSRP 8, MSRP 13, MRS 16, MSR 24 in MRS 38), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2014 ali pozneje);
- **Spremembe različnih standardov »Izboljšave MSRP (obdobje 2011-2013)«**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 3, MSRP 13 in MRS 40), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2014 ali pozneje);
- **OPMSRP 21 »Dajatve«** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje).

Podjetje predvideva, da uvedba teh standardov, sprememb obstoječih standardov in pojasnil v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Hkrati je obračunavanje varovanja pred tveganji v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU še ni sprejela, še vedno neregulirano.

Podjetje ocenjuje, da uporaba obračunavanja varovanja pred tveganji v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti v skladu z zahtevami **MRS 39: »Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje«** ne bi imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze podjetja, če bi bila uporabljena na datum bilance stanja.

17.3 Pojasnila k bilanci stanja

17.3.1 Bilanca stanja po odsekih

Postavka (v EUR)	Turistična dej. 2013	Kovinska dej. 2013	SKUPAJ 2013	Turistična dej. 2012	Kovinska dej. 2012	SKUPAJ 2012
SREDSTVA	92.384.066	263.712.456	356.096.522	91.889.014	277.091.112	368.980.126
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	89.534.976	134.873.448	224.408.424	88.682.770	143.794.095	232.476.865
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	513.702	5.144.541	5.658.243	256.440	6.204.723	6.461.163
1. Dolgoročne premoženjske pravice	42.293	119.015	161.308	47.257	281.148	328.405
2. Dobro ime	0	521.448	521.448	0	562.979	562.979
4. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	2.203	4.339.953	4.342.156	2.818	5.333.532	5.336.350
5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve	469.206	164.125	633.331	206.365	27.064	233.429
II. Opredmetena osnovna sredstva	88.824.829	99.146.262	187.971.091	88.213.848	103.871.506	192.085.354
1. Zemljišča in zgradbe	74.000.796	47.349.266	121.350.062	73.849.695	49.239.669	123.089.364
2. Proizvajalne naprave in stroji	5.558.784	48.359.801	53.918.585	6.220.999	51.711.027	57.932.026
3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS	5.105.594	1.245.155	6.350.749	4.646.734	1.181.436	5.828.170
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	4.159.655	2.192.040	6.351.695	3.496.420	1.739.374	5.235.794
III. Naložbene nepremičnine	196.897	15.765.532	15.962.429	196.897	15.350.362	15.547.259
IV. Dolgoročne finančne naložbe	15.585	13.125.532	13.141.117	15.585	17.341.532	17.357.117
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	15.585	12.269.910	12.285.495	15.585	16.366.241	16.381.826
2. Dolgoročna posojila	0	855.622	855.622	0	975.291	975.291
V. Dolgoročne poslovne terjatve	0	320.103	320.103	0	439.083	439.083
1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	0	123.782	123.782	0	95.734	95.734
2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	0	196.321	196.321	0	343.349	343.349
VI. Odložene terjatve za davek	(16.037)	1.371.478	1.355.441	0	586.889	586.889
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	2.849.090	128.839.008	131.688.098	3.206.244	133.297.017	136.503.261
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	319.900	319.900	512.705	319.900	832.605
II. Zaloge	392.612	72.865.642	73.258.254	389.169	78.860.444	79.249.613
1. Material	357.248	21.652.825	22.010.073	349.015	22.316.794	22.665.809
2. Nedokončana proizvodnja	3.774	25.616.838	25.620.612	14.183	29.205.888	29.220.071
3. Proizvodi	6.601	15.057.915	15.064.516	4.870	16.168.110	16.172.980
4. Trgovsko blago	24.989	10.538.064	10.563.053	21.101	11.169.652	11.190.753
III. Kratkoročne finančne naložbe	3.348	3.979.757	3.983.105	14.812	4.312.686	4.327.498
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	131	131	0	131	131
2. Kratkoročna posojila	3.348	3.979.626	3.982.974	14.812	4.312.555	4.327.367
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	1.999.744	46.461.520	48.461.264	2.165.733	47.004.401	49.170.134
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	1.374.346	37.989.876	39.364.222	1.606.518	38.968.564	40.575.082
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	625.398	8.471.644	9.097.042	559.215	8.035.837	8.595.052
V. Denarna sredstva	453.386	5.212.189	5.665.575	123.825	2.799.586	2.923.411

Postavka (v EUR)	Turistična dej. 2013	Kovinska dej. 2013	SKUPAJ 2013	Turistična dej. 2012	Kovinska dej. 2012	SKUPAJ 2012
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	92.384.066	263.712.456	356.096.522	91.889.014	277.091.112	368.980.126
A. KAPITAL	46.842.773	89.983.531	136.826.304	55.917.059	85.322.034	141.239.093
A1. KAPITAL LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	46.671.873	83.380.480	130.052.353	55.744.994	78.821.399	134.566.393
I. Vpoklicani kapital	6.483.792	17.205.191	23.688.983	6.483.792	17.205.191	23.688.983
1. Osnovni kapital	6.483.792	17.205.191	23.688.983	6.483.792	17.205.191	23.688.983
2. Nepochlicani kapital (odbitna postavka)	0	0	0	0	0	0
II. Kapitalske rezerve	11.409.929	30.277.035	41.686.964	11.409.929	30.277.035	41.686.964
III. Rezerve iz dobička	7.704.084	30.997.869	38.701.953	14.374.239	24.409.352	38.783.591
1. Zakonske rezerve	583.616	1.402.724	1.986.340	583.245	1.402.724	1.985.969
2. Rezeve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	100.190	100.190	0	100.190	100.190
3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)	0	(100.190)	(100.190)	0	(100.190)	(100.190)
4. Statutarne rezerve	0	0	0	0	0	0
5. Druge rezerve iz dobička	7.120.468	29.595.145	36.715.613	13.790.994	23.006.628	36.797.622
IV. Presežek iz prevrednotenja	15.492.240	13.063.932	28.556.172	15.445.288	13.368.809	28.814.097
V. Preneseni čisti dobiček oz. izguba	7.961.747	(4.887.190)	3.074.557	9.797.327	2.735.209	12.532.536
VI. Čisti dobiček oz. izguba poslovnega leta	(2.379.919)	(1.580.713)	(3.960.632)	(1.765.581)	(7.709.144)	(9.474.725)
VII. Prevedbeni popravek kapitala	0	(1.695.644)	(1.695.644)	0	(1.465.053)	(1.465.053)
A2. KAPITAL NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU	170.900	6.603.051	6.773.951	172.065	6.500.635	6.672.700
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	3.910.660	3.820.880	7.731.540	3.399.369	4.107.698	7.507.067
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	529.540	3.008.506	3.538.046	567.173	3.018.285	3.585.458
2. Druge rezervacije	3.081.869	812.374	3.894.243	2.832.196	1.089.413	3.921.609
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	299.251	0	299.251	0	0	0
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	32.955.062	104.163.311	137.118.373	16.822.486	55.367.786	72.190.272
I. Dolgoročne finančne obveznosti	32.946.064	103.907.121	136.853.185	13.038.004	58.223.537	71.261.541
1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	32.654.126	103.033.102	135.687.228	13.038.004	56.764.709	69.802.713
2. Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0	0	0	0
3. Druge dolgoročne finančne obveznosti	291.938	874.019	1.165.957	0	1.458.828	1.458.828
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	265.188	0	265.188	341.352	510.028	851.380
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	0	0	0	0	0	0
2. Dolgoročne menične obveznosti	0	0	0	0	510.028	510.028
3. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	0	0	0	0	0	0
4. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	265.188	0	265.188	341.352	0	341.352
III. Odložene obveznosti za davek	(256.190)	256.190	0	3.443.130	(3.365.779)	77.351
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	7.532.072	64.105.504	71.637.576	14.500.684	130.671.732	145.172.416
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0	0	0	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	2.381.853	21.337.752	23.719.605	8.601.965	79.174.160	87.776.125
1. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	2.332.445	12.092.704	14.425.149	8.461.815	76.716.295	85.178.110
2. Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0	0	0	0
3. Druge kratkoročne finančne obveznosti	49.408	9.245.048	9.294.456	140.150	2.457.865	2.598.015
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	5.150.219	42.767.752	47.917.971	5.898.719	51.497.572	57.396.291
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	3.455.421	28.538.765	31.994.186	3.497.475	33.330.405	36.827.880
2. Kratkoročne menične obveznosti	0	5.278.955	5.278.955	0	4.578.273	4.578.273
3. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	839.065	1.971.363	2.810.428	881.229	7.250.535	8.131.764
4. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	855.733	6.978.669	7.834.402	1.520.015	6.338.359	7.858.374
D. KRATKOROČNE PČR	1.143.499	1.639.230	2.782.729	1.249.416	1.621.862	2.871.278

Naložbe v nova osnovna sredstva

V letu 2013 je bilo v Skupini UNIOR skupaj 9.608.231 EUR novih investicijskih vlaganj v osnovna sredstva, od tega 5.503.330 EUR v kovinski dejavnosti in 4.104.901 EUR v turistični dejavnosti.

Vlaganja v neopredmetena osnovna sredstva so znašala skupaj 617.867 EUR, od tega v kovinski dejavnosti 346.098 EUR, v turistični dejavnosti pa 271.769 EUR.

Vlaganja v opredmetena osnovna sredstva so znašala skupaj 8.990.364 EUR, od tega v kovinski dejavnosti 5.157.232 EUR, v turistični dejavnosti pa 3.833.132 EUR.

Vlaganj v naložbene nepremičnine v letu 2013 ni bilo.

17.3.2 Neopredmetena osnovna sredstva

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopred. sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2012	944.731	10.092.794	2.301.804	353.553	8.933	13.701.815
Povečanja ob pripojitvi družb	0	0	0	0	0	0
Neposredna povečanja - investicije	0	133.676	65.871	8.416	409.904	617.867
Prenos z investicij v teku	0	0	0	0	0	0
Zmanjšanja med letom	(342.495)	0	(157.586)	(138.542)	(8.933)	(647.556)
Ostale spremembe (premiki, tečajji valut)	0	(9.948)	(799)	0	0	(10.747)
Stanje 31. decembra 2013	602.236	10.216.522	2.209.290	223.427	409.904	13.661.379
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2012	381.752	4.756.444	1.973.399	129.057	0	7.240.652
Povečanja ob pripojitvi družb	0	0	0	0	0	0
Amortizacija v letu	0	1.122.022	189.506	0	0	1.311.528
Zmanjšanja med letom	(300.964)	0	(114.176)	(129.057)	0	(544.197)
Ostale spremembe (premiki, tečajji valut)	0	(4.100)	(747)	0	0	(4.847)
Stanje 31. decembra 2013	80.788	5.874.366	2.047.982	0	0	8.003.136
Sedanja vrednost 31. decembra 2013	521.448	4.342.156	161.308	223.427	409.904	5.658.243
Sedanja vrednost 31. decembra 2012	562.979	5.336.350	328.405	224.496	8.933	6.461.163

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopred. sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2011	1.192.866	7.459.086	2.253.604	143.716	9.997	11.059.269
Povečanja ob pripojitvi družb	155.586	0	44.237	0	0	199.823
Neposredna povečanja - investicije	0	646.822	12.928	218.866	2.173.632	3.052.248
Prenos z investicij v teku	0	2.113.600	61.096	0	(2.174.696)	0
Zmanjšanja med letom	(403.721)	(125.760)	(69.941)	(9.029)	0	(608.451)
Ostale spremembe (premiki, tečajji valut)	0	(954)	(120)	0	0	(1.074)
Stanje 31. decembra 2012	944.731	10.092.794	2.301.804	353.553	8.933	13.701.815
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2011	381.752	3.830.000	1.681.359	129.057	0	6.022.168
Povečanja ob pripojitvi družb	0	0	38.315	0	0	38.315
Amortizacija v letu	0	1.054.138	323.811	0	0	1.377.949
Zmanjšanja med letom	0	(125.760)	(69.941)	0	0	(195.701)
Ostale spremembe (premiki, tečajji valut)	0	(1.934)	(145)	0	0	(2.079)
Stanje 31. decembra 2012	381.752	4.756.444	1.973.399	129.057	0	7.240.652
Sedanja vrednost 31. decembra 2012	562.979	5.336.350	328.405	224.496	8.933	6.461.163
Sedanja vrednost 31. decembra 2011	811.114	3.629.086	572.245	14.659	9.997	5.037.101

Skupina je od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje za leto 2013 prejela 8.416 emisijskih kuponov. Ti so v knjigovodskih evidencah evidentirani z vrednostjo 1 EUR. V letu 2013 je skupina poravnala obveznost za leto 2012 v višini 9.486 kuponov. Za vrednost proizvedenih izdaj v letu 2013 ima družba izkazano obveznost za predajo 9.125 emisijskih kuponov. Stanje emisijskih kuponov na dan 31.12.2013 znaša 16.037.

17.3.3 Opredmetena osnovna sredstva

SKUPINA UNIOR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema in stroji	Dr. oprema in drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
(v EUR)						
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2012	39.563.087	156.604.245	163.028.162	13.224.199	5.235.794	377.655.487
Povečanja ob pripojitvi družb	0	0	0	0	0	0
Neposredna povečanja - investicije	45.690	1.882.091	1.068.597	1.102.522	8.628.087	12.726.987
Prenos z investicij v teku	125.000	285.315	6.844.967	237.711	(7.492.993)	0
Zmanjšanja med letom	(31.645)	0	(9.192.173)	(418.669)	0	(9.642.487)
Prevrednotenje zaradi krepitev/oslabitve	4.186	0	0	0	0	4.186
Premiki med grupami	0	0	0	0	0	0
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	(34.114)	(1.254.741)	(250.513)	(78.587)	(19.193)	(1.637.148)
Stanje 31. decembra 2013	39.672.204	157.516.910	161.499.040	14.067.176	6.351.695	379.107.025
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2012	0	73.077.968	105.096.136	7.396.029	0	185.570.133
Povečanja ob pripojitvi družb	0	0	0	0	0	0
Amortizacija v letu	0	3.339.710	7.211.954	604.103	0	11.155.767
Zmanjšanja med letom	0	0	(4.587.159)	(222.798)	0	(4.809.957)
Premiki med grupami	0	1.901	0	(1.901)	0	0
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	0	(580.527)	(140.476)	(59.006)	0	(780.009)
Stanje 31. decembra 2013	0	75.839.052	107.580.455	7.716.427	0	191.135.934
Sedanja vrednost 31. decembra 2013	39.672.204	81.677.858	53.918.585	6.350.749	6.351.695	187.971.091
Sedanja vrednost 31. decembra 2012	39.563.087	83.526.277	57.932.026	5.828.170	5.235.794	192.085.354

SKUPINA UNIOR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema in stroji	Dr. oprema in drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
(v EUR)						
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2012	37.184.918	143.090.663	157.296.409	12.797.518	18.905.925	369.275.433
Povečanja ob pripojitvi družb	370.106	642.026	37.516	101.299	0	1.150.947
Neposredna povečanja - investicije	0	168.411	2.147.128	653.619	5.224.475	8.193.633
Prenos z investicij v teku	0	11.872.203	7.018.476	0	(18.890.679)	0
Zmanjšanja med letom	(130.284)	(126.895)	(2.665.049)	(221.085)	0	(3.143.313)
Prevrednotenje zaradi krepitev/oslabitve	2.188.461	0	0	0	0	2.188.461
Premiki med grupami	2.716	29.852	0	0	0	32.568
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	(52.830)	927.985	(806.318)	(107.152)	(3.927)	(42.242)
Stanje 31. decembra 2013	39.563.087	156.604.245	163.028.162	13.224.199	5.235.794	377.655.487
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2012	0	69.038.947	100.701.199	7.010.010	0	176.750.156
Povečanja ob pripojitvi družb	0	240.216	29.440	62.342	0	331.998
Amortizacija v letu	0	3.391.209	7.260.583	573.046	0	11.224.838
Zmanjšanja med letom	0	0	(2.290.256)	(182.010)	0	(2.472.266)
Premiki med grupami	0	16.518	0	0	0	16.518
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	0	391.078	(604.830)	(67.359)	0	(281.111)
Stanje 31. decembra 2013	0	73.077.968	105.096.136	7.396.029	0	185.570.133
Sedanja vrednost 31. decembra 2013	39.563.087	83.526.277	57.932.026	5.828.170	5.235.794	192.085.354
Sedanja vrednost 31. decembra 2012	37.184.918	74.051.716	56.595.210	5.787.508	18.905.925	192.525.277

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ima skupina izkazana naslednja sredstva, ki jih je pridobila s finančnim najemom:

- Magnetna resonanca za Program Turizem (z nabavno vrednostjo 1.136.942 evrov in sedanjo vrednostjo nič evrov na dan 31.12.2013).
- Kovaška linija LASCO v Ningbo Unior Forging Co. (z nabavno vrednostjo 752.064 evrov in sedanjo vrednostjo 300.827 evrov na dan 31.12.2013)
- Kovaška linija UK-74 v Unidal d.o.o. (z nabavno vrednostjo 695.581 evrov in sedanjo vrednostjo 534.633 evrov na dan 31.12.2013)

Kot jamstvo za dolgove ima skupina zastavljena osnovna sredstva, katerih vrednost je po cenitvah ocenjena na 188.782.829 EUR.

17.3.4 Naložbene nepremičnine

(v EUR)	2013	2012
Zemljišča	9.336.900	9.336.900
Zgradbe	6.625.529	6.210.359
Skupaj	15.962.429	15.547.259

Gibanje naložbenih nepremičnin

(v EUR)	2013	2012
Začetno stanje 1. januarja	15.547.259	16.266.220
Pridobitve	0	780.646
Prevrednotenje	0	(258.559)
Odtujitve	(170.000)	0
Ostale spremembe (premiki, tečajji valut)	585.170	(1.241.048)
Končno stanje 31. decembra	15.962.429	15.547.259

Naložbene nepremičnine zajemajo zemljišča in zgradbe, ki so namenjena nadaljnji prodaji oziroma oddajanju v najem in sicer na lokaciji Maribor in bungalovi na Rogli. Ostale spremembe se nanašajo na naložbene nepremičnine na lokaciji Kragujevac zaradi začetka oddajanja v najem.

Naložbene nepremičnine so izkazane po pošteni vrednosti. Poštena vrednost se je določila na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin.

Način ocenjevanja vrednosti naložbenih nepremičnin za lokacijo proizvodnih hal v Mariboru je po metodi tržnih prodaj za določanje vrednosti zemljišča, za določanje vrednosti opreme pa je bila uporabljena metoda na donosu zasnovna način. Za bungalove na Rogli so uporabljene metode analiza najgospodarnejše rabe za zemljišča, za opremo pa metoda način tržnih prodaj ter metoda na donosu zasnovanega načina. Cenitve so bile opravljene na dan 31.12.2012. Za potrebe Letnega poročila 2013 je pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin podal izjavo, da se lahko kot verodostojne tudi za leto 2013 lahko upoštevajo cenitve, ki so bile pripravljene na dan 31.12.2012 saj se razmere na nepremičninskem trgu niso bistveno spremenile.

Strošek najemnin v letu 2013 je znašal 913.864 evrov.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih - terjatve

(v EUR)	2013	2012
do 1 leta	1.268.092	1.260.545
od 2 do 5 let	5.072.368	5.042.180
več kot 5 let	3.804.276	3.781.635
Skupaj	10.144.736	10.084.360

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih - obveznosti

(v EUR)	2013	2012
do 1 leta	695.331	638.479
od 2 do 5 let	2.781.324	2.553.916
več kot 5 let	2.085.993	1.915.437
Skupaj	5.562.648	5.107.832

17.3.5 Dolgoročne finančne naložbe

(v EUR)	Delež	2013	2012
Naložbe v delnice in deleže v pridružena podjetja:			
V državi:			
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	29,253	9.090.735	8.997.401
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Jelšah	33,500	610.724	573.073
ROBOTEH d.o.o. Šmarje pri Jelšah	0,000	0	54.327
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	20,000	202.839	201.877
		<u>9.904.298</u>	<u>9.826.678</u>
V tujini:			
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov, Romunija	49,000	1.306.318	1.232.999
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapur	40,000	45.249	61.237
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo, BiH	25,000	103.890	91.571
SOLION Ltd St. Petersburg, Rusija	0,000	0	77.163
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd, Srbija	20,000	421.407	400.786
SINTER a.d. Užice, Srbija	25,067	291.793	338.904
UNIOR FORMINGTOOLS d.o.o. Kragujevac, Srbija	0,000	0	125.206
		<u>2.168.657</u>	<u>2.327.866</u>
Skupaj pridružena podjetja		12.072.955	12.154.544
Za prodajo razpoložljiva dolgoročna sredstva			
Naložbe v delnice in deleže v druga podjetja in banke:			
BANKE		5.347	4.009.533
ZAVAROVALNICE		24.588	24.588
DRUGA PODJETJA		182.605	193.161
		<u>212.540</u>	<u>4.227.282</u>
Dolgoročne finančne naložbe v dolgove			
Dolgoročna posojila drugim		855.622	975.291
		<u>855.622</u>	<u>975.291</u>
Skupaj dolgoročne finančne naložbe brez lastnih delnic		13.141.117	17.357.117

Pridružena podjetja se v konsolidiranih računovodskih izkazih vrednotijo po kapitalski metodi. Dobički in izgube pridruženih podjetij v konsolidirani bilanci stanja povečujejo oziroma zmanjšujejo vrednost dolgoročnih finančnih naložb, v konsolidiranem izkazu poslovnega izida pa povečujejo finančne prihodke oziroma odhodke.

V letu 2013 je iz naslova dobičkov in izgub pridruženih podjetij nastal pozitiven učinek v višini 71.133 EUR.

Kapital in poslovni izid povezanih strank

Ime podjetja	Država podjetja	Odstotek udeležbe v kapitalu	Velikost kapitala v EUR	Poslovni izid leta v EUR	Revidirani računovod. izkazi
Pridružena podjetja:					
ŠTORE STEEL d.o.o.	Slovenija	29,253	41.972.990	222.214	DA
RHYDCON d.o.o.	Slovenija	33,500	1.860.987	31.978	NE
RC SIMIT d.o.o.	Slovenija	20,000	1.014.194	4.808	DA
UNIOR TEPID S.R.L.	Romunija	49,000	2.665.956	366.922	DA
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,000	113.123	(39.969)	DA
UNIOR TEHNA d.o.o.	BiH	25,000	415.560	119.749	DA
UNIOR TEOS ALATI d.o.o.	Srbija	20,000	2.107.033	352.833	NE
SINTER a.d.	Srbija	25,067	1.164.029	(180.945)	DA

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice in deleže

(v EUR)	2013	2012
Stanje naložb v delnice in deleže 1. januarja	17.357.117	20.275.365
Povečanja:		
Nakupi delnic in deležev	17.619	0
Povečanje naložb v dolgove	61.696	142.018
Dividende ali deleži iz dobička pridruženih podjetij	71.133	0
Druga povečanja - prevrednotenje	3.255	162.740
Zmanjšanja:		
Prodaje delnic in deležev	(131.490)	(304.054)
Odplačila dolgoročnih danih posojil	(38.516)	(100.863)
Izgube pridruženih podjetij	0	(884.254)
Kratkoročni del naložb v dolgove	(150.025)	0
Druga zmanjšanja - oslabitev	(4.049.672)	(1.933.835)
Stanje 31. decembra	13.141.117	17.357.117

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice in deleže v pridružena podjetja:

(v EUR)	2013	2012
Knjigovodska vrednost na dan 1. januarja	12.154.544	13.180.293
Nakupi delnic in deležev	17.619	0
Dobički (izgube) po kapitalski metodi	295.629	(393.684)
Izplačilo dobička na podlagi deleža v kapitalu	(276.110)	(228.203)
Prevedbene valutne razlike	(21.495)	(138.842)
Prodaja naložbe	(131.490)	(304.054)
Druge spremembe	32.258	39.034
Knjigovodska vrednost na dan 31. decembra	12.070.955	12.154.544

17.3.6 Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo

(v EUR)	2013	2012
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	319.900	832.605
Skupaj	319.900	832.605

Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo predstavljajo bungalovi na Rogli v vrednosti 319.900 EUR.

17.3.7 Zaloge

(v EUR)	2013	2012
Material	22.882.318	23.594.327
Nedokončana proizvodnja	25.620.612	29.220.071
Proizvodi	15.394.399	16.894.023
Trgovsko blago	11.110.194	11.403.166
Popravek vrednosti	(1.749.269)	(1.861.974)
Skupaj	73.258.254	79.249.613

(v EUR)	2.013	2012
Popravek vrednosti zalog:		
- material	872.245	928.518
- nedokončana proizvodnja	0	0
- gotovi proizvodi	329.883	721.043
- trgovsko blago	547.141	212.413
Skupaj	1.749.269	1.861.974

(v EUR)	2.013	2012
Stanje popravkov vrednosti zalog 1. januarja	1.861.974	1.083.908
- material	(56.273)	137.449
- gotovi proizvodi	(391.160)	485.462
- trgovsko blago	334.728	155.155
Stanje 31. decembra	1.749.269	1.861.974

Zaloge v višini 18,3 mio EUR so zastavljene v korist bank za zavarovanje finančnih obveznosti. Knjigovodska vrednost zalog je enaka čisti iztržljivi vrednosti.

17.3.8 Poslovne terjatve

(v EUR)	2013	2012
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	123.782	95.734
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih kupcev	594.924	586.773
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	0	0
Popravek vrednosti dolgoročnih poslovnih terjatev	(398.603)	(243.424)
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	320.103	439.083
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	1.005.716	1.578.975
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		
- doma	6.385.777	6.629.109
- v tujini	33.774.534	34.057.415
Kratkoročne poslovne terjatve iz naslova obresti	0	0
Terjatve za DDV	1.961.968	1.103.793
Predujmi	1.796.017	1.732.962
Druge kratkoročne poslovne terjatve	5.339.057	5.758.297
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	0	0
Popravki vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev	(1.801.805)	(1.690.417)
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	48.461.264	49.170.134

V letu 2013 je skupina oblikovala naslednje popravke vrednosti terjatev do kupcev:

(v EUR)	2013	2012
Stanje 1. januarja 2013	1.690.417	787.777
Izterjane odpisane terjatve	(18.051)	(67.694)
Dokončen odpis terjatev	(802.768)	(150.076)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu:	932.207	1.120.410
Stanje 31. decembra 2013	1.801.805	1.690.417

Skupina nima zavarovanih kratkoročnih poslovnih terjatev, ima pa kratkoročne in dolgoročne poslovne terjatve v višini 27.554.320 EUR zastavljene pri bankah za zavarovanje dolgoročnih posojil in faktoringa.

Zapadlost terjatev skupine na dan 31.12.2013

(v EUR)	2013	2012
nezapadle terjatve	37.673.276	36.288.414
zapadle terjatve do 90 dni	6.670.076	6.404.613
zapadle terjatve od 91 do 180 dni	1.399.310	1.786.112
zapadle terjatve od 181 do 365 dni	1.621.809	2.165.910
zapadle terjatve nad 1 leto	1.096.793	2.525.085
Skupaj	48.461.264	49.170.134

17.3.9 Kratkoročne finančne naložbe

(v EUR)	2013	2012
Dana posojila		
- v pridružena podjetja	1.794.125	2.862.362
- v druga podjetja	45.235	120.234
- terjatve kupljene za prodajo	270.391	318.888
Kratkoročne finančne naložbe v depozite	1.723.329	1.026.014
Kratkoročni del dolgoročnih naložb v dolgove	150.025	0
Popravki vrednosti kratkoročnih finančnih naložb	0	0
Skupaj	3.983.105	4.327.498

Kratkoročne finančne naložbe skupine niso zastavljene.

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2013	2012
Stanje 1. januarja	4.327.498	2.729.880
Povečanja:		
Povečanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	924.895	3.438.149
Povečanje kratkoročnih posojil drugim	88.889.180	702.691
Zmanjšanja:		
Zmanjšanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	(1.993.132)	(1.228.931)
Zmanjšanje kratkoročnih posojil drugim	(88.165.336)	(1.314.291)
Druga zmanjšanja - oslabitev	0	0
Stanje 31. decembra	3.983.105	4.327.498

17.3.10 Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina

(v EUR)	2013	2012
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	42.458	42.329
Denarna sredstva v banki	5.623.117	2.881.082
Skupaj	5.665.575	2.923.411

17.3.11 Kapital

Celotni kapital skupine UNIOR sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, presežek iz prevrednotenja, preneseni čisti dobiček in čista izguba poslovnega leta.

Osnovni kapital matične družbe je na dan 31. decembra 2012 registriran v znesku 23.688.983 EUR, kot je izkazan v bilanci stanja in je razdeljen na 2.838.414 kosovnih delnic. Knjigovodska vrednost delnice na dan 31.12.2013 znaša 36,41 EUR in se je v primerjavi s preteklim letom zmanjšala za 3,55 odstotka.

Gibanja v kapitalu lastnikom obvladujoče družbe v tekočem letu predstavljajo:

- Zmanjšanje prenesenega dobička iz preteklih let za 71.461 EUR iz naslova popravkov za nazaj,
- Zmanjšanje presežka iz prevrednotenja zaradi spremembe stopnje davka iz 15% na 17% pri odloženih davkih v višini 627.147 EUR,
- zmanjšanje presežka iz prevrednotenja zaradi prodaje in menjave zemljišč v višini 18.519 EUR,
- Za 387.741 EUR se je povečal presežek iz prevrednotenja iz naslova aktuarskega dobička pri izračunu rezervacije za odpravnine.
- Čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe, predstavlja izgubo v višini 3.960.632 EUR,
- Prevedbeni popravek kapitala se je zmanjšal za 230.591 EUR zaradi prevedbenih valutnih razlik, ker je tečaj domače valute evro porastel v primerjavi s tečaji valut v drugih državah, kjer ima skupina UNIOR svoja odvisna podjetja.

Gibanja v kapitalu neobvladujočemu deležu v tekočem letu predstavljajo:

- Povečanje prenesenega dobička iz preteklih let za 36.709 EUR iz naslova popravkov za nazaj,
- Čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada lastnikom neobvladujočega deleža, predstavlja dobiček v višini 543.235 EUR,
- Izplačilo dividend lastnikom neobvladujočega deleža znižuje kapital za 269.299 EUR,
- Druge spremembe lastniškega kapitala v višini 56.409 EUR predstavljajo odkupe deležev od lastnikov neobvladujočega deleža.
- Prevedbeni popravek kapitala se je zmanjšal za 152.985 EUR zaradi prevedbenih valutnih razlik, ker je tečaj domače valute evro porastel v primerjavi s tečaji valut v drugih državah, kjer ima skupina UNIOR svoja odvisna podjetja.

17.3.12 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Rezervacije za ekološke sanacije	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2012	3.585.458	266.628	265.099	3.174.935	214.947	7.507.067
Povečanja	524.813	12.322	0	104.276	451.154	1.092.565
Zmanjšanja	(572.225)	(16.614)	(113.653)	(133.776)	(31.824)	(868.092)
Stanje 31. decembra 2013	3.538.046	262.336	151.446	3.145.435	634.277	7.731.540

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Rezervacije za ekološke sanacije	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2011	3.899.547	268.087	378.752	2.794.228	231.353	7.571.967
Povečanja	63.536	15.037	0	516.821	10.042	605.436
Zmanjšanja	(377.625)	(16.496)	(113.653)	(136.114)	(26.448)	(670.336)
Stanje 31. decembra 2012	3.585.458	266.628	265.099	3.174.935	214.947	7.507.067

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane v višini ocenjenih izplačil v prihodnosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Glavni parametri upoštevani v izračunu so starosta meja upokojitve 60 let, potrebna delovna doba 40 let, diskonta stopnje 5% ter rast plač 0,6%.

Rezervacije za rente so oblikovane za zaposlenca, ki so se pri delu v družbi poškodovali in imajo trajne posledice. V letu 2013 je bila na novo oblikovana renta v višini 12.322 EUR.

Dolgoročna rezervacija, je bila oblikovana v okviru lastninskega preoblikovanja in jo je potrdilo Ministrstvo za okolje in prostor za objekte, tehnologijo in naprave, ki so namenjene zmanjšanju obremenjevanju okolja za naslednje namene:

- sanacijo čistilne naprave na Rogli,
- sanacijo čistilne naprave pri obratu hladno kovanje,
- sanacijo galvane,

izkazuje na dan 31.12.2013 stanje 151.446 EUR. Rezervacija za ekološko sanacijo se črpa v skladu z amortizacijo navedenih osnovnih sredstev.

Med dolgoročnimi rezervacijami so izkazana tudi prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje naložb v obnovo in razvoj turističnih objektov v Zrečah, na Rogli in Krvavcu, za sanacijo term po požaru, sofinanciranja izgradnje hotela Atrij v Zrečah in sofinanciranje razvojnih projektov. Rezervacije se črpajo v skladu z amortizacijo sofinanciranih osnovnih sredstev. Stanje rezervacije na dan 31.12.2013 znaša 3.145.435 EUR.

Vrednost rezervacije iz naslova plačane najemnine družb Telekom d.d. in Mobitel d.d. znaša 451.020 EUR.

V povezavi z državnimi podporami ni neizpoljenih pogojev ali potencialnih obveznosti.

17.3.13 Dolgoročne finančne obveznosti

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Glavnica dolga 01.01.2013	Prestrukturiranje prenos iz kratkoročnih FO	Nova posojila v letu	Donos neodplačenega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31.12.2013	Del, ki zapade v l. 2014	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec								
Banke v državi	63.576.138	40.716.518	12.218.467	20.968.758	(250.000)	137.229.881	(8.847.584)	128.382.297
Banke v tujini	6.226.575	0	0	1.099.663	(47.146)	7.279.092	(932.544)	6.346.548
Ostali posojilodajalci	882.255	0	0	200.243	(67.574)	1.014.924	(290.970)	723.954
Finančni najem	576.573	0	1.265.078	159.825	(274.687)	1.726.789	(326.403)	1.400.386
Skupaj dobljena posojila	71.261.541	40.716.518	13.483.545	22.428.489	(639.407)	147.250.686	(10.397.501)	136.853.185

(v EUR)	Glavnica dolga 01.01.2012	Nova posojila v letu	Donos neodplačenega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31.12.2012	Del, ki zapade v l. 2013	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	75.894.706	18.037.471	4.048.042	0	97.980.219	(34.404.081)	63.576.138
Banke v tujini	8.015.158	760.589	121.638	(1.571.147)	7.326.238	(1.099.663)	6.226.575
Ostali posojilodajalci	514.286	503.926	64.286	0	1.082.498	(200.243)	882.255
Finančni najem	691.040	45.358	0	0	736.398	(159.825)	576.573
Skupaj dobljena posojila	85.115.190	19.347.344	4.233.966	(1.571.147)	107.125.353	(35.863.812)	71.261.541

Obrestne mere za najeta dolgoročna posojila se gibljejo v razponu od šestmesečni euribor + 0,7 odstotka do šestmesečni euribor + 4,7 odstotka, od trimesečni euribor + 0,5 odstotka do trimesečni euribor + 6 odstotka, mesečni euribor + 4,75, mesečni libor + 5,15 ter realna obrestna mera od 4,9 do 7 odstotka. Skupina ima najete dolgoročne kredite z referenčno obrestno mero za mesečni, trimesečni in šestmesečni euribor ter mesečni libor.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti po letih

(v EUR)	2013	2012
Zapadlost od 1 do 2 let	9.870.386	25.018.401
Zapadlost od 2 do 3 let	9.794.005	14.954.335
Zapadlost od 3 do 4 let	9.601.148	11.544.987
Zapadlost od 4 do 5 let	9.430.261	6.907.579
Zapadlost nad 5 let	98.157.385	12.836.239
Skupaj	136.853.185	71.261.541

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah in premičninah v višini 224.007.346 EUR ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

17.3.14 Dolgoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	2013	2012
Dolgoročne poslovne obveznosti	775.216	1.361.408
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	(510.028)	(510.028)
Skupaj	265.188	851.380

Dolgoročne poslovne obveznosti predstavlja pridobljeni blagovni kredit na telekomunikacijskem področju ter dolgoročne menične obveznosti.

17.3.15 Odložene terjatve in obveznosti za davek

(v EUR)	2013	2012
Dolgoročna odložena terjatev za davek	6.713.308	5.320.625
Dolgoročna odložena obveznost za davek	(5.357.867)	(4.811.088)
Neto dolgoročna odložena terjatev za davek	1.355.441	586.889
Neto dolgoročna odložena obveznost za davek	0	(77.351)

Gibanje odloženih terjatev za davek	2013	2012
Stanje odložene terjatve za davek 1. januarja	5.320.625	5.310.462
Povečanja:		
- dolgoročne rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	19.076	0
- oslabitev terjatev do kupcev	1.186	348.415
- oslabitev finančnih naložb	1.098.544	0
- olajšava za investiranje	357.110	0
- vlaganje za raziskave in razvoj	669.448	0
- davčna izguba	0	685.056
Zmanjšanja:		
- dolgoročne rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	0	(164.018)
- odprava olajšave za raziskave in razvoj	0	(859.290)
- davčna izguba	(752.681)	0
Stanje odložene terjatve za davek 31. decembra	6.713.308	5.320.625
- pobot z odloženimi obveznostmi za davek	5.357.867	4.733.736
Neto odložene terjatve za davek 31. decembra	1.355.441	586.889

Gibanje odloženih obveznosti za davek	2013	2012
Stanje odložene obveznosti za davek 1. januarja	4.811.088	6.435.867
Povečanja:	624.130	0
Zmanjšanja:	(77.351)	(1.624.779)
Stanje odložene obveznosti za davek 31. decembra	5.357.867	4.811.088
- pobot z odloženimi terjatvami za davek	5.357.867	4.733.736
Neto odložene obveznosti za davek 31. decembra	0	77.351

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo treba po pričakovanjih plačati ob odpravi začasnih razlik na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Pri konsolidiranju se lahko pojavijočasne razlike v davčni obremenitvi, ki izvirajo iz razlik med uradnimi računovodskimi izkazi odvisnega podjetja in njegovimi računovodskimi izkazi, prilagojenimi računovodskim predpisom obvladujočega podjetja.

V konsolidirani bilanci stanja se medsebojno pobotajo terjatve in obveznosti za davek le na področju iste države, medtem ko odloženi davki, ki nastanejo v drugih različnih državah, ostanejo nepobotani tako na strani terjatev kot tudi na strani obveznosti.

Odložene terjatve za davek izhajajo iz izračunanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, oslabitev terjatev do kupcev, olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj in iz naslova izkazane davčne izgube. Uporabljene stopnje davka za vse postavke so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 10 in 30 odstotkov.

Dolgoročne odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin – zemljišč na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja. Uporabljene stopnje davka za vse postavke so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 10 in 17 odstotkov.

17.3.16 Kratkoročne finančne obveznosti

(v EUR)	Stanje dolga 01.01.2013 s kratkor.delom dolg.obvez.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačnega kratkor.dela na dolg.obvez.	Prestrukturiranje prenos na dolgoročne FO	Odplačila v letu 2013	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31.12.2013
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	77.931.266	836.454	(20.968.758)	(40.716.518)	(17.082.444)	8.847.584	8.847.584
Banke v tujini	7.246.844	1.487.524	(1.099.663)	0	(3.316.087)	932.544	5.251.162
Ostali posojilodajalci	2.438.190	47.699.218	(200.243)	0	(40.933.679)	290.970	9.294.456
Finančni najem	159.825	0	(159.825)	0	0	326.403	326.403
Skupaj dobljena posojila	87.776.125	50.023.196	(22.428.489)	(40.716.518)	(61.332.210)	10.397.501	23.719.605

(v EUR)	Stanje dolga 01.01.2012 s kratkor.delom dolg.obvez.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačnega kratkor.dela na dolg.obvez.	Prestrukturiranje prenos na dolgoročne FO	Odplačila v letu 2012	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31.12.2012
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	67.472.424	75.386.406	(4.048.042)		(95.283.603)	34.404.081	77.931.266
Banke v tujini	7.375.004	4.951.017	(121.638)		(6.057.202)	1.099.663	7.246.844
Ostali posojilodajalci	515.678	8.537.957	(64.286)		(6.751.402)	200.243	2.438.190
Finančni najem	395.516	0	0		(395.516)	159.825	159.825
Skupaj dobljena posojila	75.758.622	88.875.380	(4.233.966)		(108.487.723)	35.863.812	87.776.125

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi skupina izkazuje najeto kratkoročno posojilo pri družbi PETROL Energetika d.o.o., kratkoročna posojila pri bankah v tujini in financiranje s faktoringom. Vse finančne obveznosti do bank v državi so s podpisom Generalne pogodbe o finančnem prestrukturiranju postale dolgoročne.

Obrestne mere za najeta kratkoročna posojila znašajo od 6,45 do 7 odstotkov, za financiranje s faktoringom pa 3 mesečni euribor + 3,75 odstotka.

Zavarovanje kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke premičninah in zastavljene terjatve v višini 12.100.000 EUR ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

17.3.17 *Kratkoročne poslovne obveznosti*

(v EUR)	2013	2012
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij		
doma	6.817.236	7.040.226
v tujini	142.790	260.320
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev:		
doma	16.849.951	17.901.442
v tujini	8.184.209	11.625.892
Kratkoročne poslovne obveznosti do države	606.696	623.013
Kratkoročne poslovne obveznosti do delavcev	3.625.133	3.711.794
Kratkoročne poslovne obveznosti za predujme	2.810.428	8.131.764
Kratkoročne poslovne obveznosti za obresti	299.143	523.906
Kratkoročne menične obveznosti	4.768.927	4.068.245
Druge kratkoročne obveznosti	3.303.429	2.999.661
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	510.028	510.028
Skupaj	47.917.971	57.396.291

V postavki kratkoročne obveznosti do države so prikazane le obveznosti do države v Sloveniji, medtem ko so obveznosti tujih družb do držav, v katerih delujejo, izkazane v med drugimi kratkoročnimi obveznostmi.

17.3.18 *Pasivne časovne razmejitve*

(v EUR)	2013	2012
Kratkoročno odloženi prihodki	878.884	824.705
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	1.868.825	2.017.444
DDV od prejetih predujmov	35.020	29.129
Skupaj	2.782.729	2.871.278

Med pasivnimi časovnimi razmejitvami so izkazani:

- kratkoročno odloženi prihodki iz naslova predprodaje smučarskih vozovnic v znesku 878.884 EUR;
- vnaprej vračunani stroški, ki zajemajo obračunane provizije pri prodaji orodja in strojne opreme v višini 574.731 EUR, vnaprej vračunani odhodki za prodajo peči v višini 187.500 EUR, obveznost za neizkoriščene dopuste za leto 2013 v višini 1.023.509 EUR in druge vnaprej vračunane stroške v višini 83.085 EUR;
- DDV od danih predujmov v višini 35.020 EUR.

17.3.19 *Pogojne obveznosti*

(v EUR)	2013	2012
Dane garancije	6.648.543	8.903.351
Skupaj	6.648.543	8.903.351

Pogojne obveznosti zajemajo garancije in poročstva za najeta posojila pri bankah.

17.4 Pojasnila k izkazu poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida iz ustavljenega poslovanja

(v EUR)		Leto 2013	Leto 2012
	Postavka		
A.	Čisti prihodki od prodaje	1.568.327	3.431.157
B.	Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane pr.	-744.060	-264.375
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0
Č.	Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi posl. prih.)	1.169	53.128
	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	825.436	3.219.910
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	493.195	1.934.968
E.	Stroški dela	464.275	1.137.682
F.	Odpisi vrednosti	98.204	253.557
G.	Drugi poslovni odhodki	207.325	23.069
	IZID IZ POSLOVANJA	-437.563	-129.366
H.	Finančni prihodki	34.290	33.460
I.	Finančni odhodki	34.475	297.747
	POSLOVNI IZID	-437.748	-393.653
J.	Davek iz dobička	0	0
K.	Odloženi davek	-1.494	-577
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	-436.254	-393.076
	- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	-104.701	-94.338
	- ki pripada NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU	-331.553	-298.738

Izkaz poslovnega izida iz ustavljenega poslovanja predstavlja poslovanje družbe Unior Formingtools d.o.o. v Srbiji, ki je 31. maja 2013 prenehala s poslovanjem. Poslovanje te družbe je bilo v konsolidiranih računovodskih izkazih za leto 2012 še vključeno v popolno konsolidacijo, za leto 2013 pa le do 31. maja. Enako velja za Izkaz denarnega toka iz ustavljenega poslovanja.

Denarni tok iz ustavljenega poslovanja

(v EUR)	Postavka	2013	2012
A.	Neto denarni tok iz poslovanja	122.462	165.506
B.	Neto denarni tok iz nabžbenja	30.664	55.920
C.	Neto denarni tok iz financiranja	(157.648)	(227.467)
=	Skupaj neto denarni tok	(4.523)	(6.042)

17.4.1 Konsolidirani izkaz poslovnega izida po odsekih

(v EUR)	Turistična dej. 2013	Kovinska dej. 2013	Skupaj 2013	Turistična dej. 2012	Kovinska dej. 2012	Skupaj 2012
A. Čisti prihodki od prodaje	19.585.842	195.172.265	214.758.107	20.117.422	181.740.514	201.857.936
1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	19.583.522	17.345.199	36.928.721	19.970.473	18.829.500	38.799.973
2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	2.320	177.827.066	177.829.386	146.949	162.911.014	163.057.963
B. Sprememba vrednosti zalog proizvod. in nedokon. pr.	-8.678	-4.265.342	-4.274.020	15.295	3.093.020	3.108.315
C. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	1.671.960	1.671.960	0	2.170.337	2.170.337
Č. Drugi poslovni prihodki	578.179	1.989.624	2.567.803	492.083	3.160.651	3.652.734
I. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	20.155.343	194.568.507	214.723.850	20.624.800	190.164.522	210.789.322
D. Stroški blaga, materiala in storitev	9.077.798	126.564.530	135.642.328	9.396.407	126.343.396	135.739.803
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	24.138	19.507.465	19.531.603	211.293	17.385.367	17.596.660
2. Stroški porabljenega materiala	5.257.369	81.759.318	87.016.687	5.736.901	84.866.106	90.603.007
3. Stroški storitev	3.796.291	25.297.747	29.094.038	3.448.213	24.091.923	27.540.136
E. Stroški dela	8.163.406	47.268.911	55.432.317	8.656.441	47.586.461	56.242.902
1. Stroški plač	6.135.544	36.209.131	42.344.675	6.550.152	35.913.849	42.464.001
2. Stroški pokojninskih zavarovanj	78.603	558.049	636.652	77.407	536.568	613.975
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	992.268	6.257.786	7.250.054	1.024.142	6.127.532	7.151.674
4. Drugi stroški dela	956.991	4.243.945	5.200.936	1.004.740	5.008.512	6.013.252
F. Odpisi vrednosti	3.407.763	10.944.930	14.352.693	3.350.807	11.238.517	14.589.324
1. Amortizacija	3.191.147	9.305.264	12.496.411	3.246.250	9.429.163	12.675.413
2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS	15.436	234.036	249.472	58	537.762	537.820
3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	201.180	1.405.630	1.606.810	104.499	1.271.592	1.376.091
G. Drugi poslovni odhodki	579.203	1.913.068	2.492.271	381.555	2.609.195	2.990.750
1. Rezervacije	52.317	336.841	389.158	0	21.550	21.550
2. Drugi stroški	526.886	1.576.227	2.103.113	381.555	2.587.645	2.969.200
II. IZID IZ POSLOVANJA	(1.072.827)	7.877.068	6.804.241	(1.160.410)	2.386.953	1.226.543
H. Finančni prihodki	17.575	1.162.201	1.179.776	69.390	1.240.261	1.309.651
1. Finančni prihodki iz deležev	168	330.323	330.491	59	236.558	236.617
2. Finančni prihodki iz danih posojil	964	185.358	186.322	396	146.776	147.172
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	16.443	646.520	662.963	68.935	856.927	925.862
I. Finančni odhodki	1.325.502	10.848.090	12.173.592	673.999	10.770.014	11.444.013
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	4.244.325	4.244.325	0	2.840.480	2.840.480
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	1.307.631	5.448.928	6.756.559	669.746	6.971.925	7.641.671
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	17.871	1.154.837	1.172.708	4.253	957.609	961.862
III. POSLOVNI IZID	(2.380.754)	(1.808.821)	(4.189.575)	(1.765.019)	(7.142.800)	(8.907.819)
Davek iz dobička	0	664.820	664.820	0	266.580	266.580
Odloženi davek	-944	-1.436.054	-1.436.998	472	-52.980	-52.508
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	(2.379.810)	(1.037.587)	(3.417.397)	(1.765.491)	(7.356.400)	(9.121.891)
- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	-2.379.919	-1.580.713	-3.960.632	-1.765.581	-7.709.144	-9.474.725
- ki pripada NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU	109	543.126	543.235	90	352.744	352.834

17.4.2 Čisti prihodki od prodaje

(v EUR)	2013	2012
Slovenija		
- pridružene družbe	203.847	1.310.714
- drugim kupcem	36.724.874	37.489.259
Tujina		
- pridružene družbe	3.867.303	3.782.945
- drugim kupcem	173.962.083	159.275.018
Skupaj	214.758.107	201.857.936

17.4.3 Usredstveni lastni proizvodi in storitve

Usredstveni lastni proizvodi in storitve so proizvodi, ki jih je gospodarska družba proizvedla za svoje potrebe in jih je usredstvila med opredmetenimi osnovnimi ali neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi, ter z njimi povezane storitve, ki jih je gospodarska družba prav tako opravila sama. Njihov znesek ne sme presegati stroškov, potrebnih za zgraditev oziroma izdelavo proizvoda oziroma opravitev storitve.

(v EUR)	2013	2012
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	1.618.401	1.674.087
Usredstvena lastna orodja	53.559	496.250
Skupaj	1.671.960	2.170.337

Med usredstvenimi lastnimi proizvodi in storitvami je izkazana vrednost lastnih naložb v vzdrževanje za potrebe drugih programov v znesku 1.618.401 EUR. Največji znesek zajemajo generalne obnove strojev v kovačnici.

17.4.4 Drugi poslovni prihodki

(v EUR)	2013	2012
Nagrade za preseganje kvote invalidov	251.693	240.542
Plačane terjatve, ki so bile že v popravku	18.051	67.694
Prejete odškodnine	146.058	113.703
Odprava dolgoročnih rezervacij	592.882	717.510
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	562.038	220.120
Prevrednotenje naložbenih nepremičnin po pošteni vrednosti	0	228.368
Subvencije, dotacije in podobni prihodki	153.653	190.088
Prodaja emisijskih kuponov	9.486	9.029
Drugo	833.942	1.865.680
Skupaj	2.567.803	3.652.734

17.4.5 Stroški in odhodki

(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. st	19.531.603	0	0	19.531.603
Stroški materiala	74.972.312	7.724.734	4.319.641	87.016.687
Stroški storitev	17.257.042	6.615.506	5.221.490	29.094.038
<i>Stroški plač</i>	<i>29.100.139</i>	<i>8.621.354</i>	<i>4.623.182</i>	<i>42.344.675</i>
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	<i>4.889.093</i>	<i>1.573.089</i>	<i>787.872</i>	<i>7.250.054</i>
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	<i>486.025</i>	<i>95.358</i>	<i>55.269</i>	<i>636.652</i>
<i>Ostali stroški dela</i>	<i>3.559.568</i>	<i>1.168.777</i>	<i>472.591</i>	<i>5.200.936</i>
Skupaj stroški dela	38.034.825	11.458.578	5.938.914	55.432.317
Amortizacija	8.574.777	2.555.566	1.366.068	12.496.411
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	508.524	472.243	626.043	1.606.810
Prevred. odhodki pri neop.in op. OS	40.631	82.392	126.449	249.472
Ostali stroški	1.033.896	629.276	829.099	2.492.271
Skupaj stroški	159.953.610	29.538.295	18.427.704	207.919.609

Drugi stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, za prehrano med delom, za prevoz na delo in z dela ter nekatera druga izplačila zaposlenim.

Med ostalimi stroški skupina izkazuje:

(v EUR)	2013	2012
- rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade ter rente	329.158	21.550
- nadomestilo za stavbno zemljišče	280.825	283.528
- izdatki za varstvo okolja	184.333	180.833
- nagrade dijakom in študentom na praksi	444.400	413.563
- štipendije dijakom in študentom	59.162	185.584
- odškodnine delavcem	56.371	137.531
- finančne pomoči - dotacije	198.747	245.519
- stroški od prodaje stanovanj	1.164	2.082
- oslabitev naložbenih nepremičnin	20.000	935.709
- drugi poslovni odhodki	918.111	584.851
Skupaj	2.492.271	2.990.750

Stroški revidiranja letnih poročil podjetij v skupini UNIOR znašajo 74.560 evrov.

17.4.6 Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki

(v EUR)	2013	2012
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	276.110	228.203
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	53.868	7.939
Finančni prihodki iz drugih naložb	513	475
Skupaj	330.491	236.617
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	186.322	147.172
Skupaj	186.322	147.172
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	662.963	925.862
Skupaj	662.963	925.862
Skupaj finančni prihodki	1.179.776	1.309.651

Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah vsebujejo pozitiven učinek iz naslova dobičkov in izgub pridruženih podjetij v višini 71.133 EUR. Prav tako vključujejo izplačane dobičke v družbah Unior Teos d.o.o., Unior Tepid s.r.l. in Unior Tehna d.o.o. ter dobiček pri prodaji deležev v družbah Roboteh d.o.o. in Solion Ltd..

Finančni odhodki

(v EUR)	2013	2012
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	4.244.325	2.840.480
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	6.547.104	7.439.403
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	209.455	202.268
Skupaj	6.756.559	7.641.671
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.	395.914	318.919
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	776.794	642.943
Skupaj	1.172.708	961.862
Skupaj finančni odhodki	12.173.592	11.444.013

Oslabitev finančnih naložb

Delnice Banke Celje d.d. so bile oslabiljene v vrednosti 3.986.066 EUR; oslabitev dolgoročnega kredita Lesne gradnje d.o.o. pa je bila v višini 198.603 EUR. Odpis naložbe Unior Formingtools je bil 21.232 EUR, zaradi doplačila deleža v Unior Tehna pa je bila narejena slabitev za 17.619 EUR. Zaradi likvidacije SIB banke je bila odpisana naložba v višini 17.441 EUR, odpis depozita Huser je bil 3.199 EUR, prevrednotenje delnic Interevropske pa je imelo negativni učinek v višini 165 EUR.

17.5 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki

Davek od dobička je obračunan v skladu z zakonodajami, ki veljajo v različnih državah, v katerih ima skupina svoje odvisne družbe.

(v EUR)	2013	2012
Davek od dobička	664.820	266.580
Odloženi davki	(1.436.998)	(52.508)
Skupaj	(772.178)	214.072

Uskladitev davčnega in računovodskega dobička pomnoženega z davčno stopnjo v Sloveniji:

Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	(4.189.575)	(8.907.819)
Davek na dobiček v Sloveniji 17%	(712.228)	(1.603.407)
Neobdavčeni prihodki	(2.259)	(12.194)
Davčno nepriznani odhodki	1.343.432	(655.505)
Popravki vrednosti terjatev	1.186	348.415
Oblikovanje rezervacij	19.076	(164.018)
Olajšava za vlaganja za raziskave in razvoj	669.448	(859.290)
Olajšava za investiranje	357.110	12.000
Druge olajšave in popravek na davčno priznane odhodke	(2.447.943)	3.148.071
Davčna izguba	0	685.056
Davek iz dobička	(772.178)	214.072
Efektivna davčna stopnja v %	18,4	(2,4)

Odloženi davki

Dobiček ugotovljen po davčni zakonodaji se razlikuje od dobička, ugotovljenega na podlagi računovodskih načel in MSRP. Razmejitev davka se obračunava samo začasne razlike v davčni obremenitvi med poslovnimi in davčnimi računovodskimi izkazi, torej za tiste, ki se v opredeljenem obdobju izenačijo.

Odložena terjatev za davek je izračunana iz naslova začasnih razlik od oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, oslabitev terjatev do kupcev, neizkoriščenih davčnih olajšav in davčne izgube ter začasne razlike v davčni obremenitvi, ki izvirajo iz razlik med uradnimi računovodskimi izkazi odvisnega podjetja in njegovimi računovodskimi izkazi.

Vpliv na čisti poslovni izid iz naslova odloženih davkov znaša 1.436.998 EUR, kar zvišuje čisti poslovni izid tekočega leta.

17.6 Posli s povezanimi podjetji

17.6.1 Prodaja povezanim podjetjem

Prodaja povezanim strankam

(v EUR)	2013	2012
Pridružena podjetja:		
v državi:		
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	61.938	115.908
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	71.236	78.884
ROBOTEH d.o.o. Šmarje pri Ješah *	2.617	7.845
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	60.098	1.108.076
v tujini:		
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	2.351.935	2.043.197
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	294.434	252.108
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	306.629	363.120
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	775.033	720.515
SINTER a.d. Užice	90.075	125.356
UNIOR FORMINGTOOLS d.o.o. Kragujevac **	61.689	278.650
Skupaj pridružena podjetja	4.075.684	5.093.659

* Roboteh d.o.o. je med pridruženimi podjetji do 30.05.2013

** Unior Formingtools d.o.o. je med pridruženimi podjetji do 31.05.2013

17.6.2 Nabava pri povezanih podjetjih

Nabava pri povezanih strankah

(v EUR)	2013	2012
Pridružena podjetja:		
v državi:		
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	19.765.014	18.925.080
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	0	0
ROBOTEH d.o.o. Šmarje pri Ješah *	336.091	177.602
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	885.427	467.800
v tujini:		
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	45.708	147.121
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	11.425	0
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	8.117	10.802
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	306.115	290.746
SINTER a.d. Užice	357.975	294.403
UNIOR FORMINGTOOLS d.o.o. Kragujevac **	743.305	327.844
Skupaj pridružena podjetja	22.459.177	20.641.398

* Roboteh d.o.o. je med pridruženimi podjetji do 30.05.2013

** Unior Formingtools d.o.o. je med pridruženimi podjetji do 31.05.2013

17.6.3 Poslovne terjatve do povezanih podjetij

Poslovne terjatve do povezanih strank

(v EUR)	2013	2012
Pridružena podjetja:		
v državi:		
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	223	80
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	26.478	20.347
ROBOTEH d.o.o. Šmarje *	0	167
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	5.512	433.200
v tujini:		
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	534.492	535.716
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	40.884	42.410
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	173.493	168.237
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	92.443	80.376
SINTER a.d. Užice	175.941	195.966
UNIOR FORMINGTOOLS d.o.o. Kragujevac **	0	643.408
Skupaj pridružena podjetja	1.049.466	2.119.907

17.6.4 Poslovne obveznosti do povezanih podjetij

Poslovne obveznosti do povezanih strank

(v EUR)	2013	2012
Pridružena podjetja:		
v državi:		
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	6.694.614	6.565.574
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	0	0
ROBOTEH d.o.o. Šmarje *	0	12.032
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	108.263	462.619
v tujini:		
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	8.804	0
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	3.485	0
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	4.798	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	23.162	55.466
SINTER a.d. Užice	111.374	132.896
UNIOR FORMINGTOOLS d.o.o. Kragujevac **	0	71.957
Skupaj pridružena podjetja	6.954.500	7.300.544

17.6.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij

Terjatve iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij

(v EUR)	2013	2012
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	563.863	547.440
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	1.230.262	2.314.922
SINTER a.d., Užice	314.902	314.902
Skupaj	2.109.027	3.177.264

17.7 Upravljanje s tveganji

Pravočasno prepoznavamo priložnosti in nevarnosti, ki se pojavljajo v okolju in v poslovnem sistemu in tako izboljšujemo poslovanje.

Skupina UNIOR se vsakodnevno srečuje s tveganji v mednarodnem okolju, kar je razlog, da se področju upravljanja s tveganji posveča večja skrb. Aktivnosti, ki jih izvajamo, so usmerjene k zagotavljanju ustrezne izpostavljenosti različnim oblikam tveganj v skladu s sprejetimi politikami ter s tem k povečanju zanesljivosti doseganja načrtovanih poslovnih ciljev. Glede na predhodno leto smo se v letu 2013 usmerili predvsem k priložnostim v gospodarskem okolju. Posvečali smo se uspešnosti poslovanja in zaposlenim, s poudarkom na spodbujanju inovativnosti in projektnem vodenju.

FINANČNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
kreditno tveganje	tveganje neplačil kupcev	omejevanje izpostavljenosti do posameznih kupcev, spremljanje bonitetnih ocen kupcev	zmerna
tveganje presežka kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi	pomanjkanje likvidnih sredstev	načrtovanje potreb po likvidnih sredstvih	zmerna
valutno tveganja	možnost izgube zaradi neugodnega gibanja deviznih tečajev	spremljanje finančnih trgov	zmerna
tveganje sprememb obrestnih mer	možnost izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer	spremljava gibanja obrestnih mer, pogajanja s kreditnimi institucijami	zmerna
nevarnost škode na premoženju	nevarnost škode na premoženju zaradi nezgodnih primerov	ukrepi v skladu s predpisi varstva pred požari, sklepanje ustreznih zavarovanj pred požari	zmerna
nevarnost odškodninskih zahtevkov in tožb	nevarnost odškodninskih zahtevkov, ki jih družba nehote povzroči s svojo dejavnostjo, posestjo stvari in dajanjem izdelkov in storitev na trg	zavarovanje vseh vrst odgovornosti	zmerna

Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj presojamo na podlagi učinkov na denarne tokove.

Kreditna tveganja

Kreditna tveganja obvladujemo z rednim nadziranjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost družbe ohranjamo v sprejemljivih okvirih.

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje zajemajo tveganja, povezana s primanjkljajem razpoložljivih finančnih virov in posledično nesposobnostjo podjetja, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti. Zaradi učinkovitega upravljanja z denarnimi sredstvi preko varčevalnega računa, ter dejstva, da je matična družba Unior d.d. v letu 2013 uspešno zaključila pogajanja z bankami in sklenila Generalno pogodbo o finančnem prestrukturiranju, ki zagotavlja stabilen denarni tok do leta 2019, ocenjujemo, da je izpostavljenost tveganjem plačilne sposobnosti zmerna.

Valutno tveganje

Pretežni del denarnega toka v skupini poteka v evrih. Sprememba tečajev tujih valut v letu 2013 ni pomembno vplivala na rezultate skupine.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Veliko pozornost posvečamo tudi obrestnim tveganjem, ki lahko zmanjšajo gospodarske koristi zaradi spremembe obrestnih mer. V skladu s finančno politiko smo tudi v letu 2013 poskušali zadržati skupne obstoječe obrestne mere pri kratkoročnih in dolgoročnih kreditih. Tudi podpisana Generalna pogodba o finančnem prestrukturiranju zagotavlja do konca leta 2014 nespremenjene marže pri bančnih kreditih. Ob začetku svetovne gospodarske krize so se začele referenčne obrestne mere, ki jih imamo pri vseh najetih kreditih zniževati, vendar pa je v letu 2013 že bil prisoten rahel dvig referenčnih obrestnih mer.

Analiza občutljivosti finančnih obveznosti glede na spremembo variabilnih obrestnih mer

Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2013

v (EUR)	Višina obveznosti	Višina	Hipotetični porast obrestnih mer		
	31.12.2013	obr.mere	za 15%	za 50%	za 100%
Vrsta obrestne mere					
1 mesečni EURIBOR	3.000.000	0,2340	1.053	3.510	7.020
3 mesečni EURIBOR	44.252.601	0,2930	19.449	64.830	129.660
6 mesečni EURIBOR	81.246.930	0,3920	47.773	159.244	318.488
1 mesečni LIBOR	739.518	0,1690	187	625	1.250
Skupni učinek	129.239.050		68.462	228.209	456.418

Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2012

v (EUR)	Višina obveznosti	Višina	Hipotetični porast obrestnih mer		
	31.12.2012	obr.mere	za 15%	za 50%	za 100%
Vrsta obrestne mere					
1 mesečni EURIBOR	3.000.000	0,1110	500	1.665	3.330
3 mesečni EURIBOR	49.615.823	0,1850	13.768	45.895	91.789
6 mesečni EURIBOR	76.122.945	0,3190	36.425	121.416	242.832
1 mesečni LIBOR	747.933	0,2117	237	792	1.583
Skupni učinek	129.486.701		50.930	169.768	339.534

17.8 Plačila upravi in nadzornemu svetu

Plačila upravi in nadzornemu svetu obvladujoče družbe

(v EUR)	Bruto vrednosti		Neto vrednosti	
	2013	2012	2013	2012
Darko Hrastnik	93.646	91.818	43.007	42.042
Gorazd Korošec ***	0	63.110	0	31.194
Branko Bračko **	81.891	10.827	40.556	5.800
Uprava skupaj	175.537	165.755	83.563	79.036
Matej Golob Matzele	5.297	4.929	4.105	3.820
Karl Kuzman ****	0	1.560	0	1.209
Franc Dover	3.790	1.107	2.937	858
Rok Vodnik	3.537	3.165	2.741	2.453
Emil Kolenc	5.201	5.113	4.031	3.962
Stanko Šrot	4.662	3.948	3.613	3.060
Marjan Adamič	4.711	4.491	3.651	3.481
Gregor Korošec *	978	1.004	758	778
Katarina Praznik *	0	251	0	194
Primož Klemen *	353	362	273	281
Andreja Kert *	176	0	137	0
Marko Mlakar *	176	0	137	0
Nadzorni svet skupaj	28.881	25.930	22.383	20.096

* člani komisij nadzornega sveta

** v letu 2012 član uprave od 15.11.2012 dalje

*** v letu 2012 predsednik uprave do 17.08.2012

**** v letu 2012 član nadzorenega sveta do 11.07.2012

Uprava

Oba člana uprave sta v letu 2013 za svoje delo prejemala fiksno plačilo skladno s pogodbo o zaposlitvi, ki so jo sklenili z nadzornim svetom družbe. Člana sta prejela variabilna plačila skladno s pogodbo, niso pa bili opcijsko nagrajeni, kar po pogodbi tudi ni predvideno. Niso prejeli niti nobenih sejin, ki bi izhajale iz članstva v nadzornih svetih hčerinskih družb. Izplačilo upravi je s 1.9.2011 usklajeno z Zakonom o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti.

Nadzorni svet

Člani nadzornega sveta za svoje delo prejemajo sejnino. Člani posebnih komisij v nadzornem svetu pa še dodatno sejnino za delo v njih. Poleg tega prejmejo tudi dnevnice in potne stroške skladno s predpisi. Nadzornemu svetu pripada tudi udeležba na dobičku, če se ta nameni za izplačilo delničarjem. Skupna višina izplačila ne sme presegati treh odstotkov zneska, namenjenega za dividende, zmanjšanega za skupni znesek letnih sejin v preteklem letu. Izplačilo posameznemu članu nadzornega sveta iz naslova nagrade iz dobička ne sme presegati 15.000 evrov. V letu 2013 nagrada ni bila izplačana. Izplačilo sejin nadzornemu svetu je usklajena s stališčem vlade Republike Slovenije glede omejevanja učinkov finančne krize.

17.9 Dogodki po bilanci stanja

Prodaja deleža v družbi Unior Bionic d.o.o.

V skladu s prodajno pogodbo z dne 21.10.2013 se 91,592% delež v družbi Unior Bionic d.o.o. prenese na novega kupca z dnem 1.1.2014 in od tega dne Unior Bionic d.o.o. ni več del Skupine UNIOR.

Prenehanje poslovanja družbe Unior Savjetovanje i trgovina BH d.o.o.

28.2.2014 smo zaprli odvisno družbo Unior Savjetovanje i trgovina BH d.o.o. v Sarajevu zaradi premajhnega obsega poslovanja. Začet je bil postopek likvidacije družbe.

18 Izjava o odgovornosti članov uprave

Uprava je odgovorna za pripravo letnega poročila tako, da to predstavlja resnično in pošteno podobo premoženjskega stanja skupine in izidov njenega poslovanja za leto 2013.

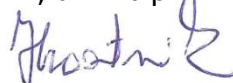
Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Potrjuje še, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju skupine povezanih podjetij ter skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodeno računovodstvo, sprejetje ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

Davčne oblasti lahko kadar koli v roku petih let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družb v skupini, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Zreče, 17. april 2014

Predsednik uprave,
Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater.

Član uprave,
Branko Bračko, univ. dipl. inž. str.

19 Poročilo neodvisnega revizorja

Deloitte Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: + 386 (0)1 3072 800
Fax: + 386 (0)1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe UNIOR d.d.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene konsolidirane računovodske izkaze družbe Unior d.d. in njenih odvisnih družb (v nadaljevanju »Skupina Unior«), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2013, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost poslovodstva za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju poslovodstva potreben za pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov skupine, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja skupine. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen poslovodstva kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ime Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (v izvirniku »UK private company limited by guarantee«), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na www.deloitte.com/si/hasa-druzba.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Mnenje

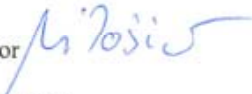
Po našem mnenju konsolidirani računovodski izkazi podajajo resničen in pošten prikaz finančnega stanja Skupine Unior na dan 31. decembra 2013 ter njenega poslovnega izida, drugega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

Poslovodstvo je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1). Naša odgovornost je podati oceno o tem, ali je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v zvezi s tem so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni zgolj na oceno skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi. Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Kristian Milošič
Pooblaščen revizor

Ljubljana, 17. april 2014

Dušan Hartman
Član uprave

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3